Refugiul ultimului Montezuma

Montezuma al II-lea a fost ultimul împărat al Imperiului Aztec, situat în regiunea unde astăzi se află statul Mexic şi o parte din America Centrală.

Suveranul a fost rănit în timpul invaziei conchistadorilor spanioli conduşi de Hernán Cortés şi a murit în ziua de 30 iunie 1520, dar în urma sa şi a supuşilor săi au rămas valori inestimabile, mărturii unice ale unei civilizaţii fabuloase.

În amintirea ilustrului personaj, numele Montezuma a fost dat unui comitat din sudul Statelor Unite, care păstrează vestigii impresionante ale acelor vremuri legendare.

Respect pentru strămoşi

În a doua jumătate a secolului al XVIII-lea, o incursiune a unor misionari spanioli în Colorado a ajuns într-o zonă de platou bogat împădurită, aspect datorită căruia au denumit-o Mesa Verde („platoul verde").

Nu au pătruns însă în inima sălbăticiei, astfel că a mai trecut un veac până când, în anul 1885, jurnalista newyorkeză Virginia McClurg a redescoperit, împreună cu echipa ei, un ansamblu de construcţii străvechi foarte bine conservate, ascunse

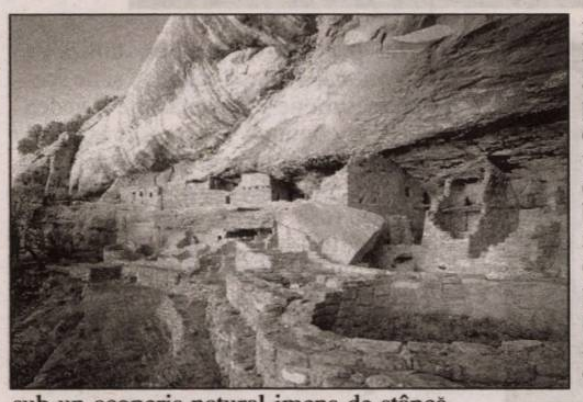

sub un acoperiş natural imens de stâncă. Teritoriul aparţinea tribului Ute, ai cărui membri aveau cunoştinţă despre existenţa impresionantei aşezări părăsite. După numai trei ani, familia Wetherill, crescători de vite, a primit încuviinţare din partea tribului pentru a-şi duce animalele pe platourile mai calde din zonă. Albii au ajuns să exploreze ruinele, de unde au adunat artefacte vândute ulterior sau păstrate de ei.

Unul dintre bărbaţii Ute care îi însoţeau le-a spus despre zona respectivă: „În adâncul canionului şi spre capătul lui sunt multe case ale bătrânilor – strămoşii de demult. Una dintre ele, foarte înaltă între stânci, este mai mare decât celelalte. Ute nu merg acolo niciodată, fiindcă este un loc sacru." Respectul suveran faţă de înaintaşii de pe acele meleaguri sălbatice a constituit factorul principal ce a contribuit la păstrarea memoriei unei civilizaţii remarcabile, identificată şi prin construcţiile de tip pueblo, ce includ un specific deosebit de viguros şi relevant pentru istoria civilizaţiilor mezoamericane „coborâte" dinspre nord. Se estimează că populaţia ancestrală datează din anul 100 d.Hr., stabilindu-se pe teritoriul actualelor state din sud-vestul SUA (New Mexico, Arizona, Utah, Colorado) şi trăind ca vânători-culegători nomazi.

O civilizaţie montană discretă

Potrivit arheologilor, populaţiile Pueblo străvechi (în spaniolă, „pueblo" înseamnă sat) au supravieţuit ocupându-se deopotrivă de vânătoare, culegerea roadelor naturii şi cultura de subzistenţă a unor produse răspândite mai târziu în întreaga lume: porumb, fasole şi dovleac.

Ei au întemeiat primele pueblos ale platourilor verzi după anul 650 şi, până la sfârşitul secolului al XII-lea, au construit locuinţe masive chiar din stânca muntelui. În preajma anului 1285, după o perioadă de instabilitate socială şi de mediu determinată de o serie de secete severe şi prelungite, locuitorii au părăsit zona şi s-au mutat spre sud, în diverse regiuni din Arizona şi New Mexico.

Aria ocupată astăzi de Parcul Naţional Mesa Verde, înfiinţat în 1906 cu participarea directă a preşedintelui american de atunci, Theodore Roosevelt, cuprinde mai mult de 5.000 de situri, între care şi peste 600 de construcţii de piatră. Vestigiile găsite aici relevă o vivacitate impresionantă a unei populaţii numeroase pentru acele vremuri, preocupată nu numai de traiul zilnic, ci şi de dezvoltarea meşteşugurilor ce însemnau utilitate şi ingeniozitate artistică la un loc.

Între obiectele casnice, oamenii Pueblo foloseau în mod curent vase de ceramică decorate cu simboluri specifice, coşuri împletite, unele fiind căptuşite cu smoală pentru a menţine în condiţii propice diverse produse alimentare, recipiente din piele de animal pentru apă, îmbrăcăminte, rogojini, sandale şi alte asemenea lucruri necesare.

În paralel, ei erau preocupaţi de arta autentică, dovadă stând glifele desenate pe stânci, întruchipând numeroase efigii ale clanurilor, probabil animale-totem (vulturul, oaia de munte, puma, papagalul, broasca), simboluri geometrice, precum şi siluete antropomorfe, dintre care se detaşează Kokopelli, zeiţa fertilităţii reprezentată cântând la fluier.

La fel ca la toate marile civilizaţii ale lumii şi în sânul comunităţilor stabilite în Mesa Verde se împletesc paradoxuri explicabile doar din perspectiva însuşirilor strict umane. Aceste populaţii au purtat războaie atroce de durată, incidental au practicat şi atropofagia, dar s-au preocupat în mod admirabil de astronomie sau arhitectură, lăsând în urma lor valori plasate discret în locuri din care destinul omenirii şi timpul hărăzit acesteia să le poată dezveli.

ADRIAN-NICOLAE POPESCU

100 *de locuri de văzut în România*

Cheile Glodului

Cheile Glodului se află la limita între judeţele Hunedoara şi Alba şi alcătuiesc o arie protejată de interes naţional, o rezervaţie naturală de tip geologic, floristic şi peisagistic, pe teritoriul administrativ al comunei Almaşu Mare.

Aria naturală se află în sud-estul Munţilor Metaliferi, în partea central-vestică a judeţului Alba, la limita teritorială cu judeţul Hunedoara, şi cea nordică a localităţii Ardeu – mai exact între satele Ardeu şi Glod. Rezervaţia naturală a fost declarată arie protejată din anul 2000 şi se întinde pe o suprafaţă de 20 de hectare.

Aria protejată este inclusă în situl Natura 2000 şi reprezintă o formaţiune de tip chei, cu stâncării şi abrupturi, săpate în calcare atribuite perioadei jurasicului superior de apele Ardeului, afluent de stânga al râului Geoagiu. Stâncile şi pietrele au o coloristică aparte, de la gri, la verde, violet, galben şi multe alte nuanţe.

Aici se mai găsesc şi izvoare, izbucuri, pajişti şi fâneţe, ce adăpostesc o gamă floristică variată, constituită din arbori, arbuşti şi specii ierboase. Traseul este relativ dificil, fiind de aproximativ 3-4 ore dus-întors – şi de aceea este recomandat în special turiştilor obişnuiţi cu drumeţiile montane.

Dacă porniţi din Ardeu, judeţul Hunedoara, trebuie să urcaţi un deal, ajungeţi într-o poiană, mai apoi într-o pădure şi abia după aceea coborîţi spre apă. Este indicat să nu aveţi prea multe bagaje, pentru că traseul presupune şi intrarea în apă – ceea ce este chiar indicat să faceţi, având în vedere că frumuseţea acestor chei se poate admira cel mai bine din mijlocul lor, din apă. Aveţi însă grijă, pentru că apa poate fi în unele zone destul de adâncă, iar pietrele de pe fundul Ardeului sunt destul de alunecoase.

Bineînţeles, sunt şi locuri unde traseul se poate parcurge şi pe uscat şi în special un peisaj cu totul deosebit, care constituie deliciul pasionaţilor de fotografie, numit „La Strâmtură".

GABRIEL TUDOR

Amprente ale spiritualităţii

Mănăstirea Cudalbi

Astăzi, 8 septembrie, Biserica Ortodoxă şi cea Catolică prăznuiesc Naşterea Maicii Domnului cunoscută în popor şi ca Sfânta Maria Mică.

Naşterea ei s-a petrecut sub semnul minunii dumnezeieşti. Părinţii, Ioachim şi Ana, locuiau în oraşul Nazaret din Galileea şi deşi atinseseră o vârstă înaintată nu fuseseră binecuvântaţi cu copii. Dreptului Ioachim, i s-a refuzat darul la altar şi a plecat în pustiul Iudeii. Aici s-a oprit la pârâul Horat şi a intrat în peştera în care Sfântul Ilie s-a rugat vreme de trei ani. Ioachim a înălţat o rugăciune fierbinte Cerului şi a primit vestea că soţia sa Ana, va naşte o fiică iar vestea s-a împlinit întocmai.

Dată fiind importanţa acestei sărbători pentru întreaga lume creştină am ales să vă prezentăm un aşezământ cu hramul respectiv. De aceea ne-am oprit asupra mănăstirii Cudalbi din apropiere de localitatea cu acelaşi nume din judeţul Galaţi.

După părerea unor cercetători localitatea a fost atestată documentar încă de la 25 iunie 1472, din timpul domniei Sfântului Voievod Ştefan cel Mare. Mănăstirea devenită unul dintre punctele de interes ale zonei a fost înfiinţată în prima jumătate a secolului trecut şi în prezent se află într-un amplu proces de reconstrucţie. A fost ridicată între anii 1925-1933 fiind ctitorită de Eugenia Pană Gologanu pe moşia acesteia şi denumită iniţial Gologanu, după numele respectivei moşii.

Despre Eugenia Pană se ştie că a avut un destin dramatic. Deşi frumoasă şi bogată s-a căsătorit cu un medic dar a fost părăsită de acesta rămânând la părinţi. Aceştia au spus că au văzut o luminiţă pe câmp iar ea a considerat acest fapt un semn divin. S-a hotărât să ridice mănăstirea având grijă ca altarul să se afle pe locul pe care fusese văzută luminiţa.

Biserica a fost construită de meşterul Maidaluc şi sfinţită de episcopul Cosma Petrovici al Dunării de Jos. Aşezământul a fost mănăstire de maici până în 1959 când a fost desfiinţată şi călugăriţele alungate. Biserica a fost închisă, chiliile demolate iar Eugenia Pană care refuza să se supună noilor reguli a fost aruncată în închisoare. Aici şi-a găsit sfârşitul, trupul ei fiind aruncat într-o groapă comună.

În 1990, din iniţiativa Arhiepiscopului Antin Nicu, mănăstirea a fost reînfiinţată. Cu ajutorul credincioşilor din zonă au fost construite o nouă biserică, o clopotniţă şi trei corpuri de chilii.

Din 1998 vechiul nume al bisericii s-a schimbat în «Mănăstirea „Maicii Domnului" Cudalbi». Maica stareţă a povestit că biserica a fost refăcută din temelii în anul 2003. Spaţiul a fost lărgit iar vechea bisericuţă urma să rămână în interior dar când au fost luate schelele aceasta s-a prăbuşit, cărămida nerezistând timpului. Au fost însă folosite toate materialele, bucăţi din vechea frescă devenind obiecte de muzeu.

Biserica este construită în formă de cruce, compartimentată în Altar, naos şi pronaos. Pridvorul a fost adăugat mai târziu. Naosul şi pronaosul nu sunt despărţite decât prin arcada de boltă formând un spaţiu mai larg. Amândouă încăperile sunt luminate de ferestre ca şi pridvorul iar intrarea se face prin uşi de lemn. Pardoseala este din scândură iar acoperişul din tablă.

Biserica are o turlă mare, deschisă pe naos, având formă octogonală şi fiind luminată de patru ferestre. Două turle mici sunt aşezate deasupra pronaosului, la limită cu pridvorul. Zidurile exterioare sunt zugrăvite în calciu şi împodobite cu firide. Pictura bisericii a fost realizată de Ionuţ şi Marius, doi ucenici ai cunoscutului maestru Ion Moldoveanu, cel care împreună cu soţia sa a pictat şi Biserica Sfântul Gheorghe de la kilometrul 0 al Capitalei noastre.

IRINA STOICA

Biserica din fiecare suflet

„Ceea ce reprezentăm într-un tablou sau cioplim dintr-un bloc de marmură nu este altceva decât pretextul pentru această efuziune a ființei noastre. Oricare ar fi subiectul redat – fie că este vorba despre Olympia lui Manet, Sfânta Familie a lui Leonardo da Vinci ori o natură moartă de Chardin – artistul ar trebui să spună întotdeauna: «Iată ce am văzut eu despre Dumnezeu!»”

Afirmația de mai sus îi aparține pictorului francez George Desvallières, unul dintre artiștii plastici ai tranziției tranșante către curentele moderne, care se încadrează fără echivoc în categoria pictorilor de mare forță inspirați de subiectele religioase.

El construiește un paradox, situându-se în acest domeniu pe care uneori îl încarcă substanțial cu o lumină a spiritului consistentă, alături de care personajele și chiar imaginile de fundal sunt supuse unui chin lumesc aproape insuportabil. Acesta din urmă apare precum o „umbră a strălucirii eterne” din ceea ce este divin în omul muritor și în exteriorul lui.

George Desvallières transpune în toate tablourile propria sa viziune asupra temelor biblice, a miturilor nereligioase și a realității văzute aievea ori numai intuite.

O realitate ancorată puternic în timpul subiectiv în care putea trăi omul celei de-a doua părți a secolului al XIX-lea și al primelor decenii din secolul trecut. Căutări și suferință, îndoieli și revelații, încântare și răzvrătire – iată câteva dintre dimensiunile spirituale ale tablourilor sale, exprimate prin culori și linii de contur. Mai mult însă decât la majoritatea artiștilor de orientare religioasă, la pictorul francez se poate identifica un anume nonconformism, în sensul plasării într-un gen de creștinism paralel cu cel oficial, consacrat de-a lungul multor veacuri.

Din perspectivă plastică, utilizarea de culori mai degrabă agresive și de scene pe măsură ne îndreaptă spre a vedea acea linie continuă a expresionismului ce nu poate fi „întemnițat” în celulele temporale, ci se deplasează de-a lungul firului său roșu, în ideea relevării esenței creștine a imaginii.

Reperele în cazul de față nu pot fi decât tablourile ce îl înfățișează pe Dumnezeu Tatăl, precum și jertfa lui Iisus întru mântuirea oamenilor, fie pe cruce, fie smulgându-și simbolic inima din piept, ca dar suprem și renunțare la sine pentru ca păcatele semenilor să fie iertate.

Impresionant prin poziționarea Divinității supreme, se sugerează protecția și totodată un avertisment subtil diseminat asupra pământului și a creaturilor sale. Dar nu numai atât: gestul explicit este accentuat puternic de un simbol regăsit și în alte tablouri religioase ale lui George Desvallières.

Cercul cu marginea îngroșată în culori dure, plasat în centrul imaginii, reprezintă deopotrivă perfecțiunea transumană și intrarea în binecunoscutul tunel către lumea de apoi, imaginat de nenumărați artiști.

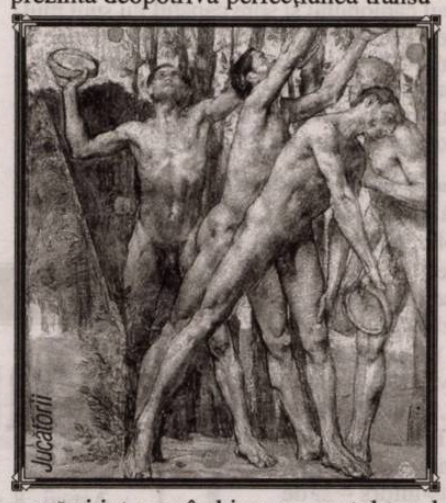

Dacă Tatăl suprem înfățișează autoritatea, Fiul poartă pecetea suferinței și totodată al eliberării interioare datorită conștientizării faptului că lumea va avea cu atât mai multe șanse de mântuire, cu cât jertfa va fi mai elocventă, mai impresionantă. Pe de altă parte însă, artistul ne oferă o viziune cu totul surprinzătoare asupra Sfintei Fecioare.

În vestirea de către Arhanghelul Gavriil a Nașterii Mântuitorului, aceasta are chipul îndurerat și veșminte izbitor de moderne (expresionismul imaginii este evident), nefiind încununată de aură, în schimb având în jur un decor domestic, simplu, plin de culoare, al cărui echilibru e sugerat de spațiul boltit.

Aură de sfințenie au și muritorii ce și-au jertfit viața în războaiele pământești. Desvallières îi vede astfel în eternitatea cerurilor, dar nu învăluiți de peisajul edenic la care ne-am aștepta, ci într-o altă frământare, care conduce către finalitatea vieții. În schimb, un mesaj în opoziție cu acesta conține portretele prin care pictorul preferă să se situeze într-un cadru familial, blând și liniștitor, și nu să caute un loc privilegiat în fața unor personalități ale civilizației umane.

În multitudinea creațiilor lui George Desvallières – în mod evident influențat de mentorul său, Gustave Moreau – nu regăsim imagini inanimate, fie că vorbim despre personaje religioase ori mitice, fie despre oameni obișnuiți. E un detaliu aparent minor, care însă relevă atașamentul total al pictorului francez de tot ce înseamnă omul, cu virtuțile și păcatele lui, aflat totuși într-o devenire continuă, oricând dătătoare de speranțe.

Oasele de oracol

Persoane preocupate de științe oculte acordă un credit special metodelor de divinație (prezicerea viitorului) practicate în diverse zone culturale din Orient. În acest sens, China ar putea figura într-un top al preferințelor și într-un fel destul de bine argumentat.

Prezicerea viitorului în îndepărtatul Răsărit nu se limitează la un orizont de așteptare, ci ea înglobează și un anume spectacol; fără costume colorate, fără surle și tobe, dar cu o stare de tensiune intrinsecă ce fascinează, chiar dacă strecoară și un fior de teamă în curiosul subiect.

Deși mulți tratează asemenea lucruri cu ironie și scepticism, fenomenul este analizat la modul foarte serios și metodic de anumiți oameni de știință, între care antropologii, etnografii și arheologii.

Oasele de oracol sunt un tip de artefact găsit în situri arheologice

din mai multe părți ale lumii, dar sunt cel mai bine cunoscute ca o caracteristică semnificativă a dinastiei chineze Shang (1600-1050 î.Chr.), când erau folosite pentru a practica o formă specifică de divinație cunoscută sub numele de piro-osteomanție.

Osteomanția înseamnă ghicitul viitorului de către șamani după modelul denivelărilor naturale, crăpăturilor și decolorărilor din oasele animalelor și carapacea de țestoasă. Piro-osteomanția este practica expunerii la căldură a oaselor animalelor ori a carapacei și interpretarea crăpăturilor rezultate. Ea folosește în special omoplații animalelor (oi, căprioare, bovine, porci), precum și plastroni de broaște țestoase (partea inferioară, mai plată, a „scutului” ei protector). Ritualurile care descriu procesul de creare a oaselor de oracol au fost înregistrate în manuale de divinație mongole datate la începutul secolului al XX-lea.

Conform acestora, clarvăzătorul tăia un plastron de țestoasă în formă pentagonală și apoi folosea un cuțit special pentru a incizia anumite caractere chinezești în os, în funcție de întrebările căutătorului. O crenguță de lemn arzând era introdusă în mod repetat în șanțurile respective, până când se auzea un trosnet puternic și se producea un model radiant de crăpături.

Umplute cu cerneală indiană, acestea erau mai ușor de citit de către șaman, pentru informații importante despre evenimentele viitoare sau curente.

Ceremonia de divinație a oaselor oracolului era o modalitate de a căuta îndrumare de la zeități sau strămoși. Oamenii au căutat sfaturi pe teme variate, de la strategia militară, recolte, naștere și vânătoare, până la cauza durerii de dinți a regelui!

Divinația cu oase și-a pierdut popularitatea după căderea dinastiei Shang (c.1050 î.Chr.). După aproape 3000 de ani, în secolul al XIX-lea, fermierii care lucrau în apropierea orașului Anyang au găsit grămezi de oase îngropate în gropi, care ulterior au devenit cunoscute ca „oase de dragon”, despre care se credea că au putere de vindecare.

Au fost vândute la farmacii și au fost măcinate în pulbere pentru a fi folosite ca ingrediente în medicamente naturiste chinezești. În 1899, lui Wang Yirong, un savant proeminent care studiase inscripțiile antice chineze, i s-au prescris medicamente ce conțineau „oase de dragon”, el fiind bolnav de malarie. Înainte ca oasele să fie măcinate, se spune că el a observat inscripțiile și asemănarea lor cu cele de pe artefacte din bronz.

Cercetările au confirmat că este cea mai veche formă cunoscută de scriere chineză, fundamentală pentru chineza clasică – limba de studii, cultură și administrație în China, Japonia, Coreea și Vietnamul de Nord până la sfârșitul secolului al XIX-lea. Transferul de la medicină la lingvistică a ocazionat adăugarea unor pagini extrem de valoroase în istoria civilizației umane multimilenare.

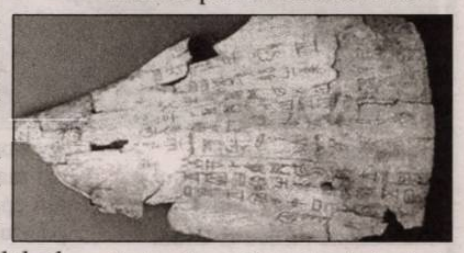

Pagină realizată de
ADRIAN-NICOLAE POPESCU

Știați că...

◆ ...un om poate rezista până la 40 de zile fără mâncare, 6 zile fără apă și 6 minute fără aer, iar fără somn nu poate rezista mai mult de 11 zile?

◆ ...capilarele sunt cele mai subțiri vase sangvine din corpul uman? Sunt atât de

subțiri că 10 astfel de vase puse împreună egalizează grosimea unui fir de păr.

◆ ...de peste 4000 de ani, nicio specie animală nu a fost domesticită?

◆ ...la elefanții africani posedă fildeși atât masculii cât

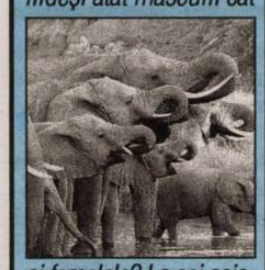

și femelele? La cei asiatici doar masculii au asemenea colți.

◆ ...Biserica Neagră din Brașov are cea mai mare orgă din Europa de Est? Orga construită în anul 1839 de Carl August Buchholz are 3993 de tuburi, dintre care cel mai mare cu o înălțime de 9 metri, iar cel mai mic de 2 metri.

◆ ...în regiunea Xizang din Tibet climatul este atât de uscat încât carnea se păs-

trează în aer liber fără a se altera? Se presupune că bolile infecțioase lipsesc complet.

◆ ...aztecii au amenajat grădini de zarzavat pe insule plutitoare? Acestea erau realizate din împletituri de trestie și nămol.

Știați că...

QUITO
capitala din vârf de munte

Denumită oficial San Francisco de Quito, capitala Ecuadorului este situată la altitudinea de 2.850 de metri, la poalele vulcanului Pichinicha, a doua din lume ca altitudine după La Paz, capitala Boliviei și cea mai apropiată de Ecuator, fiind așezată la latitudinea sudică de 0º14'.

A fost declarat monument al Patrimoniului Național UNESCO în anul 1970 împreună cu orașul Cracovia din Polonia. În ciuda cutremurelor care au avut loc de-a lungul secolelor, devine un centru istoric foarte bine conservat cu o mulțime de biserici, muzee și case coloniale.

Numele localității provine din mileniul întâi, când s-a instalat aici un trib precolumbian, iar conducătorul acestuia a numit așezarea Quitumbu în cinstea tatălui său, despre care se credea că este fiu al zeului Quitu.

Orașul, devenit centru comercial, a fost cucerit în 1487 de incași care l-au anexat ca o parte a imperiului. La data de 28 august 1534 a fost preluat de spanioli care l-au numit „San Francisco de Quito", iar în luna decembrie a fost populat cu 204 de coloniști, aceștia fiind conduși de Sebastian Belcazar. În anul 1556 a fost declarat oraș și până în 1830 a fost capitală în Gran Columbia care cuprindea statele Ecuador și Venezuela. În prezent orașul păstrează elemente din perioada incașilor, cum ar fi cisterna de mari dimensiuni folosită pentru irigarea recoltelor. Este o atracție din sudul orașului, aflată printre puținele de acel fel, în vreme ce nordul concentrează o mulțime de construcții moderne.

„Piața Independenței"

Centrul vechi este cunoscut sub numele de „Racla Americii" menținând un bogat patrimoniu din perioada colonială. Acesta a fost realizat conform planificării spaniole a vremii ca o piață centrală în inima comunității. Piața este cunoscută sub numele de „Piața Independenței" sau „Piața Mare". În centru se află „Monumentul Eroilor Independenței" ridicat în cinstea evenimentelor de la 10 august 1809 când Quito a fost primul oraș din America de Sud care și-a declarat unilateral independența. Adevărata indepedență urma să fie obținută 13 ani mai târziu când republicanii au învins trupele Coroanei Spaniole.

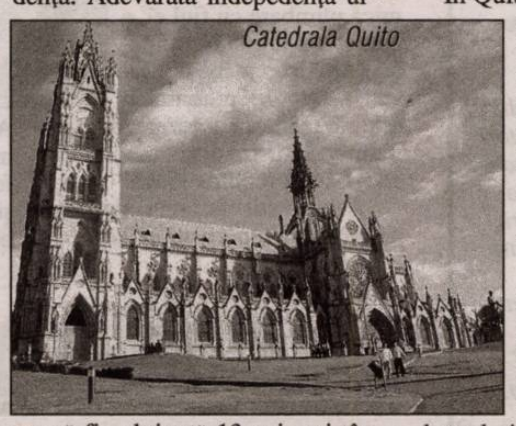

Catedrala Quito

Piața este înconjurată de numeroase clădiri: „Palatul Municipal", „Palatul Arhiepiscopal", „Palatul Carondelet" – sediul guvernului republicii, Catedrala Quito – una dintre cele mai vechi biserici din America de Sud, restaurată în câteva rânduri din cauza avariilor produse de cutremure.

În fiecare colț al pieței se află câte o construcție importantă: „Banca Pichincha" – cea mai mare bancă privată a țării, „Muzeul Manuela Saenz", „Muzeul Alberto Caamano" și biserica mănăstirii „Inemaculada de la Conception". Cea mai veche clădire din perioada colonială se află în apropiere găzduind biserica și mănăstirea Sfântul Francisc înființată în anii 1534-1604.

În Quito există o mulțime de biserici și muzee, dar și case coloniale bine conservate, cu balcoane tradiționale ascunse pe alei umbrite. Se remarcă stilul baroc ecuadorian și combinația de artă spaniolă, maură, italiană, flamandă, indiană.

În partea nouă a orașului găsim clădiri moderne, parcuri, magazine, hoteluri și restaurante. Cel mai mare parc urban, aflat în zona marelui bulevard Amazones, găzduiește o mulțime de statui expuse pe aleile de eucalipt. Parcul El Ejido este cunoscut pentru obiectele de artizanat puse în vânzare sâmbăta și duminica, iar în Parcul Carolina, construit pe locul unei foste ferme, se găsesc Centrul de Expoziție Quito, Grădinile Botanice și un vivariu.

Quito își păstrează o mare parte din atmosfera colonială, având cel mai mare și cel mai bine conservat centru istoric din America de Sud.

Palatul Carondelet

Monumentul Sfânta Treime din Arad

Situat pe platoul din fața teatrului Ioan Slavici și a Catedralei Episcopale, a fost ridicat la mijlocul secolului al XVIII-lea (1746) și comemorează epidemia de ciumă din anii 1738-1740, ca semn de mulțumire către divinitate.

Cu o înălțime de 12 metri este constituit dintr-un obelisc, un piedestal în trepte și un grup statuar din bronz reprezentând Sfânta Treime. În anul 1957, autoritățile comuniste l-au mutat din motive urbanistice, dar în 2006 s-a hotărât restaurarea și reamplasarea lui pe vechiul loc.

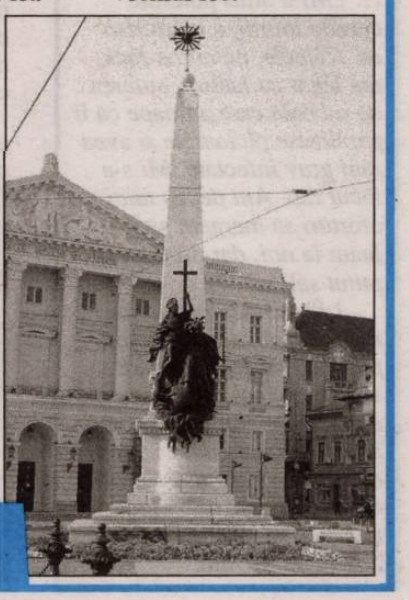

Simboluri ale umanității

Chiparosul

Evocat frecvent în Biblie, acest conifer cu un miros puternic, apreciat pentru frumusețea sa este folosit mai ales ca arbore ornamental. Este întâlnit în grădini, în plantațiile stradale, dar și în cimitire ca un simbol al legăturii între viață și moarte.

O legendă veche spune că a fost adus și plantat pe malurile mediteraneene din Paradis, fiind considerat un arbore sacru. Veșnic verde este un simbol al

nemuririi, al longevității, al biruinței vieții dincolo de moarte, al încrederii, libertății, justiției. Verticalitatea lui reprezenta un simbol al dreptății, al echității și veridicității.

Întotdeauna proaspăt și verde are un lemn rezistent din care Noe și-a construit celebra sa arcă, termenul „lemn de gofer" folosit în Biblie fiind după părerea specialiștilor lingviști sinonim cu „chiparos".

Pagină realizată de
IRINA STOICA

Salvatoare pentru animale

Atât cât le stă în puteri, unii copii şi adolescenţi se implică alături de adulţi, în acţiuni de protejare, îngrijire şi chiar de salvare a unor animale a căror viaţă este pusă în pericol.

O fată de 13 ani din comitatul englez Shropshire se află printre micii iubitori ai creaturilor necuvântătoare care şi-au asumat sarcina plăcută, însă deloc uşoară, de a le oferi acestora şansa la o viaţă normală.

Lilly-Grace Honeysett-Beale a mărturisit că nu suporta să vadă suferind animale ale căror stăpâni deveniseră cu timpul neglijenţi cu ele, astfel că a început să le aducă acasă. A avut în acest sens sprijinul familiei şi al unor prieteni, astfel că ea a adunat aproape 50 de vietăţi – pisici şi câini, iepuri, şoareci sau găini.

Adolescenta a căutat pe Facebook animale de companie nedorite sau neglijate şi apoi a făcut apel la oamenii pe care îi cunoştea să ajute să le salveze. Becky, mama ei, a declarat că nu se poate plânge de zecile de animale adunate în jur, în primul rând fiindcă Lilly-Grace se află mereu „la datorie" şi că se mândreşte cu fiica ei.

Fata a trebuit totuşi să trăiască şi inevitabile experienţe dramatice. De curând, a văzut o ofertă de vânzare a unui ciobănesc german, în Birmingham, pentru 100 de lire sterline.

„Mi-a atins puternic corzile inimii, a mărturisit ea. Câinele, pe nume Jack, era legat cu lanţuri, suferea de o boală care aproape că îi paralizase picioarele şi avea răni grav infectate. Mi s-a făcut rău. Am depus mari eforturi să mergem să îl luăm la noi, dar nu l-am putut salva."

Lilly-Grace merge însă mai departe, administrând propria afacere prin care vinde produse pentru animale de companie pentru a ajuta la plata unor acţiuni de salvare a animalelor şi îşi doreşte ca într-un viitor apropiat să aibă propriul centru de salvare.

Reconversie profesională

Schimbarea profesiei cu una nouă, mai agreabilă şi mai avantajoasă din punct de vedere material, constituie o dimensiune obişnuită în lumea de azi. Există însă şi oameni care poate că nu ar avea de invocat aceste considerente pentru a-şi schimba meseria şi totuşi o fac în moduri surprinzătoare pentru semenii lor.

Este cazul unei femei în vârstă de 44 de ani din cătunul Reclinghem (departamentul Pas-de-Calais), pe nume Sandrine Martel, care a lucrat mai mult de 20 de ani ca agent de vânzări. În 2020, ea a făcut însă o schimbare radicală, fiindcă – aşa cum a declarat ulterior – se săturase de munca respectivă şi nu se mai simţea împlinită.

Cum nimic nu pare a fi întâmplător pe lume, într-o zi, în timp ce se afla într-o mică plimbare cu fiul ei, a ajuns la o fermă învecinată: „Am dat o mână de ajutor la treburi, primind în schimb mâncare şi cazare. A fost uimitor şi mi-am dorit imediat să adopt acest mod de viaţă."

A povestit familiei despre neaşteptata experienţă şi despre intenţia sa de a creşte capre în Reclinghem. „Mi-au spus că sunt puţin nebună, îşi aminteşte ea zâmbind. Dar, cunoscându-mă, ştiau că voi merge până la capăt.

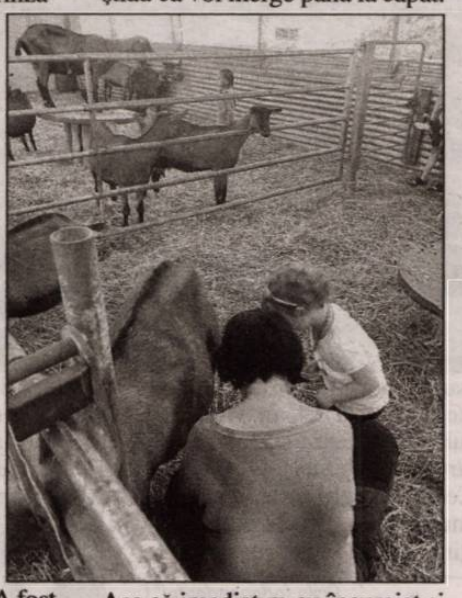

Aşa că imediat m-au încurajat şi m-au susţinut." Începutul nu a fost nicidecum uşor, mai ales că şi-a dat demisia din vechea slujbă în martie 2020, cu puţin înaintea epidemiei sanitare. „M-am trezit fără niciun loc de muncă, fără bani şi toată pregătirea mea a fost anulată. Dar făcusem deja toţi paşii pentru a cumpăra caprele. Timp de un an, a trebuit să mă ocup de asta fără să fi avut niciun fel de pregătire în domeniu. Cum s-ar spune, am învăţat totul la locul de muncă."

A învăţat foarte bine: a cumpărat un teren pe care familia şi-a amenajat o fermă, botezată La Chev'riotte („căpriţa"), au renovat clădirea în care adăpostesc acum cele peste 40 de animale, apoi firma a început să producă brânză, pe care în urmă cu un an a început să o vândă, obţinând un profit considerabil.

Sandrine nu a uitat nici vechea sa ocupaţie, astfel că merge periodic la târguri, unde îşi prezintă produsele, îşi cunoaşte viitorii clienţi, organizează degustări şi vinde brânzeturi, iaurt, îngheţată.

Atracţia clienţilor faţă de afacerea ei, evenimentele pe care le găzduieşte la fermă (vizite, petreceri aniversare sau iniţierea în creşterea şi mulsul caprelor) i-au oferit ideea înfiinţării pe un teren învecinat a ceea ce numeşte fermă educaţională, destinată în primul rând copiilor şi tinerilor.

Pentru toate acestea are sprijinul necondiţionat al familiei şi al efectivului de căpriţe, aflat în creştere!

„Angajăm petrecăreţi foarte zgomotoşi..."

Cu siguranţă, un astfel de anunţ pentru locuri de muncă i-ar face pe mulţi să-şi privească cu îngrijorare confortul în propria locuinţă, dacă aceasta s-ar afla în preajma angajatorului. Prin această formulare năstruşnică a atras atenţia un viticultor din comuna Cournosec, situată în sudul Franţei, care caută persoane dispuse să facă zarvă mare în podgoriile sale.

Scopul nu este acela de a tulbura liniştea localnicilor, ci de a alunga mistreţii care vin mai des şi în număr mai mare, pentru a se delecta cu strugurii săi. La fel ca în multe locuri de pe glob, aceste animale au devenit mult mai îndrăzneţe şi mai agresive, pătrunzând în arii locuite pentru a se hrăni, în condiţiile în care activităţile umane le-au restrâns drastic habitatele. Proprietarul a declarat că oricine este binevenit pe Domeniile

Terre Mégère, însă nu vrea să organizeze o petrecere dansantă, din cauza... riscului de incendiu. În schimb, „petrecăreţii" zgomotoşi sunt invitaţi la un fel de picnicuri nocturne, prelungite pe durata câtorva săptămâni, cu ispite de nerefuzat: „Pentru a încerca să intimidaţi mistreţii care, neobosiţi, ne prăduiesc în fiecare noapte, veniţi să ne apărăm strugurii. Vă oferim vin!".

Şi mulţi au fost cei care nu au putut rezista unei asemenea provocări, aceasta fiind al doilea an în care viticultorul lansează un astfel de apel. De cinci ani, podgoria a trebuit să facă faţă prezenţei mistreţilor, care vin în fiecare seară să mănânce struguri.

„Am numărat până la 30 de porci ieşind din vie sub ochii noştri, mărturiseşte proprietarul podgoriilor. Sunt sălbăticiuni mari, care cântăresc mai mult de 100 de kilograme fiecare şi care mănâncă toată noaptea." Rămâne de văzut şi ce eficacitate au întrunirile „chefliilor" dintre butucii de vie.

Asociaţie de solidaritate

Se recomandă ca, pentru a avea o sănătate cât mai bună, oamenii să adopte regimuri alimentare bogate în fructe şi legume, dar ca un paradox, în multe cazuri aceste poduse sunt aruncate ori lăsate să putrezească neculese.

La această problemă există soluţii relativ simple şi foarte eficiente, iar în localitatea franceză La Rochelle, din Charente-Maritime, grupuri de voluntari colectează fructe de la producătorii copleşiţi de producţia pomilor lor şi apoi le redistribuie către asociaţii.

Folosind o parafrază la un vers din Marseilleza (imnul Franţei), iniţiatorii acestui proiect au numit asociaţia lor „Aux Arbres Citoyens!" („Copacii cetăţenilor"), sugerându-le concetăţenilor să se implice în acţiuni de culegere a fructelor pe care cultivatorii nu au timpul sau capacitatea necesară să le strângă şi să le trimită pe piaţă. „Cine nu a trecut vreodată prin faţa unei grădini al cărei cireş se frânge sub greutatea fructelor! Sau pe lângă un măr mult prea încărcat, abia reuşind să respire. De cele mai multe ori, fructele ajung să cadă pe jos şi să putrezească, în timp ce mulţi oameni nu au acces la acest tip de produse proaspete şi sănătoase", a declarat Coralie Tisné-Versailles, din La Rochelle.

Pentru a lupta împotriva acestui fenomen, femeia în vârstă de 41 de ani a început prin a strânge câţiva voluntari, pornind de la un coş şi o scară. „Ne-am dus să culegem de la vecinii noştri, prietenii noştri, rudele noastre. Apoi ne-am spus că trebuie să trecem la următorul nivel, dar pentru asta trebuia să fim mai numeroşi. Aşa a apărut ideea înfiinţării asociaţiei." Colectivul are astăzi 200 de voluntari. Împreună merg la proprietarii care le-au cerut ajutor. „Aceştia sunt adesea oameni neputincioşi în faţa producţiei semnificative a pomilor lor şi care nu au timp să culeagă fructele, arată Coralie. Dar suntem chemaţi şi de oameni care nu mai sunt capabili fizic să o facă." Culesul „de solidaritate" se organizează seara, în timpul săptămânii sau în tot weekend-ul, pentru ca voluntarii să poată participa.

Aceştia au profiluri diferite: de la tineri la vârstnici, pensionari, oameni în căutarea unui loc de muncă...

Cerinţele asociaţiei – să fii serios şi motivat. Se culeg toate tipurile de fructe: în mai cireşele, apoi caisele, prunele, strugurii, merele, perele, nucile şi sezonul culesului se încheie în noiembrie cu recoltarea măslinelor. În 2021, aproape cinci tone de fructe au fost colectate de către asociaţie.

Pagină realizată de
ADRIAN-NICOLAE POPESCU

STAR TREK – un serial nemuritor

Anii 1960, o perioadă când omul făcea primii paşi spre spaţiul extraterestru, au reprezentat şi apogeul literaturii şi filmelor science-fiction.

Majel Barrett în rolul primului ofiţer al căpitanului Pike, în episodul pilot al serialului. Cu toate acestea, directorii de la NBC au cerut ca personajul să fie eliminat, deoarece, susţineau ei, spectatorii nu se puteau raporta la un personaj feminin atât de puternic.

O întreagă lume visa la călătorii spre astre, la descoperirea de planete fabuloase şi la fiinţe stranii şi poate că nicăieri această „călătorie spre absolut" nu a fost mai bine reflectată decât într-un serial care a încântat copilăria şi adolescenţa multor generaţii: Star Trek.

Astăzi se împlinesc exact 56 de ani de la difuzarea, la televiziunea americană, a primului episod din acest îndrăgit serial, care va face furori decenii întregi şi despre care ne-am propus să vă dezvăluim câteva amănunte picante şi amuzante.

● Serialul original Star Trek a fost comercializat iniţial sub numele de „Caravana spre stele" după popularul western din 1957, „Caravana".

● Personajul Geordi La Forge din „Star Trek: The Next Generation" a fost numit după George La Forge, un fan devotat al serialului original „Star Trek". George La Forge suferea de distrofie musculară şi a murit în 1975.

● Oamenii de ştiinţă de la Jet Propulsion Laboratory al NASA au purtat „urechi de Spock" în timp ce monitorizau nava Mariner V în timpul zborului acesteia din octombrie 1967 pe lângă planeta Venus.

● Popularul film „Star Trek: Un nou început" (2009) este al unsprezecelea film din franciza Star Trek. Filmul a fost ovaţionat de critici şi a obţinut încasări mai mari decât toate filmele Star Trek anterioare.

● Franciza Star Trek include şase seriale: The Original Series, The Animated Series, The Next Generation, Deep Space Nine, Voyager şi Enterprise, totalizând 726 de episoade.

● Gene Roddenberry a distribuit-o iniţial pe iubita (şi mai târziu soţia) lui,

● Când personajul Spock a fost prezentat prima dată, directorii executivi de la NBC s-au temut că „tipul cu urechi ascuţite îi va speria de moarte pe toţi copiii din America". Iniţial, NBC i-a cerut lui Gene Roddenberry să scape de „tipul cu urechi ascuţite", în parte pentru că erau îngrijoraţi de aspectul său „satanic". Din fericire, Roddenberry a refuzat să renunţe la Spock.

● În timpul primului sezon al serialului Star Trek: The Next Generation, Patrick Stewart a avut deasupra uşii cabinei sale un semn pe care scria „Feriţi-vă de actorul shakespearian necunoscut".

● În seria originală, culorile uniformei indicau rolul purtătorului pe Enterprise. Uniformele aurii indicau că purtătorul se afla pe o linie de comandă. Albastrul însemna ştiinţele, inclusiv medicina. Roşul indica serviciile de sprijin, cum ar fi comunicaţiile, ingineria sau securitatea.

● Enterprise are o lungime care reprezintă mai mult decât lungimea a trei terenuri de fotbal.

● Singurul intoxicant oficial servit în prima serie din Star Trek este Synthenol, o băutură artificială care îşi pierde efectele îmbătătoare în momentul în care un membru al echipajului părăseşte barul.

● Vulcanienii au fost cândva un popor extrem de violent şi emoţional, până când Surak a dezvoltat o nouă filozofie a logicii, care a dat naştere Timpului trezirii vulcaniene. Cei care se opuneau logicii vulcaniene au părăsit planeta şi au fondat colonii în alte părţi, mai ales în Imperiul Stelar Romulan.

● Vulcanienii au fost printre primii care au dezvoltat motorul warp şi i-au ajutat pe oameni să depăşească pericolele călătoriei warp. Contactul oficial dintre vulcanieni şi oameni a avut loc la 5 aprilie 2063, când o navă de cercetare vulcaniană a detectat zborul warp al navei Phoenix a căpitanului Zefram Cochrane.

● Într-o realitate alternativă stabilită în filmul Star Trek din 2009, planeta Vulcan a fost distrusă de romulanul Nero în 2258.

● Actriţa Majel Barrett Roddenberry este singura actriţă care a jucat în toate seriile Star Trek, inclusiv în serialele de animaţie şi în filme. Înainte de a muri în decembrie 2008, ea a furnizat vocea computerului din Star Trek (2009).

● Când Spock şi-a sacrificat propria viaţă pentru a salva Enterprise de la distrugerea de către Kahn în filmul

Mânia lui Khan, Kirk afirmă: „Dintre toate sufletele pe care le-am întâlnit în călătoriile mele, al lui a fost cel mai... uman".

● Actorul James Doohan (Scotty) nu avea degetul mijlociu al mâinii drepte, acesta fiind pierdut în Al Doilea Război Mondial.

● Mai mulţi actori dar şi celebrităţi au avut apariţii în filmele şi episoadele Star Trek, printre care Kim Cattrall, Kirstie Alley, Tom Bergeron, Jason Alexander, Regele Abdullah al II-lea al Iordaniei, Kelsey Grammer, Christopher Plummer, The Rock, Iman, Lee Meriwether, Joan Collins şi Stephen Hawking.

Pagină realizată de
GABRIEL TUDOR

PORTRET

Dorina Lazăr

Dorina Lazăr s-a născut la 7 noiembrie 1940. A moştenit talentul artistic de la mama sa, actriţă, la rândul ei, la Teatrul Bulandra din Bucureşti. În anul 1961 a absolvit Institutul de Artă Teatrală şi Cinematografică, Facultatea de Teatru, secţia Actorie, la clasa profesorului Ion Finteşteanu.

A debutat în acelaşi an la Teatrul Regional Bucureşti, unde a început cu roluri de figuraţie, pentru ca mai apoi să interpreteze personaje precum Erinie în „Muştele", de Jean Paul Sartre, Despina în „Hora domniţelor" de Radu Stanca, Cula în „Se caută un mincinos" de Psatas, Aspasia în „Războiul" de Carlo Goldoni, Dorotka în „Dracul uitat" de Jan Drda, Maşa în „Trenul blindat", de Vsevolod Visnevski, Coana Tarsiţa în „Iaşii-n carnaval", de Vasile Alecsandri.

În anul 1969 debutează ca actriţă pe scena Teatrului Giuleşti, actualul Teatru Odeon, unde a jucat de-a lungul anilor în peste 50 de roluri.

În anul 1974, Dorina Lazăr a debutat în film, cu rolul Cârciumăresei din pelicula „Păcală", regia Geo Saizescu. Au urmat numeroase filme, precum „Drumuri în cumpănă" (1979), „Stop cadru la masă" (1982), „Fram" (1983), „Năpasta" (1985), Nişte băieţi grozavi (1987), „Liceenii" (1987), „Balanţa" (1992), „Amen" (2002), „Modigliani" (2004), sau „Funeralii fericite" (2013).

Actriţa a colaborat de-a lungul timpului şi cu Teatrul Naţional Radiofonic, în numeroase roluri de excepţie. Dorina Lazăr este o artistă multipremiată în ţară şi peste hotare, printre distincţii fiind de menţionat trofeul „Leul de bronz" la Festivalul Internaţional de Teatru de la Arezzo pentru spectacolul „Năpasta" (1979), Cea mai bună actriţă de film, acordat de Asociaţia Cineaştilor din România (1982) sau Cea mai bună actriţă de film la Festivalul de Film „Henri Langlois" de la Tours (Franţa), în 1986. În anul 2000 Preşedinţia României a decorat-o cu Ordinul Naţional „Serviciul Credincios" în grad de cavaler.

Muzică

Tradiţie şi cultură, Mariana Nicolesco

Mai erau câteva lucruri de adăugat din interviul lui Stephan Poen pe care îl citam în numărul trecut. Vorbind despre marea artistă, şi soţia lui, Elena Cernei dr. Poen amintea şi câteva amănunte pe care puţină lume le ştie: Elena Cernei, dincolo de muzică şi de activitatea ştiinţifică în domeniul muzicii, a publicat şi patru cărţi: „Enigme ale vocii umane" (1982, Editura Litera, Bucureşti), „Et Fiat Lux" (1987, Editura Quo Vadis, Roma), „L'enigma della voce umana" (1988, Editura Quo Vadis, Roma), „Et Fiat Lux" (1999, Editura Enciclopedică, Bucureşti), plus faptul că a prezentat nu mai puţin de 40 de lucrări ştiinţifice la congrese internaţionale de specialitate în România şi în străinătate. A fost membru în juriile unor prestigioase concursuri internaţionale de canto. O artistă uriaşă despre care se vorbeşte aproape deloc azi.

Medicul Poen, fascinat de domeniul operei, îşi aminteşte şi despre cum a descoperit muzica şi pe marii interpreţi de operă şi operetă ai ţării noastre: „de mic copil, am fost captivat de vocea vorbită a celor din jur şi de vocea cântată, pe care o ascultam graţie aparatului de radio, care era permanent în funcţiune. De la o vârstă fragedă, am început să merg la spectacole şi concerte în cadrul unei progresivităţi determinate de evoluţia receptivităţii mele; astfel, am ajuns să cunosc artiştii timpului, iar, cu unii, să devin foarte bun prieten". Aşa l-a cunoscut pe marele artist de la Teatrul de Operetă, Ion Dacian şi pe marii artişti ai generaţiei sale, personalităţi, precum Nicolae Ţăranu, Valeria Rădulescu, Lucia Roic, Lilli Duşescu, Adriana Codreanu, Marica Munteanu, Constanţa Câmpeanu, Valli Niculescu, Cleopatra Melidoneanu. „Un loc aparte în sufletul meu îl are marele dirijor Constantin Rădulescu, om de mare cultură şi profundă înţelegere a muzicii, care mi-a insuflat o temă de gândire dezvoltată de mine peste ani: sunetul şi potenţialul său organic asemenea unei celule...; un exerciţiu mental fantastic în discernământul impactului cu muzica."

O mare prietenie sufletească a avut-o cu celebra soprană Mariana Nicolesco, cea care tocmai a încheiat Evenimentele Darclée de la Brăila, ediţia 2022. Dr. Poen îşi aminteşte: „Prima reprezentaţie la care am asistat la Teatrul alla Scala din Milano, a fost «Fetonte» de Niccolò Jommelli, în premieră absolută pentru templul mondial al operei lirice... Perfecţiunea interpretării, virtuozitatea şi fascinaţia cântului, frumuseţea scenică a sopranei Mariana Nicolesco mi-au prilejuit una dintre cele mai mari emoţii artistice ale vieţii mele.

Festivalul şi Concursul Internaţional de Canto Hariclea Darclée, ctitorie a marii soprane Mariana Nicolesco, reprezintă una dintre cele mai prestigioase manifestări ale genului în lume, iar, sub anumite aspecte, este cea mai valoroasă. Din 1995 şi până în prezent, au luat parte peste 2800 de tinere talente provenite din peste 50 de ţări din cinci continente.

Pentru manifesările Darclée, Mariana Nicolesco a obţinut Înaltul Patronaj UNESCO, drept recunoaştere a contribuţiei la patrimoniul mondial al culturii. Organizarea perfectă asigură participanţilor condiţii unice în lume. Festivalul, care se desfăşoară în paralel cu Concursul oferă publicului seri de recitaluri, opere integrale, conferinţe, Concerte Extraordinare pe Esplanada Dunării, toate cu laureaţi ai Concursului şi cu Orchestra Festivalului Darclée.

Aceste manifestări sunt momente privilegiate de afirmare a tinerilor artişti şi magnifice, încântătoare seri pentru publicul entuziast şi numeros. Aceste extraordinare seri au reprezentat punctul de pornire a unui mare număr de laureaţi români şi străini a căror carieră se desfăşoară în importante teatre, culminând cu Scala din Milano şi Metropolitan Opera din New York. Atât în cadrul Festivalului şi al Concursului Darclée, cât şi în cadrul sesiunilor Master Classes, Mariana Nicolesco emană, suveran, o fantastică energie creatoare, care-i stimulează pe toţi participanţii într-o adevărată euforie.

GEORGE CUŞNARENCU

Să postim, dar cu cap!

Creşterea ofertei şi consumului de produse ultraprocesate şi a stilului de viaţă sedentar, precum şi a stilurilor de viaţă marcate de stres ridicat, sunt factori care au contribuit la apariţia excesului de greutate şi a altor boli care afectează viaţa oamenilor, determinându-i să implementeze obiceiuri alimentare greşite.

Scăderea în greutate, menţinerea acesteia sau controlul nivelului de glucoză din sânge au devenit adevărate provocări pentru populaţie, iar în această căutare a unui remediu adecvat au apărut noi opţiuni. Între ele,

unul mai puţin popularizat ca atare – postul intermitent.

Impropriu denumit astfel, postul... nuanţat cu atributul „intermitent" constă în reducerea numărului de mese pe zi, în principiu la 3, „postind" astfel între 8 şi 10 ore. Sunt însă şi persoane care o pot face până la 12 sau chiar 18 ore.

Totuşi, nu putem uita că organismul nostru are propriul ritm biologic şi ca indivizi suntem „programaţi" pentru anumite moduri de viaţă şi programe specifice. De aceea, primul lucru pe care trebuie să-l facem înainte de a începe orice tip de post este să consultăm un nutriţionist.

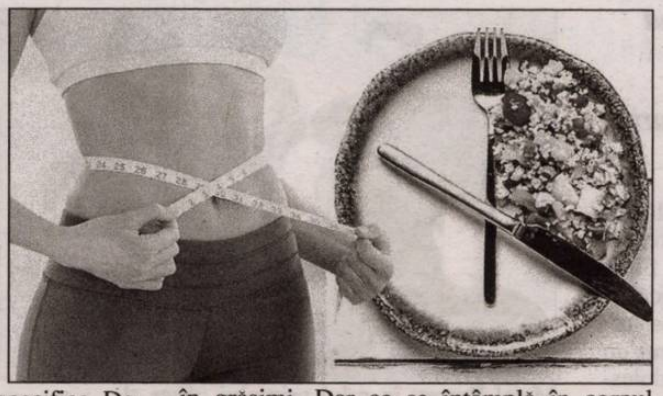

În plus, la orele când mâncatul este permis, nu trebuie să ne săturăm ci să ne hrănim conform nevoilor noastre nutriţionale şi într-un mod sănătos. Acest tip de post nu funcţionează numai pentru a ne îmbunătăţi sănătatea (ajută la reducerea diabetului şi a tensiunii arteriale), ci şi ca metodă de slăbire; lucru ce se va întâmpla doar dacă avem un deficit caloric în alimentaţia noastră în zilele de post. Cu alte cuvinte, trebuie să reducem caloriile pe care le consumăm zilnic, dacă scopul nostru este să slăbim.

Indiferent de obiectivul urmărit, chiar dacă postim, trebuie să menţinem o alimentaţie sănătoasă şi echilibrată, care să includă fructe, legume, proteine vegetale şi animale, leguminoase şi cereale, dar şi să evităm produse ultraprocesate, zaharuri adăugate şi alimente bogate în grăsimi. Dar ce se întâmplă în corpul nostru când luăm o asemenea masă după o pauză de 12 ore? Unele studii subliniază că mâncatul după acest „post" poate provoca dezechilibre hormonale şi creşterea nivelului de glucoză în timpul orelor de după masă. Din păcate, se ştie puţin despre posibilul efect pe termen lung al acestor dereglări. Alţi experţi subliniază că postul intermitent se află în conflict cu recomandările emise de organismele oficiale privind alimentaţia.

Una dintre ele este de a lua cinci mese pe zi, pe baza unei alimentaţii echilibrate, cu o distribuţie şi un conţinut caloric adecvat. Pe de altă parte, diverse studii arată că lipsa micului dejun la şcolari este asociată cu performanţa şcolară mai scăzută.

În sfârşit, trebuie subliniat că modelele de alimentaţie adecvate, cum ar fi dieta mediteraneană, bazată pe cinci mese pe zi, s-au dovedit a fi de succes. Ele sunt legate de menţinerea greutăţii, cu prevenirea obezităţii, a diabetului şi a bolilor cardiovasculare şi chiar prezintă un prognostic mai bun în prevenirea bolilor neurodegenerative precum Alzheimer.

O alergie predominantă la copii

Rinita alergică este una dintre cele mai frecvente boli din lume. Caracterizată prin congestie nazală, exces de mucus, strănut constant şi mâncărime la ochi sau la nas, afectează aproximativ 25% dintre copii şi 40% dintre adulţi.

Cea mai studiată populaţie este de 6-7 ani şi de 13-14 ani. Procentele mari se traduc printr-o înrăutăţire a calităţii vieţii copiilor şi adolescenţilor, la această populaţie, rinita alergică declanşând tulburări de somn şi somnolenţă diurnă, absenteism şcolar, iritabilitate, nelinişte, lipsă de concentrare, modificări ale dispoziţiei, dificultăţi în relaţiile interpersonale.

Unele cauze ale afecţiunii pot fi contactul cu părul de animale, polenul, mucegaiul, praful, acarienii, dar studiile arată că la pacienţii cu rinită alergică expuşi schimbărilor climatice şi poluării pot exista mai multe efecte adverse asupra tractului respirator.

Una dintre cele mai mari complicaţii legate de această afecţiune este subdiagnosticarea: multe persoane bolnave nu ştiu că o au, ceea ce poate duce la dezvoltarea altor maladii dacă nu este tratată la timp.

De pildă, 40% dintre pacienţii cu rinită alergică au şi astm bronşic şi până la 94% dintre pacienţii cu astm bronşic au şi rinită alergică. Ca orice altă boală tratată necorespunzător, aceasta poate perturba stilul de viaţă al unei persoane. Deşi, conform OMS, circa 400 de milioane de oameni suferă de rinită alergică, numărul subdiagnosticelor rămâne în continuare alarmant.

Antihistaminicele sunt ideale pentru gestionarea corectă a rinitei alergice în contextul ocupaţiilor zilnice. Numeroase persoane simt somnolenţă când folosesc aceste medicamente, din cauză că multe dintre acestea sunt sedative şi generează somn.

Cu toate acestea, oamenii merg la culcare doar pentru a se trezi şi a constata că nu au avut o calitate optimă a somnului. Aşa se întâmplă cu antihistaminice de primă generaţie, însă unele antihistaminice de a doua generaţie nu sunt sedative şi deci reprezintă o opţiune bună pentru a nu afecta calitatea somnului persoanei şi pentru a nu provoca somnolenţă în contextual rutinei zilnice, atât pentru copii, cât şi pentru adulţi.

Există antihistaminice de a doua generaţie utilizate şi contra apariţiei persistente a urticariei pe corp.

Tumoare pe creier?

De-a lungul vieţii, eventualitatea de a dezvolta o tumoră cerebrală canceroasă este de sub 1%. De obicei, simptome precum o durere de cap sau confuzia sunt doar modul în care corpul vă spune să vă hidrataţi sau să dormiţi mai mult, dar în rare ocazii, aceste simptome pot indica o problemă mai mare.

Să precizăm totuşi că majoritatea durerilor de cap nu sunt cauzate de această maladie. De altfel, neurochirurgii afirmă că nu există niciun

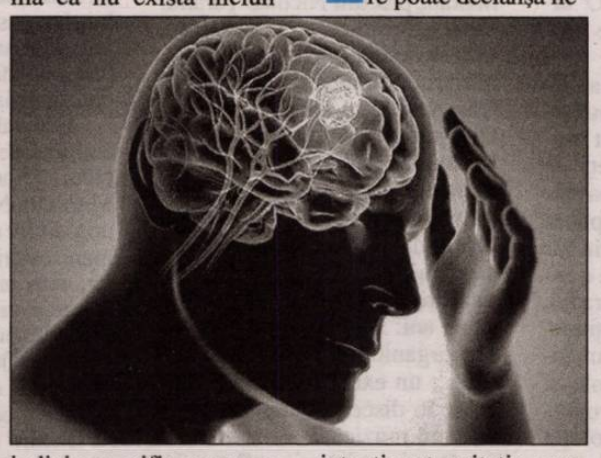

indiciu specific pentru o tumoare pe creier; aceasta poate prezenta multe semne şi simptome diferite.

E bine de ştiut că la cele peste 120 de tipuri de tumori cerebrale, simptomele pot varia în funcţie de: ● locul unde se formează tumora; ● care parte a corpului controlează zona afectată a creierului; ● cât de mare este tumora.

Dar pentru a şti când un simptom înseamnă cu adevărat o problemă, trebuie să vă cunoaşteţi propriul corp.

În scop preventiv şi pentru calmarea psihicului, se recomandă consultarea unui medic dacă apare cel puţin unul dintre următoarele semne.

Convulsii. O tumoare poate declanşa neintenţionat agitaţia neuronilor cerebrali, ducând la convulsii.

Schimbări ale stării psihice. E nevoie de vigilenţă în faţa unei confuzii constante sau a mai multor probleme decât de obicei în situaţii simple. Abilităţile mentale sunt personale, la fel ca orice schimbare a lor, lucru important de conştientizat.

Modificări de personalitate sau de comportament. În special tumorile lobului frontal pot determina oamenii veseli să dezvolte un sentiment plat sau unii oameni în mod normal calmi să devină mai agitaţi. De asemenea, pot provoca o pierdere a inhibiţiei; nu e deloc rău, dar...

Stângăcie. Tumorile trunchiului cerebral pot provoca pierderea echilibrului sau mişcări stângace.

Probleme de vedere. O tumoare la creier care controlează vederea poate afecta văzul. Încetoşarea, dublarea imaginii sau chiar pierderea vederii pot fi semne ale bolii.

Slăbiciune la nivelul membrelor. Pierderea forţei ori slăbiciunea la un braţ sau un picior poate fi simptom al unei tumori pe creier.

Dureri de cap. Durerile de cap din tumorile cerebrale tind să persiste mai mult de câteva zile, sunt asociate cu greaţă, vărsături sau apar dimineaţa devreme.

PE SCURT

despre sănătatea dumneavoastră

Dacă o persoană simte dureri intense în ochi, prezenţa imaginilor fantomă şi, în plus, are boli sistemice preexistente, se recomandă să consulte un medic oftalmolog, deoarece este posibil ca acestea să fie patologii ale fundului de ochi. Există însă şi alte semne de avertizare ce ne îndeamnă să mergem imediat la un specialist în acest domeniu.

Pentru optometrie:

● Dificultate de a vedea literele sau obiectele de la distanţă sau de aproape, strâmbarea ochilor pentru a vedea mai bine şi dureri de cap, mai ales când folosiţi computerul timp de multe ore.

● Fluctuaţia vederii (când citeşte şi când priveşte drept înainte, imaginea devine tulbure, uneori vede bine, alteori nu atât de bine).

● Când există inflamaţii, secreţii şi mâncărime constantă a ochilor.

● În cazul copiilor, când îşi freacă ochii frecvent; dacă ochii nu sunt aliniaţi sau se apropie foarte mult de e-

Când mergeţi la oftalmolog

cranul telefonului mobil, al televizorului sau al tabletei.

Pentru oftalmologie:

● Dacă vederea scade brusc sau progresiv, dar foarte repede.

● Dacă se constată prezenţa de imagini fantomă (o imagine falsă, alăturată ori suprapusă celei reale, de dimensiuni mai mari, egale sau mai mici).

● Durere oculară severă însoţită de ochi roşii.

● Istoric familial de glaucom.

Optometristul se ocupă de asistenţa primară, ceea ce înseamnă prima linie de îngrijire pentru persoanele care au sau nu tulburări oculare ori disconfort (uscăciune a ochilor, înroşirea ochilor sau simptome precum scăderea progresivă a vederii, precum şi în cazuri de evaluare generală sau control pentru recomandarea ochelarilor sau a lentilelor de contact).

Dacă însă intervin pierderea bruscă a vederii, dureri oculare, glaucom sau opţiunea pacientului pentru o intervenţie chirurgicală în scopul evitării ochelarilor, trebuie consultat medicul oftalmolog. Experţii recomandă efectuarea controlului cel puţin o dată pe an, cât timp nu se observă o scădere vizuală înainte de aceasta sau prezenţa unor simptome ce alterează funcţionarea normală a vederii.

Pagină realizată de
ADRIAN-NICOLAE POPESCU

Impactul stresului și al infecțiilor asupra pancreasului, intestinelor și ficatului descris de medicina energo-informațională

Digestia dereglată este încă una dintre temele „tabu". Din păcate, o digestie dereglată pe termen lung atrage după sine o adevărată cascadă de probleme de sănătate, scăzând calitatea vieții.

Pancreasul are un rol central în digestie, în producerea enzimelor digestive. Influențează scleroza multiplă, artrită reumatoidă, diabet, reglarea zahărului în sânge prin menținerea unui control permanent al insulinei.

De asemenea, flora intestinală are un rol hotărâtor în digestie, influențează imunitatea și metabolismul, este primordială pentru sănătatea organismului.

Când bariera intestinelor este dereglată (mucoasa intestinului), migrează bacterii, virusuri, metale grele alergene în țesut și duc la inflamații locale. O barieră intestinală dereglată, în legătură cu o disbioză intestinală, poate duce de asemenea la o agravare a multor boli cronice ca: diabet, artrită reumatoidă, scleroză multiplă, autism, Alzheimer, Parkinson, depresii, alergii.

Schimbări în microbiomul intestinal după îmbolnăvirea de Covid-19 sunt scoase în evidență de un studiu efectuat de renumiți cercetători de la facultatea de medicină din Duisburg – Gemania, care au descoperit în intestine, în sfera patogenă, microbi ca enterobacterii, care sunt în directă legătură cu diferite forme de inflamații din organism.

Cercetătorii menționați au ajuns la concluzia că resturi ale metabolismului mucoasei intestinale influențează prin sânge și imunitatea plămânilor.

Calitatea microbiomului intestinal este influențată pe lângă moștenirea genetică și de alimentație. Se recomandă alimentele care conțin balast, multe microelemente și produse fermentate. Ele asigură „locuitorilor intestinali" hrana, ca bacteriile străine să fie combătute.

Mineralul seleniu este esențial pentru menținerea microbiomului intestinal în echilibru. Este o legătură simbiotică între seleniu și flora intestinală. Seleniul poate influența colonizarea unei flore intestinale sănătoase.

Dereglări în motilitatea intestinelor sunt tot mai des întâlnite, nu numai la pacienții mai vârstnici, ci chiar la vârste între 30-50 ani. Simptomele unei motilități dereglate a intestinului sunt: colici, meteorism, greutate în intestine, dureri de spate, constipație sau colon iritabil.

Digestia începe deja în gură, de aceea și igiena gurii joacă un rol esențial în sănătatea noastră. O dantură îngrijită și sănătoasă menține un echilibru în corp. Paradontita este tot mai larg răspândită la pacienți. Dinții „morți", fără rădăcină, eliberează toxine – resturi de proteine – în urma metabolismului gingival, pulpa nu se poate închide complet.

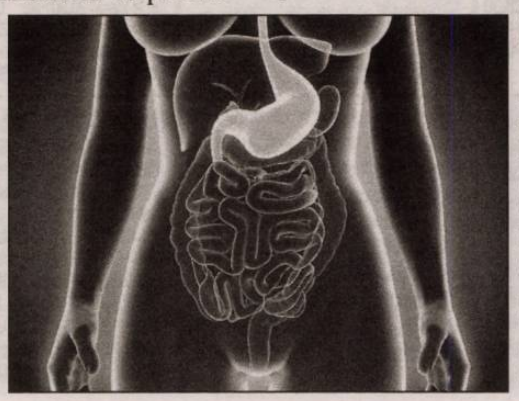

Metalele pot bloca enzimele în organism și în același timp produc blocaje energetice. Metalele grele, peste limita admisă în corp, sunt o intoxicație cronică din punct de vedere al medicinei energo-informaționale. Cu alte cuvinte, metalele folosite în tratamentele dentare au potențialul de a ne îmbolnăvi. Medicina energo-informațională recomandă tensorul pentru testarea energetică și programe bine stabilite ale acestor metale înainte de a fi folosite. Mai mult, astăzi avem posibilitatea ca aceste metale să fie optimizate, „neutralizate", făcându-le compatibile cu energia pacientului.

Simptomele care pot apărea din cauza metalelor folosite în tratamentele dentare sunt diferite de la persoană la persoană: dureri cronice, tensiune oscilantă, migrene, stări de epuizare, infarct, chiar și depresie.

În ultimul timp stresul a pus tot mai mare stăpânire pe noi. Avem impresia că timpul „s-a scurtat". Este adevărat că de multe ori nu mai facem față cerințelor zilnice. Omul de astăzi este agasat cu foarte multă informație, pe care de cele mai multe ori nu o poate „deratiza". Este timpul pe care îl traversăm. Fiecare generație s-a confruntat cu „evenimentele" timpului ei.

Medicina energo-informațională este medicina viitorului, îi poate restabili omului echilibrul energetic, balanța de care are nevoie. Îl poate ajuta să se detoxifice la nivel microcelular, poate repune comunicarea energetică la nivel de celulă, organ, sistem. Boala este o lipsă de coerență în sistemul de comunicare energetică a corpului.

Terapiile sunt personalizate, se recomandă atât copiilor, cât și adulților, indiferent de vârstă.

FLORICA MUNTEANU,
specialist în medicina energo-informațională, membră a Societății Naturiștilor din Germania, membră BIT (Biorezonanz International Therapy), psiholog

Pentru mai multe informații accesați:
www.dermavital-med.ro
Telefon: 021.322.40.04 / 0731.871.968

CONTACT: DermaVital București, strada Brânduşelor 6B, et. 2, interfon 003

PUBLICITATE

ACOPREVENT
supliment alimentar pentru un sistem imunitar stabil

dermaVITAL
tel 0731.871.968 / 021.322.40.04
www.dermavital-med.ro

Ce este Acoprevent?

Este un supliment alimentar bazat pe plante ayurvedice care are la bază o tehnologie inovativă, tehnologia punctelor cuantice, care multiplică descărcarea energetică a substanțelor conținute. Oprește o întreagă cascadă inflamatorie la nivel celular, este un antioxidant puternic, este o tehnologie inovatoare avansată, bazată pe activarea micronutrienților.

Se recomandă în afecțiunile în care sistemul imunitar este suprasolicitat, ca alergii, tuberculoză, infecții virale, sindromul oboselii cronice, candida, hepatită virală, septicemie, borelioză cronică, apărarea corpului în cazul bolilor maligne.

Conține: extract de cacao, extract de hamei, garofiță-sălbatică, muscat, coajă de lămâie, thymian, salvie, extract de susan, extract din pulbere de alge maro. Informația cuantică este pusă pe un grăunte de siliciu.

3 capsule administrate zilnic conțin: complex ayurvedic activ – 411 mg, pulbere de alge maro – 162 mg, zinc – 9 mg.

Dozare și mod de administrare: adulți și tineri de 3 ori zilnic 1 capsulă înainte de masă, copii 2-6 ani – 1 capsulă zilnic, înainte de masă.

Efecte secundare nu sunt cunoscute.

Interacțiune cu alte medicamente: poate fi combinat la nevoie cu orice medicamentație de sinteză.

Flaconul conține 90 de capsule a 320 mg

Costul este de 210 lei flaconul plus taxa de transport 20/22 lei.

Distribuit în România prin Centrul German DermaVital Bodymed S.R.L.

TERAPIA 4W – IMUNITATEA ÎNNĂSCUTĂ

Cardul activează 4 straturi energetice în formă de cerc, în jurul imunității înnăscute. Persoanele care au mai multe afecțiuni cronice, au făcut sau fac chimioterapie/radioterapie, au fisuri energetice în imunitatea înnăscută.

Sistemul imunitar înnăscut este principala linie de apărare împotriva intrusului, bacterii/virusuri.

Sistemul imunitar înnăscut intră în acțiune când un intrus a trecut de prima barieră a sistemului imunitar dobândit și a fost – memorat – de către acesta. Testele făcute după acest set de terapii au confirmat neutralizarea frecvențelor patologice emise de virusuri/bacterii.

Terapia 4w, se execută în 4 zile consecutiv, durează aproximativ 1 oră ședința, nu doare, nu are efecte secundare.

Terapia 4w este în ofertă de la ~~680 lei~~, la 500 lei.

Revista „Magazin" nu își asumă responsabilitatea privind eficacitatea acestor produse!

PUBLICITATE

LUNI – 12 septembrie

TVR 1
7.00 3 ceasuri bune 10.00 AgroStrategia 11.00 Exclusiv în România (r) 12.00 Teleshopping 12.30 Tribuna partidelor parlamentare 13.00 Atelier de sănătate (Best of) 14.00 Telejurnal 15.00 Maghiara de pe unu 16.50 Eu pot! (r) 17.50 Serial: „Yanxi, palatul suspinelor" 18.55 Dincolo de alb și negru (r) 20.00 Telejurnal 21.00 Film: „Spionaj în familie" (Franța, 1991). Cu: Thierry Lhermitte, Miou-Miou, Eddy Mitchell 23.00-5.55 Reluări.

PRO TV
6.00 Știrile PRO-TV 10.30 Vorbește lumea 13.00 Știrile PRO 14.00 Lecții de viață 15.00 La Măruță 17.00 Știrile PRO-TV 18.00 Ce spun românii 19.00 Știrile PRO-TV 20.30 Sunt celebru, scoate-mă de aici! 23.00 Știrile PRO 23.30 Film: „Invadarea lumii: Bătălia Los Angeles" (SUA, 2011). Cu: Michelle Rodriguez, Aaron Eckhart 2.00-5.00 Reluări.

a
6.00 Observator 8.00 'Neatza cu Răzvan și Dani 12.00 Observator 14.00 Mireasa 16.00 Observator 17.00 Mireasa 18.00 Prețul cel bun 19.00 Observator 20.30 Chefi la cuțite 0.00 Observator 0.30 Film: „Predators: Fără scăpare" (SUA, 2010). Cu: Alice Braga, Adrien Brodi 3.00-5.00 Reluări.

PRIMA TV
7.00 Starea Nației (Best Of) 8.00 Serial: „Nimeni nu-i perfect" 9.00 Exclusiv VIP (r) 11.00 Teleshopping 13.00 Serial (r) 14.00 Focus 15.30 Exclusiv VIP 17.30 Flash monden 18.00 Focus 19.30 Serial: „Iubiri secrete" 20.00 Film: „Înarmat" (SUA, 2016). Cu: Mickey Rourke 22.00 Starea Nației 23.00 Focus 0.00 Exclusiv VIP (r) 2.00 Film: „Război în bucătărie" (r) 4.00 Focus 5.30 Serial (r) 6.00 Serial: „Nimeni nu-l perfect" (r).

acasă
6.00 Serial: „Dragoste și alte complicații" (r) 8.00 Serial (r) 9.00 Serial: „Iubirea are numele tău" (r) 10.00 Serial (r) 12.00 Serial: „Numai lângă tine" 13.00 Serial: „Moștenitorii". Cu: Michelle Renaud 15.00 Serial: „Dragoste și alte complicații" 17.00 Serial: „Un loc în inima ta" 19.00 Serial: „Iubirea are numele tău" 20.00 Mâncare pe care 21.00 Serial: „Dulce răzbunare" 22.00 Serial: „Inimă de țigan" 23.30-5.00 Reluări.

TVR 2
7.00 Generația Fit (r) 7.30 România... în bucate (r) 8.00 Mic dejun cu un campion (r) 9.00 Serial (r) 10.00 Documentar 360°-GEO (r) 11.00 Doc.: „România construită" 12.00 Telejurnal 12.40 Teleshopping 13.00 Cultura minorităților 13.30 Fără prejudecăți (r) 14.00 Documentar 360°-GEO 15.00 Azi despre mâine 15.30 România... în bucate (r) 16.00 Toamna amintirilor 17.00 În direct cu viața 18.00 Ora de știri 19.00 Concurs Internațional George Enescu 21.00-5.25 Reluări.

PRO CINEMA
5.30 La Măruță (r) 7.30 Film (r) 9.30 Serial: „La Bloc" (r) 11.45 Film: „Spider-man: into the Spider-verse" (r) 14.00 Film: „Flipper" (r) 16.00 Film: „Dragoste și alte necazuri" (SUA, 2011). Cu: Angela Bassett, Laz Alonso 18.15 Serial: „La Bloc" 20.30 Film: „Unsprezece plus una" (SUA, 2004). Cu: George Clooney, Julia Roberts 23.00 Film: „Când se rupe craca" (SUA, 2009). Cu: Regina Hall, Morris Chestnut 1.45-5.45 Reluări.

MARȚI – 13 septembrie

7.00 3 ceasuri bune 10.00 AgroStrategia 11.00 Exclusiv în România (r) 12.00 Teleshopping 12.30 Tribuna partidelor parlamentare 13.00 Atelier de sănătate (Best of) 14.00 Telejurnal 15.00 Maghiara de pe unu 16.50 Eu pot! (r) 17.50 Serial: „Yanxi, palatul suspinelor" 18.55 Dincolo de alb și negru (r) 20.00 Telejurnal 21.00 Telecinemateca: „Contele de Monte-Cristo" (Franța, 1961, partea I). Cu: Louis Jourdan, Yvonne Furneaux 23.05 Serial: „Obsesia Evei" 0.40-5.55 Reluări.

6.00 Știrile PRO-TV 10.30 Vorbește lumea 13.00 Știrile PRO-TV 14.00 Lecții de viață 15.00 La Măruță 17.00 Știrile PRO-TV 18.00 Ce spun românii 19.00 Știrile PRO-TV 20.30 Sunt celebru, scoate-mă de aici! 23.00 Știrile PRO-TV 23.30 Film: „AXL" (SUA, 2018). Cu: Becky G., Alex Neustaedter 1.30-5.00 Reluări.

6.00 Observator 8.00 'Neatza cu Răzvan și Dani 12.00 Observator 14.00 Mireasa 16.00 Observator 17.00 Mireasa 18.00 Prețul cel bun 19.00 Observator 20.30 Chefi la cuțite 0.30 Film: „Muntele dintre noi" (SUA, 2017). Cu: Kate Winslet, Idris Elba 3.00-5.00 Reluări.

7.00 Starea Nației 8.00 Serial: „Nimeni nu-l perfect" (r) 10.00 Exclusiv VIP (r) 11.00 Teleshopping 13.00 Serial: „Nimeni nu-l perfect" (r) 14.00 Focus 15.00 Exclusiv VIP 17.30 Flash monden 18.00 Focus 19.30 Serial: „Iubiri secrete" 20.00 Film: „Calibro 9" (SUA, 2009) 23.00 Focus 0.00 Exclusiv VIP (r) 2.00 Film (r) 4.00 Focus 5.30 Serial: „Iubiri secrete" 6.00 Serial (r).

6.00 Serial: „Dragoste și alte complicații" (r) 8.00 Serial (r) 9.00 Serial: „Iubirea are numele tău" (r) 10.00 Serial: „Un loc în inima ta" (r) 12.00 Serial: „Numai lângă tine" 13.00 Serial: „Moștenitorii" 15.00 Serial: „Dragoste și alte complicații" 17.00 Serial: „Un loc în inima ta" 19.00 Serial: „Iubirea are numele tău" 20.00 Mâncare pe care 21.00 Serial: „Dulce răzbunare" 22.00 Serial: „Inimă de țigan" 23.30-5.00 Reluări.

7.00 Generația Fit (r) 7.30 România... în bucate (r) 8.00 Memorialul Durerii (r) 9.00 Serial (r) 10.00 Documentar 360°-GEO (r) 11.00 Doc.: „România construită" 12.00 Telejurnal 13.00 Cultura minorităților 13.30 Cap compas (r) 14.00 Documentar 360°-GEO 15.00 Euromaxx 15.30 România... în bucate (r) 16.00 Toamna amintirilor 17.00 În direct cu viața 18.00 Ora de știri 19.05 Serial: „Comisarul Rex: aventuri la Viena" 20.00-5.25 Reluări.

6.00 Serial: „La Bloc" (r) 6.30 La Măruță (r) 8.30 Film: „Bride Wars" (r) 10.15 Serial: „La Bloc" (r) 12.30 Film: „Open Season" (r) 14.15 Film: „Jumping The Broom" (r) 16.30 Film: „În caz de crimă" (SUA, 2018). Cu: Kimberly Williams 18.15 Serial: „La Bloc" 20.30 Film: „Indiana Jones și templul blestemat" (SUA, 1984). Cu: Harrison Ford, Kate Capshaw 23.00 Film: „Operațiunea Goliat" (SUA, 2020) 23.00-4.15 Reluări.

MIERCURI – 14 septembrie

7.00 3 ceasuri bune 10.00 AgroStrategia 11.00 Exclusiv în România (r) 12.00 Teleshopping 12.30 Tribuna partidelor parlamentare 13.00 Atelier de sănătate (Best of) 14.00 Telejurnal 15.55 Conviețuiri 16.50 Eu pot! (r) 17.50 Serial: „Yanxi, palatul suspinelor" 18.55 Dincolo de alb și negru (r) 20.00 Telejurnal 21.00 Film: „Nopțile Cabiriei" (Italia, 1957). Cu: Giulieta Massina, Francois Perier 23.05 Serial: „Obsesia Evei" 0.40-5.55 Reluări.

6.00 Știrile PRO-TV 10.30 Vorbește lumea 13.00 Știrile PRO-TV 14.00 Lecții de viață 15.00 La Măruță 17.00 Știrile PRO-TV 18.00 Ce spun românii 19.00 Știrile PRO-TV 20.30 Serial: „Las Fierbinți" 21.30 Visuri la cheie 23.30 Știrile PRO-TV 0.00 Film: „Camera secretă" (SUA, 2018). Cu: Kelly Reilly, Luke Evans, Noel Clarke 1.45-5.00 Reluări.

6.00 Observator 8.00 'Neatza cu Răzvan și Dani 12.00 Observator 14.00 Mireasa 16.00 Observator 17.00 Mireasa 18.00 Prețul cel bun 19.00 Observator 20.30 Chefi la cuțite 0.00 Observator 0.30 Mangalița 3.00 Film: „Înzestrata" (r) 5.00 Prețul cel bun (r).

7.00 Starea Nației (r) 8.00 Serial: „Nimeni nu-l perfect" 9.00 Exclusiv VIP (r) 11.00 Teleshopping 13.00 Serial: „Nimeni nu-l perfect" (r) 14.00 Focus 15.30 Exclusiv VIP 17.30 Flash monden 18.00 Focus 19.30 Serial: „Iubiri secrete" 20.00 Cronica cârcotașilor 22.00 Starea Nației 23.00 Focus 0.00-6.00 Reluări.

6.00 Serial: „Dragoste și alte complicații" (r) 8.00 Serial (r) 9.00 Serial: „Iubirea are numele tău" (r) 10.00 Serial (r) 12.00 Serial: „Numai lângă tine" 13.00 Serial: „Moștenitorii" 15.00 Serial: „Dragoste și alte complicații" 17.00 Serial: „Un loc în inima ta" 19.00 Serial: „Iubirea are numele tău" 20.00 Mâncare pe care 21.00 Serial: „Dulce răzbunare" 22.00 Serial: „Inimă de țigan" 23.30-5.00 Reluări.

7.00 Generația Fit (r) 7.30 România... în bucate (r) 8.00 Ferma (r) 9.00 Serial: „Comisarul Rex: aventuri la Viena" (r) 10.00 Documentar 360° (r) 11.00 Doc.: „România construită" 12.00 Telejurnal 13.00 Cultura minorităților 13.30 Sănătate cu de toate (r) 14.00 Documentar 360° 15.00 Fii în formă! 15.30 România... în bucate (r) 16.00 Toamna amintirilor 17.00 În direct cu viața 18.00 Ora de știri 19.00 Concurs Internațional George Enescu 21.00 Film: „Rubirosa" (partea a IV-a) 22.40-5.20 Reluări.

5.30 La Măruță (r) 7.30 Film (r) 9.15 Serial: „La Bloc" (r) 11.30 Film: „Dolphin Tale" (r) 13.45 Film (r) 16.15 Film: „În căutarea noroculuiˮ (SUA, 2006). Cu: Chris Pine, Lindsay Lohan 18.15 Serial: „La Bloc" 20.30 Film: „Jocul morții" (SUA, 2010). Cu: Gary Daniels, Wesley Snipes 22.15 Film: „Extrem de pervers, șocant de violent și diabolic" (SUA, 2019) 0.30-4.00 Reluări.

NOOMI RAPACE – duminică, 23.30 –

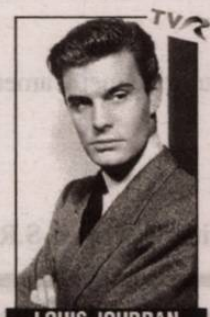

LOUIS JOURDAN – marți, 21.00 –

LARISSA DIAS – joi, 20.00 –

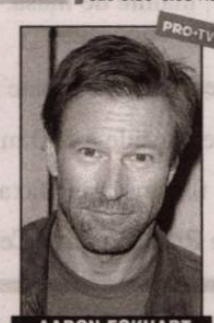

AARON ECKHART – luni, 23.30 –

MICHELLE RENAUD – luni-duminică, 13.00 –

EDWARD BURNS – sâmbătă, 20.30 –

EMMANUELLE VAUGIER – vineri, 20.00 –

„MAGAZIN" nu răspunde de modificările efectuate ulterior de către posturile de televiziune

JOI – 15 septembrie

7.00 3 ceasuri bune 9.45 Teleshopping 10.00 AgroStrategia 11.00 Exclusiv în România (r) 12.00 Teleshopping 12.30 Parlamentul României 13.00 Atelier de sănătate (Best of) 14.00 Telejurnal 15.00 Akzente 16.50 Eu pot! (r) 17.50 Serial: „Yanxi, palatul suspinelor" 18.55 Dincolo de alb și negru (r) 20.00 Telejurnal 21.00 Doc.: „Dunărea sălbatică" 23.00 Serial: „Obsesia Evei" 23.55-5.55 Reluări.

6.00 Știrile PRO-TV 10.30 Vorbește lumea 13.00 Știrile PRO-TV 14.00 Lecții de viață 15.00 La Măruță 17.00 Știrile PRO-TV 18.00 Ce spun românii 19.00 Știrile PRO-TV 20.30 Serial: „Las Fierbinți" 21.30 Film: „Justiție pe cont propriu" (SUA, 2011). Cu: Nicolas Cage, January Jones 23.30 Știrile PRO-TV 0.00 Film: „Cască ochii că o-ncurci" (SUA, 2001). Cu: Orlando Jones, Eddie Griffin 1.45-5.00 Reluări.

6.00 Observator 8.00 'Neatza cu Răzvan și Dani 12.00 Observator 14.00 Mireasa 16.00 Observator 17.00 Mireasa 18.00 Prețul cel bun 19.00 Observator 20.30 Serial: „Adela" 23.00 Observator 23.30 Chefi la cuțite (r) 3.00 Observator (r) 4.00 Mireasa (r) 5.00 Prețul cel bun (r).

7.00 Starea Nației (r) 8.00 Serial: „Nimeni nu-l perfect" (r) 9.00 Exclusiv VIP (r) 11.00 Teleshopping live 13.00 Serial: „Nimeni nu-l perfect" (r) 14.00 Focus 15.30 Exclusiv VIP 17.00 Flash monden 18.00 Focus 19.30 Serial: „Iubiri secrete" 20.00 Film: „Primăvara bobocilor" (România, 1985). Cu: Horațiu Mălăele 22.00 Starea Nației 23.00 Focus 0.00-6.30 Reluări.

6.00 Serial: „Dragoste și alte complicații" (r) 8.00 Serial (r) 9.00 Serial: „Iubirea are numele tău" (r) 10.00 Serial (r) 12.00 Serial: „Numai lângă tine" 13.00 Serial: „Moștenitorii" 15.00 Serial: „Dragoste și alte complicații" 17.00 Serial: „Un loc în inima ta" 19.00 Serial: „Iubirea are numele tău" 20.00 Mâncare pe care 21.00 Serial: „Dulce răzbunare" 22.00 Serial: „Inimă de țigan" 23.30-5.00 Reluări.

7.00 Generația Fit (r) 7.30 România... în bucate (r) 8.00 Rețeaua de idoli (r) 9.00 Serial (r) 10.00 Documentar 360° (r) 11.00 Doc.: „România construită" 12.00 Telejurnal 13.00 Maghiara de pe doi (r) 13.30 Natură și aventură (r) 14.00 Documentar 360° 15.00 Globalizarea: riscuri și beneficii 15.30 România... în bucate (r) 16.00 Toamna amintirilor 17.00 În direct cu viața (r) 18.00 Ora de știri 19.05 Serial: „Comisarul Rex: aventuri la Viena" 20.00 Film: „Trecutul nu moare" (Canada, 2019). Cu: Erin Karpluk, Larissa Dias 22.00-5.25 Reluări.

6.00 La Măruță (r) 8.00 Film (r) 10.15 Serial: „La Bloc" 12.30 Film (r) 14.30 Film: „Khonanesta" (SUA, 1997) 16.30 Film: „Misterul lui Hailey Dean: 2+2=crimă" (SUA, 2018) 18.15 Serial: „La Bloc" 20.30 Film: „Planul divin" (SUA, 2018) 22.30 Film: „Ucigașul dintre noi" (SUA, 2021) 0.15 Film: „Faith Under Fire" (r) 2.00 La Măruță (r) 3.45 Serial (r).

VINERI – 16 septembrie

7.00 3 ceasuri bune 9.45 Teleshopping 10.00 România construită (r) 11.00 Exclusiv în România (r) 12.00 Teleshopping 12.30 Parlamentul României 13.00 Atelier de sănătate (Best of) 14.00 Telejurnal 15.00 Opre Roma 15.55 EURO polis 16.50 Eu pot! (r) 17.50 Serial: „Yanxi, palatul suspinelor" 18.55 Frontul (r) 20.00 Telejurnal 21.00 Film: „Vulturul roșu" (Spania, 2011). Cu: David Janer, Javier Gutierrez 23.10 Serial: „Obsesia Evei" 0.40-5.10 Reluări.

6.00 Știrile PRO-TV 10.30 Vorbește lumea 13.00 Știrile PRO-TV 14.00 Lecții de viață 15.00 La Măruță 17.00 Știrile PRO-TV 18.00 Ce spun românii 19.00 Știrile PRO-TV 20.30 Vocea României 23.00 Film: „Cursă fără frâne" (SUA, 2012). Cu: Joseph Gordon-Levitt, Jamie Chung, Dania Ramirez 0.45-4.00 Reluări.

6.00 Observator 8.00 'Neatza cu Răzvan și Dani 12.00 Observator 14.00 Mireasa 16.00 Observator 17.00 Mireasa 18.00 Prețul cel bun 19.00 Observator 20.30 iUmor 23.50 Gala MMA: iFight „Heroes" 1.30 iUmor 5.00 Prețul cel bun (r).

7.00 Starea Nației (r) 8.00 Serial: „Nimeni nu-l perfect" 9.00 Exclusiv VIP (r) 11.00 Teleshopping 13.00 Serial: „Nimeni nu-l perfect" (r) 14.00 Focus 15.30 Exclusiv VIP 17.00 Flash monden 18.00 Focus 19.30 Serial: „Trăsniții" 20.00 Film: „Înșelătorie absolută" (SUA 2013). Cu: Cuba Gooding Jr., Emmanuelle Vaugier 22.30 Film: „Nicăieri nu-i ca acasă" (SUA, 2009). Cu: Danny DeVitto 2.00-6.00 Reluări.

6.00 Serial: „Dragoste și alte complicații" (r) 8.00 Serial: „Dulce răzbunare" (r) 9.00 Serial: „Iubirea are numele tău" (r) 10.00 Serial (r) 11.00 Serial: „Să învingi trecutul" (r) 12.00 Serial: „Numai lângă tine" 13.00 Serial: „Moștenitorii" 15.00 Serial: „Dragoste și alte complicații" 17.00 Serial: „Un loc în inima ta" 19.00 Serial: „Iubirea are numele tău" 20.00 Mâncare pe care 21.00 Serial: „Dulce răzbunare" 22.00 Serial: „Inimă de țigan" 23.30-5.00 Reluări.

7.00 Generația Fit (r) 7.30 România... în bucate (r) 8.00 Destine ca-n filme (r) 9.00 Serial: „Comisarul Rex: aventuri la Viena" (r) 10.00 Documentar 360° (r) 11.00 Educație la înălțime (r) 12.00 Telejurnal 13.00 Cultura minorităților (r) 13.30 Pescar hoinar (r) 14.00 Documentar 360° 15.00 Revoluția tehnologică 15.30 Teleșcoala (r) 16.00 Toamna amintirilor 17.00 Educație la înălțime (r) 18.00 Ora de știri 19.05-6.25 Reluări.

5.00 La Măruță (r) 8.00 Film (r) 10.00 Serial: „La Bloc" (r) 11.15 Serial: „La Bloc" 12.15 Film: „Hailey Dean Mystery: 2+2=Murder" (r) 14.00 Film: „Orășenii" (SUA, 1991). Cu: Billy Crystal 16.30 Film: „Dragoste ca la carte" (SUA, 2015) 18.15 Serial: „La Bloc" 20.30 Film: „Mașina de bani" (SUA, 2016). Cu: George Clooney, Julia Roberts 22.30 Film: „Rechini de Mississippi" (SUA, 2017). Cu: Cassie Steele, Jason London 0.15-3.15 Reluări.

SÂMBĂTĂ – 17 septembrie

7.00 Cu capu-n zori 10.00 Film: „Un trandafir de Crăciun" (SUA, 2017) 11.45 #Creativ (r) 12.15 Doc.: „Dunărea sălbatică" 14.00 Telejurnal 14.30 Ora Regelui (r) 15.30 Izolați în România (r) 16.00 Aventura urbană (r) 17.00 Festivalul Internațional de Folclor „Cântecele Munților" (r) 18.50 Teleenciclopedia 20.00 Telejurnal 21.00 Film: „Parașutiștii" (România, 1972). Cu: Florin Piersic, Silviu Stănculescu 23.01 World Cup Magazin 23.40 Ai luat plasă! 1.40-4.30 Reluări.

6.00 Lecții de viață (r) 7.00 Știrile PRO-TV 10.00 I like IT 10.30 Superspeed la ProTv 11.00 Film: „Joey și Ella" (SUA, 2021) 13.00 Ce spun românii (r) 14.00 Film: „Un prieten deosebit" (SUA, 1994) 16.00 Vocea României (r) 19.00 Știrile PRO-TV 20.00 Film: „Furios și iute 7" (SUA, 2015). Cu: Dwayne Johnson, Jason Statham, Paul Walker 22.30 Film: „Cifre periculoase" (SUA, 2016). Cu: Jon Bernthal 1.15-4.15 Reluări.

6.00 Observator 9.00 Serial (r) 12.00 Medicool 13.00 Observator 13.30 Film: „La revedere, Christopher Robin" (SUA, 2017) 15.30 Chefi la cuțite (r) 19.00 Observator 20.00 Te cunosc de undeva 0.00 Chefi la cuțite (r) 2.00 Observator (r) 3.00 Film: „Misterul sigiliului dragonului" (coprod., 2019). Cu: Charles Dance, Jackie Chan.

7.00 Film: „Ainbo: spiritul Amazonului" 9.00 Teleshoping 9.30 Flash monden 10.00 Veterinari în acțiune 11.00 Sănătate cu stil 11.30 Colaj pastile 12.00 Insider politic 14.00 Starea Nației (r) 16.00 Film: „Primăvara Bobocilor" (r) 18.00 Focus 19.30 Film: „Trandafirul galben" (România, 1981). Cu: Florin Piersic 21.30 Meci Superliga: FC Rapid – Mioveni 23.30 Film: „Nicăieri nu-i ca acasă" (r) 4.00 Focus 5.30 Sănătate cu stil 6.00 Emisiune animale.

6.00 Serial: „Partener de probă" (r) 8.00 Film: „Dragoste și zece adevăruri" (r) 10.00 Serial: „Partener de probă" 12.00 Serial: „Frumoasa și bestiile" 15.00 Serial: „Moștenitorii" (r) 20.00 Lecții de viață 21.00 Film: „Cutia cu iubire" (SUA, 2022) 23.00 Serial: „Vlad" 0.00 Serial: „Frumoasa și bestiile" (r) 2.30 Film: „Cutia cu iubire" (r) 4.15 Serial: „Vlad" (r) 5.00 Lecții de viață (r).

7.00 Teleshopping 7.30 România... în bucate (r) 8.00 Teleșcoala (r) 8.30 Motor Vlog (r) 9.00 Generația Fit (r) 9.30 Fără prejudecăți (r) 10.00 Mic dejun cu un campion (r) 11.00 D'ale lu' Mitică (r) 12.00 Frați de viță (r) 12.30 Cap compas (r) 13.00 Gala umorului (r) 15.00 Femei de 10, bărbați de 10 (r) 17.00 Levintza prezintă (r) 17.30 În direct cu viața 18.00 Ora de știri 19.05 Serial: „Comisarul Rex: aventuri la Viena" 20.00 Film: „Doctor Quinn: din toată inima" (SUA, 2001) 22.00 Serial: „Culoarea prieteniei" 0.00 Concurs Internațional George Enescu 2.00-6.10 Reluări.

5.00 Ce spun românii (r) 7.00 Film (r) 8.45 Film: „City Slickers" (r) 11.15 Serial: „La Bloc" 13.30 Film (r) 15.15 Film: „Prințișoara Regală" (SUA, 2018) 17.00 Film: „Năzdrăvanii din pădure: Speriosul sperioșilor" (SUA, 2015) 18.45 Serial: „La Bloc" 20.30 Film: „O viață aproape perfectă" (SUA, 2002). Cu: Angelina Jolie, Edward Burns 22.30 Film: „În inima mării" (SUA, 2015). Cu: Chris Hemsworth, Cillian Murphy 1.00-5.45 Reluări.

DUMINICĂ – 18 septembrie

7.00 Universul credinței 9.30 M.A.I. aproape de tine 10.00 Pro Patria 10.30 Viața satului 13.00 Tezaur folcloric 14.00 Telejurnal 14.30 World Cup Magazin (r) 15.00 Momente, schițe de I.L. Caragiale (r) 17.00 Exclusiv în România (r) 18.00 Dosar Romania (r) 19.00 Istorii ascunse (r) 20.00 Telejurnal 21.00 Festivalul Internațional de Folclor „Cântecele Munților" 23.00 Garantat 100% (r) 0.00 Replay 1.00-6.00 Reluări

6.00 Lecții de viață (r) 7.00 Știrile PRO-TV 10.00 Doctor de bine 10.30 Umami: al 5-lea gust 11.00 Film (r) 13.00 Apropo 14.00 Film: „Înoată pentru victorie" (SUA, 2020) 16.00 Visuri la cheie (r) 18.00 România, te iubesc! 19.00 Știrile PRO-TV 20.00 Sunt celebru, scoate-mă de aici! 23.00 Film: „Ochi de vultur" (SUA, 2008) 1.15-5.00 Reluări.

7.00 Observator 9.00 Neatza de weekend 13.00 Observator 14.00 Hello Chef 15.00 Te cunosc de undeva (r) 19.00 Observator 20.00 iUmor 23.15 iMai mult Umor cu Vlad Drăgulin 23.30 Film: „Alien: Pactul" (SUA, 2017). Cu: Noomi Rapace, Michael Fassbender 2.00 Film: „Misterul sigiliului dragonului" (r) 4.00 Film: „La revedere, Christopher Robin" (r).

7.00 Serial: „Nimeni nu-l perfect" 8.00 Insider politic 10.00 Flash monden 11.00 Serial: „Oportuniștii" 12.00 Film: „Ainbo, spiritul Amazonului" (r) 14.00 Poezie și delicatețuri (r) 16.00 Cronica cârcotașilor (r) 18.00 Focus 19.30 Serial: „Trăsniții" 20.00 Schimb de mame 22.00 Starea Nației (r) 0.00 Poezie și delicatețuri 2.00 Schimb de mame (r) 4.00 Serial (r) 5.00 Cronica cârcotașilor (r).

6.00 Serial: „Partener de probă" (r) 8.00 Film: „Cutia cu iubire" (r) 10.00 Serial: „Partener de probă" 12.00 Serial: „Frumoasa și bestiile" 15.00 Serial: „Moștenitorii" (r) 20.00 Lecții de viață 21.00 Film: „Cu ochii pe prințesă" (SUA, 2022) 23.00 Serial: „Vlad" 0.00 Serial: „Frumoasa și bestiile" (r) 2.30 Film: „Cu ochii pe prințesă" (r) 4.15 Serial: „Vlad" (r) 5.00 Lecții de viață (r).

7.00 Teleshopping 7.30 România... în bucate (r) 8.00 Repere sacre 9.00 Ferma 10.00 Pescar hoinar (r) 10.30 Natură și aventură (r) 11.00 Destine ca-n filme (r) 12.00 Sănătate cu de toate (r) 12.30 Levintza prezintă (r) 13.00 Film: „Harababura" (România, 1990) 15.00 Drag de România mea! (r) 17.00 D'ale lu' Mitică (r) 18.00 Ora de știri 19.05 Serial: „Comisarul Rex: aventuri la Viena" 20.00 Film: „Șantaj" (România, 1980) 22.00 Film: „Sunshine: afacere de familie" (SUA, 2008) 0.00-5.50 Reluări.

6.15 Serial: „La Bloc" 7.15 Ce spun românii (r) 9.15 Film: „Hallmark: Mr. Fiction" (r) 11.15 Serial: „La Bloc" (r) 13.00 Film: „Royal Matchmaker" (r) 14.45 Film: „Aventurile K-9: Legenda aurului pierdut" (SUA, 2014) 16.30 Film: „Angry Birds – Filmul" (SUA, 2016) 18.15 Serial: „La Bloc" 20.30 Film: „Spioni de elită" (SUA, 2001). Cu: Robert Redford, Brad Pitt 23.00 Film: „Cum să fii singur și fericit" (SUA, 2016). Cu: Dakota Johnson, Rebel Wilson 1.15-4.45 Reluări.

Integramă de **M. ALBU**

EFECTE

BRAȚE DE COPAC / ÎN TOT LOCUL		PUNERI PE JAR / DRUMUL PRIBEGIEI		FEMEIE FĂRĂ CREDINȚĂ / ÎN LUME!		ÎN OCNĂ! / A SUPUNE TOTAL O PERSOANĂ		SFIALĂ / OFERĂ DOUĂ ALTERNATIVE		ORĂ DE LECTURĂ / ȘTIUȚI DE TOȚI	
PROBĂ LA ADMITERE / BINE LEGAT				AJUNȘI DIN URMĂ / PLASĂ MARE DE PEȘCUIT			SPORT ÎN BAZIN / ADUNAȚI LA PENSIE				
VOCE / NOTĂ DIN GAMĂ		TERAPIE INTENSIVĂ / ALEGERI GENERALE			MOȘUL SOMNULUI / APEL... LA DIALOG		MĂSURI ÎN ȚARINĂ! / ARBORE DE CEAI		MIEZ DE CORN! / GRÂU DE COLIVĂ		
NUMELE CĂRȚII / GOGOAȘĂ CU FRIȘCĂ			DESCHIS LA BANCĂ / CA UNTUL LA CULOARE					CHEAMĂ MAȚA / REUNITE LA COR			CÂINI DE TALIE MICĂ
ÎN BALERCĂ! / ZICE LUMEA / NAS FIN					UN LUCRU OARECARE / TĂRIE CU IENUPĂR					SOARE-RĂSARE	
				FLORI CE VESTESC PRIMĂVARA / 24 DE ORE							
ABATERE ÎN RELIGIE / DETECTIVI LA OMUCIDERI							OM FĂRĂ PĂCATE				

Verificați-vă cunoștințele!

În vânt

1. Ce se înțelege în mitologie prin „vânt”?
2. Cum se numea zeul vânturilor din mitologia greacă?
3. Cum se numesc divinitățile feminine din mitologia românească, cele care pot stârni vânturi puternice și furtuni și uneori chiar pot lua mințile oamenilor?
4. Cine a scris celebra carte pentru copii „Vântul prin sălcii”?
5. În ce capitală europeană se află „Turnul vânturilor”?
6. Cine a compus muzica operetei „Vânt de libertate”?
7. Cine a realizat, în anul 2003, filmul american „Un vânt puternic” („A Mighty Wind”)?

Răspunsurile la întrebările din numărul trecut

1) Vulpea este un animal omnivor din familia canidelor. 2) Poemul eroi-comic medieval francez care are ca erou un vulpoi viclean se numește „Romanul lui Renart”. 3) Tabloul „Vânătoare de lupi și vulpi” poartă semnătura lui Peter Paul Rubens. 4) Muzica operei „Vulpișoara cea isteață” aparține compozitorului ceh Leos Janacek (1854-1928). 5) Romanul „Vulpile în vie” a fost scris de Lion Feuchtwanger. 6) Filmul „Vânătoare de vulpi” a fost realizat în regia lui Mircea Daneliuc. 7) „Vulpea de mare” este un pește marin, lung de 0,70-1,25 de metri, cu capul rombic, turtit, acoperit cu spini.

Poșta cititorilor

Pentru întrebările cu tema „Nebunie” am primit câte 7 răspunsuri corecte de la următorii cititori: *Elena Ispas,* Piatra Neamț; *Mioara Popa,* Iași; *Monica Vlad,* Timișoara; *Corina Simion,* Sibiu; *Loredana Voicu,* Cluj-Napoca; *Margareta Stoicovici,* Brașov; *Mihaela Popovici,* Buzău; *Georgeta Ioan* și *Luminița Popescu,* București; *Ing. Ion Ciocșan,* Pucioasa; *Ing. Radu Fetcu,* Suceava; *Gheorghe Enache,* Galați; *Ing. Mihai Călcăianu* și *Ing. Ion Cozma,* Adjud; *Ing. Silviu Iagada,* Turnu Măgurele; *Prof. Aurel Mincic,* Beiuș-Bihor; *Prof. Marin Ștefan,* Șimleul Silvaniei; *Ing. Mihai Waspusch* și *Prof. Mihai Piscureanu,* București.

✉ ***DĂNUȚ CRIȘAN.*** Ne pare rău să vă comunicăm că greșiți profund în afirmația dumneavoastră. „Pensionarii” față de care sunteți atât de înverșunat nu iau răspunsurile de pe Internet. Ei le trimit înaintea apariției răspunsurilor corecte, iar noi suntem riguroși în ceea ce privește data expedierii. Privitor la fotografiile copiilor, care de asemenea, vă deranjează, vă comunicăm că această rubrică aduce multă bucurie în sufletele părinților și bunicilor. Este o rubrică despre care putem spune că, deși a avut unele întreruperi, apare de peste o jumătate de secol. Referitor la sugestia comentării proverbelor, vom încerca să-i dăm curs în măsura documentării pe care o vom găsi. Vă mulțumim pentru atenția pe care ne-o acordați. *(Irina Stoica)*

Umor

– Măi bărbate, tu de ce nu ai venit aseară acasă?
– Nu mi-a fost somn!

Pe o ploaie torențială, o tânără drăguță se chinuie să schimbe cauciucul de la mașină. Un tânăr se oferă să o ajute. Într-un târziu, ud leoarcă, murdar și obosit, acesta îi spune:
– Acum nu mai trebuie decât să scoatem cricul.
– Vă rog să-l scoateți cu grijă. Soțul meu doarme în mașină...

– Am auzit că ți-a fugit casierul cu nevasta!
– Un fraier! Eu aș fi fugit cu banii.

– Bade, ești într-o relație serioasă?
– D-apăi domnule dragă, uneori mai și râdem!...

– Fostul tău șef scrie în recomandare că era foarte mulțumit de tine! Atunci de ce te-a concediat?
– Pentru că a aflat și scorpia de nevastă-sa!

– Unde ești în vacanță?
– La 1300 km distanță de Paris...
– Fain... Unde mai exact?
– Acasă!

Între soț și soție:
– De ce în filme bărbații sunt mereu romantici?
– Pentru că sunt plătiți!

– Nu știu ce m-aș face fără tine, iubitule!
– Și nu ești curioasă să afli?

SUDOKU

jocul săptămânii: 36

	2	6	1		5			
						4		2
				4			5	
5		3			9		8	4
	6		8		2		9	
2	9		4			3		6
	1			6				
9		5						
			3		1	5	2	

Soluția în numărul viitor

Soluția «SUDOKU» – jocul săptămânii 35

7	4	1	3	5	9	6	2	8
5	3	6	7	2	8	9	4	1
2	9	8	6	1	4	3	7	5
4	1	7	2	3	5	8	6	9
9	5	3	8	6	7	4	1	2
6	8	2	4	9	1	5	3	7
3	2	5	9	7	6	1	8	4
8	7	9	1	4	3	2	5	6
1	6	4	5	8	2	7	9	3

Soluția integramei „SOLUȚII”

Orizontal: I - G - Z - P - F - G - INTEMEIETORI - SATURN - ACAR - FULAR - ETNICA - LE - GASIT - AN - LENT - STROPIT - I - TARII - SER - NI - NEAMT - PIC - NADA - AULE - L - URCA - ABSOLVI - AURITI - TEAM - VITICULTOARE.

PERSPICACITATE

Încercați să rezolvați labirintul.

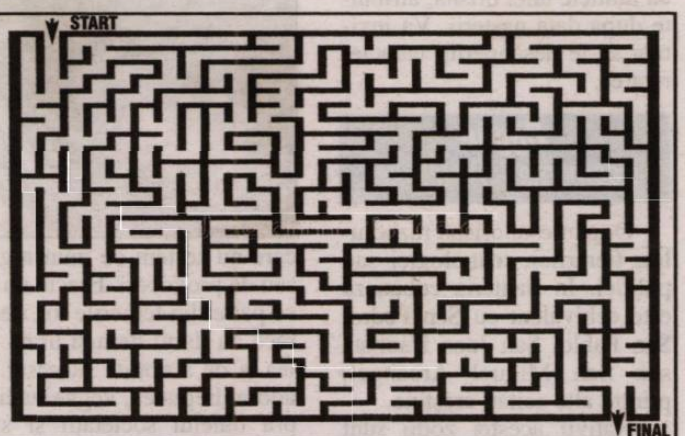

Sfaturi practice

Soiurile de brânză sfărâmicioasă se taie bine cu un cuțit care înainte de întrebuințare a fost ținut în apă fierbinte.

Cătina albă proaspătă sau uscată nu se consumă după

orele 14, deoarece este mai stimulativă decât cofeina.

Carnea de vită preparată la grătar nu se sărează decât când este gata. Sarea scoate zeama din carne și se lipește.

Cafeaua la filtru capătă o aromă plăcută dacă se presară puțin zahăr vanilat înainte de a pune cafeaua în filtru.

Dacă ați curățat cartofi și până îi puneți la fiert s-au înnegrit, atunci în apa în care îi punem pe foc adăugăm câteva picături de oțet. Cartofii devin albi, iar gustul oțetului nu se va simți.

Carnea de pui devine mult mai gustoasă dacă înainte de a găti o puneți câteva ore în lapte crud.

Castraveții puși la murat rezistă și mai mult dacă în saramură se adaugă puțin muștar boabe.

Chiftelele se prăjesc întotdeauna în ulei bine încins, dar la foc mic. Altfel se formează o crustă care împiedică pătrunderea căldurii în interior și carnea rămâne crudă.

Ceapa nu ne mai provoacă senzația de usturime și lăcrimare dacă o curățăm sub un jet de apă rece.

Conopida fiartă nu mai răspândește mirosul în bucătărie dacă în apa în

care fierbe adăugați o linguriță cu oțet sau suc de lămâie.

Murele sunt contraindicate persoanelor care au alergie la aspirină. În cazul în care le consumă pot avea efecte adverse precum crize de astm sau chiar hiperactivitate.

Pagină realizată de **IONEL COJOCARU**

Horoscopul Orisha

Termenul Orisha se referă la o zeitate a religiei Yoruba, care a apărut acum câteva secole în Africa şi a ajuns apoi în Cuba. La fel ca şi în comunităţile de sclavi africani de pe plantaţiile de zahăr ale insulei din secolul al XVIII-lea, spaniolii aveau ca unică religie catolicismul.

Adepţii religiei Yoruba au dus o religie sincretică, adică în care există echivalenţe, şi aşa a apărut cea cunoscută sub numele de Santeria cubaneză. Sclavii au contemplat sfinţii pe care îi venerau spaniolii şi au căutat echivalenţe cu orishele lor. Încă se menţin credinţele ale acelor indigeni răpiţi din Africa, în special în tribul Yoruba din Nigeria.

Orishele sunt fiinţe semi-divine, fiecare exprimând un aspect specific al existenţei umane. Horoscopul Orisha este compus din 12 semne, fiecare cu numele unei orisha, atribuite după data naşterii. Vă invităm să le descoperim caracterizarea.

Oggún
(22 martie – 20 aprilie)

Oggún este orisha războiului, fierarilor, tehnologiei sau poliţiei. În Santeria cubaneză este echivalent cu San Pedro, San Pablo, San Juan Bautista sau San Miguel Arcángel, printre alte zeităţi creştine.

Nativii acestei zodii sunt de obicei oameni cu mult dinamism, forţă şi vitalitate, care îşi canalizează energia în muncă şi realizează multe proiecte. Au o capacitate înnăscută de a conduce, iar înţelepciunea lor le permnite să avanseze la toate nivelurile. În calitate de paznic al războinicilor, pentru Oggún nicio luptă nu-i poate rezista.

Oko
(21 aprilie – 21 mai)

Această orisha reprezintă pământul, agricultura şi mediul rural. În Santeria cubaneză, Oko este sincretizat cu San Isidro Labrador, patronul Madridului şi patronul fermierilor şi consătenilor.

Nativii născuţi în această zodie tind să fie antreprenori

care nu se tem de munca grea sau de provocări. Eşecul nu face parte din temerile lor, deoarece au darul de a-şi urma calea şi de a obţine succesul. Ei adoră dreptatea, veghează asupra binelui societăţii şi sunt familişti convinşi.

Elegguá
(22 mai – 21 iunie)

Orisha aceasta deţine cheile destinului care deschid diferite căi ale vieţii noastre. Este sincretizat în Santeria cu Santo Niño de Atiocha şi cu San Antonio de Padova care poartă în braţe pruncul Iisus.

Cei care se nasc sub protecţia acestei zodii sunt inteligenţi, blânzi, tind să vegheze asupra adevărului şi onestităţii, încearcă să se asigure că toate conflictele dintre oameni sunt rezolvate şi nu prin război, ci prin cuvânt şi onoare. Cei din jur, uneori, le pot interpreta greşit intenţiile. Printre calităţile mai puţin măgulitoare se numără indiscreţia, superficialitatea şi neliniştea.

Oshún
(22 iunie – 23 iulie)

Este simbolul maternităţii, al fertilităţii şi tot ce ţine de dragoste, pasiune, dorinţă şi capricii. Oshún este sincretizat cu Virgen de la Caridad del Cobre, patroana Cubei.

Zeitatea aduce un aer romantic şi senzual celor născuţi sub semnul ei, dar şi resentimente. Nativii sunt de obicei foarte sensibili, dar tăioşi şi, mai degrabă, se lasă purtaţi de sentimente decât de raţionalitate şi analiză.

Changó
(24 iulie – 23 august)

Această orisha este asociată cu focul şi tunetul, vulcanii şi zgomotul războiului. Este sincretizată cu Santa Bárbara, care în creştinism este o figură menţionată de obicei atunci când există o furtună. Changó este legat de San Marcos.

Cine face parte din această zodie este o persoană cu o mare hotărâre, cu multă putere şi căruia nu îi pasă de persoanele pe care le dă deoparte din calea ei. Au o reputaţie de aroganţi şi tirani, deşi nativii sunt creativi şi analitici. Au dorinţa de a ieşi în evidenţă şi sunt sociabili.

Săptămâna viitoare continuăm caracterizarea celorlalte 7 zodii.

Pagină realizată de
CASANDRA

ÎN NUMĂRUL VIITOR

■ Masacrul de la Tusa – un episod întunecat din istoria Americii ■ Blucher – generalul „însărcinat" cu un elefant ■ Halitoza, soluţii de combatere ■ Răguşeala prelungită, un indiciu pentru sănătate ■ Brad Pitt – campionul rolurilor refuzate

HOROSCOP
12-18 septembrie 2022

BERBEC 21.03-20.04

Pe măsură ce începe săptămâna puteţi descoperi modalităţi de a face ceva mai bine. Vă veţi concentra să lucraţi eficient şi vă veţi folosi inteligenţa nativă. Aşteptaţi-vă la invitaţii surpriză şi la schimbări bruşte ale evenimentelor sociale.

TAUR 21.04-21.05

În aceste zile vă veţi bucura de compania unor musafiri şi vă străduiţi să le faceţi pe plac cu tot felul de bunătăţi. Între timp, vă relaxaţi cu activităţi legate de mental: puzzle, integrame, romane poliţiste etc.

GEMENI 22.05-21.06

Casa şi familia continuă să fie punctul central al preocupărilor dumneavoastră. Aşteptaţi-vă să vă ocupaţi de reparaţii la băi, instalaţii sanitare sau poate vă apucaţi de o reorganizare majoră a locuinţei.

RAC 22.06-21.07

Aveţi o dorinţă puternică de a vorbi cu ceilalţi şi de a lumina oamenii cu punctul dumneavoastră de vedere. Discuţiile în familie vă vor ţine ocupaţi spre sfârşitul săptămânii. Urmăriţi-vă finanţele, deoarece ceva neaşteptat vă poate afecta.

LEU 22.07-22.08

La începutul săptămânii veţi avea câteva idei de a face bani sau să vedeţi noi utilizări pentru ceva pe care îl deţineţi. S-ar putea să cheltuiţi o sumă frumuşică pentru reparaţii. Acum veţi căuta o modalitate de a găsi echilibrul între propriile interese şi ale altcuiva.

FECIOARĂ 23.08-22.09

Soarele este în semnul dumnevoastră şi vă oferă energie şi încredere. De asemenea, va atrage persoane importante şi oportunităţi de care ar fi bine să profitaţi. Mare atenţie în weekend, o poveste de dragoste secretă poate fi expusă.

BALANŢĂ 23.09-22.10

Săptămâna aceasta, capacitatea de a cerceta ceva este excepţională. Suflecaţi-vă mânecile şi ocupaţi-vă de acest capitol pentru că mintea dumneavoastră va fi concentrată intens, într-un singur punct.

SCORPION 23.10-21.11

În această săpămână veţi acorda mai mult timp stabilirii obiectivelor şi vă veţi gândi la viitor pe termen lung. S-ar putea să fiţi implicaţi într-o problemă legată de cineva mai tânăr care vă va cere mult timp pentru rezolvare.

SĂGETĂTOR 22.11-21.12

Soarele călătoreşte în partea de sus a diagramei, iar acest lucru simbolizează că sunteţi împinşi într-un reflector care este măgulitor pentru dumneavoastră. Ceilalţi vă vor vedea competenţi, capabili şi talentaţi, chiar dacă nu faceţi nimic special.

CAPRICORN 22.12-19.01

Dorinţa de a călători şi de a vă elibera de rutina zilnică va fi puternică. Vreţi o schimbare de peisaj, să învăţaţi lucruri noi, iar acesta este un moment puternic pentru a studia şi a scrie. Veţi fi mândri de ceea ce veţi realiza.

VĂRSĂTOR 20.01-18.02

Încă de la începutul săptămânii vă veţi implica în dezbateri despre o proprietate comună, o moştenire, impozite sau datorii. Veţi rămâne pe poziţie, iar ca rezultat, acest lucru ar putea duce la o concentrare intensă asupra problemelor şi la rezolvarea acestora.

PEŞTI 19.02-20.03

Veţi avea o capacitate mai bună de a media şi de a vedea cele mai apropiate relaţii cu mai multă obiectivitate şi, prin urmare, puteţi realiza cum să le îmbunătăţiţi. Aveţi multe oportunităţi de a vă creşte câştigurile, iar acest lucru ar putea atenua problemele de acasă.

Nativul săptămânii: **GEORGE BACOVIA** (17.09.1881 – 22.05.1957)

A fost un scriitor român format la şcoala simbolismului literar francez. Acest nativ al zodiei Fecioară este recunoscut ca fiind cel mai important poet simbolist român şi unul dintre cei mai mari poeţi din poezia română modernă.

TELEFONUL CITITORULUI
Pentru a afla direct de la cititorii noştri opiniile legate de conţinutul revistei, apelaţi numărul de telefon: 0213178965

Preţ abonament

PERIOADA	VALOAREA
❑ 1 LUNĂ	13,00 LEI
❑ 2 LUNI	26,00 LEI
❑ 3 LUNI	39,00 LEI
❑ 4 LUNI	52,00 LEI
❑ 5 LUNI	65,00 LEI
❑ 6 LUNI	78,00 LEI

Abonamente 2022

Abonaţi-vă la revista Magazin direct la redacţie!

Abonamente 2022

● Modalităţile de abonare sunt următoarele:

❶ Achitarea printr-un mandat poştal (pe adresa: Ionescu Simion – la Casa Editorială Magazin, Piaţa Presei Libere nr. 1, corp C3, etaj 1, cam. 49-52, sector 1, Bucureşti, cod 013701), a contravalorii abonamentului solicitat.

❷ Plata în următoarele conturi bancare, pentru client: Casa Editorială „Magazin" S.R.L. (CUI: RO 1571838):
– RO74 BACX 0000 0030 0016 0000 Unicredit
– RO24 RNCB 0072 0496 8985 0001 B.C.R.

Preţurile abonamentelor sunt cele din talonul alăturat, la care se adaugă taxa poştală de expediere sau comisionul bancar.

În cazul în care nu specificaţi data de începere a abonamentului, acesta va fi expediat de la data încasării mandatului poştal.

Termenul de primire a abonamentului este 1-5 zile lucrătoare de la data expedierii, conform termenelor Poştei Române (cel târziu în ziua de marţi a săptămânii următoare celei de apariţie).

Pentru informaţii suplimentare vă rugăm să sunaţi la telefon 021.317.89.65 sau 0722.625.622.

➲ Cititorii din străinătate pot contracta abonamente, achitând contravaloarea abonamentului dorit:
– 3 luni: 45 euro sau 50 $,
– 6 luni: 90 euro sau 100 $,
sume virate în conturile societăţii, enumerate alăturat.

MANDAT POŞTAL

DESTINATAR
Nume IONESCU SIMION – la
Prenume C.E. „MAGAZIN" S.R.L.
Str. Piata Presei Libere Nr. 1
Bloc ... Scara ... Etaj 1 Ap. ...
Cod 013701 Localitatea Bucureşti
Jud./Sect. 1 Tel. ...
C.N.P. ...
Expeditor ...
Localitatea ...
Suma în cifre (LEI)
Suma în litere (LEI)
RAMBURS C.P. NR. ...

TELEFON RECLAMAŢII ABONAMENTE 0722625622

SERIE NOUĂ - 1617 • ANUL LXV • 15 SEPTEMBRIE 2022 • 16 PAGINI • 3,5 LEI Nr. 37 (3367)

magazin

www.magazin.ro

E-mail: redactia.revistamagazin@yahoo.com • redactia.revistamagazin@gmail.com
WhatsApp: 0722.625.622

SĂPTĂMÂNAL CULTURAL - ŞTIINŢIFIC INDEPENDENT

Spectacolul cunoașterii

Implantul care ar putea
REDA VEDEREA

Femina club

Pentru dumneavoastră, doamnă

Adevăruri... incredibile

Dosarele frumuseții

Exerciții pentru o postură elegantă

Arte & ciudățenii

AUTOMUMIFICAREA
enigma călugărilor budiști

„Un om deștept rezolvă o problemă, un om și mai deștept o evită."

Albert Einstein

Materia întunecată a omorât DINOZAURII?

ŞTIINŢA NU DUCE LIPSĂ DE TEORII, problema dramatică apare atunci când oamenii de știință trebuie să separe adevărul științific de presupuneri și supoziții uneori de-a dreptul științifico-fantastice.

Despre dispariția dinozaurilor există cel puțin o mână de teorii care mai de care mai convingătoare, deși dovezile sunt circumstanțiale, rare și inconsistente.

Nu e de mirare că în urmă cu ceva timp, o teorie legată de extincțiile în masă de acum 66 de milioane de ani (?) a făcut valuri, după cum scria și *Scientific American*.

Ea pune dispariția dinozaurilor pe seama acțiunii „materiei întunecate" din Univers!

Lăsând la o parte titlul filmului Cătălinei Buzoianu, din 1977, „Efectul razelor gamma asupra anemonelor", în care nu se întâmplă nimic, efectul „materiei întunecate" se pare că a fost apocaliptic.

Fără să se știe exact ce este, totuși, materia întunecată, în afară de presupuneri care o descriu ca fiind „un tip necunoscut de materie despre care se consideră că ar conține o mare parte din masa totală a Universului. Materia întunecată nu emite și nici nu absoarbe lumina sau radiațiile electromagnetice sau de altă natură, și deci nu poate fi observată direct cu telescoapele". Și cu toate acestea, ea ocupă 85 la sută din Univers, cel puțin asta susțin astrofizicienii.

Există, totuși, o forță teribilă care devastează planeta, producând modificări ireversibile. Într-o clipă geologică, nenumărate creaturi pier și specii întregi pur și simplu încetează să mai existe.

Cea mai faimoasă dintre aceste extincții în masă s-a petrecut cu aproximativ 66 de milioane de ani în urmă, când dinozaurii au dispărut de pe fața Pământului, una dintre teorii vorbind de un impact devastator cu un meteorit (sau cometă?) de dimensiunile unui munte.

Unii cercetători sunt convinși că dovada acestui impact formidabil este craterul de aproape 200 de kilometri în diametru din Peninsula Yucatan.

Dar dispariția dinozaurilor ca urmare a impactului, este doar una dintre cele „Cinci Mari" extincții în masă cataclismice recunoscute de paleontologi. Și nici n-ar fi fost cea mai mare!

Cu aproximativ 252 de milioane de ani în urmă, extincția în masă numită *Permian-Triasic* a distrus aproximativ nouă din zece specii de pe planetă, oamenii de știință o numesc „Marea Extincție".

În plus, față de cele „Cinci Mari" , există dovezi pentru alte zeci de evenimente de extincție în masă care au fost mai mici și mai puțin severe. Nu toate acestea sunt legate în mod concludent de impacturi uriașe. Unele sunt legate în schimb de creșteri enorme ale activității vulcanice la nivel mondial, care au cauzat schimbări dramatice și perturbatoare ale climei și pierderea habitatului.

Cercetătorii bănuiesc că poate cele mai multe extincții în masă apar din cauza stresului cauzat de evenimente care se suprapun, cum ar fi un impact uriaș asociat cu un supervulcan în erupție. Poate că cele mai grave dispariții în masă sunt pur și simplu chestiuni de sincronizare proastă, cazuri de „ghinion planetar". Sau poate ele nu sunt deloc chestiuni de șansă haotică. Poate că sunt de fapt previzibile și exacte, ca un ceas. Unii cercetători au speculat la fel de mult din cauza modelelor curioase pe care le percep în impacturile gigantice, activitatea vulcanică și scăderea biodiversității.

La începutul anilor 1980, paleontologii de la Universitatea din Chicago, David Raup și Jack Sepkoski, au găsit dovezi pentru un model de extincție în masă de 26 de milioane de ani în înregistrarea fosilelor de la Marea Extincție din Permian-Triasic. Această periodicitate de 26 de milioane de ani se suprapune și se aliniază îndeaproape cu extincțiile de tipul Cinci Mari, precum și cu alte câteva.

În lucrările ulterioare de-a lungul anilor, câțiva alți cercetători care au examinat înregistrarea geologică a Pământului au reanalizat concluziile originale ale lui Raup și Sepkoski, descoperind o periodicitate de extincție în masă de aproximativ 30 de milioane de ani, care se întinde pe o perioadă din urmă cu o jumătate de miliard de ani. Unii dintre aceiași cercetători au susținut, de asemenea, că detectează periodicități similare, aliniate, în craterele de impact și în activitatea vulcanică. La fiecare 30 de milioane de ani, dați sau luați câteva milioane, se pare că stelele se aliniază pentru a face ca viața de pe Pământ să sufere.

> **O TEORIE INCITANTĂ, VENITĂ PARCĂ DE PE ALTĂ LUME, FACE O LEGĂTURĂ ÎNTRE EXTINCȚIILE ÎN MASĂ ȘI SCHEMELE EXOTICE ALE ARHITECTURII GALACTICE.**

În lipsa unui mecanism clar care să lege toate aceste fenomene diferite, ideea a intrat într-un con de umbră, până când Michael Rampino, geolog la Universitatea din New York, a aruncat bomba. Potrivit lui Rampino, „materia întunecată poate fi veriga lipsă – mecanismul din spatele misterioaselor cicluri de impacturi gigantice, vulcanism masiv și moarte planetară care afectează Pământul".

Materia întunecată se crede că este schela cosmică pe care galaxiile se unesc. Multe teorii susțin că materia întunecată să se concentreze în planurile centrale ale galaxiilor spirale, cum ar fi Calea Lactee. Sistemul nostru solar, care orbitează încet în jurul nucleului galactic, se mișcă periodic în sus și în jos prin acest plan ca un dop de plută care se rostogolește în apă. Se crede că perioada de revoluție a sistemului nostru solar plutitor în acest plan ar fi de aproximativ 30 de milioane de ani. Sună cunoscut?

În 2014, fizicienii de la Universitatea Harvard Lisa Randall și Matthew Reece au publicat un studiu care arată cum atracția gravitațională a unui disc subțire de materie întunecată din planul galactic ar putea perturba orbitele cometelor în timp ce sistemul nostru solar orbitează prin galaxie, arătându-se periodic asupra Pământului cu impacturi uriașe.

Teoria lui Randall și Reece este în general în concordanță cu proprietățile plauzibile ale materiei întunecate, dar cercetătorii au folosit-o doar pentru a explica periodicitatea impacturilor. În noul său studiu, publicat în *Note Lunare ale Societății Regale de Astronomie*, Michael Rampino sugerează că materia întunecată poate explica și presupusa periodicitate a vulcanismului. Ideea datează cel puțin din anii 1990 în literatura de specialitate.

Rampino afirmă că „Pământul ar putea să captureze un număr mare de particule de materie întunecată în câmpul său gravitațional pe măsură ce trece prin disc. Particulele ar cădea în miezul Pământului, unde ar putea atinge densități suficiente pentru a se anihila reciproc, încălzind miezul cu sute de grade în timpul traversării planului galactic de către sistemul solar. Timp de milioane de ani, miezul supraîncălzit ar expulza cantități uriașe de magmă la suprafață, dând naștere unor erupții vulcanice gigantice care afectează continentele, modifică nivelul mării și schimbă clima. În tot acest timp, cometele perturbate de trecerea sistemului solar prin discul de materie întunecată ar continua să se abată asupra planetei. Moartea ar veni de sus iar mai jos într-un pumn puternic unu-doi care ar declanșa valuri de extincție în masă". *(Continuare în numărul viitor)*

GEORGE CUȘNARENCU

37
5 948427 000188

Cea mai ieftină **maşină electrică**

După multe decenii de confruntări acerbe legate de ideea înlocuirii automobilelor consumatoare de combustibili fosili vehiculele auto bazate pe energia electrică încep să cucerească tot mai mult teren.

Marea lor problemă rămâne însă costul ridicat, astfel că firmele producătoare se întrec în a identifica metode de ieftinire cât mai eficiente. Oricât ar părea de surprinzător, această „bătălie" nu se duce doar între marile nume ale domeniului din Statele Unite, Europa, Japonia, Coreea, ci şi din America de Sud. Cine s-ar fi gândit în urmă cu puţini ani, că Bolivia va conta pe piaţa autoturismelor electrice?

Quantum Motors se descrie ca o companie dedicată mediului şi producţiei de vehicule eficiente şi sigure pentru îmbunătăţirea sistemelor de mobilitate urbană. În anul 2019 a devenit prima companie sud-americană care a produs şi comercializat vehicule urbane 100% electrice.

În parteneriat cu compania mexicană Industrial Power a prezentat recent două modele ce se vor afla de anul viitor pe piaţă: Quantum E3 şi Quantum E4. Ambele au câte trei locuri, repartizate unul în faţă şi două în spate. Cabina prezintă un design minimalist care include conectivitate Bluetooth, USB şi Micro SD, adaptate nevoilor şoferului.

Cumpărătorii au posibilitatea de a alege culoarea caroseriei dintre opt nuanţe diferite, de la clasicele alb şi gri, până la albastru deschis şi un portocaliu strălucitor.

Modelul E3 are puterea de 3.000 W, viteza maximă de 60 km/h şi o autonomie de până la 100 km. La rândul său, E4 s-a remarcat prin puterea de 4.000 W, autonomie de 50 km şi viteza maximă de 50 km/h.

Un detaliu surprinzător – compania boliviană le oferă viitorilor proprietari Quantum şansa de a alege cel mai potrivit pachet de baterii, în funcţie de nevoile lor; toate pot fi încărcate la 100% în 6 până la 8 ore. Modelul E4 costă 6.350 USD (30.607 lei). În România, preţurile actuale la autoturismele electrice încep de la 21.000 euro (102.900 lei).

„Alcool" în centrul Căii Lactee

Cele mai mari secrete pentru civilizaţia actuală se referă la realitatea materială aflată în spaţiul cosmic. Există totuşi metode de depistare a elementelor şi a substanţelor ce alcătuiesc corpurile „risipite" în infinitul galactic, în special prin analiza spectrală a emisiilor luminoase venite dinspre acestea şi ajunse pe Terra.

În acest sens, oamenii de ştiinţă au făcut recent o nouă şi surprinzătoare descoperire, chiar în galaxia noastră: moleculele de alcool nu sunt doar produse ale teascurilor şi distileriilor, ci şi în unele zone din spaţiu, sub anumite forme.

O echipă de cercetători ai Institutului „Max-Planck" pentru radio-astronomie din Germania a descoperit un adevărat nor de molecule de alcool. Potrivit specialiştilor, acestea sunt cele mai mari molecule de alcool găsite vreodată în spaţiu, ele fiind situate nu departe de centrul Căii Lactee, lângă Săgetător B2, o regiune interstelară apropiată de Săgetător A – o gaură neagră supermasivă ascunsă în centrul galaxiei noastre. Au fost descoperite două tipuri de alcool: izopropanol (folosit pe Pământ pentru a produce dezinfectant pentru mâini) şi propanol normal, similar clinic, după afirmaţiile cercetătorilor. Noile descoperiri vor permite mai buna cunoaştere a regiunilor incubatoarelor de stele şi, prin urmare, a modului de formare a stelelor.

Aceasta nu este prima dată când se remarcă prezenţa particulelor de alcool în spaţiul cosmic, cu câţiva ani în urmă, astronomii de la Observatorul „Jodrell Bank" din Cheshire, Anglia, au descoperit o punte uriaşă de alcool metilic, care se întinde pe aproximativ 463 de miliarde de kilometri, înfăşurată în jurul unei pepiniere stelare.

La vremea respectivă, dr. Lisa Harvey-Smith a comentat, cu o notă de umor: „Este interesant să descoperi un nor de alcool cu o lungime de aproape 300 de miliarde de mile, însă din păcate, metanolul, spre deosebire de etanol, nu este potrivit pentru consumul uman!".

Până în prezent, în spaţiul interstelar au fost identificate 277 de molecule, primele trei în anii '30, iar celelalte după anul 1960 datorită dezvoltării radioastronomiei.

Despre unele substantive

Să vorbim corect!

Auzim destul de des în jurul nostru persoane care, vorbind despre propria casă, spun că şi-au schimbat sau înlocuit *„linoleul"* de pe podea.

De fapt, aceasta este o formă greşită, mutilată, forma corectă fiind *„linoleum"*, deci, articulat, *„linoleumul"*.

Tot greşită este forma „am făcut un număr mare de *genoflexiuni»"*, forma corectă fiind *„genuflexiuni"*.

Foarte supărătoare este exprimarea „merg la *servici"* în loc de *„serviciu"* ca să nu mai vorbim de formele *„ghiuveţă"* sau *„ghiveţă"* şi lista ar putea continua. *(I.S.)*

„Doamna misterioasă"

Un studiu efectuat în Varşovia a descoperit prima mumie egipteană însărcinată, supranumită „Doamna misterioasă" – datorită relatărilor contradictorii legate de originea sa – care probabil a murit din cauza unei forme rare de cancer.

Cercetătorii polonezi susţin că defecte ale scheletului pe care le-au observat la craniul acesteia pot indica modificări ale tumorii la nivelul oaselor. Personajul provenea din elita comunităţii tebane Egiptul de Sus. Descoperită la începutul anilor 1800, mumia datează din secolul I î.Chr., când Cleopatra era regină, iar Teba era un important centru comercial.

Ea a fost dusă în capitala Poloniei în 1826, iar din 1917, când aparţinea Universităţii din Varşovia, a fost împrumutată Muzeului Naţional, în prezent fiind expusă împreună cu sarcofagul la expoziţia permanentă a Galeriei de Artă Antică.

Inscripţiile de pe sicriu şi sarcofag au determinat experţii din secolul al XX-lea să presupună că mumia este a unui preot pe nume Hor-Djehuti, dar o examinare folosind imagistica tomografică a relevat că femeia avea între 20 şi 30 de ani când a murit şi se afla în săptămânile 26-30 de sarcină. Mumia fusese învelită cu grijă în ţesături şi îngropată cu multe amulete, pentru „confortul" în viaţa de apoi, alături de copilul ei.

Datorită contactului permanent cu acizii care l-au protejat în timpul vieţii femeii, fătul a suferit un proces de mumificare naturală, având mâinile strânse la piept şi picioarele încucişate, în poziţia tipică a unui embrion.

Un studiu recent a indicat că aceasta suferea de un tip rar de cancer nazofaringian. Cercetătorii au descoperit modificări neobişnuite în oasele nazofaringiene ale „Doamnei misterioase", atipice procesului de mumificare.

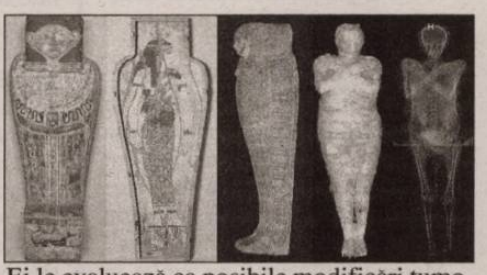

Ei le evaluează ca posibile modificări tumorale în oase, iar vârsta tânără a defunctei şi lipsa unei alte cauze de deces susţin ideea unei probleme oncologice. Oamenii de ştiinţă implicaţi în acest important proiect au declarat că intenţionează să colecteze mostre de ţesut de la mumia gravidă şi să le compare cu mostre de ţesut canceros de la alte mumii egiptene.

Cercetări mai aprofundate ar putea identifica cauza maladiei, în special dacă este legată de infecţia virală sau genetică, în cazul Doamnei misterioase.

Pagină realizată de
ADRIAN-NICOLAE POPESCU

Săptămânalul „Magazin" este editat de
CASA EDITORIALĂ „MAGAZIN" S.R.L.
magazin
Înmatriculată la Oficiul Registrului Comerţului Bucureşti sub nr. J/40/2623/1991 din 8 mai 1991.
Adresa: Bucureşti sector 1, Piaţa Presei Libere nr.1, corp C3, etaj 1, cam. 49-52, cod 013701.

CONSILIUL DE ADMINISTRAŢIE:
ECATERINA BĂTRÂNEANU
Preşedintă
GEORGE CUŞNARENCU
Administrator
NICUŞOR DINCĂ – Administrator

ISSN 0258-1523

REDACŢIA: Telefon: 021.317.89.65
Irina Stoica, Gabriel Tudor, Ionel Cojocaru, Adrian-Nicolae Popescu

Responsabil de număr: Ionel Cojocaru
Secretar de redacţie: Gabriela Niţu

PUBLICITATE: Tel.: 0722.625.622
DIFUZARE: Tel.: 021.317.89.65
E-mail: redactia.revistamagazin@yahoo.com
Nicuşor Dincă (director) – 0722.625.622, Simion Ionescu

FINANCIAR-CONTABIL:
Cont: RO74 BACX 0000 0030 0016 0000 (LEI)
Unicredit Bank S.A. – Sucursala Panduri
Cont: RO24 RNCB 0072 0496 8985 0001
B.C.R. – Sector 1, Bucureşti

COLEGIUL DE REDACŢIE:
ECATERINA BĂTRÂNEANU
Preşedintă a Consiliului de Administraţie
Tel.: 021.317.89.65
E-mail: redactia.revistamagazin@yahoo.com
GEORGE CUŞNARENCU
Redactor-şef
ADRIAN HOAJĂ, MELANIA CONSTANTINIU

Cititorii din străinătate se pot abona prin Casa Editorială „Magazin" S.R.L. Piaţa Presei Libere nr.1, sector 1, corp C3, etaj 1, cam. 49-52, sector 1, Bucureşti, România
Tel.: 021.317.89.65
E-mail: redactia.revistamagazin@yahoo.com

TEHNOREDACTARE COMPUTERIZATĂ:
„MAGAZIN"
Gabriela Niţu, Rodica Niţu

Redactorii semnatari ai articolelor publicate în revistă sunt direct răspunzători, material şi din punct de vedere juridic, pentru exactitatea şi corectitudinea celor relatate. Revista îşi declină orice responsabilitate.

Tiparul: **TIPOART IDEA STUDIO S.R.L.**

Mersul pe bicicletă reduce emisiile de carbon

Dacă vremea extremă din ultimii ani v-a pus pe gânduri în ceea ce privește schimbările climatice, atunci poate că e momentul să lăsați mașina în garaj și să apelați la bicicletă pentru a vă deplasa în drumurile zilnice. Un nou studiu a ajuns la concluzia că, dacă toți oamenii ar merge cu bicicleta doar 2,6 km pe zi, am putea reduce emisiile globale de carbon cu 686 de milioane de tone în fiecare an.

Această constatare se bazează pe o evaluare globală a producției, deținerii și utilizării bicicletelor, între 1962 și 2015, realizată de savanții danezi. Ei au identificat, de asemenea, o corelație negativă între numărul de bicicliști obișnuiți și obezitatea adulților, astfel încât mersul pe bicicletă ar putea avea și beneficii pentru sănătate.

Potrivit autorilor studiului „peste o jumătate de milion de decese ar putea fi evitate anual dacă modelul scandinav și olandez de practicare a ciclismului ar fi urmat la nivel global”. După cum se știe, sectorul transporturilor este responsabil pentru un sfert din emisiile globale de gaze cu efect de seră legate de combustibil, jumătate dintre acestea provenind de la vehiculele private. Autorii au constatat că mersul pe bicicletă este bine cunoscut pentru reducerea emisiilor, dar bicicletele joacă doar un rol redus în transport în majoritatea țărilor. Pentru a schimba mentalitățile legate de confortul oferit de autovehiculele personale și pentru a reduce emisiile de gaze cu efect de seră, autorii documentului sugerează că ar trebui să învățăm de la țări precum Danemarca și Olanda.

Aceste țări au un nivel ridicat de utilizare a bicicletelor și un număr redus de decese legate de ciclism – rezultatul infrastructurii de ciclism bine dezvoltat și al pistelor bine întreținute.

Cercetătorii susțin că olandezii și danezii au o mai mare conștientizare a problemelor de mediu în comparație cu alte țări. Pentru a profita de potențialele beneficii climatice, autorii sugerează ca autoritățile să promoveze în mod activ bicicleta ca mijloc de transport.

Acest lucru s-ar putea realiza prin punerea în aplicare a unor politici de descurajare a utilizării mașinilor prin intermediul taxelor, prin construirea de piste de biciclete eficiente și prin educația pro-ciclism.

Implantul care ar putea reda vederea

Un implant cornean creat din piele de porc a reușit să redea vederea la 20 de persoane nevăzătoare sau cu deficiențe de vedere, în cadrul unui studiu promițător.

Implantul este realizat din proteină de colagen de la animal și seamănă cu corneea umană – partea transparentă a ochiului, care acoperă irisul și pupila.

Oamenii de știință de la Universitatea Linkoping, Suedia, au dezvoltat implantul ca o alternativă la corneea umană donată, precum și o intervenție chirurgicală mai puțin invazivă pentru implantare. Se speră că rezultatele studiului pilot vor aduce speranță celor care trăiesc cu orbire corneană și vedere slabă.

Profesorul Neil Lagali, care a condus proiectul, a declarat: „Rezultatele arată că este posibil să se dezvolte un biomaterial care îndeplinește toate criteriile pentru a fi utilizat ca implant uman, care poate fi produs în masă și stocat până la doi ani și, astfel, să ajungă la un număr și mai mare de persoane cu probleme de vedere. Acest lucru ne permite să ocolim problema penuriei de țesut cornean donat și accesul la alte tratamente pentru bolile oculare”.

Se estimează că 12,7 milioane de oameni din întreaga lume sunt orbi din cauza corneei deteriorate sau bolnave, deoarece acestea limitează cantitatea de lumină care intră în ochi. Cu toate acestea, doar unul din 70 de pacienți primește un transplant de cornee, iar cei care au nevoie de transplant tind să trăiască în țările cu venituri mici și medii, unde accesul la tratamente este foarte limitat.

Mehrdad Rafat, cercetătorul și antreprenorul din spatele implanturilor, a declarat: „Am depus eforturi semnificative pentru a ne asigura că invenția noastră va fi disponibilă pe scară largă și accesibilă tuturor. De aceea, această tehnologie poate fi folosită în toate părțile lumii.”

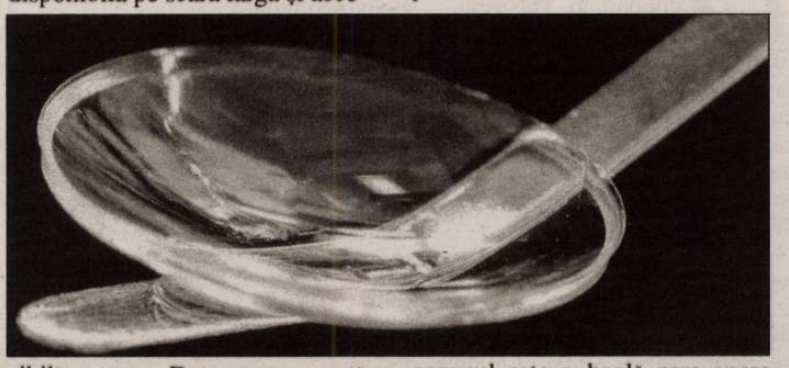

Materia primă pentru implant este viabilă din punct de vedere economic și ușor accesibilă în întreaga lume, deoarece este un produs secundar al industriei alimentare. Cercetătorii au stabilizat mai întâi moleculele libere de colagen pentru a crea un material robust care să reziste la implementarea în ochi.

În timp ce corneele donate trebuie folosite în termen de două săptămâni, corneele realizate prin bioinginerie pot fi păstrate până la doi ani înainte de a fi folosite. Procedura standard constă în îndepărtarea chirurgicală a corneei deteriorate a pacientului înainte ca noua cornee să fie cusută la locul ei. Cu toate acestea, instalarea corneei din colagen animal nu necesită îndepărtarea țesutului pacientului și nu sunt necesare cusături, ci se face o mică incizie, prin care se introduce implantul în corneea existentă.

Douăzeci de persoane cu keratoconus avansat au fost implicate în studiul de pionierat al implantului din biomaterial. Keratoconusul este o boală care apare atunci când corneea se subțiază și se umflă treptat spre exterior în formă de con și poate duce la orbire.

Intervențiile chirurgicale au fost efectuate în Iran și India – țări în care există o lipsă semnificativă de opțiuni de tratament pentru cei care suferă de orbire corneană și vedere slabă. Pacienții au fost urmăriți timp de doi ani după operații și, potrivit studiului, nu au prezentat complicații. Țesutul lor ocular s-a vindecat rapid, iar grosimea și curbura corneei au revenit la normal.

În cazul transplanturilor de cornee convenționale, trebuie luate medicamente timp de mai mulți ani după operație, însă doar un tratament de opt săptămâni cu picături oftalmologice imunosupresoare a fost suficient pentru a preveni respingerea noului implant.

Înainte de procedură, 14 dintre cei 20 de participanți erau orbi, dar după doi ani toți și-au recăpătat vederea. Înainte ca implantul să poată fi utilizat în domeniul sănătății, este încă necesar un studiu clinic mai amplu, urmat de aprobarea autorităților de reglementare.

„Pasiunea” pentru alimente

Fie că este vorba de un apetisant pui cu sos curry sau de un taco plin de jalapeno, mulți oameni se dau în vânt după alimentele picante. Un studiu a dezvăluit că „dragostea” pentru anumite alimente, inclusiv pentru ardei iute, are legătură cu mai mult decât cultura sau chiar cu papilele gustative.

Cercetătorii de la Universitatea din Edinburgh afirmă că genele noastre joacă un rol semnificativ în acest sens. În cadrul studiului, echipa a identificat sute de variante genetice legate de plăcerea pentru anumite alimente, inclusiv anason, avocado, ardei iute, friptură și pește gras.

Cercetătorii au folosit chestionare și analize genetice pentru a evalua preferințele a 161.625 de participanți pentru 137 de alimente și băuturi populare, printre care carne de vită, bere, pâine, pui, vin roșu, ardei iute și ceai. Analiza lor a scos la iveală 401 variante genetice care influențau preferințele culinare ale participanților.

Pe baza rezultatelor, cercetătorii au creat o hartă a alimentelor, care arată modul în care predilecția participanților pentru anumite grupuri de alimente și arome specifice este influențată de variantele genetice. Harta a evidențiat trei grupuri principale de alimente care au în comun o componentă genetică similară. Primul grup este alcătuit din alimente delicioase, bogate în calorii, inclusiv carne, lactate și deserturi. Al doilea grup este format din alimente cu gust puternic „dobândit”, inclusiv alcool și legume picante precum chili. Iar cel de-al treilea grup conține alimente cu conținut caloric scăzut, cum ar fi fructele și legumele. Aceste trei grupuri de alimente au în comun și gene cunoscute ca fiind asociate cu trăsături distincte de sănătate, potrivit cercetătorilor.

Alimentele hipercalorice sunt influențate de aceleași variante genetice legate de obezitate și de niveluri mai scăzute de activitate fizică, în timp ce o preferință mai mare pentru fructe și legume este influențată de aceleași variante care sunt legate de niveluri mai ridicate de activitate fizică.

În același timp, o plăcere mai mare pentru gusturile „dobândite” este legată de un profil de colesterol mai sănătos, de o activitate fizică mai intensă și de o probabilitate mai mare de a fuma și de a bea. Cu toate acestea, cercetătorii au fost surprinși să descopere diferențe genetice între subansamblurile de gusturi alimentare din aceeași categorie.

Ei au descoperit o relație slabă între genele asociate cu pasiunea pentru legume gătite și salate și genele legate de legumele cu gust mai puternic, cum ar fi spanacul și sparanghelul.

Echipa speră că descoperirile ar putea fi folosite pentru a ajuta la dezvoltarea unor produse alimentare mai sănătoase, pentru a îmbunătăți intervențiile dietetice și, eventual, chiar pentru a conduce la medicamente care să ajute oamenii să piardă în greutate.

Profesorul Jim Wilson, titularul catedrei de genetică umană de la Universitatea din Edinburgh, a declarat: „Acesta este un exemplu excelent de aplicare a unor metode statistice complexe la seturi mari de date genetice pentru a descoperi noi aspecte biologice – în acest caz, genele care determină ce ne place să mâncăm, de la elemente individuale până la grupuri mari de produse alimentare.”.

Pagină realizată de **GABRIEL TUDOR**

Masacrul de la Tulsa
un episod întunecat din istoria Americii

În cea mai mare parte a Statelor Unite, anii care au urmat Primului Război Mondial au fost martorii unei intensificări a tensiunilor rasiale, inclusiv a reapariţiei grupării Ku Klux Klan, a numeroaselor linşaje şi a altor acte de violenţă rasială. Pe la 1921, alimentat de banii din petrol, Tulsa era un oraş în creştere, prosper, cu o populaţie de peste 100.000 de locuitori.

Dar rata criminalităţii era ridicată, iar justiţia extremă era un lucru comun. Tulsa era, de asemenea, un oraş foarte segregat: cei mai mulţi dintre cei 10.000 de locuitori de culoare din oraş trăiau într-un cartier numit Greenwood, care includea un cartier de afaceri înfloritor, denumit uneori „un Wall Street negru".

Pe 30 mai 1921, un tânăr adolescent de culoare, Dick Rowland a intrat într-un lift din Drexel Building, o clădire de birouri de pe South Main Street. La un moment dat, tânăra liftieră albă, Sarah Page, a ieşit din lift ţipând. Rowland a fugit, dar a fost arestat după câteva ore. La acel moment, zvonurile despre o tentativă de viol asupra liftierei se răspândiseră deja în oraş.

La lăsarea serii, o mulţime de albi furioşi s-a adunat în faţa tribunalului, cerând şerifului local să îl predea pe Rowland. Acesta a refuzat, iar oamenii săi au baricadat ultimul etaj pentru a-l proteja pe adolescentul de culoare. Temându-se că se pregăteşte o linşare, un grup de aproximativ 75 de negri înarmaţi s-a întors la tribunal spre seară, dar au fost întâmpinaţi de aproximativ 1500 de bărbaţi albi, dintre care unii purtau şi ei arme.

După ce s-au tras focuri de armă şi a izbucnit haosul, grupul de negri, depăşit numeric, s-a retras în Greenwood. În următoarele câteva ore, grupuri de albi din Tulsa au comis numeroase acte de violenţă împotriva persoanelor de culoare.

În zorii zilei de 1 iunie, mii de cetăţeni albi s-au revărsat în Greenwood District, jefuind şi incendiind case şi întreprinderi pe o suprafaţă de mai multe hectare. Pompierii care au sosi pentru a ajuta la stingerea incendiilor au declarat mai târziu că

revoltaţii i-au ameninţat cu arme şi i-au forţat să plece. Aproximativ 1256 de case au fost arse, alte 215 fiind jefuite. O şcoală, o bibliotecă, un spital, biserici, hoteluri, magazine şi multe alte afaceri deţinute de negri s-au numărat printre clădirile distruse sau avariate de foc.

La momentul când guvernatorul J.B.A. Robertson a declarat legea marţială, cu puţin timp înainte de prânz, revolta se încheiase efectiv. În orele de după masacrul rasial din Tulsa, toate acuzaţiile împotriva lui Dick Rowland au fost retrase. Poliţia a ajuns la concluzia că Rowland se împiedicase la intrarea în lift şi o călcase din greşeală pe picior pe tânăra Page. Ţinut în siguranţă sub pază în închisoare în timpul revoltei, a părăsit Tulsa în dimineaţa următoare şi nu s-a mai întors niciodată.

Biroul de Statistică din Oklahoma a înregistrat oficial 36 de morţi. Chiar şi după estimări scăzute, masacrul rasial din Tulsa a rămas una dintre cele mai sângeroase revolte din istoria Statelor Unite.

Timp de zeci de ani, nu au existat ceremonii publice, memoriale pentru cei morţi sau orice alte eforturi de comemorare a evenimentelor din 31 mai – 1 iunie 1921. În schimb, a existat un efort deliberat de a le ascunde, arhivele poliţiei statale fiind distruse ulterior.

Cercetătorii au început să aprofundeze povestea revoltei în anii 1970. În 1996, cu ocazia celei de-a 75-a aniversări a revoltei, a avut loc o slujbă la Biserica Baptistă Mount Zion, care fusese arsă din temelii în cursul masacrului, iar un memorial a fost amplasat în faţa Centrului Cultural Greenwood.

În anul următor, după ce a fost creată o comisie oficială a guvernului federal pentru a investiga revolta rasială din Tulsa, oamenii de ştiinţă şi istoricii au început să cerceteze problema, descoperind inclusiv numeroase victime îngropate în morminte nemarcate.

În 2001, raportul Comisiei senatoriale a SUA a concluzionat că între 100 şi 300 de persoane au fost ucise şi peste 8000 de persoane au rămas fără adăpost în urma acelor 18 ore dramatice din 1921.

Bătrânul şi muntele

Fotodocument

Pasionat de vânătoare, ca şi strămoşii lui, împăratul Austriei, Franz Iosef I, este surprins în acest instantaneu în costum de vânător şi ţinând în mână un toiag muntenesc. Fotografia a fost realizată la palatul Schönbrunn în 1910, când suveranul austriac avea 80 de ani, dar continua să străbată cărările montane ca în tinereţe.

Blucher – generalul care nu s-a temut de Napoleon

Eroul de la Waterloo, Gebhard Leberecht von Blucher (1742-1819), s-a născut în ducatul german Mecklenburg-Schwerin, provenind dintr-o veche familie aristocratică. S-a înrolat ca soldat la doar 16 ani şi a devenit husar în armata suedeză. Suedia a luptat împotriva Prusiei în Războiul de Şapte Ani (1756-1763), iar într-o încăierare din 1760, Blucher a fost capturat de prusaci.

Din fericire pentru el, colonelul regimentului prusac care l-a luat prizonier era o rudă îndepărtată a sa, care l-a invitat să i se alăture. Blucher a dobândit o experienţă semnificativă ca ofiţer de cavalerie în Războiul de Şapte Ani.

Avea un curaj nebunesc şi o agresivitate nativă, dar poate tocmai de aceea a fost un militar excelent. Acest lucru a devenit clar în 1772, când pe atunci căpitanul Blucher a supus un capelan militar indisciplinat la un simulacru de execuţie. Chiar şi după standardele secolului XVIII, execuţiile simulate ale preoţilor nu erau privite cu ochi buni. Ca urmare, Blucher a fost respins pentru promovarea la gradul de maior în 1773. Furios, şi-a prezentat demisia, trimiţând superiorilor o scrisoare jignitoare.

Mesajul său a ajuns la urechile regelui Frederic cel Mare, care a strigat: „Acest căpitan Blucher poate să se ducă dracului!" Ofiţerul s-a retras la ţară, devenind un prosper fermier, deşi tânjea să se întoarcă sub arme. Dar abia la un an după moartea lui Frederic cel Mare, în 1786, lui Blucher i s-a permis să revină în regimentul său, cu gradul de maior.

Deja la acel moment, Blucher nu mai era în deplinătatea facultăţilor mintale şi toată lumea ştia acest lucru. Rămânea totuşi un mare conducător, aşa că superiorii săi l-au suportat pe nebun şi au continuat să-l promoveze constant în grad.

A fost decorat cu *Pour le Merite*, cea mai înaltă distincţie militară a Prusiei de atunci. La începutul anilor 1790, s-a distins ca ofiţer de cavalerie când Prusia a intrat în război împotriva Franţei revoluţionare.

În 1794, Blucher a devenit colonel, iar în 1801 a fost promovat la gradul de general-locotenent, în ciuda comportamentului şi credinţelor sale extrem de ciudate. Printre cele mai nebuneşti iluzii ale sale s-a numărat convingerea că un ofiţer francez l-ar fi lăsat însărcinat. Drept urmare, pentru o perioadă de timp, Blucher a fost convins că va naşte în ori-

ce moment un... pui de elefant! O altă convingere bizară a fost că servitorii săi, mituiţi de francezi, au încălzit podeaua din camera sa ca pe o lavă, pentru a-i arde tălpile. De acea, atunci când stătea pe scaun, Blucher îşi ţinea picioarele ridicate de la podea. Dacă era nevoit să se ridice, sărea repede şi ţopăia pe vârfuri.

Alteori era convins că avea capul făcut din piatră. Nu o spunea ca o figură de stil: credea la propriu că are craniul din piatră şi le cerea în mod obişnuit oamenilor să-l lovească în cap cu un ciocan. Poate că Blucher era de-a dreptul nebun, dar asta nu i-a redus eficienţa pe câmpul de luptă, el dovedindu-se a fi cel mai bun general al Prusiei în războaiele cu Franţa.

În 1813, a jucat un rol crucial în înfrângerea lui Napoleon la Leipzig. Doi ani mai târziu, la 16 iunie 1815, şi-a revenit după o gravă înfrângere pe câmpul de luptă la Ligny. În loc să se retragă, Blucher şi-a condus armata înfrântă, dar încă în joc, într-un marş forţat pentru a face legătura cu Wellington la Waterloo.

A ajuns două zile mai târziu, pe 18 iunie, la fix pentru a cădea asupra flancului lui Napoleon şi a-l zdrobi. Această agresivitate şi determinare sunt motivul pentru care prusacii s-au agăţat de Blucher, în ciuda tuturor momentelor sale nebuneşti şi maniacale.

Pagină realizată de **GABRIEL TUDOR**

Astăzi în istorie

15 septembrie 1857

S-a născut preşedintele american William Howard Taft

Fiu al lui Alphonso Taft, secretar de război şi procuror general (1876-1877) în timpul preşedintelui Ulysses S. Grant, şi al Louisei Maria Torrey, Taft a absolvit al doilea în clasa sa Universitatea Yale, în 1878, a studiat dreptul şi a fost admis în baroul din Ohio în 1880.

Atras de politică în cadrul Partidului Republican, a ocupat mai multe funcţii minore până în 1887, când a fost numit judecător al Curţii superioare din Ohio. Între 1892 şi 1900 a fost judecător la Curtea de Apel, unde a luat mai multe decizii ostile mişcării sindicale. În 1901 a devenit primul guvernator civil al Filipinelor, concentrându-se pe dezvoltarea economică a insulelor. Apreciat şi foarte popular printre filipinezi, Taft a refuzat de două ori să părăsească insulele atunci când i s-a propus să fie numit judecător la Curtea Supremă de către preşedintele Theodore Roosevelt.

În 1904, a acceptat să se întoarcă la Washington pentru a ocupa funcţia de secretar de război al preşedintelui. Când Roosevelt a refuzat să candideze pentru realegere, i-a acordat sprijinul lui Taft, care a câştigat nominalizarea republicană din 1908 şi l-a învins pe democratul William Jennings Bryan în colegiul electoral cu 321 de voturi la 162.

În ciuda relaţiei sale apropiate cu Roosevelt, Taft, în calitate de preşedinte, s-a aliat cu membrii mai conservatori din Partidul Republican. La început, Roosevelt a refuzat să îl critice pe Taft, dar în 1912 ruptura dintre foştii prieteni era deja evidentă.

Când Roosevelt a decis să îl provoace pe Taft pentru nominalizarea republicană la preşedinţie, cei doi s-au atacat fără milă în alegerile primare republicane.

Scindarea în rândurile republicanilor a asigurat alegerea ca preşedinte a democratului Woodrow Wilson. La plecarea sa de la Casa Albă, Taft s-a întors la Yale, unde a devenit profesor de drept constituţional.

În 1921, preşedintele Warren G. Harding l-a numit pe Taft preşedinte al Curţii Supreme de Justiţie a Statelor Unite. Suferind de o boală de inimă, Taft a demisionat din funcţie pe 3 februarie 1930 şi a murit o lună mai târziu.

E bine de ştiut

Merişoarele, aceste fructe acrişoare, înrudite cu afinele şi coacăzele merită mai multă atenţie. Aceasta pentru că sunt bogate în vitamine şi antioxidanţi, oferind numeroase beneficii organismului.

Cercetătorii vorbesc despre efectul lor antiinflamator. Merişoarele sunt bogate în fitonutrienţi cu rol în reducerea inflamaţiei. Aşadar, sunt recomandate pentu a păstra sănătatea sistemului digestiv, a vaselor de sânge etc.

Merişoarele sunt incredibil de eficiente în lupta împotriva bacteriilor, reuşind să trateze cu succes diferite infecţii? Cercetătorii au evidenţiat rolul benefic în cazul infecţiilor urinare, gastrice sau intestinale, sau chiar

Fructe valoroase

împotriva bacteriilor Helicobacter pylori.

E bine de ştiut că datorită cantităţii mari de antioxidanţi pe care o conţin merişoarele sunt de mare ajutor în lupta contra radicalilor liberi. Aceştia sunt principalii vinovaţi pentru îmbătrânirea prematură. Extractul de merişoare susţine procesul de regenerare a mucoaselor în întregul organism.

De asemenea, prin conţinutul de antioxidanţi au rol în reglarea nivelului de colesterol. În acest fel se pot preveni bolile cardiovasculare. Contribuind la reducerea depozitelor de grăsime, merişoarele sunt de ajutor şi în reglarea greutăţii.

Un fruct mai puţin cunoscut, cu valenţe nebănuite.

Dr. ANDY ANDREI

Pentru dumneavoastră, doamnă

Adevăruri... incredibile

Dacă studiile despre sensibilitatea plantelor şi a animalelor, destul de numeroase, nu ne mai surprind, a spune că şi pietrele preţioase reacţionează la mediul înconjurător este de-a dreptul surprinzător.

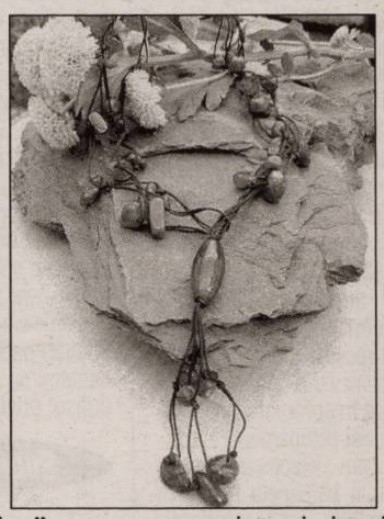

Cel puţin pentru nespecialişti, pentru că, obişnuiţii domeniului geologiei cred nu numai în neegalabila frumuseţe a gemelor, dar şi în sensibilitatea lor. Între aceştia dr. Gérard Cazals demonstrează reacţia pietrelor preţioase la mediul înconjurător.

Cercetătorul ne îndeamnă să învăţăm să simţim energia subtilă a pietrelor, ştiut fiind că energia este sursa tuturor fenomenelor planetei.

„Pietrele au mult mai mult decât o valoare ornamentală, ele sunt vii. Şi, mai ales dacă se aleg corect, spune Gérard Cazals, ele ne pot ameliora viaţa cotidiană prin simpla lor prezenţă

sau prin contact cu ele. În Univers nimic nu este inert. Noi am împărţit în mod artificial totul în două categorii: fiinţe şi lucruri. Dar totul este energie. Materia este energie şi mişcare/ medicii chinezi sau indienii ştiau de milenii că materia emite radiaţii. Nu este greu să reperăm energia unei plante. Pădurea este vie, înverzeşte, dar se şi usucă. Ei bine, şi pietrele se transformă. Chiar dacă nu le percepem întotdeauna spontan, ele operează schimburi energetice cu mediul. Pentru a explica energia unei pietre, mai întâi trebuie cercetată formarea lor: unele sunt pietre eruptive, vulcanice, alte roci sedimentare, dar fiecare s-a format în urma unei puternice presiuni energetice."

Mai trebuie spus că forma pietrei are o influenţă asupra energiei pe care o degajă. Sfera şi piramida au efecte benefice. Dar, în cazul piramidei, când se taie piatra, unghiul favorabil este cel de 51 de grade. Piramida lui Kheops are un astfel de unghi, care garantează proporţii estetice şi o acţiune armonizantă.

Şi originea pietrei are importanţa sa. De exemplu, toate varietăţile din familia cristalului de stâncă au aceeaşi duritate. Dar pietrele din India răspândesc o energie blândă, ca Piatra Lunii, considerată sacră.

Este interesant de aflat cum ne pot influenţa pietrele. „Putem resimţi o afinitate cu o anume piatră, susţine dr. Gérard Cazals. Unele persoane, demonstrând o rezonanţă particulară, au reacţii puternice faţă de pietrele pe care le iau în mână. În general, efectul produs este pozitiv, dar alte ori se poate produce şi o respingere pentru o piatră."

În aceste condiţii, cum ar trebui să ne alegem colierele? Dacă simţim o atracţie puternică pentru o anumită piatră preţioasă şi, în general, avem tendinţa de a funcţiona intuitiv, specialiştii ne recomandă să respectăm „intuiţia". În privinţa vastei palete coloristice, dictată de compoziţia minerală, profesorul japonez Michio Kushi sublinia faptul că dacă frumuseţea culorii unei pietre ne seduce, în privinţa energiei sale intervin şi alţi factori: lungimea de undă, sistemul de cristalizare definit de structura sa internă, compoziţia chimică şi istoria formării în adâncurile pământului.

În privinţa efectului benefic pe care îl pot avea unele pietre purtate se spune despre cuarţul roz că poate optimiza echilibrul afectiv, iar calcedonia „purifică" sufletul, iar agata brună este o piatră de legătură cu pământul, conferind securitate.

Aşa cum au argumentat specialiştii citaţi, orice piatră are o anumită sensibilitate şi în consecinţă, poate „păstra în memorie" ceea ce a absorbit. Bun sau rău. Astfel, o bijuterie purtată de o persoană bolnavă se încarcă negativ. Din acest motiv pietrele preţioase se curăţă energetic cu regularitate. Metodele sunt străvechi şi constau în cufruntarea în apă, urmată de reîncărcarea energetică la Soare.

Unele geme „se îmbolnăvesc" mai repede decât altele. Este cazul turcoazei. Se fragilizează, păleşte şi se poate chiar fractura. În aceste condiţii trebuie să i se redea energia. Dacă restul pietrelor se încarcă energetic plasându-le la Soare, turcoazele ar trebui plasate lângă un cuarţ alb transparent, care le va redinamiza fără să le agreseze. În opinia tibetanilor turcoaza captează toate energiile negative.

Lumea fascinantă a cristalelor, a pietrelor preţioase ne surprinde şi prin ipoteze mai mult sau mai puţin credibile.

Gastronomice

Chifteluţe cu hrean

700 g carne tocată fin, 2 cepe, 200 g pâine, 4 ouă, sare, piper, o legătură de mărar, 500 g smântână.

Carnea se amestecă bine cu ceapa călită în 50 ml de ulei, ouăle, pâinea înmuiată în apă rece şi stoarsă bine, piperul. Se fac chifteluţe mici pe care le prăjim. După ce s-au răcit, se servesc cu un sos făcut din hrean curăţat şi ras pe răzătoarea mică, amestecat cu smântână şi bătute cu mixerul până devin spumoase. Se dă gust de sare, se pune mărarul tocat mărunt şi se decorează cu pătrunjel verde.

Tocăniţă de ciuperci

500 g ciuperci tocate, 4 cepe, 50 ml ulei, 2 morcovi, 4 castraveţi muraţi, 2 linguri făină albă, 100 ml suc de roşii, 4 căţei usturoi, verdeaţă, sare, piper.

Într-o cratiţă, punem uleiul, ceapa tocată mărunt şi ciupercile, le călim, apoi adăugăm o cană cu apă şi lăsăm să dea câteva clocote. Morcovii îi fierbem, îi lăsăm să se răcească apoi îi tăiem cubuleţe împreună cu castraveţii. Legumele tocate se adaugă peste ciuperci şi apoi sucul de roşii în care am dizolvat făina, 100 ml apă şi mirodeniile. Lăsăm să mai dea câteva clocote, iar la urmă, adăugăm usturoiul tăiat şi verdeaţa tocată mărunt.

Plachie de crap

1 crap de 2 kg, 5-6 cepe, 1 pahar ulei, 2-3 roşii, 2-3 ardei graşi, 250 ml vin, pătrunjel verde, piper, sare.

Se curăţă peştele, se spală şi se taie bucăţi. Se unge cu zeamă de lămâie, se potriveşte de sare şi piper. Se taie felii ardeii şi ceapa. Roşiile se curăţă de pieliţe şi se taie felii. Se spală şi se taie mărunt pătrunjelul verde. Lămâile se curăţă de coajă şi se taie felii. Într-o tavă se pune ulei, se aşază ceapa, ardeii, roşiile, pătrunjelul verde. Ceapa se poate rumeni înainte. Peste legume se aşază peştele, se toarnă vinul. Se dă la cuptor la foc domol pentru 30 de minute, se unge cu sos pe deasupra, din când în când.

Prăjitură cu fructe

10 ouă, 10 linguri zahăr, 10 linguri făină, 3 linguri apă, 3 linguri ulei, 1 kg fructe (caise, cireşe, piersici, prune), coajă de lămâie.

Se bat ouăle spumă cu zahăr, se adaugă gălbenuşurile, apa şi uleiul, iar la urmă, făina şi coaja de lămâie. Compoziţia se pune în tavă tapetată cu ulei şi făină, iar deasupra aşezăm fructele, apoi se coace la foc potrivit. Când este gata, pudrăm cu zahăr vanilat.

Pagină realizată de
ECATERINA BĂTRÂNEANU

Dosarele frumuseţii

Exerciţii pentru o postură elegantă

O postură frumoasă, dreaptă, elegantă, presupune şi câteva exerciţii de gimnastică făcute zilnic, timp de 10 minute. Aceste exerciţii permit instalarea unei distanţe mai mari între bazin şi cap, spune dr. Bernadette De Gasquet (Franţa), ceea ce asigură postura ideală. Altfel, asistăm la tasarea discurilor intervertebrale, la apropierea vertebrelor, cu consecinţe asupra sănătăţii.

Exerciţiile sugerate întăresc musculatura spatelui, contribuie la subţierea taliei şi pot fi practicate cu uşurinţă acasă, zilnic.

Exerciţiul 1: are rolul de a „încorseta" spatele. Aşezată pe un scaun, fesele se încordează şi împing în scaun, iar creştetul capului se înalţă spre plafon. Această poziţie permite spatelui să se redreseze şi să fie menţinut drept. Şi muşchii abdominali se întăresc.

Exerciţiul 2: întinsă pe o parte, sprijinită în cot şi picioare, ridicaţi-vă de la sol, atât cât puteţi, contractând muşchii pelvieni şi lăsând capul „să cadă" cu toată greutatea. Păstraţi poziţia cât timp puteţi, apoi, întoarceţi-vă pe cealaltă parte.

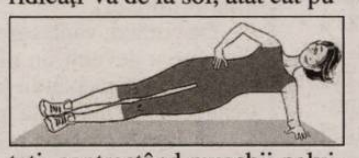

Exerciţiul 3: util pentru destinderea spatelui. Braţele întinse pe lâng corp, genunchii flexaţi, picioarele depărtate, se ridică fesierii contractând muşchii pelvieni. Vă menţineţi în poziţia ridicat sprijinindu-vă doar în braţe şi ceafă. Coborâţi încet, vertebră cu vertebră.

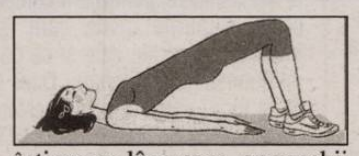

Exerciţiul 4: la sol, în patru labe, se fixează un picior îndoit în faţă între mâini, iar celălalt picior, în spate, la sol. Se împinge călcâiul piciorului din spate spre sol şi capul înainte. Se rămâne astfel timp de 2-3 respiraţii, apoi se revine şi se repetă cu celălalt picior. Beneficiul exerciţiului este dublu: alungirea spatelui şi tonifierea gambelor.

Exerciţiul 5: în poziţia stând, braţele în spate, îndoiţi-le şi ridicaţi coatele cât puteţi de sus. Reveniţi, puneţi mâinile pe genunchi şi, aplecaţi-vă spre sol. Rămâneţi în fiecare dintre cele două poziţii timp de 3-5 respiraţii.

Fenomene aerospaţiale neidentificate

Comentarii privind audierea din Congres

Audierea publică OZN, din luna mai, din Congresul SUA a generat foarte multe comentarii şi ar fi păcat să nu mai spicuim din ele. Ultima audiere din Congres, privind OZN-urile (care au fost renumite între timp UAP, sau „fenomene aeriene neidentificate"), a fost în 1966, când deputatul Gerald Ford, ulterior preşedinte, a organizat două sesiuni cu privire la observări raportate în Michigan şi în alte părţi ale ţării la începutul acelui an.

Cititorii îşi amintesc poate că în noiembrie 2021 a fost înfiinţat „Grupul de identificare şi sincronizare a managementului obiectelor aeriene" (AOIMSG) ca succesor al Grupului operativ pentru fenomene aeriene neidentificate al Departamentului Apărării (DoD), care, la rândul său, fusese creat ca răspuns la rapoartele piloţilor marinei şi a altor militari privind întâlnirile cu UAP de-a lungul mai multor ani.

Cercetătorul Alejandro Rojas afirma acum că „Avem câteva răspunsuri, dar am mult mai puţină încredere în AOIMSG decât înainte de audiere." Jeffrey Kluger, de la *The Times*, sublinia că piloţii au raportat observări ciudate de avioane cel puţin începând cu cel de-al Doilea Război Mondial, dar analiza de anul trecut s-a concentrat doar pe incidente observate în ultimele două decenii. Acestea includeau descrieri ale piloţilor marinei privind aeronave neidentificate care s-au comportat „de parcă nu ar fi din această lume", cu alte cuvinte, în moduri cu mult dincolo de orice tehnologie cunoscută din arsenalul Statelor Unite sau al rivalilor săi militari de top, Rusia şi China, fiecare dintre aceştia având propriile programe de studiere a OZN-urilor.

Dar oricare ar fi numele misterioaselor obiecte, acum Congresul pare să se fi hotărât să le ia în serios. „Semnalările UAP există de zeci de ani şi totuşi nu am avut o modalitate ordonată de a le raporta – fără stigmatizare – şi de a le investiga", a declarat congresmanul Adam Schiff, preşedintele Comitetului de Informaţii. Situaţia „trebuie să se schimbe."

Apariţii zilnice

Preocuparea Congresului a fost declanşată de declaraţiile publice ale piloţilor marinei americane privind întâlnirile lor cu UAP-uri. Unul dintre aceştia, în retragere, susţinea că a văzut obiecte neidentificate pe cer, deasupra coastei de est, „în fiecare zi timp de cel puţin câţiva ani".

În 2021 oficialităţile au recunoscut că au fost observate UAP-uri care „păreau să rămână staţionare, să se mişte împotriva vântului, să manevreze brusc sau să se mişte cu viteză considerabilă, fără mijloace de propulsie perceptibile", iar în recenta audiere s-a dezvăluit că doar un singur incident (din cele aproximativ 400 pe care grupul operativ le-a investigat) a fost identificat, ca fiind o dronă, dar că au existat 11 întâlniri „aproape de accident" cu obiecte neidentificate. S-a exclus ca un adversar străin să deţină o astfel de tehnologie. Deputatul André Carson, care a condus audierea, a declarat dintru în-ceput că scopul întrunirii este să se exploreze problema „atât ca o ameninţare la securitatea naţională, cât şi ca un domeniu de mare importanţă pentru publicul american". Cu toate acestea, audierea s-a concentrat doar pe securitate şi informaţii.

În timpul audierilor, Directorul adjunct al Informaţiilor Navale, Scott Bray a atribuit recenta creştere a frecvenţei observărilor OZN prezenţei dronelor comerciale în apropierea site-urilor militare, a unui echipament de senzori mai bun care detectează diverse resturi, cum ar fi baloanele mylar, în spaţiul aerian militar, dar şi standardizării procedurilor de raportare din partea membrilor Marinei şi a Forţelor Aeriene. Iar Pentagonul a încurajat recent membrii serviciului să raporteze orice fenomen anormal pe mare sau în zbor. Posibilitatea unor simple defecţiuni ale instrumentelor – camere video sau alţi senzori care ar genera „fantome UAP" – a fost rapid respinsă. „Pot spune cu certitudine că un număr dintre acestea sunt obiecte fizice", a declarat Bray.

Eliminarea celorlalte variante duce la cea mai stranie posibilitate – că obiectele ar putea fi de origine extraterestră. „Nimeni nu ştie dacă există viaţă extraterestră", a spus congresmanul

Peter Welch. „Universul este mare şi ar fi destul de presumptios să tragi o concluzie solidă şi rapidă. Nu este dincolo de tărâmul posibilităţilor ca o anumită explorare extraterestră să vină aici."

Ca răspuns, Ronald Moultrie, subsecretar al apărării pentru informaţii şi securitate a declarat că aceasta este o idee pe care Departamentul Apărării nu o exclude şi că va fi sincer dacă va găsi vreo dovadă care să susţină o explicaţie extraterestră. „Există elemente în guvernul nostru care sunt angajate în căutarea vieţii în alte locuri", a spus el. „Scopul nostru nu este să ascundem dacă găsim ceva, ci să înţelegem ce poate fi acolo (şi) să examinăm ce poate însemna aceasta pentru noi din perspectiva apărării." Într-un astfel de caz, a spus el, „transparenţa este de fapt foarte importantă pentru marele public".

Rizwan Virk, de la *nbcnews* a comentat că, deşi este bine că Congresul ia în sfârşit acest subiect în serios, considerarea UAP-urilor numai printr-o lentilă de securitate înseamnă că armata va fi tentată să clasifice orice descoperire care este cu adevărat extraordinară.

Scott Bray a recunoscut că „Nu vrem ca adversarii potenţiali să ştie exact ce putem vedea sau înţelege sau cum ajungem la o concluzie". De exemplu, la întrebarea dacă Pentagonul are „senzori sub apă, pentru detectarea UAP-urilor subacvatice sau a orice se află în ocean sau în mări", Moultrie a răspuns că „acest subiect ar fi mai adecvat de abordat în sesiunea închisă". Atitudinea de tipul acesta i-a frustrat de mult pe cei care doresc o dezvăluire mai completă, generând o serie de teorii ale conspiraţiei despre ce anume ascunde guvernul.

Adam Gabbatt, de la *The Guardian,* remarca, la rândul său, că administraţia şi-a exprimat îngrijorările cu privire la UAP-uri concentrându-se doar pe evenimente care pot fi explicate şi evitând cele care nu pot fi explicate. Pentru publicul care a urmărit-o, a fost clar că audierea a produs mai multe întrebări şi frustrări decât răspunsuri. Ca şi înainte, oamenii nu rămân mai aproape de răspunsul privind prezenţa extraterestră.

Subiect stigmatizat

În cercurile ştiinţifice, subiectul UAP/OZN continuă să fie stigmatizat. Astronomi cunoscuţi au afirmat că nu au niciun interes să ajungă la fundul acestui subiect. Un om de ştiinţă care i-a acordat atenţie este Garry Nolan de la Universitatea Stanford. Nolan i-a spus lui Virk că lipsa de interes din partea colegilor săi împiedică progresul în înţelegerea fenomenelor. A avansat în mare parte pe cont propriu, spunând că a finanţat 90 la sută din cercetarea sa OZN din fonduri personale, fără sprijin din partea guvernului sau a Stanford. Guvernul ar avea un rol important de jucat în sprijinirea cercetării în acest domeniu, trecând dincolo de Departamentul Apărării. Fundaţia Naţională pentru Ştiinţă nu finanţează la ora actuală nicio cercetare în domeniul UAP-urilor. Iar sursele private nu pot umple, din păcate, acest gol.

Ştiinţa se bazează pe publicarea datelor şi pe teorii bazate pe acele date care pot fi analizate, dezbătute şi verificate de mai multe grupuri de oameni de ştiinţă care se bazează pe munca celorlalţi. – comenta Rizwan Virk – Acest proces abia a început cu OZN-urile. Suntem încă la nivelul de înţelegere la care eram despre atom în 1900, când conceptul de bombă atomică şi energia atomică erau considerate *science fiction,* ceva mai potrivit pentru o poveste a lui H. G. Wells decât pentru o atenţie academică serioasă. De pildă, laureatul premiului Nobel Ernest Rutherford, respinsese până în 1933 ideea că s-ar putea folosi atomul pentru a face o bombă atomică, numind ideea „rază de lună". Pentru a ajunge cu adevărat la fundul acestui mister, este nevoie de finanţare, dar şi de datele neclasificate, pentru a fi cercetate de către grupurile civile care îşi pot împărtăşi propriile date şi se pot baza pe cunoştinţele celorlalţi. Doar făcând acest lucru putem elimina percepţia de „rază de lună" şi putem afla ce se întâmplă cu adevărat pe cerul nostru.

Luis Elizondo, fostul şef al unităţii de investigare a OZN-urilor din Pentagon, a comentat că ceea ce publicul a văzut până acum este doar „vârful sulitei". Pentru a ajunge cu adevărat la fundul a ceea ce preşedintele comitetului de informaţii al Camerei, Adam Schiff, numeşte „unul dintre cele mai mari mistere ale timpului nostru", Congresul şi restul guvernului ar trebui să vadă problema UAP ca fiind una fundamental ştiinţifică şi nu doar o chestiune de informaţii militare.

Pagină realizată de
DAN D. FARCAŞ

Bântuiţi de fantome?

Un subiect îndelung dezbătut pe toate meridianele, tratat cu ironie, ignoranţă ori cu interes inclusiv de oameni de ştiinţă onorabili, reţine atenţia prin elemente ce pot fi raportate eventual la momente din viaţa noastră. Totul porneşte de la o întrebare aparent simplă, totuşi niciodată lămurită pe deplin: există sau nu fantome?

Vânători în lumea cealaltă

Un sondaj din 2019 a stabilit că 46% dintre americani cred cu adevărat în fantome şi, în pofida asaltului cu filme despre vampiri, doar 7% dintre respondenţi cred în existenţa vampirilor. Ideea că morţii rămân cu noi în spirit este foarte veche, apărând în nenumărate naraţiuni, de la Biblie la „Macbeth", dând naştere unui gen de folclor: poveştile cu fantome.

Credinţa în aceste entităţi face parte dintr-o reţea mai largă de fenomene şi convingeri paranormale asemănătoare, inclusiv experienţa în apropierea morţii (NDE), viaţa după moarte şi comunicarea cu spiritele.

Pe de altă parte, există o componentă pur subiectivă explicabilă: orice om preferă să creadă că persoane iubite care nu mai sunt, totuşi continuă să îi fie alături, într-o altă lume şi sub o altă formă.

În Anglia victoriană, era la modă ca doamnele din clasa aristocrată să ţină şedinţe de spiritism, după ceai şi întâlniri cu prietenii. Cluburi dedicate căutării eventualelor dovezi despre fantome s-au format în universităţi prestigioase, ca Oxford şi Cambridge, iar în 1882 a fost înfiinţată Societatea pentru Cercetare Psihică.

Preşedinta grupului, Eleanor Sidgwick, ar putea fi considerată prima femeie-vânător de fantome. În Statele Unite, la sfârşitul anilor 1800, numeroşi mediumi pretindeau că vorbesc cu morţii, dar au fost acuzaţi de fraudă (celebrul Harry Houdini s-a aflat printre ei).

De curând, vânătoarea de fantome a devenit un obiectiv de interes răspândit în întreaga lume, în bună parte datorită seriei TV Syfy „Ghost Hunters", care, după 230 de episoade, nu a găsit dovezi concludente despre existenţa lor. Mesajul este însă că oricine poate căuta spirite, folosindu-se doar de câteva „mărunţişuri" dintr-un magazin de electronice şi cercetând lumini sau zgomote ce par suspecte!

Scepticismul lui Freud

Potrivit unei teorii lansate în 1917 de „părintele psihanalizei", Sigmund Freud, persoanele care (susţin că) au văzut fantomele unor persoane dragi decedate sunt de fapt prizoniere ale unei „psihoze de dorinţă" sau într-o criză trecătoare de nebunie provocată de propria lor disperare.

El credea că pacienţii convinşi că pot revedea persoane dragi moarte, le aud vocea şi chiar vorbesc cu ele – erau în realitate dependenţi clinic de defuncţii în cauză. „Pentru mulţi oameni, apogeul neobişnuitului este reprezentat de orice are legătură cu moartea, corpuri, spirite, strigoi şi fantome. În nicio altă sferă gândirea şi simţirea noastră nu s-au schimbat atât de puţin din timpurile primitive, iar vechile concepţii nu au fost atât de bine conservate ca relaţia noastră cu moartea", scria Freud, sfătuindu-i pe respectivii neconsolaţi să rupă orice legătură cu decedaţii.

Un studiu despre femeile văduve care au continuat să interacţioneze cu soţii lor dispăruţi explică: „Văduvele care au continuat să aibă iluzia de a-l percepe pe decedat nu s-au diferenţiat de celelalte văduve din studiu, care acceptă moartea. De asemenea, nu păreau să se perceapă ca fiind mai abandonate ori izolate, ci mai degrabă să fie mai pricepute la acest stil de exprimare a durerii, să o accepte mai uşor şi mai convinse de semnificaţia lui."

Acest tip de conversaţie continuă cu morţii, ca mijloc de convieţuire cu durerea, ar putea să nu se încadreze în psihologia occidentală, dar e foarte potrivit cu tradiţiile non-occidentalilor.

Nu există o definiţie generală care să stabilească ce este o fantomă. Unii cred că sunt spirite ale morţilor, alţii că sunt doar entităţi telepatice proiectate în lumea noastră de minţile omeneşti, dar cu toţii putem să pretindem că ne aflăm la limita necunoscutului, fie că am avut sau nu o experienţă personală cu fantome.

ADRIAN-NICOLAE POPESCU

Fluier de os

Majoritatea culturilor lumii prezintă un numitor comun în ceea ce privește o anume tehnică artistică menită să dea naștere unor instrumente muzicale asimilate unor obiecte cu calități magice.

Din perioada Aurignacianului datează cel mai vechi instrument muzical – fluierul – cultură ce s-a întins pe 4 milenii (37000-33000 ani în urmă) și a creat cele mai vechi reprezentări artistice descoperite în peșteri din sudul Germaniei.

Punți magice între lumi

Cele mai vechi reprezentări stilizate (pe pietre, lemn, piele sau pe alte suporturi) de obiecte cu rol muzical sunt cele de percuție și cele ale unor instrumente de suflat. Dacă ritmurile obținute prin cele dintâi pot trezi relativ ușor anumite sentimente și instincte, precum irezistibilele impulsuri de a dansa, este uimitor cum celelalte se ridică deasupra lor, din punctul de vedere al manipulării și efectelor artistice.

Se poate emite astfel o ipoteză absolut tulburătoare, că atât fluierul, cât și tamburul se foloseau – și unele populații încă le folosesc – la stabilirea unor relații și comunicări oculte cu lumile nevăzute ale spiritelor.

Un exemplu incontestabil este cel al șamanilor, iar în spațiul românesc, sunt la fel de bine cunoscute practicile ancestrale ale solomonarilor ori cele ale colindătorilor, aceștia din urmă alungând și astăzi spiritele rele prin sunete de tobă, nemaivorbind despre fluier ori caval, adevărate „punți" de legături sonore între lumi.

Comunicări cu spiritele

Primele întrebări se referă, fără îndoială, la ideea confecționării fluierelor. Cele de os sunt printre cele mai vechi instrumente muzicale cunoscute, fabricate în mod deliberat, având originea într-o perioadă din preistorie asociată cu activitatea post-Neanderthal.

Cu toate acestea, „flautul" Divje Babe din Slovenia sugerează atât că oamenii din paleolitic erau conștienți de muzică, precum și că foloseau aceeași scară diatonică pe care o folosim astăzi. (Gama diatonică reprezintă o succesiune de sunete muzicale în starea lor naturală, aflate la distanță de tonuri și semitonuri, cu semitonurile naturale, conform Wikipedia.)

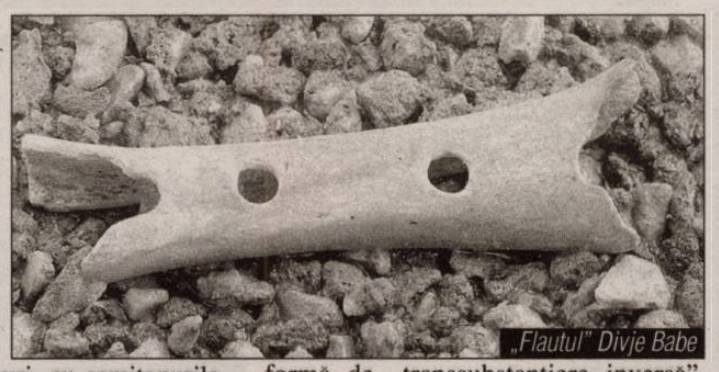

„Flautul" Divje Babe

Funcția fluierelor de os din preistorie este discutabilă, dar numărul mare descoperit dezvăluie că aveau o importanță generică. Sugestiile includ plăcere rituală, ceremonială, șamanică și simplă. Nativii din Guyana le confecționau din oasele dușmanilor lor, deoarece credeau într-o formă de „transsubstanțiere inversă", prin care, spre deosebire de principiul creștin de a lua hrană de la Hristos (prin pâine și vin), ei considerau că, investind oasele cu esența lor, puteau comunica cu spiritele dușmanilor lor pentru a afla ce gândeau.

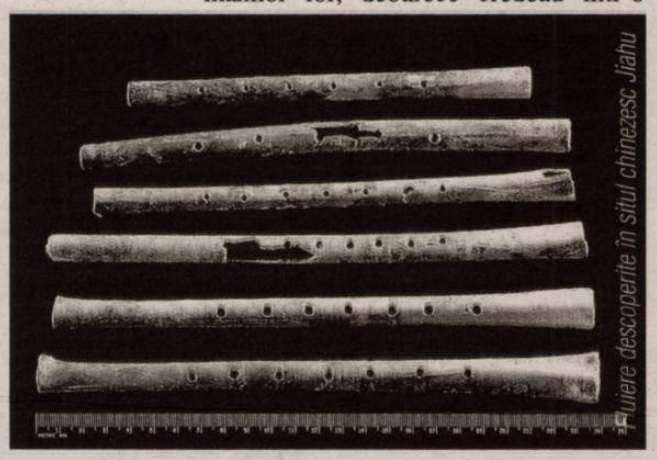

Fluiere descoperite în situl chinezesc Jiahu

Cele peste 30 de fluiere descoperite în situl chinezesc Jiahu, vechi de 9.000 de ani, sunt făcute din oase de pasăre scobite și au între 5 și 8 găuri. În mod remarcabil, unul dintre ele este încă utilizabil.

Oamenii de știință au descoperit în 1995, în Slovenia, un instrument muzical neobișnuit denumit „flautul de Neanderthal", vechi de 45.000 de ani, făcut dintr-un os de urs, golit de măduvă, cel mai vechi din lume. Fluierele chinezești sunt capabile nu doar de note simple, ci și de ceea ce am clasifica drept muzică, metoda și procesul lor de fabricare fiind foarte asemănătoare cu cele ale instrumentelor de suflat chinezești moderne.

ADRIAN-NICOLAE POPESCU

100 de locuri de văzut în România

Piatra Craivii

Conform legendei, Piatra Craivii este fortăreața dacică unde s-ar fi retras regele Decebal după ultima înfrângere în fața romanilor. Numită în vechime Apoulon, această cetate domina toată zona înconjurătoare prin poziția și înălțimea sa, fiind un excelent punct de belvedere.

Astăzi, Piatra Craivii se află pe teritoriul localității Bucerdea Vinoasă, la 20 de km de Alba Iulia. Cu o mașină de teren se poate ajunge până în apropierea stâncii care domină masivul, la o altitudine de 1078 de metri. Pentru amatorii de drumeții însă, este recomandat un traseu cu plecare din Bucerdea Vinoasă pe un drum de tractor marcat cu Triunghi Roșu.

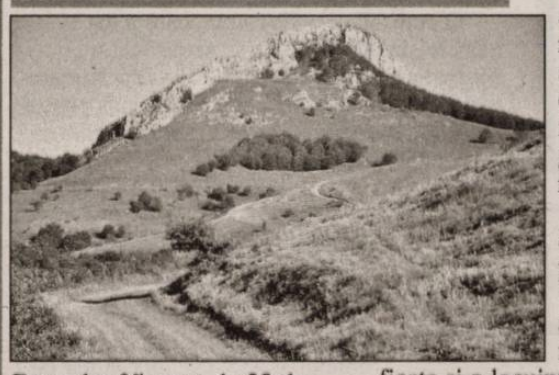

Se urmează traseul spre marginea pădurii, apoi se urcă pe un drum tăiat în coasta dealului până la o stână. Traseul cu Punct Albastru care urcă până sus, pe Piatra Craivii, începe de la izvorul de lângă stână. Chiar dacă avea odinioară o importanță deosebită, cetatea dacică Apoulon de la Piatra Craivii este mai puțin cunoscută față de restul cetăților dacice.

Ea a fost construită pe culmea Piatra Craivii, din Munții Trascău, între văile Cricăului și Bucerzii, și se pare că ar fi fost ultima cucerită de romani în perioada de expansiune în Dacia.

Așezarea se desfășura pe terase, în cea mai mare parte amenajate artificial și susținute de ziduri. Pe asemenea platforme au existat turnuri de apărare. Potrivit arheologilor, sanctuarul de la Piatra Craivii ar fi avut o formă rectangulară și acoperiș din țiglă, de inspirație greco-romană.

Sanctuarul a fost descoperit în anii 1960. Tot aici au mai fost identificate și o locuință din perioada clasică a civilizației dacice, dar și o serie de obiecte, de la ceramică obișnuită la produse de lux precum sticlă și vase de bronz din lumea greco-romană, mărgele de factură elenistică etc.

În Evul Mediu, aici și-a făcut adăpost o ceată de haiduci, care a putut fi învinsă numai după ce episcopul de Alba Iulia a organizat o adevărată oaste a nobilimii comitatului Albei cu care a cucerit și distrus definitiv cetatea de la Piatra Craivii, cu aprobarea regelui Ungariei, în 1515.

GABRIEL TUDOR

Amprente ale spiritualității

Mănăstirea Cârnu

Aflată în satul Măguricea, comuna Pănătău din județul Buzău, Mănăstirea Cârnu, cu obște de maici, are hramul „Sfinții Arhangheli Mihail și Gavriil".

Așezământul a fost ctitorit, după cele mai multe surse, ca schit de Doamna Chiajna și fiul ei Petru cel Tânăr (1559-1568) pe locul unei mai vechi ctitorii de pe valea pârâului Tega. Denumirea „Cârnu" provine de la o legendă potrivit căreia în timpul unei invazii turcești Doamna Chiajna s-a adăpostit între pereții turlei, în spațiul îngust ascunzând documente importante pentru țară. Peretele i-a strivit într-un fel nasul dându-i aspectul cârn. Explicația nu este plauzibilă, deoarece în acest caz mănăstirea ar fi trebuit să se numească „Cârna". Mai degrabă numele locașului poate fi asociat cu domnitorul Constantin Șerban, poreclit „Cârnul" (1654-1658) care, probabil, contribuise la înfrumusețarea locașului.

La scurtă vreme după ctitorire, Doamna Chiajna vinde schitul lui Lupu Logofăt, iar după moartea acestuia revine lui Gheorghe Logofăt din Măgurenii de Ialomița. Rămasă văduvă soția lui, Neacșa, se căsătorește cu Gheorma, vel-ban al Craiovei ucis în 1655, în revolta seimenilor din București. Vel-banul Gheorma închinase Schitul Cârnu „al doamnei Mirceoaia" Mănăstirii Căldărușani, după cum se menționează într-un hrisov din 3 aprilie 1649. El amintește în actul respectiv că a rectitorit schitul pe cheltuiala sa.

În 1686, în vremea domniei lui Șerban Cantacuzino, Paraschiv Bolești și soția sa, Dumitra, închină schitul Mănăstirii Bradu, cei doi profitând de pierderea actului de închinare al lui Gheorma. În vremea lui Constantin Brâncoveanu egumenul Nicodim din Căldărușani se judecă în Divan și recâștigă schitul pierdut.

După 1800 sihăstria este ocupată de monahi greci iar apoi părăsită. Biserica se degradează complet în urma luptelor date de turci și eterişti, când toate anexele fuseseră arse și doar biserica scăpase.

În 1847 se fac reparații importante locașului și se construiesc clădiri noi. După secularizarea averilor mănăstirești schitul este părăsit și jefuit, dar în 1946 este salvat de la completa degradare de episcopul Antim, care construiește o casă pentru un paznic și reface acoperișul bisericii.

În 1990 așezământul este redeschis și viața monahală reluată la 1 martie 1991, reparat, adăugându-i-se două paraclise construite până în anul 2004 și închinate Sfântului Epifanie și Sfinților Apostoli Petru și Pavel. Un alt paraclis de iarnă este închinat „Adormirii Maicii Domnului".

Biserica veche este construită în plan treflat, compartimentată în Altar, naos, pronaos și pridvor, adăugat mai târziu. Pridvorul este deschis și susținut de șase stâlpi de lemn. Pronaosul este despărțit de naos printr-un zid gros cu trei deschideri înguste. Biserica are o singură turlă cu pereți dubli, deasupra naosului, așezată pe un tambur cilindric și luminată de patru ferestre.

Catapeteasma din lemn de tei fiind cea originală, dar icoanele de pe ea nu s-au păstrat în totalitate. Pictura veche se vede doar în partea de jos a pridvorului, restul bisericii fiind zugrăvit în alb până la completa și necesara restaurare.

IRINA STOICA

Alchimistul culorilor

Unul dintre artiștii plastici care au influențat considerabil pictura secolului trecut, Henri Matisse (1869-1954) a devenit și lider al curentului fauvist, lăsându-și amprenta inconfundabilă asupra rolului culorilor în spațiul vizual ce transfigurează realitatea în cele mai imprevizibile direcții ale esteticului.

Talentul și inspirația sa, izvorâte parcă dintr-o fântână nesecată a spiritului, au „inundat" la vremea respectivă cele mai aride spații ale gândirii artistice aflate într-o căutare febrilă a noi forme de exprimare.

Faptul că valoarea artistică nu este condiționată neapărat de o instruire temeinică, după reguli și canoane fixe, este demonstrat cu prisosință și de acest artist francez – pe numele său complet Henri-Émile-Benoît Matisse – recunoscut în primul rând ca pictor, dar care a realizat și lucrări de sculptură și gravură, precum și surprinzătoarele colaje de hârtie decupată ce au alimentat în parte nonconformismul și extravaganțele artiștilor aflați în căutarea inovației cu orice preț.

Privind asupra întregii activități estetice, am putea crede că avem de-a face cu o personalitate care a „tocit" băncile școlilor de profil, însă destul de surprinzător, vom afla că pictorul născut în ultima zi a anului 1869, atunci când se spune că în crucea nopții se deschid cerurile, lăsând ca unii oameni să comunice cu divinul, nu a fost școlit pentru desen în primii săi ani de viață.

El a lucrat ca funcționar juridic, apoi a studiat dreptul la Paris între anii 1887 și 1889 și nu și-a manifestat un interes special pentru artă până la vârsta de 20 de ani, când, întors în orașul natal pentru a ocupa un post într-un birou de avocatură, a urmat cursuri de desen și a exersat în contextul unei boli ce l-a ținut pentru scurt timp imobilizat.

Întoarcerea în Parisul marilor maeștri ai artelor moderne a marcat orientarea ce l-a individualizat pe Henri Matisse.

Acesta a luat lecții cu marele pictor simbolist Gustave Moreau, în același timp preluând sugestii importante de la confrați mai orientați spre temperamentul ce l-a consacrat și pe el, dar în stil personal.

Deloc întâmplător, artistul născut în nordul mai rece al Franței a explodat în fabuloase jocuri de lumini și culori mediteraneene, încărcate de vitalitate, de cutezanță și de un optimism molipsitor, precum în lucrările postimpresioniste ale unor Paul Cézanne și Vincent van Gogh, dar și ale lui Georges Seurat și Paul Signac, care pictau în stil „pointillist".

Ar fi numeroase lucrările dintre care să alegem una reprezentativă pentru această latură a lui Matisse, însă ea era desemnată aproape înainte de a fi fost realizată până la capăt. La începutul secolului XX, pe acel fundal unic de întâlnire în rebeliunea și cumințenia artistică pariziană a generației dinamice de artiști aflați în căutarea unei noi identități explozive – în mod frecvent, pictori, poeți și muzicieni laolaltă – Matisse a aprins scânteia a ceea ce avea să fie numit Fauvism („Sălbăticie", în franceză), folosindu-se ca tehnică de pointillism, adică realizarea imaginii prin puncte, și pornind de la un binecunoscut vers al nonconformistului simbolist Charles Baudelaire: „Luxe, calme et volupté".

Fără a fi ostentative, opulența, voluptatea și liniștea transpar din mai multe tablouri ale acestui pictor, rezumând de fapt elementul central al întregii sale opere: viața, vitalitatea împinsă până la limitele unei voințe dinamice și constructive de excepție.

la românească – simbol al feminității

Prieten cu pictorul român Theodor Pallady, Matisse a primit de la acesta o întreagă colecție de ii românești („La blouse roumaine", numește el această veritabilă operă de artă populară), pe care o imortalizează în mai multe dintre tablourile sale.

În binecunoscutu-i stil de reducere a detaliilor și extragere a esențelor simbolice, el s-a orientat cu precădere către culori și combinațiile cromatice care domină figura oarecum neutră a personajului feminin; însă tocmai acesta este elementul ce face din ie un simbol unic al feminității, al delicateței, al unei sensibilități interioare ce nu are nevoie de exprimări provocatoare.

Reluând ideea menționată, am spune că aici nu mai este vorba despre opulență, ci despre o liniște mistică, transtemporală, în care voluptatea traduce de fapt bucuria vieții. De observat amănuntul elocvent că ia s-a impus în creația lui Matisse când acesta se afla la vârful maturității sale artistice, în anul 1940, la vârsta de 70 de ani. Este însă doar unul dintre reperele unei activități admirabile, pornite din geniul nativ al unui creator de frumuseți și de valori perene.

Un leac dubios

Uleiul de șarpe a fost un produs real, provenit din medicina tradițională chineză, adusă în Statele Unite în anii 1800 de migranții chinezi veniți pentru a lucra la construirea căii ferate transcontinentale și care au adus cu ei familiile, cultura, dar și medicamentele. Unul dintre acestea a fost uleiul de șarpe, extras din șarpele de apă chinezesc și folosit pentru a trata artrita și durerile articulare.

Cercetările moderne sugerează că produsul respectiv poate avea într-adevăr beneficii pentru sănătate datorită conținutului său ridicat de acizi grași omega-3, care s-a dovedit că reduc inflamația și oferă multe alte beneficii pentru sănătate, cum ar fi scăderea tensiunii arteriale sistolice, îmbunătățind funcția cognitivă, reducând riscul de demență și ameliorând depresia.

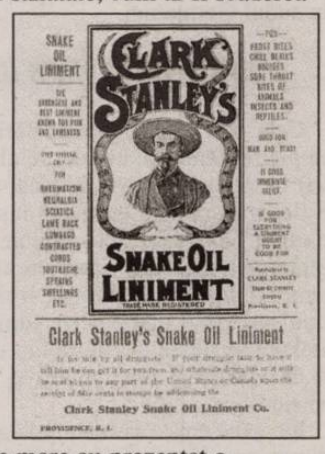

În urmă cu câțiva ani, cercetătorii din Japonia au descoperit că șoarecii hrăniți cu ulei chinezesc de șarpe de mare au prezentat o îmbunătățire semnificativă a capacității de a învăța labirinturi și de a înota, comparativ cu șoarecii hrăniți cu untură.

La începutul secolului XX, pe măsură ce s-a vorbit despre puterile vindecătoare ale uleiului de șarpe chinezesc, mulți americani s-au întrebat cum ar putea să și-l producă în Statele Unite. Întrucât nu există șerpi de apă chinezi în vestul american, unii vindecători au început să folosească șerpi-cu-clopoței.

Clark Stanley a devenit vestit pentru acest bizar comerț, mai ales în urma spectacolelor cu public în cadrul cărora prepara mult-căutatul leac, numai că pretindea că a aflat despre virtuțile terapeutice ale acestuia de la indienii Hopi. Mica lui industrie „farmaceutică" a funcționat totuși din plin, până când s-a constatat că produsul său era mult inferior celui chinezesc.

Ulterior autoritățile l-au arestat în 1917 și s-a descoperit că uleiul de șarpe al lui Stanley conținea de fapt ulei mineral (99%), ulei gras (1%) despre care se crede că provine din carne de vită, ardei iute, terebentină și camfor.

O contrafacere flagrantă, care a dat naștere sintagmei „ulei de șarpe" ca echivalent pentru orice amestec fără valoare vândut ca medicament și a fost extins pentru a descrie numeroase bunuri, servicii, idei și activități frauduloase.

Automumificarea – enigma călugărilor budiști

Între practicile esoterice originare din spațiul asiatic extrem, există unele care încă sunt privite cu total scepticism, unii considerându-le chiar înșelătorii, deși nu pot explica și cum anume sunt ele realizate.

Levitația, privarea de hrană timp foarte îndelungat, rezistența la temperaturi extreme ori suprimarea temporară a respirației pot fi considerate cele mai greu de acceptat în acest sens, însă ele sunt admise și de comunitatea științifică.

Practica foarte răspândită a mumificării în Egiptul antic este cea mai cunoscută, ea aflându-se „la concurență" cu alte vechi civilizații, din Extremul Orient, din America de Sud. Mult mai rar întâlnită este însă automumificarea, o metodă de mortificare autentificată de unii cercetători, însă nu și înțeleasă conform legilor științelor moderne.

Automumificarea a fost predominantă, mai ales în prefectura japoneză Yamagata din nordul țării, începând cu secolul al XI-lea și a durat până în secolul al XIX-lea, când guvernul a decis că aceasta este o formă de sinucidere asistată. Au existat însă adepți ai procesului, chiar și după ce s-a emis un decret activ împotriva acestuia.

Practica ocultă a apărut datorită unui călugăr cunoscut sub numele de Kūkai, fondatorul școlii budiste esoterice Shingon, la începutul secolului al IX-lea. La două secole după moartea lui Kūkai, în hagiografia lui s-a scris că nu a murit, ci mai degrabă s-a îngropat într-o stare specială de meditație, precum și că la „reapariția" sa, în viitor, el i-ar ajuta pe alți oameni să urce în starea de Nirvana. Călugării Yamagata Shingon sunt astăzi printre cei care au încercat cel mai frecvent să devină Buddha vii, în trupurile lor. Călugării s-au supus severității înainte de a intra în starea meditativă în morminte, unde viața lor a încetat și unii dintre ei s-au transformat în mumii numite Sokushinbutsu.

Pregătirea începea cu o dietă limitată, călugării având voie să consume doar apă, fructe, nuci și semințe adunate din pădurile montane. O astfel de alegere a dietei crude ajuta organismul să piardă volumul și masa musculară.

În următoarea fază a pregătirii, continuau cu produse precum rădăcină și scoarță de pin și un ceai făcut din urushi, seva toxică a altui arbore, care ajuta la curățarea organelor interne ale organismului de orice paraziți, pentru a preveni dezintegrarea pe măsură ce se apropia timpul. Ultima persoană a realizat Sokushinbutsu după ce guvernul a interzis această formă de automumificare, în ultimii ani ai secolului al XIX-lea: un călugăr pe nume Bukkai, care a murit în 1903 și care, pe măsură ce s-a supus procesului de iluminare, a fost considerat de contemporani un nebun.

Rămășițele sale au fost păstrate neatinse până la începutul anilor 1960, când o echipă de specialiști universitari i-au făcut o cercetare detaliată, descoperind că relicvele se aflau într-o stare excepțional de bine conservată. Unele surse susțin că există aproximativ 24 de Buddha vii „supraviețuitori", al căror proces de mumificare a fost confirmat ca fiind un succes.

Pagină realizată de
ADRIAN-NICOLAE POPESCU

Ştiaţi că...

◆ ...mușchiul ocular este cel mai rapid din corpul uman? O clipire durează maxim 150 de milisecunde.

◆ ...în nordul Saharei există o regiune, Taghaza, în care casele

sunt făcute din sare? Climatul foarte uscat nu le pune în pericol.

◆ ...Mimosa Pudica, numită „planta ruşi-noasă", este o plantă care îşi închide frunzele când este atinsă?

◆ ...oul creşte nivelul de colesterol sănătos (HDL), scă-

zând astfel riscul de boli de inimă sau accidente vasculare cerebrale?

◆ ...cel mai gras lapte din lume, cu peste 53 la sută grăsime, îl au balenele şi focile?

◆ ...în apele Nilului trăieşte un peşte numit Haplochromis?

Este singurul peşte care îşi creşte puii în gură până când învaţă să înoate.

◆ ...animalul cu cei mai mulţi dinţi, aproximativ 14.000, este melcul?

◆ ...la Cheile Turzii creşte cea mai rară plantă din Europa,

usturoiul sălbatic? Cele mai apropiate rude ale sale cresc în stepele Turkistanului.

Ştiaţi că...

Panteonul din Paris

Ridicat în Cartierul Latin din Paris, Panteonul este o clădire simbol pentru cultura şi sufletul poporului francez, a cărui poveste începe în anii timpurii ai istoriei şi consolidării statului.

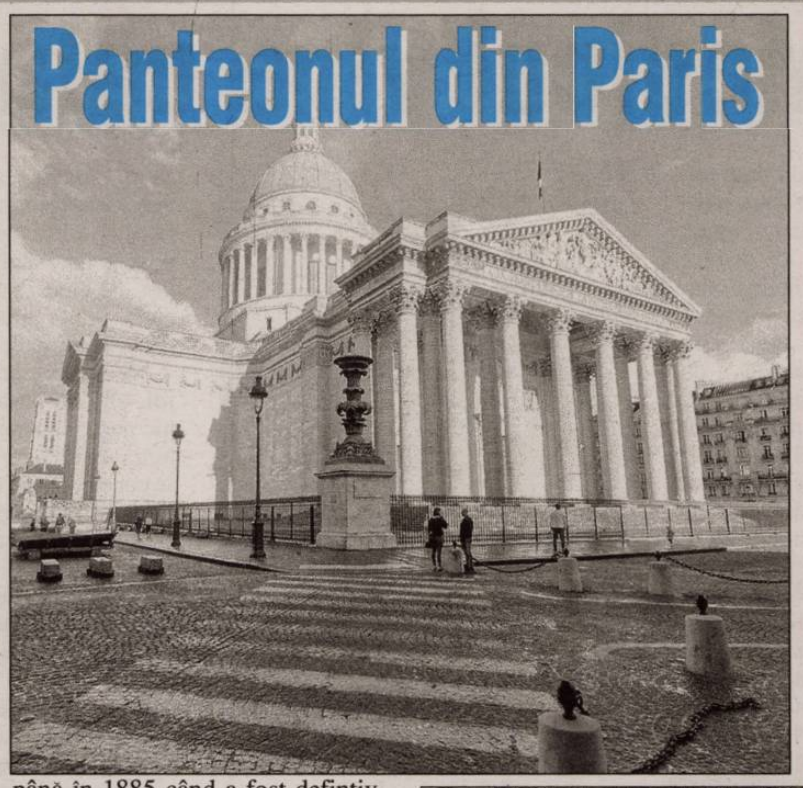

În anul 507, după convertirea sa la creştinism, regele Clovis a hotărât ridicarea unei prime bazilici destinate odihnei sale veşnice alături de soţia sa, Clotilde.

Câţiva ani mai târziu, în 512, în locaşul respectiv a fost însă înhumată Sfânta Geneviève, protectoarea Parisului. Acest eveniment a dat naştere unei comunităţi dedicate cultului Sfintei.

Locul fusese ales de rege şi a rămas până în ziua de azi unul apropiat de inimile locuitorilor şi nu numai, aflându-se între Universitatea Sorbona şi Grădinile Luxemburg, nu departe de kilometrul zero al capitalei, respectiv Catedrala Nôtre Dame.

După mai bine de un mileniu, în anul 1744, în urma unei boli grave, regele Ludovic al XV-lea, a venit să se reculeagă în Biserica Sfintei Geneviève, promiţând că va înălţa în locul vechiului aşezământ un edificiu prestigios.

Proiectul noii construcţii a fost încredinţat în 1755 arhitectului Jacques-Germain Soufflot şi lucrările au început în 1758. Cripta a fost terminată în zece ani, dar decesul lui Soufflot, în 1780, l-a împiedicat să-şi vadă opera finalizată, însă lucrările de structură erau avansate.

Clădirea a fost terminată în 1790 sub conducerea lui Maximilian Brébion şi Jean-Baptiste Rondelet. Profanată în timpul Revoluţiei Franceze, a fost resfinţită şi redată cultului de Napoleon în 1806, dar numai până în 1885 când a fost defintiv reinvestită ca un templu laic cu ocazia funeraliilor lui Victor Hugo.

Edificiul are dimensiuni impresionante: 110 metri lungime, 83 de metri lăţime şi peste 80 de metri înălţime. Un şir de trepte conduc spre faţada inspirată de Panteonul din Roma şi străjuită de coloane imense, susţinând un fronton pe care David d'Angers a sculptat în 1831 alegoria reprezentând „Patria între Libertate şi Istorie". Cupola grandioasă dominând întregul monument prezintă un tambur înconjurat de coloane corintiene, iar sub fronton apare săpată în piatră inscripţia: „Marilor oameni, patria recunoscătoare".

Interiorul este în formă de cruce greacă, în centru aflându-se patru stâlpi masivi care susţin cupola la încrucişarea navei cu transeptul. Dintre numeroasele statui care împodobesc edificiul trebuie remarcată cea reprezentând „Convenţia Naţională" realizată de François-Léon Siccard în 1921. Apare în mod sugestiv Marianne – simbol al Franţei – înconjurată de militari şi civili, iar alte statui sunt alegorii ale unor personalităţi ale ţării.

Pereţii sunt decoraţi cu fresce, cele mai multe semnate de Previs de Chavannes (1824-1898) reprezentând scene din viaţa Sfintei Geneviève. Altele aparţinând lui Jean-Paul Laurent (1838-1921) sunt dedicate Jeannei D'Arc şi reproduc momente esenţiale din viaţa acesteia.

Panteonul este locul în care astronomul Jean Bernard Léon Foucault a prezentat în 1851 cunoscutul său experiment, demonstrând cu ajutorul pendulului că Pământul se învârte în jurul axei sale. Pendulul a fost mutat o vreme, dar în prezent se află din nou în Panteon.

Intrarea la criptă se face printr-un şir de scări mărginite de un perete în care a fost depusă inima lui Gambeta, fondatorul celei de A Treia Republici. O mulţime de personalităţi au fost înmormântate în Panteon: 24 de politicieni, aproximativ 20 de militari, oameni de ştiinţă, clerici şi scriitori, printre care Voltaire şi Jean-Jacques Rousseau.

Alături de Panteon se află Biblioteca Sfânta Geneviève pe al cărei perete sunt însemnaţi oamenii de cultură dintre secolele XIII-XIX, printre care cu deosebită mândrie îi remarcăm numele lui Dimitrie Cantemir.

Panorama interiorului, vedere centrală

Simboluri ale umanităţii

Dalia

Originară din Mexic, a fost adusă în Europa de conchistadorii spanioli în jurul anului 1615. Dispare până în 1787, când o expediţie botanică a trimis pe bătrânul continent seminţele florii, dar secretul culturii ei a rămas innaccesibil timp de 10 ani.

Primele dalii aduse în Europa au fost cultivate de Josephine Bonaparte în grădina ei de la Malmaison, împărăteasa îngrijindu-se personal de aceste flori pentru a preveni înstrăinarea tuberculilor. Floarea a fost privită apoi ca o sursă de hrană datorită rădăcinilor şi, în cele din urmă, ca un leac împotriva diabetului înainte de apariţia insulinei.

Este floarea naţională a Mexicului şi simbolizează demnitate, eleganţă, bun gust dar, poate semnifica o schimbare, o călătorie sau un avertisment.

Muzeul Naţional de Geologie

Situat în Bucureşti, pe şoseaua Kiseleff, în apropierea parcului cu acelaşi nume şi a Pieţii Victoriei, Muzeul Naţional de Geologie se învecinează cu alte două muzee prestigioase: Muzeul Ţăranului Român şi Muzeul Antipa.

A fost deschis publicului în 1990, în clădirea Institutului Geologic al României. Construcţia impunătoare a fost ridicată în 1906 după planurile arhitectului Victor G. Ştefănescu.

Expoziţia permanentă este formată din 14 expoziţii de bază şi conţine aproximativ 7.700 exponate din totalul de 70.000 de mostre aflate în colecţiile ştiinţifice ale muzeului.

Muzeul a căpătat o mare popularitate, atât pentru expoziţiile de bijuterii cu pietre preţioase şi semipreţioase, cât şi prin organizarea unor activităţi educative pentru copii.

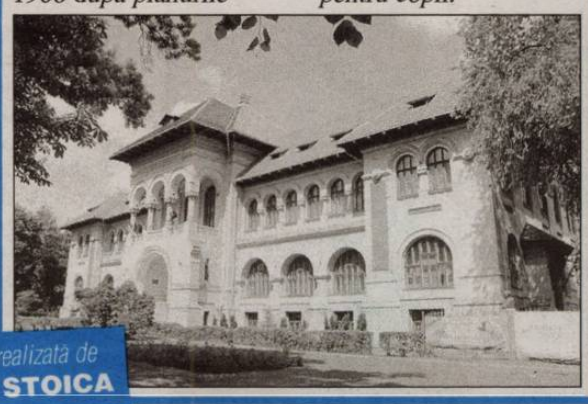

Pagină realizată de
IRINA STOICA

Medicul vine călare

Un bărbat mic de statură, uşor încărunţit, trecut binişor de 65 de ani, cutreieră călare, zi de zi zona Cuneo din Italia, care cuprinde satele La Morra, Verduno şi Monciero. Parcurge săptămânal circa 80-100 de kilometri pe spatele credicioasei sale tovarăşe de călătorie, Ambra.

Nu este însă vorba despre vreo pasiune legată de mişcare şi recreere, ci Roberto Anfosso îşi exercită în acest fel meseria de medic, iapa sa în vârstă de 10 ani ajutându-l să se deplaseze la domiciliul pacienţilor lui. „Parteneriatul" lor admirabil durează de peste zece ani.

Oamenii din zonă spun că, dacă îl suni pe Roberto, sigur te aşteaptă să vină cu stetoscopul în geantă, în cel mai scurt timp posibil. Şi nu duce lipsă de activitate, poate în primul rând fiindcă majoritatea populaţiei din zonă este reprezentată de persoane vârstnice.

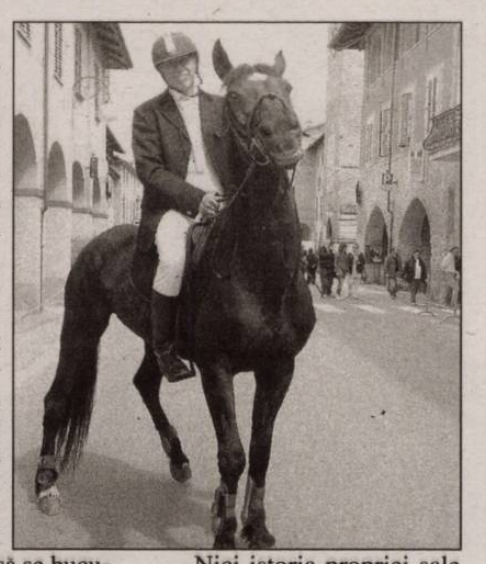

Numai în primii trei ani de lucru aici, a făcut peste 1.000 de vizite şi îşi aminteşte că pacientul cel mai bătrân avea 104 ani. Scopul său principal este însă să ajute cât mai mulţi semeni să se bucure de viaţă îndelungată.

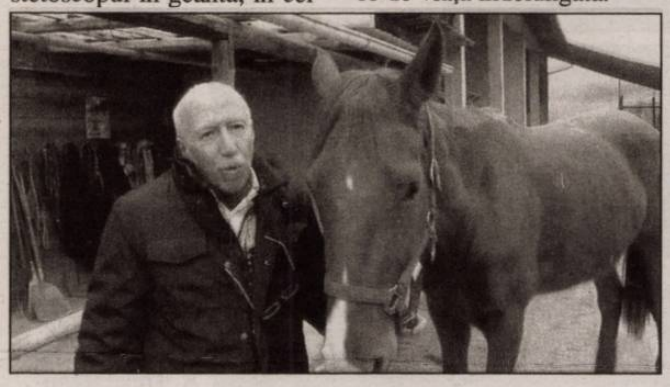

Nici istoria propriei sale cariere în medicină nu este lipsită de aspecte inedite. În adolescenţă, Roberto, nepot al unui ofiţer de cavalerie, se ataşase de practicarea fotbalului, dar după ce a fost diagnosticat cu astm a trebuit să renunţe şi a ales să combine profesia de medic cu apropierea afectivă de cai.

La prima sa vizită călare, el îşi aminteşte că pacientul l-a primit cu suspiciune, dar de atunci oamenii au înţeles că un asemenea mijloc de deplasare îi oferă şi posibilitatea de a le acorda mai mult timp şi deci mai multă atenţie. „Se creează o relaţie specială, foarte umană, mai puţin instituţională", spune el.

Şi Ambra are un anume rol, oferind un binevenit tonic pentru a ameliora monotonia cotidiană: „Vârstnicii se concentrează adesea pe ceea ce este în neregulă cu ei şi vorbesc despre asta în mod constant. Calul le distrage atenţia de la situaţia lor, iar dacă o vizită durează o jumătate de oră, ei petrec zece minute vorbind despre cal, despre amintirile lor... Uneori am programată o singură vizită, dar fac zece."

Ignazio Fortino, 70 de ani, unul dintre pacienţii şi prietenii săi, spune că medicul „este întotdeauna acolo când ai nevoie de el. Ne-am obişnuit să-l vedem călare şi pentru noi nu este ni-mic ciudat în asta. Se creează o relaţie frumoasă şi dă senzaţia că nu se grăbeşte şi poate avea mai multă grijă de noi."

A urmat sfatul mamei

O regulă de viaţă arată că sfaturile primite de copii de la părinţi sunt cele mai valoroase, ele nefiind condiţionate şi venind din suflet.

Interesanta poveste a premiului de 1.000.000 de lire sterline a început în dimineaţa de 29 iulie. În acea zi, Robert Cameron a trecut prin faţa magazinului de tutun din cartierul său din Glasgow (Scoţia). Avea câteva monede în buzunar şi s-a hotărât – oarecum dintr-un capriciu, întrucât nu mai jucase de un an – să cumpere un bilet la loto.

Avea să fie o decizie ce îi va schimba viaţa, lui şi familiei sale, care numără şi patru copii. Mama bărbatului nu mai trăieşte, însă ei i se datorează în mare parte acest câştig. Pentru că, după cum îşi aminteşte Robert, ea este cea care i-a repetat în copilărie un fel de proverb personal: „O victorie duce la o victorie." A doua zi, bărbatul a verificat rezultatele extragerii şi a constatat că a câştigat... 3,70 lire sterline (4,40 euro). O sumă derizorie, pe care imediat a decis să o reinvestească într-un alt bilet de loto. Reinvestirea câştigurilor sale este aproape o regulă pentru Robert Cameron.

„Mama spunea mereu: Dacă câştigi ceva, ia-l şi investeşte-l în altceva. Aşa că am decis să-i ascult sfatul şi să-mi folosesc câştigul pentru a cumpăra un alt bilet de loterie pentru următoarea extragere." Iată că de data aceasta a avut un noroc de neimaginat, toate cele cinci numere (7, 16, 17, 19 şi 33) şi numărul bonus (12) ale acestui al doilea bilet au fost câştigătoare!

La început, norocosul câştigător nu şi-a dat seama ce s-a întâmplat. „Verificam mereu aplicaţia şi a apărut acelaşi mesaj de felicitări ca în ziua precedentă, când avusesem un câştig de 3,70 de lire sterline, a mărturisit ulterior Cameron. Mă aşteptam să văd ceva asemănător şi prima dată când m-am uitat, am crezut că scrie 1.000 de lire sterline. Eram încă pe jumătate adormit, aşa că m-am uitat din nou şi m-am gândit: «Nu, de fapt sunt 100.000 de lire.». Mi-a trebuit o a treia privire ca să-mi dau seama că sunt milionar. Am căutat şi pe Google numerele câştigătoare, pentru a le verifica. Sunt atât de bucuros că am urmat sfatul mamei mele, căreia îi sunt recunoscător, fiindcă simt că norocul meu s-a datorat faptului că ea mă urmărea de acolo, de sus."

Panică în avion

Pasagerii unui zbor de noapte între Statele Unite şi Noua Zeelandă au trăit minute de teroare maximă, după ce în avion a sunat o alertă şi au fost activate automat măştile de oxigen, creând haos.

Aeronava se deplasa de la Los Angeles la Auckland şi ocupanţii dormeau liniştiţi, când un mesaj terifiant a răsunat în difuzoare: „Aceasta este o urgenţă. Este o urgenţă. Pune-ţi masca!", repeta o voce în mod imperativ. Măştile de oxigen au fost scoase imediat din trapă, semănând panică printre pasageri.

Kelly, în vârstă de 23 de ani, asigură totuşi că până atunci călătoria decursese destul de normal: „Toate stewardesele începuseră să acţioneze ca şi când ar fi fost o urgenţă. Toţi erau şocaţi, chiar şi membrii echipajului."

Kelly a mai declarat că doi pasageri au suferit atacuri de panică, unul dintre ei leşinând pe culoar. După ce şi-au pus măştile de oxigen, ocupanţii aeronavei au trăit 15 minute de disperare totală, fără să aibă habar ce se întâmplă. „Cred că eram pe punctul să încep să ţip, a mărturisit o altă pasageră. Aşa că mi-am spus că trebuie să-mi stăpânesc emoţiile. Mă concentram pe bătăile inimii."

Din fericire, după minute de groază, căpitanul a anunţat în sfârşit că a verificat şi că totul părea să fie normal, alarma fiind cauzată probabil de o problemă tehnică. Măştile au rămas în funcţiune în ultimele trei ore de zbor, deşi nu a fost nevoie de ele.

În principiu, măştile de oxigen sunt activate numai în cazul unei pierderi semnificative de altitudine sau a unei turbulenţe severe. Pilotul şi însoţitorii de bord au încercat să liniştească pasagerii, explicându-le în acelaşi timp că măştile vor continua să furnizeze oxigen ca măsură de precauţie.

„Oamenii erau aparent calmi, dar în tăcerea lor se putea ghici groaza. Între timp, echipajul ne-a vorbit despre vremea din Auckland şi pasagerii s-au liniştit", spune Kelly.

După aterizarea în Auckland, căpitanul a prezentat scuze pasagerilor. Potrivit lui David Morgan, şeful pentru integritate şi siguranţă operaţională, măştile de oxigen s-au activat automat atunci când avionul a coborât de la 10.300 de metri la 8.300 de metri pentru a evita turbulenţele anunţate.

Călugării îşi donează proprietatea

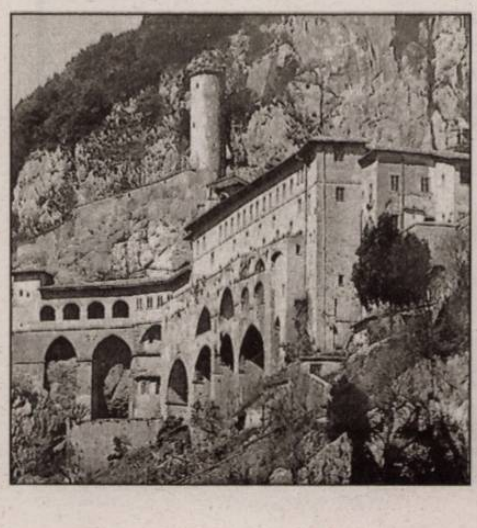

Actele de donaţie, în primul rând, implică o generozitate extremă şi o iubire necondiţionată pentru semeni, în detrimentul celei pentru averile materiale.

Probabil niciodată până acum, o comunitate religioasă nu a făcut acest demers pentru a renunţa la o proprietate de mare valoare în favoarea enoriaşilor. Este vorba despre abaţia benedictină Rocca, din municipiul Subiaco, care este situat la câteva zeci de kilometri de Roma.

Edificiul impunător ce reprezintă efigia locului, vechi de aproape un mileniu, are o istorie fascinantă, care aduce în permanenţă publicul, inevitabil, la numele faimoasei familii Borgia, aici fiind născuţi copiii cardinalului Rodrigo Borgia – ducele Cesare şi sora lui, Lucrezia.

De-a lungul timpului s-au efectuat numeroase lucrări de restaurare şi modificări asupra complexului, însă în prezent, fiind nevoie sume importante pentru alte asemenea operaţiuni, călugării s-au văzut în imposibilitatea întreţinerii sale, astfel că au luat o decizie fără precedent, de comun acord cu oficialităţile locale: au donat municipalităţii fascinantul castel.

„Un act de profundă generozitate din partea comunităţii benedictine şi a Excelenţei Sale Don Mauro Meacci, stareţ de rând, care subliniază şi întăreşte acea legătură preţioasă dintre comunitatea subiacentă şi prezenţa milenară benedictină pe care se bazează identitatea oraşului" a spus primarul Petrini,

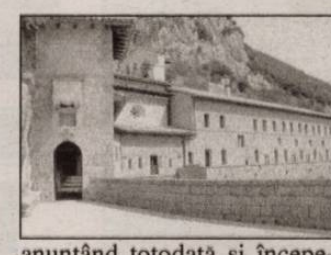

anunţând totodată şi începerea lucrărilor de restaurare necesare.

Castelul va beneficia de fonduri în valoare de aproximativ 14 milioane de euro de la Ministerul Turismului şi superintendenta Patrimoniului Cultural care îi va reda strălucirea de altădată.

Pagină realizată de
ADRIAN-NICOLAE POPESCU

Festivalul de Film de la Veneţia
şi-a decis câştigătorii

Festivalul de Film de la Veneţia este organizat de La Biennale di Venezia. El are loc în fiecare an, între sfârşitul lunii august şi începutul lunii septembrie şi, deşi acaparează cele mai multe dintre reputatele săli de cinema din Veneţia, epicentrul evenimentelor este în Lido di Venezia.

Festivalul de Film de la Veneţia se mândreşte cu faptul că este cel mai vechi festival cinematografic din lume. Prima sa ediţie a fost ţinută în 1932, sub numele de Esposizione Internazionale d'Arte Cinematografica, la iniţiativa lui Giuseppe Volpi (unul dintre trofeele acordate cu acest prilej poartă numele fondatorului: Cupa Volpi, acordat celui mai bun actor sau celei mai bune actriţe desemnate).

Marele trofeu este Leul de Aur (introdus abia în 1952), acordat celui mai bun film, în vreme ce Leul de Argint este oferit celui mai bun regizor de film. Reputaţia de care se bucură Festivalul de Film de la Veneţia nu se datorează însă doar vechimii sale, ci şi faptului că în general este considerat egal ca valoare cu alte prestigioase festivaluri cinematografice, cum ar fi Festivalul de la Cannes şi Premiile Oscar.

Cea de-a 79 ediţie a Festivalului Internaţional de Film de la Veneţia a atras în acest an nume mari din cinematografie, în competiţie sau în afara ei, de la Darren Aronofsky, Alejandro G. Inarritu şi Jafar Panahi, la Paul Schrader, Sergei Loznitsa, Oliver Stone şi Lars von Trier.

Din juriul competiţiei oficiale de film de la Veneţia au făcut parte actriţa americană Julianne Moore, regizoarea franceză Audrey Diwan, regizorii Leonardo Di Costanzo (Italia), Mariano Cohn (Argentina) Rodrigo Sorogoyen (Spania), actriţa iraniană Leila Hatami şi scriitorul

Leul de Aur – „All the Beauty and the Bloodshed"

japonez Kazuo Ishiguro. Cel mai important trofeu – Leul de Aur – a fost obţinut de filmul documentar „All the Beauty and the Bloodshed", regizat de Laura Poitras. Pelicula prezintă povestea fotografei şi activistei Nan Goldin şi eforturile ei de a obţine un verdict favorabil în instanţă împotriva companiei Purdue Pharma, deţinută de familia Sackler şi considerată vinovată pentru epidemia de opioide din Statele Unite.

Premiul pentru cea mai bună actriţă i-a revenit faimoasei Cate Blanchett pentru rolul din filmul „Tar" (istoria romanţată a Lydiei Tar, considerată una dintre cele mai talentate compozitoare şi dirijoare de muzică clasică din lume, devenită prima femeie desemnată să dirijeze o prestigioasă orchestră germană).

Premiul Coppa Volpi pentru cel mai bun actor i-a fost acordat la fel de faimosului Colin Farrell, pentru rolul din „The Banshees of Inisherin". Acest film prezintă povestea conflictului subit apărut între doi buni prieteni şi care declanşează consecinţe dramatice. Juriul a apreciat atât de mult dinamismul peliculei încât i-a oferit scenaristului acesteia, Martin McDonagh, premiul pentru cel mai bun scenariu.

Cate Blanchett

Premiul Special al Juriului a fost primit de „No Bears", regizat de Jafar Panahi, iar Premiul Marcello Mastroianni pentru cel mai bun actor debutant i-a fost încredinţat lui Taylor Russell, pentru rolul din şocanta producţie „Bones and All", regizat de Luca Guadagnino.

Nu au lipsit nici „leii" pentru întreaga carieră, aceştia revenindu-le prestigioşilor monştri sacri ai cinematografiei, Catherine Deneuve şi Paul Schrader. La secţiunea Orizzonti, premiul pentru cel mai bun film a fost acordat pentru „War World III", de Houman Seyedi.

Alte distincţii acordate în cadrul festivalului au fost: premiul pentru cel mai bun regizor: Tizza Covi şi Rainer Frimmel, pentru filmul „Vera", Premiul Special al Juriului: „Bread and Salt", de Damian Kocur, premiul pentru cea mai bună actriţă: Vera Gemma, pentru rolul din filmul „Vera", premiul pentru cel mai bun actor: Mohsen Tanabandeh, pentru rolul din filmul „War World III", premiul pentru cel mai bun scenariu: Fernando Guzzoni, pentru filmul „Blanquita", premiul pentru cel mai bun scurtmetraj: „Snow in September", de Lkhagvadulam Purev-Ochir, premiul Luigi De Laurentiis pentru debut: „Saint Omer", regizat de Alice Diop.

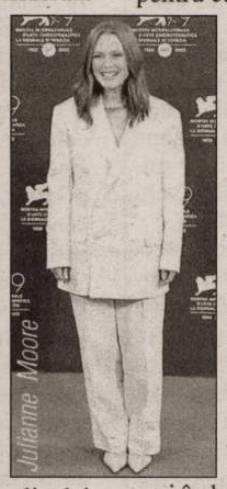
Julianne Moore

La o altă secţiune a festivalului, intitulată Venice Immersive, s-au acordat următoarele distincţii: Premiul Special al Juriului: „Eggscape", de German Heller. Marele Premiul al Juriului: „From the Main Square", de Pedro Harres, premiul pentru cea mai bună experienţă: „The Man Who Couldn't Leave", de Singing Chen. În fine, una dintre cele mai îndrăgite secţiuni, Venice Classics şi-a desemnat, de asemenea, câştigătorii: cel mai bun film restaurat: „Branded To Kill", de Koroshi No Rakuin, cel mai bun documentar despre cinema: „Fragments of Paradise", de KD Davison, iar Premiul Publicului Armany Beauty: „Nezouh", de Soudade Kaadan.

Pagină realizată de
GABRIEL TUDOR

PORTRET

In memoriam

Valeria Seciu

Ne-a părăsit recent una dintre marile doamne ale teatrului românesc: Valeria Seciu. Născută pe 2 august 1939, a absolvit Institutul de Artă Teatrală şi Cinematografică „I.L. Caragiale" din Bucureşti (1964), la clasa lui A. Pop Marţian, avându-l ca asistent pe Octavian Cotescu, cel care avea să îi devină soţ.

În anul 1964 a debutat pe scena Teatrului Naţional din Bucureşti alături de Ion Caramitru, cu rolul Veronicăi Micle din dramatizarea „Eminescu", în regia lui Sică Alexandrescu. Pe această scenă a jucat în spectacole precum: „Eminescu" (1964), „Răzvan şi Vidra" şi „Apus de soare" (1967), „Enigma Otiliei" (1968), „Idiotul" (1969), „Cui i-e frică de Virginia Woolf?" (1970), „Jocul de-a vacanţa" (1971), „Richard al III-lea" (1976).

Din anul 1978 a făcut parte din colectivul Teatrului Mic din Bucureşti, unde a susţinut o prestigioasă activitate. La începutul anilor 1990, fără a părăsi scena Teatrului Mic, Valeria Seciu a înfiinţat şi condus Teatrul Levant, una dintre primele trupe independente de gen de după revoluţie. În film a debutat în 1964, jucând în pelicula „Casa neterminată", regizată de Andrei Blaier. Deşi a deţinut peste 20 de roluri în filme, acestea nu i-au pus în valoare la adevărata capacitate resursele de sensibilitate şi profunzime reliefate pe scena teatrului.

Din filmografia sa amintim: „Asediul" (1971), „Un august în flăcări" (1974), „Ion – blestemul pământului, blestemul iubirii" (1979), „Lumini şi umbre" – serial TV (1979-1982), „Dragostea şi revoluţia" (1983), „Adela" (1984), „Furtună în Pacific" (1985). În anul 2010 a apărut în filmul „Aurora", semnat de Cristi Puiu, şi a jucat la Teatrul Mic rolul principal în spectacolul „Doamna noastră din Pascagoula", după ultima piesă scrisă de Tennessee Williams, în regia lui Florin Fătulescu.

Bogata sa activitate a fost încununată de o serie de premii şi distincţii. În 2014, artista şi-a anunţat retragerea de pe scena Teatrului Mic şi Teatrului Foarte Mic. Un an mai târziu, în 2015, a primit o stea pe Aleea Timpului din Capitală. Tot în 2015 a făcut parte din juriul Galei celei de-a XXIII-a ediţii a Galei Premiilor UNITER şi a primit decoraţia regală Nihil Sine Deo din partea principesei Margareta.

Muzică

Educarea discernământului

În interviul de acum doi ani, apărut în publicaţia *Orient românesc*, dr. Stephan Poen, o personalitate unică în domeniul muzicii, mai adăuga câteva repere legate de *Festivalul Darclée*, despre care scriam în numărul trecut că s-a încheiat la sfârşitul lunii iulie la Brăila.

Revenit în ţară şi devenit membru al Juriului Concursului Internaţional de Canto Hariclea Darclée, fondat de Mariana Nicolesco, Poen îl aminteşte şi pe istoricul de artă Radu Varia, soţul Marianei Nicolesco, la rândul lui „o personalitate de prestigiu mondial, autoritate absolută în domeniul artei lui Constantin Brâncuşi, autorul operei fundamentale consacrată sculpturii acestuia, publicată în Europa, în America şi în Japonia, prieten apropiat al lui Salvador Dalí". În concluzia referirilor la patroana Festivalului: „Nicolesco emană, suveran, o fantastică energie creatoare, care-i stimulează pe toţi participanţii într-o adevărată euforie".

Recunosc că m-a impresionat legătura dintre muzică şi ştiinţă, rectè medicină pe care Stephan Poen o face şi în care are chiar realizări unice.

Iată-l explicând cum a ajuns la aceste specializări, atras tocmai de vocea umană: „Mai târziu, prin studiile de pian şi de canto, care au amplificat pasiunea pentru muzică, pentru operă şi voci, am înţeles că sensul existenţei mele este Medicina dedicată studiului Vocii sub toate aspectele şi al sănătăţii vocale. Am început din primul an de studenţie un lung drum de cercetare care a continuat şi după absolvirea facultăţii şi pe care îl continui şi astăzi. La momentul care a marcat începutul vieţii mele conjugale cu Doamna Cernei, ea se dedica deja cercetărilor ştiinţifice pentru formularea şi elaborarea principiilor de la baza metodei sale de canto; ea venea de la artă spre ştiinţă, iar eu de la ştiinţă spre artă; întâlnirea era un eveniment... inevitabil! Doamna Cernei mi-a insuflat spiritul de pătrundere şi aprofundare totală a fenomenului vocal la toţi parametrii şi toate dimensiunile cu iniţierea practică a folosirii acestora pentru vocea vorbită şi cântată. Eu am onorat genialitatea viziunilor sale cu formulările doctrinare ale textelor la care lucram. Aşezat la pian în timp ce ea preda Canto, era pentru mine cea mai înaltă şcoală prin care mă îndreptam către totala cunoaştere a fenomenului vocal. Aşa s-a născut Modelul Biotehnic Vocal Cernei – Poen, pe care, de aproape două decenii, îl duc mai departe, în memoria ei".

Despre Viaţă, muzicologul spune că „Viaţa este exact ceea ce am înţeles şi aprofundat în Lecturile Sacre: un Dar prin care am devenit parte integrantă a Creaţiei Divine".

În fine, despre noile generaţii: „Există gestaţia discernământului, care trebuie integrat foarte bine în educaţia noastră de la vârsta fragedă a copilăriei, pentru ca, ulterior, să devenim autonomi în aplicarea acestui discernământ în viaţa noastră, treptat: mai întâi, trebuie să conştientizăm care ne sunt înclinaţiile, aptitudinile şi, prin acestea, să descoperim ce ne pasionează cu adevărat şi poate însemna bucuria centrală a fiinţei noastre în devenire; apoi, trebuie să ne formăm şi să ne informăm pentru ca natura aptitudinilor noastre să se transforme într-o cultură a valenţelor noastre aplicative; iar, după saltul de la natură la cultură, va trebui să atingem sublimarea la spiritualitatea supremă prin care vom desăvârşi propriile noastre competenţe în deplina comuniune cu Creatorul, care ne-a hărăzit toate calităţile de care dispunem. Natura înseamnă senzorialitate, cultura înseamnă sensibilitate, iar spiritualitatea înseamnă senzitivitate. Natura este baza, cultura formativă şi informativă, este structura şi spiritualitatea, este suprastructura personalităţii noastre. Natura ne confirmă compatibilitatea, cultura ne proclamă virtuozitatea, iar spiritualitatea ne consacră charisma mesajului nostru către societate. Dacă reuşim să parcurgem eficient, coerent, constant şi complet fiecare stadiu al acestor etape, în final, putem deveni autentici profesionişti de succes în oricare domeniu, în funcţie de forţa de caracter a personalităţii noastre".

GEORGE CUŞNARENCU

Halitoza, soluții de combatere

Respirația urât mirositoare este adesea cauzată de anumite alimente sau de o igienă orală proastă. Când bacteriile din gură descompun particulele de alimente, se produc compuși de sulf cu miros neplăcut.

Dacă nu vă periați dinții și limba în mod regulat și temeinic, mai multe particule de alimente rămân în gură și se formează placa (o peliculă lipicioasă de bacterii) pe dinți, crescând mirosul urât al gazelor sulfuroase.

Când problema e de durată

Pentru a combate halitoza în mod eficient, trebuie să practicați o bună igienă orală, care depășește periajul zilnic. Aceasta include utilizarea aței dentare, de exemplu, dar și curățarea limbii este importantă, precizează stomatologii. Aceasta, deoarece între 60% și 80% dintre bacteriile care provoacă respirația urât mirositoare se găsesc pe limbă.

Curățarea zilnică cu o racletă va accentua simțul gustului, face ca gura să ofere o senzație de prospețime și reduce bacteriile.

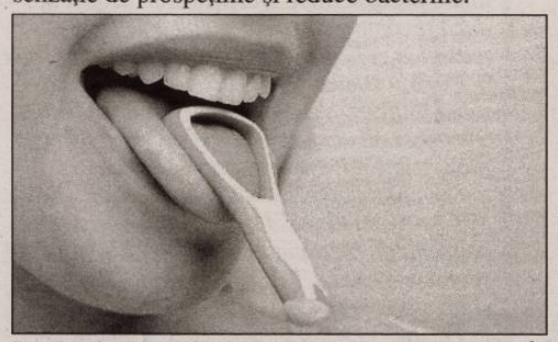

Producția de salivă joacă, de asemenea, un rol important. Dacă este prezentă prea puțină salivă – pentru că nu beți suficiente lichide sau aveți gura uscată din cauza anxietății ori a stresului – respirația va avea un miros înțepător.

Folosirea unei răzuitoare pentru limbă reduce bacteriile și ajută la prevenirea halitozei. De asemenea, utilizarea gumei de mestecat poate ajuta. Este o modalitate excelentă de a preveni respirația urât mirositoare: curăță dinții și în același timp stimulează producția de salivă, dar este important să nu conțină zahăr.

Se recomandă și apa de gură, dar cu moderație. Ea oferă o curățare suplimentară și împrospătează, în schimb poate perturba echilibrul normal al florei bucale. Dacă vă spălați dinții și limba zilnic, dar încă persistă mirosul (sau vi se spune că aveți respirație urât mirositoare în mod curent), ar trebui să consultați un dentist, care poate determina cauza.

Ar putea fi de vină parodontoza, o inflamație severă a gingiilor sau protezele dentare nepotrivite dacă le purtați. În cazuri rare, o tulburare a stomacului sau a esofagului este responsabilă.

Fenomenul, pe termen scurt

Respirația urât mirositoare pe termen scurt este adesea rezultatul alimentelor pe care le-am consumat cel mai recent; usturoiul este notoriu în acest sens.

Un component natural al usturoiului proaspăt este derivatul aliina, un oxid inodor, dar când usturoiul este tocat, zdrobit, gătit sau mestecat, o enzimă transformă aliina în alicină, care miroase și se descompune apoi în alți compuși organosulfurați înțepători.

Aceștia se lipesc de membrana mucoasă a gurii, intră în fluxul sangvin prin tractul digestiv și ies din organism parțial prin piele. Și fumatul sau consumul de alcool intensifică mirosul. Dacă vreți să diminuați efectul neplăcut, nu ar trebui să tăiați sau să zdrobiți căței de usturoi; puteți să îi gătiți întregi și apoi să-i îndepărtați, lăsând mâncarea cu o aromă de usturoi.

Ca o compensație, unele alimente elimină respirația urât mirositoare. Mestecatul câtorva frunze de pătrunjel, mentă sau salvie, de exemplu, eliberează uleiuri esențiale care contracarează respirația urât mirositoare cauzată de usturoi.

Mâncatul unui măr crud sau consumul de suc de lămâie ori de ceai verde poate neutraliza și compușii de sulf ce dau miros neplăcut. Și dacă mâncați ceva condimentat cu usturoi, este important să beți multe lichide pentru a spăla particulele de alimente și pentru a stimula producția de salivă.

Totuși: chiar aveți halitoză?

Toate aceste sfaturi sunt bune și bune, dar trebuie să vă dați seama că aveți halitoză, înainte de a o putea combate. Aceasta este adesea o problemă, deoarece, ca toate mirosurile cronice, odată ce vă obișnuiți cu ele, nu-l mai observați.

Dacă vi se pare că ați putea-o avea, cereți-le persoanelor apropiate o evaluare sinceră. Studiile arată că întrebările sincere primesc răspunsuri sincere, chiar și atunci când implică halitoza, considerată încă un subiect tabu.

Există și o modalitate de a testa singur respirația. Puneți puțină salivă pe interiorul încheieturii mâinii, lăsați-o să se usuce pentru scurt timp și apoi „adulmecați" locul. Dacă mirosul neplăcut este foarte puternic, înseamnă că aveți o respirație urât mirositoare. Trebuie spus și că unii oameni au o conștiință de sine exagerată în acest sens, crezând că au respirație urât mirositoare când nu o au. De aceea, de pildă, nu ar trebui să faceți greșeala de a mirosi ața dentară după ce o folosiți deoarece nu va avea niciodată un miros plăcut!

Răgușeala prelungită, un indiciu pentru sănătate

Experții spun că răgușeala pe termen lung poate indica probleme importante de sănătate, cum ar fi sângerare sau tumoră pe corzile vocale, care pot necesita intervenții chirurgicale, iar dacă răgușeala persistă timp de trei până la patru săptămâni, ar trebui să se consulte un specialist ORL.

Termenul de „laringologie" provine din greaca veche (lárunx, în latină, larynx) – tubul gol care leagă gâtul de restul sistemului respirator – și este o ramură a otorinolaringologiei (în acronym, ORL) legată de tulburările de voce, deglutiție și vorbire.

Practic, vocea este unul dintre cele mai importante instrumente ale unei persoane. „Au fost cazuri de persoane care au avut probleme cu vocea în perioada de vârf a recentei crize sanitare globale și, panicați, s-au grăbit să meargă la orelist. Trebuie cunoscut însă faptul că felul cum sună vocea este foarte important: instrumentul nostru de comunicare verbală, este aproape ca o semnătură a noastră.

Prin urmare, dacă există răgușeală de mai mult de trei până la patru săptămâni, chiar și când nu suntem bolnavi, trebuie să luăm acest lucru în serios, deoarece o răgușeală prelungită poate indica probleme importante de sănătate.

Dacă bolile menționate mai sus sunt diagnosticate precoce, tratamentul devine ușor și posibil. În schimb, dacă diagnosticul este întârziat, pacienții au nevoie de tratament intens și îndelungat. În caz că nu există răspuns pozitiv la tratamentul întârziat, afecțiunea poate duce la pierderea permanentă a vocii sau chiar la deces din cauza cancerului.

Persoanele care au avut răgușeală persistentă timp de 3-4 săptămâni trebuie să se adreseze unui orelist, care este un expert în domeniul său și are experiență în laringologie.

Prevenția acestei probleme ne impune să stăm departe de factorii care distorsionează vocea, cum ar fi țigările, praful, fumul și refluxul esofagian, precum și să bem multă apă, să ne menținem gâtul și faringele umede, să avem grijă de vocea noastră și de organele care contribuie la existența vocii noastre.

Este important să fim protejați de refluxul în gât legat de acidul din stomac și să tratăm și această problemă digestivă, dacă ea există.

Un alt lucru foarte important este să nu strigăm, să nu ne forțăm vocea. Aceasta este greșeala pe care o face aproape toată lumea între 7 și 70 de ani.

Trebuie să ne folosim vocea pe un ton calm, fără note acute și fără volum ridicat. Chiar ne putem gândi la ea ca la o chitară – ne sugerează specialiștii.

Dacă sunteți „nepoliticoși" cu coarda instrumentului, deci prin extrapolare, dacă acționați dur asupra corzilor vocale strigând prea tare, s-ar putea să vă stricați vocea în mod iremediabil.

PE SCURT

despre sănătatea dumneavoastră

Neindicat: mâncatul noaptea târziu

În principiu, medicii și terapeuții recomandă ca ultima masă din zi să fie luată în jurul orei 19:00, întrucât mâncatul mai târziu face digestia dificilă, deci și odihna prin somn deficitară.

Totuși, neajunsurile cauzate de alimentația în timpul nopții, fie ea și cu produse considerate „ușoare", poate genera mult mai multe probleme de sănătate și mai grave, după caz. Toate acestea depind și de caracteristicile sezonului în care ne aflăm.

Desigur, vara, zilele sunt lungi și senzația că mai avem timp și „permisiunea"... sistemului digestiv de a întârzia masa de seară prilejuiește instalarea acestui obicei nu tocmai prietenos cu organismul. O explicație importantă constă în faptul că, în anotimpul cald, mâncatul târziu poate face să crească riscul unui atac de cord, potrivit specialiștilor.

În urma unor studii, s-a constatat că decesele legate de bolile de inimă sunt mai frecvente în timpul verii.

Astfel, este o realitate evidentă că temperaturile ridicate (în special cele cauzatoare de disconfort termic), pierderea de lichide și tulburările de nutriție cresc riscul la pacienții cardiaci, iar aceștia ar trebui să fie mult mai atenți la mesele lor în perioada respectivă.

Metabolismul nostru nu este potrivit pentru alimentația noaptea târziu. Este necesar să luăm cina la o oră potrivită și, cum arătam mai sus, să nu mâncăm după orele 19:00 sau 20:00. În plus, când masa de seară este însoțită de alcool (ceea ce se întâmplă frecvent la unele persoane solicitate mai ales fizic pe timpul zilei), nivelul de cortizon crește și pot apărea atacuri de cord dimineața.

Medicii ne sfătuiesc să consumăm cât mai multe legume și fructe de sezon vara, pe cât posibil proaspete, netrecute prin foc. De asemenea, în special persoanele cu probleme cardiace sunt îndemnate să stea departe de toate prăjelile.

Consumăm mai ales prăjeli, produse de tip fast-food la piscină și pe plajă, ceea ce este dăunător. Ar trebui să ne pregătim mesele fără adaos de sare (aceasta se găsește, uneori în exces, în diverse produse de tipul mezelurilor, conservelor, semipreparatelor etc.) și să nu mâncăm alimente afumate.

Pagină realizată de
ADRIAN-NICOLAE POPESCU

Medicina energo-informațională ne informează despre Long-Covid-Sindrom

Umbrele lăsate de pandemia de Covid-19 încă ne întunecă viața multora dintre noi și chiar ne influențează sănătatea corpului în mod considerabil.

Lipsa de vitalitate, fizică și psihică, este cel mai întâlnit simptom post Covid la pacienții cu care mă întâlnesc. Urmează căderea părului, dureri musculare, mai nou înțepături pe ochi, dureri de cap, depresii, probleme cu respirația, tranzit intestinal modificat, transpirații, neuropatie, pierderea gustului și a mirosului sunt numai câteva din simptomele pe care le reclamă pacienții.

Studii recente arată că acestor simptome li se mai pot adăuga și altele. De exemplu, o sensibilitate mărită a capilarelor poate să apară și după doi ani de la infecția cu SARS-CoV-2. Toate intră sub denumirea de Long-Covid Sindrom, noțiune cu care va trebui să ne obișnuim, căci va fi folosită tot mai des în limbajul medical.

Pacienții trec peste boala primară de infectare, dar încă nu sunt vindecați. La întrebarea despre simptomele post covid, cercetarea încă mai caută răspunsuri.

Vaccinarea unui procent masiv al populației ar trebui să-l apere pe cel vaccinat de urmări grave ale infecției. Cu toate acestea discuțiile dintre specialiști rămân deschise: cum ar fi fost mai bine pentru fiecare infectat în parte dacă ar fi fost tratat prin alte căi, ca să fie ferit de efectul înfricoșător de „Long-Covid"? De exemplu, din interiorul corpului și nu din exterior!

Astăzi, mulțumită medicinei cuantice, prin programe energetice, se poate restabili procesul de asimilare al vitaminelor și mineralelor de către organism.

Lipsa cantității necesare de zinc se poate observa mai repede la persoanele care nu au gust sau care nu și-au mai recăpătat gustul după infecția cu Covid, sau care suferă de depresii.

Vitamina D poate fi luată în mare măsură direct de la Soare. Corpul are capacitatea de a o seta în țesuturile circulare unde își formează un depozit din care se servește numai când lipsește Soarele.

Medicina energo-informațională este astăzi în măsură să ne pună la dispoziție tratamente fără chimie, fără durere, tratamente personalizate, cu programe care învață organismul să asimileze mineralele. Adesea pacienții se plâng de cârcei la picioare în timpul somnului sau dimineața. Prin programele computerizate (fizica cuantică) se deschide tabelul lui Mendeleev și testăm dacă magneziul lipsește sau este sub nivelul necesar proceselor fiziologice și echilibrăm stocarea lui.

Corpul uman dispune de toate mineralele necesare, numai că pe parcursul vieții, datorită unor probleme de sănătate, nu mai poate depozita sau asimila anumite minerale. Introducerea pe cale orală nu înseamnă că mineralul chiar și poate fi asimilat. Cu alte cuvinte, cum spune un proverb românesc „punem căruța înaintea boilor".

Omul de astăzi este un om puternic cu acces la informație și are posibilitatea să aleagă pentru el terapiile care i se potrivesc cel mai bine. Boala se manifestă la fiecare om într-o formă individuală, așa cum și durerea este percepută individual. Deci și terapia ar trebui să fie personalizată pentru a fi tratat organismul în totalitatea lui: fizic, psihic și sufletește.

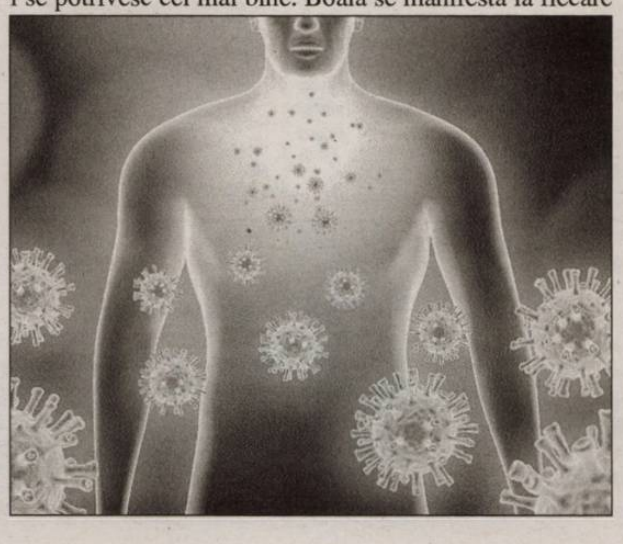

Umbrele lăsate de pandemia cu Covid-19 au întunecat planeta și mereu ne confruntăm cu dezastrele din natură. Un semnal că și natura a fost și este în „pandemie".

Alimentația noastră este manipulată, mediul înconjurător agasat. Pământul și apele planetei sunt încărcate cu metale grele. Hrana omului este tot mai toxică. Dacă acum sute de ani în urmă Hipocrate spunea: „hrana voastră să fie medicamentul vostru, medicamentul vostru să fie hrana voastră", din păcate nu mai este de actualitate.

Ca homeopat am constatat demult că recomandarea remediilor florale sau homeopatice nu mai dau rezultatele scontate. Plantele s-au schimbat și ele foarte mult în structura lor biofizică. Unele au devenit mai agresive, iar altele mai pasive.

Pentru un homeopat clasic este foarte greu să găsească remediul (unul singur) pentru pacientul său. Combinația cu terapiile oferite de medicina energo-informațională și homeopatia, terapia florilor, duce la rezultate bune pentru pacient într-un timp relativ scurt.

Terapiile cu Vacu-Med oferite de Centrul German DermaVital, cresc fluxul circulației, deschizând noi vase de sânge și în același timp reduc durerile de coloană vertebrală.

O medicină blândă, care se bazează pe informația energetică a celui aflat în terapie. Vibrațiile patologice din organism pot fi neutralizate și procesul de autodistrugere este întrerupt.

O terapie pentru toate persoanele, indiferent de vârstă.

FLORICA MUNTEANU,
specialist în medicina energo-informațională, membră a Societății Naturiștilor din Germania, membră BIT (Biorezonanz International Therapy), psiholog

Pentru mai multe informații accesați:
www.dermavital-med.ro
Telefon: 021.322.40.04 / 0721.876.398

CONTACT: DermaVital București, strada Brândușelor 6B, et. 2, interfon 003

PUBLICITATE

ACOPREVENT
supliment alimentar pentru un sistem imunitar stabil

dermaVITAL
tel 0731.871.968 / 021.322.40.04
www.dermavital-med.ro

Ce este Acoprevent?

Este un supliment alimentar bazat pe plante ayurvedice care are la bază o tehnologie inovativă, tehnologia punctelor cuantice, care multiplică descărcarea energetică a substanțelor conținute. Oprește o întreagă cascadă inflamatorie la nivel celular, este un antioxidant puternic, este o tehnologie inovatoare avansată, bazată pe activarea micronutrienților.

Se recomandă în afecțiunile în care sistemul imunitar este suprasolicitat, ca alergii, tuberculoză, infecții virale, sindromul oboselii cronice, candida, hepatită virală, septicemie, borelioză cronică, apărarea corpului în cazul bolilor maligne.

Conține: extract de cacao, extract de hamei, garofiță-sălbatică, muscat, coajă de lămâie, thymian, salvie, extract de susan, extract din pulbere de alge maro. Informația cuantică este pusă pe un grăunte de siliciu.

3 capsule administrate zilnic conțin: complex ayurvedic activ – 411 mg, pulbere de alge maro – 162 mg, zinc – 9 mg.

Dozare și mod de administrare: adulți și tineri de 3 ori zilnic 1 capsulă înainte de masă, copii 2-6 ani – 1 capsulă zilnic, înainte de masă.

Efecte secundare nu sunt cunoscute.

Interacțiune cu alte medicamente: poate fi combinat la nevoie cu orice medicamentație de sinteză.

Flaconul conține 90 de capsule a 320 mg

Costul este de 210 lei flaconul plus taxa de transport 20/22 lei.

Distribuit în România prin Centrul German DermaVital Bodymed S.R.L.

TERAPIA 4W – IMUNITATEA ÎNNĂSCUTĂ

Cardul activează 4 straturi energetice în formă de cerc, în jurul imunității înnăscute. Persoanele care au mai multe afecțiuni cronice, au făcut sau fac chimioterapie/radioterapie, au fisuri energetice în imunitatea înnăscută.

Sistemul imunitar înnăscut este principala linie de apărare împotriva intrusului, bacterii/virusuri.

Sistemul imunitar înnăscut intră în acțiune când un intrus a trecut de prima barieră a sistemului imunitar dobândit și a fost – memorat – de către acesta. Testele făcute după acest set de terapii au confirmat neutralizarea frecvențelor patologice emise de virusuri/bacterii.

Terapia 4w, se execută în 4 zile consecutiv, durează aproximativ 1 oră ședința, nu doare, nu are efecte secundare.

Terapia 4w este în ofertă de la ~~680 lei~~, la 500 lei.

Revista „Magazin" nu își asumă responsabilitatea privind eficacitatea acestor produse!

PUBLICITATE

LUNI – 19 septembrie

TVR 1

7.00 3 ceasuri bune 10.00 AgroStrategia 11.00 Teleenciclopedia (r) 12.00 Teleshopping 12.30 Tribuna partidelor parlamentare 13.00 Garantat 100% (r) 14.00 Telejurnal 15.00 Maghiara de pe unu 17.00 Atelier de sănătate 17.55 Serial: „Yanxi, palatul suspinelor" 18.55 Dincolo de alb și negru 20.00 Telejurnal 21.00 Câștigă România! 22.00 Omul și timpul 23.00 Nocturne 0.00-5.55 Reluări.

PRO TV

6.00 Știrile PRO TV 10.30 Vorbește lumea 13.00 Știrile PRO 14.00 Lecții de viață 15.00 La Măruță 17.00 Știrile PRO TV 18.00 Ce spun românii 19.00 Știrile PRO TV 20.30 Sunt celebru, scoate-mă de aici! 23.30 Știrile PRO 0.00 Film: „Furious 7" (r) 2.30 Doctor de bine (r) 3.00 Vorbește lumea (r) 5.00 Ce spun românii (r).

Observator

6.00 Observator 8.00 'Neatza cu Răzvan și Dani 12.00 Observator 14.00 Mireasa 16.00 Observator 17.00 Mireasa 18.00 Prețul cel bun 19.00 Observator 20.30 Chefi la cuțite 0.00 Observator 0.30 Film: „Alien: Pactul" (r) 3.00 Film: „Misterul sigiliului dragonului" (r) 5.00 Prețul cel bun (r).

PRIMA TV

7.00 Starea Nației (r) 8.00 Serial: „Nimeni nu-i perfect" 9.00 Exclusiv VIP (r) 11.00 Teleshopping 13.00 Serial (r) 14.00 Focus 15.30 Exclusiv VIP 17.30 Flash monden 18.00 Focus 19.30 Serial: „Iubiri secrete" 20.00 Film: „Cartelul ucigaș" (SUA, 2015). Cu: Scott Adkins, Nick Chinlund, Caitlin Keats 22.00 Starea Nației 23.00 Focus 0.00 Exclusiv VIP (r) 2.00 Film: „Atunci i-am condamnat pe toți la moarte" (r) 4.00 Focus 5.30 Serial (r) 6.00 Serial: „Nimeni nu-l perfect" (r).

acasă

6.00 Serial: „Dragoste și alte complicații" (r) 8.00 Serial (r) 9.00 Serial: „Iubirea are numele tău" (r) 10.00 Serial (r) 12.00 Serial: „Numai lângă tine" 13.00 Serial: „Moștenitorii". Cu: Michelle Renaud 15.00 Serial: „Dragoste și alte complicații" 17.00 Serial: „Un loc în inima ta" 19.00 Serial: „Iubirea are numele tău" 20.00 Mâncare pe care 21.00 Serial: „Dulce răzbunare" 22.00 Serial: „Inimă de țigan" 23.30-5.00 Reluări.

TVR 2

7.00 Generația Fit (r) 7.30 România... în bucate (r) 8.00 Mic dejun cu un campion (r) 9.00 Serial (r) 10.00 Documentar 360º-GEO (r) 11.00 Doc.: „România construită" 12.00 Telejurnal 12.40 Teleshopping 13.00 Cultura minorităților 13.30 Fără prejudecăți (r) 14.00 Documentar 360º-GEO 15.00 Azi despre mâine 15.30 România... în bucate (r) 16.00 Toamna amintirilor 17.00 În direct cu viața 18.00 Ora de știri 19.05 Serial: „Comisarul Rex" 20.00-5.30 Reluări.

PRO CINEMA

6.00 Serial: „La Bloc" (r) 7.00 La Măruță (r) 9.00 Film (r) 10.00 Serial: „La Bloc" (r) 13.00 Film: „Angry Birds Movie" (r) 14.45 Film: „Joey & Ella" (r) 16.30 Film: „Inimă dulce" (SUA, 2018). Cu: Julie Gonzalo,Chris McNally 18.15 Serial: „La Bloc" 20.30 Film: „Acum sunt 13" (SUA, 2007). Cu: George Clooney, Matt Damon 23.00 Film: „Pădurea blestemată" (SUA, 2016). Cu: Natalie Dormer, Eoin Macken 0.45-5.00 Reluări.

MARȚI – 20 septembrie

7.00 3 ceasuri bune 10.00 AgroStrategia 11.00 Câștigă România! (r) 12.00 Teleshopping 12.30 Tribuna partidelor parlamentare 13.00 Ora regelui (r) 14.00 Telejurnal 15.00 Maghiara de pe unu 17.00 Atelier de sănătate 17.55 Serial: „Yanxi, palatul suspinelor" 18.55 Dincolo de alb și negru 20.00 Telejurnal 21.00 Câștigă România! 22.00 Telecinemateca: „Contele de Monte-Cristo" (partea a II-a) 0.05-5.55 Reluări.

6.00 Știrile PRO TV 10.30 Vorbește lumea 13.00 Știrile PRO TV 14.00 Lecții de viață 15.00 La Măruță 17.00 Știrile PRO TV 18.00 Ce spun românii 19.00 Știrile PRO TV 20.30 Sunt celebru, scoate-mă de aici! 23.30 Știrile PRO TV 0.00 Film: „5th Wave" (r) 2.15 Lecții de viață (r) 3.00 Vorbește lumea (r) 5.00 Ce spun românii (r).

6.00 Observator 8.00 'Neatza cu Răzvan și Dani 12.00 Observator 14.00 Mireasa 16.00 Observator 17.00 Mireasa 18.00 Prețul cel bun 19.00 Observator 20.30 Chefi la cuțite 0.00 Observator 0.30 Film: „Predators: Fără scăpare" (SUA, 2010). Cu: Alice Braga, Adrien Brodi 3.00-5.00 Reluări.

7.00 Starea Nației (r) 8.00 Serial: „Nimeni nu-l perfect" (r) 10.00 Exclusiv VIP (r) 11.00 Teleshopping 13.00 Serial: „Nimeni nu-l perfect" (r) 14.00 Focus 15.00 Exclusiv VIP 17.30 Flash monden 18.00 Focus 19.30 Serial: „Iubiri secrete" 20.00 Film: „Timpul răzbunării" (SUA, 2017). Cu: Luke Goss, Robert Davi 22.00 Starea Nației 23.00 Focus 0.00-6.00 Reluări.

6.00 Serial: „Dragoste și alte complicații" (r) 8.00 Serial (r) 9.00 Serial: „Iubirea are numele tău" (r) 10.00 Serial: „Un loc în inima ta" (r) 12.00 Serial: „Numai lângă tine" 13.00 Serial: „Moștenitorii" 15.00 Serial: „Dragoste și alte complicații" 17.00 Serial: „Un loc în inima ta" 19.00 Serial: „Iubirea are numele tău" 20.00 Mâncare pe care 21.00 Serial: „Dulce răzbunare" 22.00 Serial: „Inimă de țigan" 23.30-5.00 Reluări.

7.00 Generația Fit (r) 7.30 România... în bucate (r) 8.00 Memorialul Durerii (r) 9.00 Serial (r) 10.00 Documentar 360º-GEO (r) 11.00 Doc.: „România construită" 12.00 Telejurnal 13.00 Cultura minorităților 13.30 Cap compas (r) 14.00 Documentar 360º-GEO 15.00 Euromaxx 15.30 România... în bucate (r) 16.00 Toamna amintirilor 17.00 În direct cu viața 18.00 Ora de știri 19.05 Serial: „Comisarul Rex: aventuri la Viena" 20.00-5.30 Reluări.

5.45 La Măruță (r) 7.45 Film: „Royal Matchmaker" (r) 9.30 Serial: „La Bloc" (r) 11.45 Film: „Open Season: Scared Silly" (r) 12.30 Film: „Monkey Trouble" (r) 15.30 Film: „În căutarea lui Forrester" (r) 18.15 Serial: „La Bloc" 20.30 Film: „Ultima cruciadă a lui Indiana Jones" (SUA, 1989). Cu: Harrison Ford 23.00 Film: „Keanu" (SUA, 2016). Cu: Keegan-Michael Key, Jordan Peele 1.00-5.15 Reluări.

MIERCURI – 21 septembrie

7.00 3 ceasuri bune 10.00 AgroStrategia 11.00 Câștigă România! (r) 12.00 Teleshopping 12.30 Tribuna partidelor parlamentare 13.00 Profesioniștii (r) 14.00 Telejurnal 15.00 Convietuiri 17.00 Atelier de sănătate 17.55 Serial: „Yanxi, palatul suspinelor" 18.55 Dincolo de alb și negru 20.00 Telejurnal 21.00 Câștigă România! 22.00 Film: „Petrolistele" (Franța, 1971). Cu: Brigitte Bardot, Claudia Cardinale, Michael J. Pollard 0.00-5.55 Reluări.

6.00 Știrile PRO TV 10.30 Vorbește lumea 13.00 Știrile PRO TV 14.00 Lecții de viață 15.00 La Măruță 17.00 Știrile PRO TV 18.00 Ce spun românii 19.00 Știrile PRO TV 20.30 Serial: „Las Fierbinți" 21.30 Visuri la cheie 23.30 Știrile PRO TV 0.00 Film: „Resident Evil: Experiment fatal" (SUA, 2002). Cu: Milla Jovovich, Michelle Rodriguez 2.00-5.00 Reluări.

6.00 Observator 8.00 'Neatza cu Răzvan și Dani 12.00 Observator 14.00 Mireasa 17.00 Observator 18.00 Prețul cel bun 19.00 Observator 20.30 Chefi la cuțite 0.00 Observator 0.30 Magazin UEFA 1.00 Mangalița 3.00 Film: „Predators: Fără scăpare" (r) 5.00 Prețul cel bun (r).

7.00 Stărea Nației (r) 8.00 Serial: „Nimeni nu-l perfect" 9.00 Exclusiv VIP (r) 11.00 Teleshopping 13.00 Serial: „Nimeni nu-l perfect" (r) 14.00 Focus 15.30 Exclusiv VIP 17.30 Flash monden 18.00 Focus 19.30 Serial: „Iubiri secrete" 20.00 Cronica cârcotașilor 22.00 Starea Nației 23.00 Focus 0.00 Exclusiv VIP (r) 2.00 Cronica Cârcotașilor (r) 4.00 Focus 5.30 Serial: „Nimeni nu-l perfect" (r) 6.00 Seria: „Iubiri secrete" (r).

6.00 Serial: „Dragoste și alte complicații" (r) 8.00 Serial (r) 9.00 Serial: „Iubirea are numele tău" (r) 10.00 Serial (r) 12.00 Serial: „Numai lângă tine" 13.00 Serial: „Moștenitorii" 15.00 Serial: „Dragoste și alte complicații" 17.00 Serial: „Un loc în inima ta" 19.00 Serial: „Iubirea are numele tău" 20.00 Mâncare pe care 21.00 Serial: „Dulce răzbunare" 22.00 Serial: „Inimă de țigan" 23.30-5.00 Reluări.

7.00 Generația Fit (r) 7.30 România... în bucate (r) 8.00 Ferma (r) 9.00 Serial: „Comisarul Rex: aventuri la Viena" (r) 10.00 Documentar 360º (r) 11.00 Doc.: „România construită" 12.00 Telejurnal 13.00 Cultura minorităților 13.30 Sănătate cu de toate (r) 14.00 Documentar 360º 15.00 Fii în formă! 15.30 România... în bucate (r) 16.00 Toamna amintirilor 17.00 În direct cu viața 18.00 Ora de știri 19.05 Serial: „Comisarul Rex: aventuri la Viena" 20.00 Film: „Rubirosa" (partea a V-a). Cu: Ana Serradilla 21.40 Toamna amintirilor 22.00-5.25 Reluări.

6.00 Serial: „La Bloc" (r) 7.00 Film: „Finding Forrester" (r) 9.45 Serial: „La Bloc" (r) 12.00 Film: „K9 Adventures 2: Legend Of The Lost Gold" (r) 13.45 Film (r) 16.15 Film: „Cupa Gilbert" (SUA, 2006). Cu: Christopher Gorham 18.15 Serial: „La Bloc" 20.30 Film: „Adevărul despre Ana" (SUA, 2009) 22.15 Film: „Ucenic pentru crimă" (SUA, 2014) 0.30-4.00 Reluări.

ALICE BRAGA – marți, 0.30 –

ROBERT REDFORD – vineri, 21.00 –

ANA SERRADILLA – miercuri, 20.00 –

SHIA LABEOUF – sâmbătă, 22.45 –

ELYFER TORRES – sâmbătă-duminică, 12.00 –

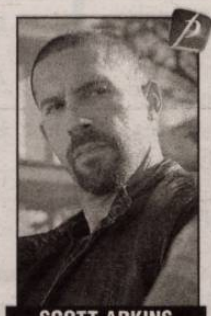

SCOTT ADKINS – luni, 20.00 –

SANDRA BULLOCK – joi, 20.30 –

„MAGAZIN" nu răspunde de modificările efectuate ulterior de către posturile de televiziune

JOI – 22 septembrie

7.00 3 ceasuri bune 9.45 Teleshopping 10.00 AgroStrategia 11.00 Câștigă România! (r) 12.00 Teleshopping 12.30 Parlamentul României 13.00 Tezaur folcloric (r) 14.00 Telejurnal 15.00 Akzente 17.00 Atelier de sănătate (r) 17.55 Serial: „Yanxi, palatul suspinelor" 18.55 Dincolo de alb și negru 20.00 Telejurnal 21.00 Câștigă România! 22.00 Documentar 0.00-5.55 Reluări.

6.00 Știrile PRO TV 10.30 Vorbește lumea 13.00 Știrile PRO TV 14.00 Lecții de viață 15.00 La Măruță 17.00 Știrile PRO TV 18.00 Ce spun românii 19.00 Știrile PRO TV 20.30 Serial: „Las Fierbinți" 21.30 Film: „Jaful Perfect 2" (SUA, 2016). Cu: Daniel Radcliffe, Lizzy Caplan 0.00 Știrile PRO TV 0.30 Film: „Dorință mortală" (SUA, 2017). Cu: Nicolas Cage, Gina Gershon 2.30-5.00 Reluări.

6.00 Observator 8.00 'Neatza cu Răzvan și Dani 12.00 Observator 14.00 Mireasa 16.00 Observator 17.00 Mireasa 18.00 Prețul cel bun 19.00 Observator 20.30 Chefi la cuțite (r) 3.00 Observator (r) 4.00 Mireasa (r) 5.00 Prețul cel bun (r).

7.00 Starea Nației (r) 8.00 Serial: „Nimeni nu-l perfect" (r) 9.00 Exclusiv VIP (r) 11.00 Teleshopping live 13.00 Serial: „Nimeni nu-l perfect" (r) 14.00 Focus 15.30 Exclusiv VIP 17.30 Flash monden 18.00 Focus 19.30 Magazin UEF 20.00 Film: „Cu mâinile curate" (România, 1972). Cu: Sergiu Nicolaescu 22.00 Starea Nației 23.00 Focus 0.00-6.00 Reluări.

6.00 Serial: „Dragoste și alte complicații" (r) 8.00 Serial (r) 9.00 Serial: „Iubirea are numele tău" (r) 10.00 Serial (r) 12.00 Serial: „Numai lângă tine" 13.00 Serial: „Moștenitorii!" 15.00 Serial: „Dragoste și alte complicații" 17.00 Serial: „Un loc în inima ta" 19.00 Serial: „Iubirea are numele tău" 20.00 Mâncare pe care 21.00 Serial: „Dulce răzbunare" 22.00 Serial: „Inimă de țigan" 23.30-5.00 Reluări.

7.00 Generația Fit (r) 7.30 România... în bucate (r) 8.00 Rețeaua de idoli (r) 9.00 Serial (r) 10.00 Documentar 360º (r) 11.00 Doc.: „România construită" 12.00 Telejurnal 13.00 Maghiara de pe doi (r) 13.30 Natură și aventură (r) 14.00 Documentar 360º 15.00 Globalizarea: riscuri și beneficii 15.30 România... în bucate (r) 16.00 Toamna amintirilor 17.00 În direct cu viața (r) 18.00 Ora de știri 19.05 Serial: „Comisarul Rex: aventuri la Viena" 20.00 Film: „Totul pentru copilul meu" (SUA, 2020). Cu: Emmanuelle Vaugier, Hannah Bamberg 22.00-5.25 Reluări.

6.15 La Măruță (r) 8.15 Film (r) 10.00 Serial: „La Bloc" 12.15 Film (r) 14.15 Film: „Jack și Sarah" (SUA, 1995). Cu: Judi Dench, Ian McKellen 16.30 Film: „Misterul lui Hailey Dean: O căsnicie criminală" (SUA, 2018) 18.15 Serial: „La Bloc" 20.30 Film: „Brandul nostru este criza" (SUA, 2015). Cu: Sandra Bullock, Billy Bob Thornton 22.45 Film: „O lovitură perfectă" (SUA, 2016) 0.45-4.45 Reluări.

VINERI – 23 septembrie

7.00 3 ceasuri bune 9.45 Teleshopping 10.00 Exclusiv în România (r) 11.00 Câștigă România! (r) 12.00 Teleshopping 12.30 Parlamentul României 13.00 Omul și timpul (r) 14.00 Telejurnal 15.00 Opre Roma 15.55 EURO polis 16.55 Serial: „Yanxi, palatul suspinelor" 18.00 Fotbal U21: România – Spania 20.00 Telejurnal 21.00 Film: „Regula tăcerii" (coprod., 2012). Cu: Robert Redford, Shia LaBoeuf, Susan Sarandon 23.00 Replay 0.00-5.50 Reluări.

6.00 Știrile PRO TV 10.30 Vorbește lumea 13.00 Știrile PRO TV 14.00 Lecții de viață 15.00 La Măruță 17.00 Știrile PRO TV 18.00 Ce spun românii 19.00 Știrile PRO TV 20.30 Vocea României 23.00 Film: „Jaful secolului" (SUA, 2021). Cu: Famke Janssen, Freddie Highmore 1.15 Las Fierbinți (r) 2.15 Film: „Resident Evil" (r) 4.00 Vorbește lumea (r).

6.00 Observator 8.00 'Neatza cu Răzvan și Dani 12.00 Observator 14.00 Mireasa 16.00 Observator 17.00 Mireasa 18.00 Prețul cel bun 19.00 Observator 20.30 iRoast 21.25 UEFA Liga Națiunilor: Finlanda vs România 23.45 Studio meci 4.00 iUmor 5.00 Prețul cel bun (r).

7.00 Starea Nației (r) 8.00 Serial: „Nimeni nu-l perfect" 9.00 Exclusiv VIP (r) 11.00 Teleshopping 13.00 Serial: „Nimeni nu-l perfect" (r) 14.00 Focus 15.30 Exclusiv VIP 17.30 Flash monden 18.00 Focus 19.15 Serial: „Secretele președintelui" 20.00 Film: „Asasinul" (China, 2015) 22.30 Film: „Tărâmul orbilor" (SUA, 2006). Cu: Ralph Fiennes, Donald Sutherland 0.30-6.00 Reluări.

6.00 Serial: „Dragoste și alte complicații" (r) 8.00 Serial: „Dulce răzbunare" (r) 9.00 Serial: „Iubirea are numele tău" (r) 10.00 Serial (r) 11.00 Serial: „Să învingi trecutul" (r) 12.00 Serial: „Numai lângă tine" 13.00 Serial: „Moștenitorii" 15.00 Serial: „Dragoste și alte complicații" 17.00 Serial: „Un loc în inima ta" 19.00 Serial: „Iubirea are numele tău" 20.00 Mâncare pe care 21.00 Serial: „Dulce răzbunare" 22.00 Serial: „Inimă de țigan" 23.30-5.00 Reluări.

7.00 Generația Fit (r) 7.30 România... în bucate (r) 8.00 Destine ca-n filme (r) 9.00 Serial: „Comisarul Rex: aventuri la Viena" (r) 10.00 Documentar 360º (r) 11.00 Educație la înălțime (r) 12.00 Telejurnal 13.00 Cultura minorităților (r) 13.30 Pescar hoinar (r) 14.00 Documentar 360º 15.00 Revoluția tehnologică 15.30 Teleșcoala (r) 16.00 Toamna amintirilor 17.00 Educație la înălțime (r) 18.00 Ora de știri 19.05-6.25 Reluări.

6.00 La Măruță (r) 8.00 Film (r) 10.15 Serial: „La Bloc" (r) 12.30 Film: „Hailey Dean Mystery: A Marriage Made for Murder" (r) 14.15 Film: „Un sărut de milioanei" (SUA, 1995). Cu: Meg Ryan, Kevin Kline 16.30 Film: „Drageste pe note" (SUA, 2013) 18.15 Serial: „La Bloc" 20.30 Film: „Omul din interior" (SUA, 2016). Cu: Meg Ryan, Kevin Kline 23.00 Film: „Ocol primejdios" (SUA, 1997). Cu: Jon Voight, Sean Penn 1.30-5.00 Reluări.

SÂMBĂTĂ – 24 septembrie

7.00 3 ceasuri bune 10.00 Film: „Ferma lui Jimmy" (Regatul Unit, 2020) 11.00 Vizita de lucru (r) 11.30 Aventura urbană (r) 12.30 Eu pot! 13.30 Cronicile spațiului 14.00 Telejurnal 14.30 Doc.: „Napoleon Bonaparte" 15.21 Ora Regelui 16.15 Izolați în România (r) 16.45 Festivalul Internațional de Folclor „Cântecele Munților" (r) 18.50 Teleenciclopedia 20.00 Telejurnal 21.00 Film: „Toamna bobocilor" (România, 1975) 23.00 Profesioniștii 0.00 World Cup Magazin 0.40 Ai luat plasă! 1.30-6.00 Reluări.

6.00 Lecții de viață (r) 7.00 Știrile PRO TV 10.00 I like IT 10.30 Superspeed la ProTv 11.00 Film: „Cangurul Jack" (SUA, 2003) 12.45 Ce spun românii (r) 13.45 Film: „Little – șefa a intrat la apă" (SUA, 2019) 16.00 Vocea României (r) 19.00 Știrile PRO TV 20.00 Film: „Furios și iute 8: Destin periculos" (SUA, 2017). Cu: Vin Diesel 22.45 Film: „Ochi de vultur" (SUA, 2008). Cu: Michelle Monaghan, Shia LaBeouf 1.00-4.30 Reluări.

6.00 Observator 9.00 Serial (r) 12.00 Medicool 13.00 Observator 13.30 Film: „Revelația" (SUA, 2019) 15.45 Chefi la cuțite (r) 19.00 Observator 20.00 Te cunosc de undeva 0.00 Chefi la cuțite (r) 2.00 Observator (r) 3.45 Film: „Alien: Pactul" (SUA, 2017). Cu: Noomi Rapace, Michael Fassbender.

7.00 Film: „Strada Speranței" (România, 2016) 9.00 Teleshoping 9.30 Flash monden 10.00 Veterinari în acțiune 11.00 Sănătate cu stil 11.30 Promovare PRIMA 12.00 Insider politic 14.00 Starea Nației (r) 16.00 Film (r) 18.00 Focus 19.15 Serial: „Secretele președintelui" 20.00 Film: „Capcana mercenarilor" (România, 1981) 22.00 Film: „Pe muchia dreptății" (SUA, 2013). Cu: Dolph Lundgren, Randy Couture 0.00-6.00 Reluări.

6.00 Serial: „Partener de probă" (r) 8.00 Film: „Dragoste și zece adevăruri" (r) 10.00 Serial: „Partener de probă" 12.00 Serial: „Betty en New York" (ep., 1, 2, 3). Cu: Elyfer Torres 15.00 Serial: „Moștenitorii" (r) 20.00 Lecții de viață 21.00 Film: „Dulce ca tine" (SUA, 2022). Cu: Rhiannon Fish 23.00 Serial: „Vlad" 0.00 Serial: „Betty in New York" (r) 2.30 Film: „Dulce ca tine" (r) 4.15 Serial: „Vlad" (r) 5.00 Lecții de viață (r).

7.00 Teleshopping 7.30 România... în bucate (r) 8.00 Motor Vlog (r) 9.00 Generația Fit (r) 9.30 Fără prejudecăți (r) 10.00 Mic dejun cu un campion (r) 11.00 D'ale lu' Mitică (r) 12.00 Frați de viță (r) 12.30 Cap compas (r) 13.00 Gala umorului (r) 15.00 Femei de 10, bărbați de 10 (r) 17.00 Levintza prezintă (r) 17.30 În direct cu viața 18.00 Ora de știri 19.05 Serial: „Comisarul Rex: aventuri la Viena" 20.00 Film: „Husarul de pe acoperiș" (Franța, 1995). Cu: Juliette Binoche, Olivier Martinez 22.30 Serial: „Culoarea prieteniei" 0.40-6.15 Reluări.

6.00 Serial: „La Bloc" (r) 7.00 Ce spun românii (r) 9.00 Film (r) 10.45 Serial: „La Bloc" (r) 13.30 Film (r) 14.45 Film: „Nunta cu Darcy" (SUA, 2018) 16.30 Film: „Cu toții la surf 2: Mania valurilor" (SUA, 2016). Cu: Jeremy Shada 18.15 Serial: „La Bloc" 20.30 Film: „Internul" (SUA, 2015) 22.30 Film: „Black Mass: Afaceri murdare" (SUA, 2015). Cu: Kevin Bacon, Juno Temple 1.30-5.00 Reluări.

DUMINICĂ – 25 septembrie

7.00 Universul credinței 8.30 Cronicile spațiului (r) 9.00 Pofticioși, la cratiță! 9.30 M.A.I. aproape de tine 10.00 Pro Patria 10.30 Viața satului 13.00 Tezaur folcloric 14.00 Telejurnal 14.30 Doc.: „Napoleon Bonaparte – Campania din Egipt" 15.30 Exclusiv în România (r) 16.30 Gări de poveste (r) 17.30 Istorii ascunse 18.00 Dosar Romania (r) 18.55 Garantat 100% 20.00 Telejurnal 21.00 Festivalul Internațional de Folclor „Cântecele Munților" 23.00 Drumul spre Qatar 0.00-5.55 Reluări.

6.00 Lecții de viață (r) 7.00 Știrile PRO TV 10.00 Doctor de bine 10.30 Umami: al 5-lea gust 11.00 Film (r) 13.00 Apropo 14.00 Film: „Pantera roz" (SUA, 2006) 16.00 Visuri la cheie (r) 18.00 România, te iubesc! 19.00 Știrile PRO TV 20.00 Sunt celebru, scoate-mă de aici! 23.00 Film: „Numărul patru" (SUA, 2011). Cu: Alex Pettyfer, Teresa Palmer 1.15-5.00 Reluări.

7.00 Observator 9.00 Neatza de weekend 13.00 Observator 14.00 Hello Chef 15.00 Te cunosc de undeva (r) 19.00 Observator 20.00 iUmor 0.15 iMai mult Umor cu Vlad Drăgulin 0.30 Film: „Kingsman: Cercul de aur" (coprod., 2017). Cu: Colin Firth, Taron Egerton 3.00 Observator (r) 4.00 Film: „Revelația" (r).

7.00 Serial: „Nimeni nu-l perfect" 8.00 Insider politic 10.00 Serial: „Oportuniștii" 11.00 Flash monden (r) 12.00 Film: „Strada speranței" (r) 14.00 Poezie și delicatețuri (r) 16.00 Cronica cârcotașilor (r) 18.00 Focus 19.15 Serial: „Secretele președintelui" 20.00 Schimb de mame 22.00 Starea Nației (r) 0.00 Poezie și delicatețuri 2.00 Schimb de mame (r) 4.00 Cronica cârcotașilor (r) 6.00 Starea Nației (r).

6.00 Serial: „Partener de probă" (r) 8.00 Film: „Cutia cu iubire" (r) 10.00 Serial: „Partener de probă" 12.00 Serial: „Betty in New York" 15.00 Serial: „Moștenitorii" (r) 20.00 Lecții de viață 21.00 Film: „Idilă în livada cu lalele" (SUA, 2022). Cu: Maddison Bullock 23.00 Serial: „Vlad" 0.00 Serial: „Betty in New York" (r) 2.30 Film: „Idilă în livada cu lalele" (r) 4.15 Serial: „Vlad" (r) 5.00 Lecții de viață (r).

7.00 Teleshopping 7.30 România... în bucate (r) 8.00 Repere sacre 9.00 Ferma 10.00 Pescar hoinar (r) 10.30 Natură și aventură (r) 11.00 Destine ca-n filme (r) 12.00 Sănătate cu de toate (r) 12.30 Levintza prezintă (r) 13.00 Film: „Flăcări pe comori" (România, 1988) 15.00 Drag de România mea! (r) 17.00 D'ale lu' Mitică (r) 18.00 Ora de știri 19.05 Serial: „Comisarul Rex: aventuri la Viena" 20.00 Film: „Pădureanca" (România, 1986) 22.00 Film: „Cheri" (coprod., 2009). Cu: Michelle Pfeiffer 0.00-5.25 Reluări.

6.00 Serial: „La Bloc" (r) 6.30 Ce spun românii (r) 8.30 Film: „Relative Chaos" (r) 10.30 Serial: „La Bloc" (r) 12.45 Film: „Marrying Mr. Darcy" (r) 14.30 Film: „Steve Irwin - Prietenul animalelor" (SUA, 2002) 16.30 Film: „Lego Batman: Filmul" (SUA, 2017) 18.15 Serial: „La Bloc" 20.30 Film: „O moarte mai bună" (SUA, 2000). Cu: Andre Braugher, Natasha Henstridge 22.30 Film: „Control Parental" (SUA, 2018) 0.30-3.30 Reluări.

Integramă de **M. ALBU**

CONSULTĂRI

HOTĂRÂTĂ / ÎNȚELESURI LA CUVINTE		PUBLICAȚIE STATISTICĂ / SCOT CĂRBUNI		A-I FI JENĂ / VILĂ ÎN CENTRU!		SINCER, ÎN FOND! / SENTIMENTE NOBILE		CLAIE DE FÂN / A ANINA ÎN CUIER		ADEZIVI DE ZIDĂRIE / HAZLIU		C
		M										I
SCAIETE DE BĂRĂGAN / CULPĂ		I					FOAIE DE TABLĂ / COPACUL CU PUPĂZA					M
		N		PALOȘ TURCESC / A COMBATE SECETA			T					E
PUN CAPĂT ZILELOR / PARTE DIN ATELAJ		E			REFREN DE COLINDE / ECHIPĂ DIN ARAD		E		PARTID DE CENTRU! / LUCRARE CU PLUGUL			N
		R	PUTEREA OBIȘNUINȚEI / SCOATERI DIN ÎNGHESUIALĂ				I			COTEȚ GOL!		T
	A CĂLCA PE NERVI / FACE MULȚI BANI	I					ARMA LUI ROBIN HOOD / METAL DE BIJUTERII	A	R	C		POAMĂ ACRIȘOARĂ DE PĂDURE
	Ș	A PRINDE ÎN CUIER / OMUL CU MACAZUL	A	G	A	T	A	FIR ÎN AC / ÎNSCRISURI OFICIALE	A	T	A	
LESE! / A DUCE GREUL / A SCLIPI	C				DEPUNERE ÎN CUIB / ÎNTREG		U			JUCAT DE ACTOR		
	U			OCOALE LA STÂNE / MARGINI DE TEREN!			R					
AUDIAT LA PROCES / IUȚEALĂ DE PICIOR	M	A	R	T	O	R	SCAUN REGESC	J	I	L	T	
	P											

Umor

☺ *Doi pescari pasionați pleacă-n weekend la pescuit, cumpără tot felul de unelte și accesorii, provizii etc.*

Ajung pe baltă, vineri seară nu prind nimic, sâmbătă seară nimic, duminică seară prind în sfârșit un pește mic și amărât.

În drum spre casă, unul din ei spune:

– Tu îți dai seama că amărâtul ăsta de pește ne-a costat aproape 1.000 lei?

Iar celălalt:

– Ohooo, bine că n-am prins mai mulți!

☺ *Tatăl și fiul culeg prune.*

– Tată, ce facem cu ele?

– Dacă e mama ta acasă, facem compot. Dacă nu, facem pălincă.

☺ *La psihiatru:*

– Am fost săptămâna trecută la dumneavoastră.

– Da, îmi amintesc, spuneați că vedeți multe muște, așa, ca prin ceață...

– Da, da! Și mi-ați dat niște pilule!

– Ei, au avut efect?

– Da, sărumâna, domnul doctor, acum le văd clar de tot, fiecare picioruș...

☺ *– Nu știu dacă băutura singură poate ucide, dar combinată cu tutun și femei o face cu siguranță!*

– De unde știi?

– Îl știi pe Johnny?

– Da, ce e cu el?

– Aseară, când stăteam cu el și cu 2 fete într-un bar, eram deja la a opta bere și al treilea pachet de țigări, a intrat nevastă-sa și l-a împușcat!

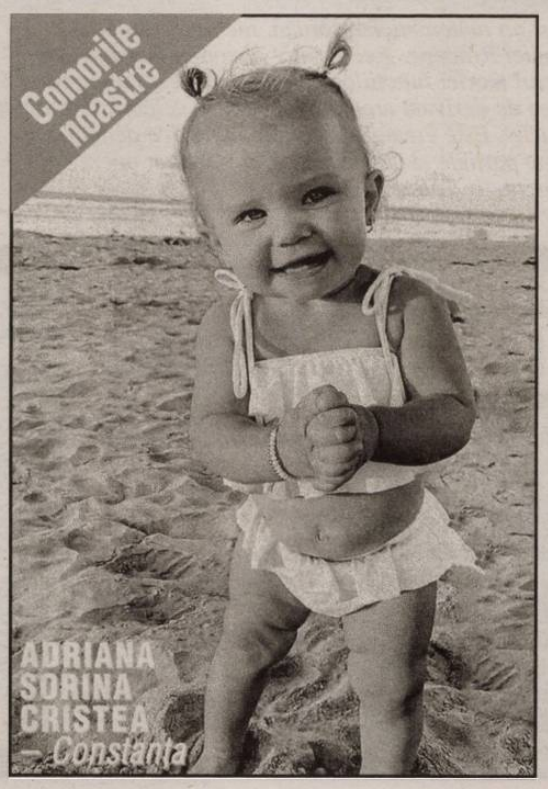

SUDOKU

jocul săptămânii: 37

		9			7			2
	3		5	8				4
	7							8
				1	2			
2	4						8	3
			9	4				
3							5	
8				6	1		4	
9			7			3		

Soluția în numărul viitor

Soluția «SUDOKU» – jocul săptămânii 36

4	2	6	1	7	5	8	3	9
7	5	1	9	8	3	4	6	2
3	8	9	2	4	6	1	5	7
5	7	3	6	1	9	2	8	4
1	6	4	8	3	2	7	9	5
2	9	8	4	5	7	3	1	6
8	1	2	5	6	4	9	7	3
9	3	5	7	2	8	6	4	1
6	4	7	3	9	1	5	2	8

Soluția integramei „EFECTE"

Orizontal: C - A - A - C - J- C - PRETUTINDENI - EXAMEN - INOT - UNIT - EGALATI - GLAS - ENE - OR - SI - REANIMARE - O - TITLU - ARI O LER - CONT - PIS - CICA - CEVA - P - FLER - CHIOCEI - EREZIE - CAST - CRIMINALISTI.

Nori

Verificați-vă cunoștințele!

1. Ce se înțelege prin „nor" din punct de vedere meteorologic?
2. Cum se numea zeița norilor din mitologia greacă?
3. Care era zeul toltec al norilor, adorat ulterior și de azteci?
4. Ce poet rus sovietic (1893-1930) a publicat, în 1915, volumul „Norul cu pantaloni"?
5. Chitaristul și vocalistul cărei trupe a lansat melodia „Rupă-se norii"?
6. Ce pictor german (1774-1840) a pictat, în 1818, tabloul „Călător pe Marea Norilor"?
7. Cine a realizat în anul 2016 filmul „Dincolo de nori" („Achter de wolken")?

Răspunsurile la întrebările din numărul trecut

1) Vântul este o mișcare (depasare) a maselor de aer, provocată de diferențe de presiune atmosferică dintre două regiuni ale Pământului. 2) Zeul vânturilor din mitologia greacă se numea Eol sau Aidos. 3) Divinitățile feminine din mitologia românească, cele care pot stârni furtuni se numesc „vântoase". 4) Cartea pentru copii „Vântul prin sălcii" a fost scrisă de prozatorul englez Keneth Grahame. 5) „Turnul vânturilor" se află la Atena. 6) Muzica „Vânt de libertate" aparține compozitorului sovietic Igor Osipovici Dunaevski (1900-1955). 7) Filmul „Un vânt puternic" a fost realizat în regia lui Christopher Guest.

Poșta cititorilor

Pentru întrebările cu tema „Minciuna" am primit câte 7 răspunsuri corecte de la următorii cititori: *Elena Ispas,* Piatra Neamț; *Mioara Popa,* Iași; *Monica Vlad,* Timișoara; *Corina Simion,* Sibiu; *Loredana Voicu,* Cluj-Napoca; *Margareta Stoicovici,* Brașov; *Mihaela Popovici,* Buzău; *Georgeta Ioan* și *Luminița Popescu,* București; *Ing. Ion Ciocșan,* Pucioasa; *Ing. Radu Fetcu,* Suceava; *Gheorghe Enache,* Galați; *Ing. Mihai Călcăianu* și *Ing. Ion Cozma,* Adjud; *Ing. Silviu Iagada,* Turnu Măgurele; *Prof. Aurel Mincic,* Beiuș-Bihor; *Prof. Marin Ștefan,* Șimleul Silvaniei; *Ing. Mihai Waspusch* și *Prof. Mihai Piscureanu,* București.

✉ Așteptăm scrisorile dumneavoastră. *(Irina Stoica)*

PERSPICACITATE

Încercați să rezolvați labirintul.

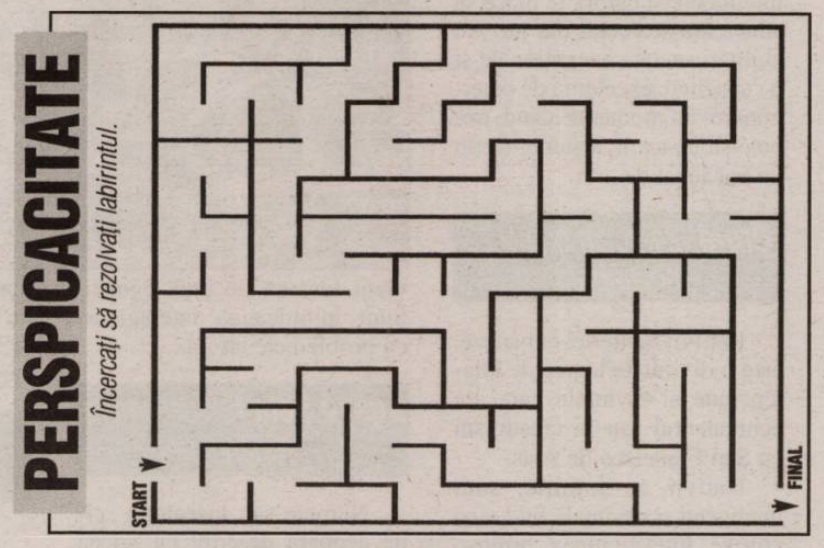

Grădina de lângă casă

Florile și toamna

Plantele care înfloresc toamna ne pot înfrumuseța grădinile, balcoanele și terasele până târziu, în sezonul de iarnă. Vă invităm să descoperiți câteva dintre aceste bucurii ale toamnei dându-vă doar câteva detalii despre fiecare plantă în parte.

● ***Crizantema,*** regina florilor de toamnă, face parte din familia Asteraceae și este înrudită cu daliile și gălbenelele. Aceasta se poate cultiva în grădini, dar și în ghivece. Înflorește de la sfârșitul lunii august și rezistă până în octombrie, chiar și după ce cade bruma. Coloritul florilor este unul dintre cel mai variat, în funcție și de specia din care face parte.

● ***Ochiul boului*** *(Callistephus chinensis)* este o floare ornamentală originară din Extremul Orient, mai ales din China și Japonia. Pot fi plantate în grădini, dar și în ghivece, care vor decora cu succes interioarele. Culoarea florilor este variată: roz, roșu, mov, albastru, alb.

● ***Salvia*** *(Salvia splendens)* poate fi folosită în scop decorativ, deși este cunoscută ca plantă aromatică. De obicei, se plantează în soluri nisipoase, în zone semiumbrite și ferite de vânt. Planta are formă piramidală și poate ajunge până la 30 de cm înălțime. Florile sunt reunite într-o inflorescență în formă de spic. Înflorește din iunie până toamna târziu. Florile au culori în nuanțe de roșu, violet, roz, portocaliu, galben sau alb.

● ***Tufănelele*** *(Chrysanthemum indicum)* sunt plante robuste care rezistă la îngheț și la brumă, asemănătoare crizantemelor și care înfloresc din septembrie până vine frigul. Florile acestei plante sunt grupate în buchete și pot fi colorate în roz, galben, cărămiziu, maroniu, mov, alb. Pot fi crescute și în ghivece, pe terasă sau balcon, dar niciodată în casă pentru că nu se acomodează cu temperaturile ridicate din interior. *(Va urma)*

Pagină realizată de **IONEL COJOCARU**

Horoscopul Orisha 2

Yemanyá (24 august – 23 septembrie)

Este o zeiță sincretizată cu Fecioara din Regla, căruia îi sunt asociate apele sărate, atât cele din mări și oceane, cât și lacrimile oamenilor.

Nativii născuți în zodia Yemanyá sunt persoane mature, ordonate, cu intuiție și empatie, dar care pot avea probleme legate de stima de sine. Au un simț al logicii foarte dezvoltat.

Obatalá (24 septembrie – 23 octombrie)

Cunoscut și sub Obbatalá, Oxalá sau Ochalá, este creatorul țării și sculptorul ființei umane, sincretizat cu o fecioară catalană de la Merced.

Cei care se nasc în această zodie sunt persoane curajoase, inteligente și cărora le place să aducă liniștea celor din jur. Au abilități sociale excepționale și o capacitate excelentă de determinare în momente când trebuie să treacă la acțiune. Dețin un har legat de artă.

Orula (24 octombrie – 23 noiembrie)

Potrivit Santeriei cubaneze, este o divinitate legată de înțelepciune și divinație care are echivalentul său în creștinism cu San Francisco de Asís.

Nativii au intuiție, sunt inteligenți și spirituali, tind să-și cultive înțelepciunea printr-o continuă curiozitate. Nativii Orula sunt însă dotați cu o mare viclenie, știind că informația și cunoașterea înseamnă putere.

Babalú Ayé (24 noiembrie – 21 decembrie)

Este orisha bolilor, a ciumei și a mizeriei și, prin urmare, se sincretizează cu Sfântul Lazăr, care este descris în creștinism drept un om necurat și neajutorat.

Nativii acestei zodii vin pe lume cu un dar special atunci când vine vorba de vindecarea altora și de a acționa ca mediatori pentru a recupera sufletele și trupurile. Sunt buni consilieri, care aduc bunăstarea celor din jur. Printre calitățile lor se remarcă optimismul, raționalitatea. În anumite momente ale

vieții tind să fie prea egoiști. Sunt întotdeauna înțelegători cu problemele altora.

Agayú Sola (22 decembrie – 20 ianuarie)

Numele său înseamnă „cine acoperă deșertul cu vocea sa" și este orisha din interiorul Pământului și al vulcanilor, sincretizată cu San Miguel Arcángel și cu San Cristobal, purtătorul lui Hristos pe spate.

Conform horoscopului Orisha, nativii acestei zodii sunt decișI și au încredere în ei înșiși. Își asumă responsabilități fără nicio teamă, deoarece sunt persoane hotărâte și încrezătoare. Ei au calități de lideri și dacă ajung într-un post de conducere vor manifesta o anumită prudență și vor fi realiști.

Ochosi (21 ianuarie – 19 februarie)

În religia Yoruba, Ochosi este vânătorul de orisha și protectorul persoanelor cu probleme. Se sincronizează cu San Alberto Magno și San Norberto.

Acești nativi sunt persoane cu mult talent și care leagă prietenii puternice. Au un spirit umanitar care le oferă mult respect pentru oamenii pe care îi au alături. Tind spre idealuri înalte și au un adevărat talent pe care îl folosesc pentru a lupta în cauza lor. În cuplu sunt capabili să ofere protecție.

Inle (20 februarie – 21 martie)

Orisha Inle este patronul medicilor, peștilor și proprietarul râurilor, călătorind atât în lumea celor vii, cât și în a celor morți. Este sincretizat cu San Rafael Ancángel, care în creștinism este și patronul medicilor.

Nativii Inle sunt persoane independente, iubitoare, pline de compasiune, timide, umile, puțin nesigure, care au o cumpătare mare în fața greutăților. Ei sunt adepții tradițiilor, a spiritualității și sunt adevărați credincioși.

Pagină realizată de
CASANDRA

ÎN NUMĂRUL VIITOR

■ Ce s-a întâmplat cu creierul lui Kennedy? ■ Fritz Haber – savantul blestemat ■ NASA va studia fenomenul OZN ■ Despre o anume sănătate mentală la elevi ■ Comoditate – risc pentru sănătate ■ În Vestul Sălbatic nu era deloc ca-n filme...

HOROSCOP

19-25 septembrie 2022

BERBEC 21.03-20.04

Sunteți încrezători, entuziaști și optimiști, iar acest lucru vă va influența obiceiurile zilnice și stilul de comunicare cu toată lumea. Într-un cuvânt, veți fi ocupați, direcți și la obiect. Dacă lucrați și vă folosiți inteligența succesul este garantat.

TAUR 21.04-21.05

Faceți exact ceea ce doriți, mai ales în ceea ce privește socializarea, distracția, mersul pe jos, plaja și vacanțele distractive. La locul de muncă sunteți entuziasmați. Nu este de mirare să vă măriți câștigurile.

GEMENI 22.05-21.06

Marte reprezintă energia și acum este în semnul dumneavoastră. Asta înseamnă că intenționați să fiți liberi și să faceți ce doriți. Nu veți fi stăpâniți sau dominați de alții. Puneți accentul pe casă, familie și pe unul dintre părinți.

RAC 22.06-21.07

Urmează o săptămână activă, când sunteți încrezători și entuziasmați de ideile mari. Aceste idei ar putea include reparații la domiciliu sau efectuarea unor schimbări semnificative. Foarte probabil vor avea loc discuții în familie.

LEU 22.07-22.08

Vă concentrați puternic pe bani, pe fluxul numerar și pe câștiguri. Vreți să vă organizați astfel încât să aveți controlul, iar ceea ce dețineți să funcționeze pentru dumneavoastră. Acum este momentul prielnic să vă schimbați garderoba. Succes!

FECIOARĂ 23.08-22.09

Sunteți plini de energie și asta înseamnă că veți atrage oameni importanți și situații favorabile. Vă veți identifica în ceea ce faceți și veți munci din greu pentru a vă atinge obiectivele.

BALANȚĂ 23.09-22.10

Se pare că este vremea prielnică să vă așezați și să meditați în tihnă. Astrele însă sunt de altă părere. Mercur vă face să deveniți vorbăreți. Venus promovează prieteniile cu ceilalți, în special cu oameni creativi.

SCORPION 23.10-21.11

Este un moment important pentru dumneavoastră, mai ales în ceea ce privește stabilirea obiectivelor viitoare. Oamenii vă vor căuta pentru sfaturile creative despre grădinărit, design și renovarea locuinței.

SĂGETĂTOR 22.11-21.12

Soarele se află în partea de sus a diagramei dumneavoastră și asta înseamnă că sunteți admirați. Cei din jur vă văd competenți și talentați, chiar dacă nu faceți nimic special. Acum este momentul pentru o mărire de salariu sau o vacanță scurtă.

CAPRICORN 22.12-19.01

Veți face schimbări majore acasă, în special orice vă îmbunătățește casa printr-o extindere, o renovare a acesteia sau chiar schimbând reședința. Câteva discuții cu părinții vă vor inspira să faceți planuri ambițioase.

VĂRSĂTOR 20.01-18.02

Săptămâna aceasta optimismul dumneavoastră nu are limite. Sunteți plini de energie pozitivă și de entuziasm. Acesta este motivul pentru care doriți să socializați și să explorați idei creative. Veți fi inspirați de idei înalte și de filozofii.

PEȘTI 19.02-20.03

Obișnuiți-vă cu faptul că trebuie să vă concentrați pe casă, familie și viața privată. Acest lucru s-ar putea datora schimbărilor rezidențiale, a persoanelor care vin și pleacă, a proiectelor de redecorare sau de renovare, a vizitelor de familie.

Nativul săptămânii: **DIMITRIE POMPEIU** (22.09.1873 – 08.10.1954)

A fost un matematician român, membru titular al Academiei Române. Acest nativ al zodiei Balanță este inițiatorul teoriei funcțiilor poligene, cel care a introdus noțiunea de derivată areolară și a extins celebra formulă a lui Cauchy. Este creatorul școlii matematice de teoria ecuațiilor cu derivate parțiale și de mecanică. A publicat opera matematică în aproximativ 150 de lucrări.

TELEFONUL CITITORILUI
Pentru a afla direct de la cititorii noștri opiniile legate de conținutul revistei, apelați numărul de telefon: 0213178965

Preț abonament

PERIOADA	VALOAREA
❑ 1 LUNĂ	13,00 LEI
❑ 2 LUNI	26,00 LEI
❑ 3 LUNI	39,00 LEI
❑ 4 LUNI	52,00 LEI
❑ 5 LUNI	65,00 LEI
❑ 6 LUNI	78,00 LEI

Abonamente 2022

Abonați-vă la revista Magazin direct la redacție!

Abonamente 2022

● Modalitățile de abonare sunt următoarele:

1 Achitarea printr-un mandat poștal (pe adresa: Ionescu Simion – la Casa Editorială Magazin, Piața Presei Libere nr. 1, corp C3, etaj 1, cam. 49-52, sector 1, București, cod 013701), a contravalorii abonamentului solicitat.

2 Plata în următoarele conturi bancare, pentru client: Casa Editorială „Magazin" S.R.L. (CUI: RO 1571838):
– RO74 BACX 0000 0030 0016 0000 Unicredit
– RO24 RNCB 0072 0496 8985 0001 B.C.R.

Prețurile abonamentelor sunt cele din talonul alăturat, la care se adaugă taxa poștală de expediere sau comisionul bancar.

În cazul în care nu specificați data de începere a abonamentului, acesta va fi expediat de la data încasării mandatului poștal.

Termenul de primire a abonamentului este 1-5 zile lucrătoare de la data expedierii, conform termenelor Poștei Române (cel târziu în ziua de marți a săptămânii următoare celei de apariție).

Pentru informații suplimentare vă rugăm să sunați la telefon 021.317.89.65 sau 0722.625.622.

➲ Cititorii din străinătate pot contracta abonamente, achitând contravaloarea abonamentului dorit:
– 3 luni: 45 euro sau 50 $,
– 6 luni: 90 euro sau 100 $,
sume virate în conturile societății, enumerate alăturat.

MANDAT POȘTAL

DESTINATAR
Nume IONESCU SIMION – la
Prenume C.E. «MAGAZIN» S.R.L.
Str. Piața Presei Libere Nr. 1
Bloc ... Scara ... Etaj 1 Ap. ...
Cod 013701 Localitatea București
Jud./Sect. 1 Tel. ...
C.N.P. ...
Expeditor ...
Localitatea ...
Suma în cifre (LEI) ...
Suma în litere (LEI) ...
RAMBURS C.P. NR. ...

TELEFON RECLAMAȚII ABONAMENTE 0722625622

SERIE NOUĂ - 1618 • ANUL LXV • 22 SEPTEMBRIE 2022 • 16 PAGINI • 3,5 LEI Nr. 38 (3368)

magazin

www.magazin.ro

E-mail: redactia.revistamagazin@yahoo.com • redactia.revistamagazin@gmail.com
WhatsApp: 0722.625.622

SĂPTĂMÂNAL CULTURAL - ŞTIINŢIFIC INDEPENDENT

Spectacolul cunoașterii

„PLANETĂ OCEANICĂ”, la 100 de ani-lumină de Terra

Femina club

Pentru dumneavoastră, doamnă

Tonifiere cu energia naturii

Dosarele frumuseții

Perfecțiunea rujurilor

Minunile lumii

STUPII DE PIATRĂ

„Când iei viața peste picior, îți pune piedici.”

Tudor Muşatescu

Materia întunecată a omorât DINOZAURII? 2

DACĂ ESTE ADEVĂRATĂ, IPOTEZA LUI MICHAEL RAMPINO, geolog la Universitatea din New York, despre care scriam săptămâna trecută, ar avea implicaţii profunde nu numai pentru trecutul şi viitorul vieţii de pe Pământ, ci şi pentru ştiinţa planetară în ansamblu.

„Oamenii de ştiinţă ar fi forţaţi să ia în considerare istoria Pământului şi a celorlalte sisteme planetare ale Sistemului Solar într-un context galactic, în care arhitectura invizibilă a materiei întunecate a Căii Lactee este adevărata cauză a evenimentelor-cheie din viaţa unei planete. Majorităţii geologilor nu le va plăcea acest lucru, deoarece ar putea însemna că astrofizica depăşeşte geologia ca motor principal al schimbărilor geologice”, spune Rampino. „Dar geologia, sau să spunem ştiinţa planetară, este într-adevăr un subdomeniu al astrofizicii, nu-i aşa?”

Întrebarea-cheie, desigur, este dacă o parte din materia întunecată a Căii Lactee există într-adevăr într-un disc subţire şi aglomerat. Din fericire, într-un deceniu, cercetătorii ar trebui să aibă în mână o mulţime de date care ar putea infirma sau valida ideea controversată a lui Rampino. Lansat în 2013 pentru a mapa mişcările unui miliard de stele în Calea Lactee, sonda spaţială *Gaia* (Pământul) a Agenţiei Spaţiale Europene (ASE) va ajuta la stabilirea dimensiunilor oricărui disc de materie întunecată şi cât de des oscilează sistemul nostru solar prin el.

Descoperirea şi studiul unor cratere antice suplimentare ar putea confirma sau infirma, de asemenea, periodicitatea postulată a impacturilor gigantice şi ar putea ajuta la stabilirea evenimentelor cauzate fie de comete, fie de asteroizi. Dacă rezultatele sondei *Gaia* nu dezvăluie semne ale unui disc subţire şi dens de materie întunecată sau dacă studiile arată că mai multe cratere sunt cauzate de asteroizii din sistemul solar interior decât de comete, Rampino şi alţi cercetători vor trebui probabil să se întoarcă la planşeta de desen.

Alternativ, dovezile pentru sau împotriva extincţiilor în masă determinate de materia întunecată ar putea veni din astronomia extragalactică şi chiar din fizica particulelor în sine. Observaţii recente ale micilor galaxii satelit care orbitează în jurul *Andromedei*, cea mai apropiată galaxie spirală vecină a Căii Lactee, susţin provizoriu existenţa unui disc de materie întunecată acolo, sugerând că probabil şi galaxia noastră are una. Chiar şi aşa, astrofizicianul de la Universitatea din Michigan, Katherine Freese, unul dintre primii cercetători care a examinat riguros cum ar putea avea loc anihilarea materiei întunecate în interiorul Pământului, observă că scenariul lui Rampino ar cere „materie întunecată foarte specială”.

Mai exact, materia întunecată ar trebui să interacţioneze slab cu ea însăşi pentru a disipa suficientă energie pentru a se răci şi a se aşeza într-un disc placid, foarte subţire. Potrivit Lisei Randall, care a fost coautor al lucrării din 2014 şi care sugerează că materia întunecată ar putea conduce la dispariţii prin impacturi uriaşe, mai multe modele teoretice plauzibile prezic un astfel de disc, dar foarte puţine permit aglomerările dense din interiorul discului cerute de ipoteza lui Rampino.

„În majoritatea modelelor de materie întunecată, aceste aglomerări nu există”, spune Randall. „Chiar dacă există şi sunt distribuite pe un disc, nu vedem că vor trece prin Pământ suficient de des. La urma urmei, aglomerările nu umplu spaţiul – există spaţiu suficient pentru ca sistemul nostru solar să treacă prin ele.”

În plus, Randall observă că, dacă într-adevăr există aglomerări dense într-un disc subţire de materie întunecată, materia întunecată ar trebui să se anihileze ocazional în aglomerări pentru a produce raze gamma. „Nu este clar de ce nu am fi observat deja acel semnal de raze gamma”, spune ea. Sau, poate cel mai probabil, presupusele periodicităţi ale extincţiilor în masă nu sunt atât de clare şi de aliniate cu precizie pe cât s-ar putea spera.

Coryn Bailer-Jones, un astrofizician la Institutul Max Planck pentru Astronomie din Heidelberg, Germania, care a efectuat analize statistice ale ratelor craterelor de impact, precum şi ale extincţiilor în masă, este sceptic că oricare dintre acestea prezintă fenomene periodice. Problema este că datele disponibile nu sunt foarte bune şi poartă imense incertitudini.

> TEORIA CONFORM CĂREIA „VALURILE” DE EXTINCŢII ÎN MASĂ CARE S-AU ABĂTUT PERIODIC ASUPRA PĂMÂNTULUI, CINCI LA NUMĂR, AU FOST CAUZATE DE „MATERIA ÎNTUNECATĂ” DIN UNIVERS, NU ARE MULŢI SUSŢINĂTORI, DAR AUTORUL EI SPUNE CĂ EA ARE IMPLICAŢII PROFUNDE.

Statisticile craterelor de impact pentru Pământ sunt notoriu variabile şi suspecte. Presupusa lor periodicitate fluctuează foarte mult în funcţie de dimensiunile minime ale craterelor evaluate, iar craterele pot fi şterse, ascunse sau chiar imitate de o varietate de procese geologice. Potrivit lui Bailer-Jones, statisticile privind biodiversitatea din înregistrările fosile sunt încă mai problematice, din cauza unui număr şi mai mare de mecanisme complexe care dictează cum, când şi unde se formează şi se păstrează fosilele diferitelor soiuri de organisme.

Mai mult, notează Bailer-Jones, oscilaţia în sus şi în jos a sistemului solar prin Calea Lactee are încă incertitudini de mai multe milioane de ani. În timp ce afirmaţiile de suprapunere, alinierea periodicităţilor în cadrul tuturor acestor date ar putea fi semnificative şi valide, spune Bailer-Jones, după toate probabilităţile acestea sunt în schimb produsul unei tendinţe prea umane de a proiecta ordinea şi logica pe puţin mai mult decât zgomot haotic.

Susţinătorii periodicităţii sprijină teoria, iar bătălia cu cei care o resping este încă în desfăşurare în literatura ştiinţifică. „Cred că este interesant şi merită să pui aceste întrebări”, spune Bailer-Jones. „Dar trebuie să fim atenţi să nu dăm impresia că avem de fapt o problemă care are nevoie de materie întunecată ca mecanism de extincţie în masă. Este bine să vorbim despre mecanism, dar presupusele periodicităţi – sau mai degrabă, lipsa acestora – nu oferă nicio dovadă pentru asta.”

Rampino şi alţii care văd periodicităţi în fosile şi cratere recunosc în mod liber că concluziile lor sunt speculative şi că unele dintre statisticile lor sunt în prezent dezamăgitoare.

Cu toate acestea, indicii revelatoare descoperite în roci şi fosile încă le alimentează interesul pentru găsirea unei piese finale a puzzle-ului, nişte dovezi cruciale care vor face în sfârşit totul coerent şi vor confirma ceea ce ar putea fi cel mai mare ciclu de viaţă şi moarte descoperit vreodată.

La intervale de timp geologice, sistemul nostru solar oscilant a traversat recent planul mijlociu al Căii Lactee, trecând prin chiar regiunea în care ar exista un disc de materie întunecată. Poate că unele comete îndepărtate simt acea tracţiune blândă chiar şi acum, iar nucleul Pământului sfârâie deja de anihilarea materiei întunecate. Confirmarea poate fi la fel de aproape ca şi următoarea serie de impacturi cometare la nivel de extincţie sau erupţii supervulcanice.

Urmărim cerul, dar şi pământul de sub picioarele noastre...

GEORGE CUŞNARENCU

Biblioteca Județeană MUREŞ TÂRGU MUREŞ

Orașe-parcuri pe mapamond

Sensul estetic al noțiunii de parc acoperă deopotrivă arii naturale întinse, puse sub protecția oficială a unor legi stricte și acele arhitecturi urbane verzi, de obicei sofisticate, care respectă anumite geometrii și reguli de echilibru între civilizație și o lume semisălbatică ce reunește faună, floră și minerale.

Sub acest semn al armoniei au fost evaluate recent datele referitoare la spațiile verzi din cele mai mari 100 de orașe din lume.

Renumitul Central Park din New York s-a situat pe primul loc, adunând aproape 8 milioane de voturi de la utilizatorii Instagram. Situat în centrul Manhattanului, parcul de 342 de hectare oferă o fărâmă de răgaz de la agitația orașului care nu doarme niciodată. Următorul pe listă este Hyde Park din Londra. 142 de hectare și este cel mai mare parc regal din centrul Londrei. Parcul Hangang din Seul (Coreea de Sud), Griffith Park din Los Angeles și Golden Gate Park din San Francisco, dar și alte grădini publice și parcuri din

Japonia ori Australia, din Brazilia și Mexic, din Spania, Franța, Italia sau Germania sunt, de asemenea, extrem de „seducătoare".

Copaci cu perfuzii

Parcurile urbane oferă mai mult decât un fundal foto atractiv: s-a dovedit că ele îmbunătățesc considerabil calitatea vieții persoanelor care locuiesc în apropiere. Studiile au indicat o legătură între proximitatea de spațiu verde și creșterea duratei de viață a femeilor, precum și a nivelurilor mai scăzute de agresivitate la copii. Seul, capitala Coreei de Sud, miracolul Extremului Orient, și-a folosit propriile resurse pentru a oferi o viață nouă zonei centrale, multă vreme acoperită de un tronson de autostradă. Restaurarea pârâului Cheonggyecheon a condus la revitalizarea mediului urban, eliberând uriașul potențial de spațiu public verde – inima vie a oricărei localități moderne. Declinul vechii zone centrale a fost o problemă persistentă de-a lungul anilor.

Între 1975 și 1995, populația a crescut cu 44%, la 9,89 milioane de locuitori. Totuși, în același interval, numărul locuitorilor din centru a scăzut cu 52%, în paralel cu stagnarea și apoi scăderea suprafeței construite.

Revigorarea produsă în ultimii ani a dat naștere, practic, unui nou oraș Seul riveran. Incredibila imagine de parc locuit este conturată de cheiul dotat cu instalații de salubrizare ultramoderne, pe malurile pârâului circulând mijloace de transport ecologice, iar deasupra apei se arcuiesc punți ori sunt plantate popularele pietre pe care pășesc pietonii.

Inutil de precizat că gunoaiele lipsesc, iar spațiul verde este perfect întreținut, inclusiv prin hidratarea permanentă a copacilor prin instalații de „perfuzie" speciale. O renaștere din propria ruină, care deschide larg fereastra către o civilizație a viitorului.

Despre neologisme

Să vorbim corect!

Cu ceva timp în urmă am urmărit cu multă atenție o emisiune despre noul vocabular folosit în diverse ocazii. Era chiar „Ziua Limbii Române" și mă așteptam la niște intervenții serioase. Din nefericire, tinerii întrebați au spus – majoritatea – că le este foarte ușor să folosească termeni străini și prescurtări lucrând în diverse întreprinderi care au contract cu alte țări.

Și-au spus cuvântul și câțiva „specialiști" care s-au arătat întru totul de acord cu folosirea neologismelor care – spuneau domniile lor – au intrat și în dicționare fiind absolut necesare.

Regretăm să le amintim că nu acesta este genul de neologisme care ne supără.

De-a lungul secolelor, limba noastră a cunoscut diverse influențe: greacă, italiană, franceză, latinistă, dar s-au găsit oameni conștienți care au pus lucrurile la punct. Este suficient să-i amintim pe marele Hașdeu sau pe Titu Maiorescu.

Noi protestăm împotriva celor care declară că sunt „eager să" (dornic să) sau se simt „boring" (plictisiți) sau se îmbracă „casual" (obișnuit/întâmplător). Pe aceștia îi considerăm de un snobism desăvârșit care mutilează limba română, iar pe cei care nu ne cred îi invităm să recitească multe comedii ale lui Vasile Alecsandri. Se găsesc și pe Internet! *(I.S.)*

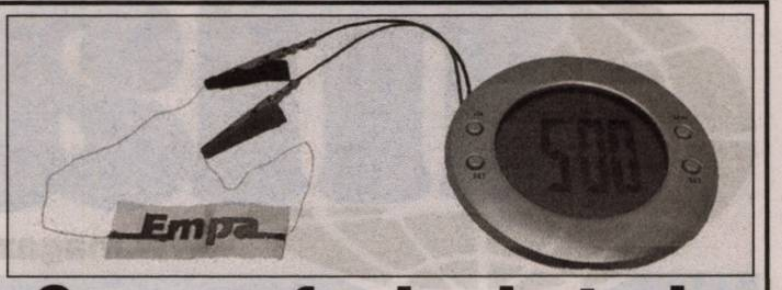

Cum să faci o baterie
doar cu apă și hârtie

Nevoia imperativă a planetei noastre de curățenie și protecție, măcar în ceasul al doisprezecelea, a determinat opțiuni imprevizibile pentru produse cât mai ecologice, biodegradabile, care să poată fi utilizate în cât mai multe domenii.

În această ecuație esențială pentru societatea umană, elementele furnizoare de energie sunt extrem de importante, totodată constituind o provocare majoră în ceea ce privește protecția mediului natural.

Recent prezentată în revista Scientific Reports, o nouă baterie de hârtie biodegradabilă, activată cu apă, promite să facă electronicele de unică folosință de mică putere mai ecologice. Ea a fost dezvoltată de oamenii de știință de la Laboratoarele Federale Elvețiene pentru Știința și Tehnologia Materialelor ale institutului Empa.

Bateria de hârtie acționată cu apă constă din mai multe celule, fiecare măsurând un centimetru pătrat, legate între ele. Substratul de hârtie este impregnat cu clorură de sodiu (banala sare de masă), iar unul dintre capete, de care sunt atașate două fire, este acoperit cu ceară.

Ca mod de funcționare, cercetătorii arată că, atunci când o cantitate mică de apă este aplicată pe baterie, lichidul face ca sarea din hârtie să se dizolve, eliberând ioni încărcați, care se dispersează în electrolitul hârtiei umede, inducând oxidarea zincului în anod, ceea ce va provoca eliberarea de electroni. În cadrul testelor, bateria a fost folosită pentru a alimenta un ceas cu alarmă LCD (cu cristale lichide).

Acest tip de baterie de hârtie este destinat în special pentru alimentarea senzorilor de mediu, precum și a dispozitivelor de diagnosticare medicală de unică folosință. Cercetătorii elvețieni au constatat că numai două picături de apă sunt suficiente pentru a activa o singură celulă în 20 de secunde. Când nu este conectată la un dispozitiv consumator de energie, bateria a ajuns la o tensiune de 1,2 volți.

Vafa de piatră

Știm că, frecvent, imaginația umană atribuie unor obiecte oarecare însușiri și valori care pot genera nu doar interes, ci și dezbateri aprinse.

Este și cazul unei bucăți de stâncă aflate „de pază" lângă spectaculosul ansamblu natural montan West Virginia Overlook, din Statele Unite.

Elementul bizar ce a adus-o în atenția publicului și a oamenilor de știință este o rețea complicată de linii și unghiuri impregnate pe una dintre fațetele ei. Acest aspect sugerează în mod izbitor... o vafă, astfel că piatra a fost botezată, pur și simplu, Waffle Rock! Însă, dacă acest demers nu a fost unul complicat, despre originea ciudatei piese s-au emis tot felul de ipoteze, nu mai puțin fanteziste.

Unii au susținut cu convingere că este o dovadă a vizitatorilor de pe altă planetă, alții spun că avem de-a face cu „modelul" pielii unei șopârle uriașe (!?) ori cu o pictogramă realizată în preistorie de strămoși ai noștri, iar alții că este doar o formațiune geologică interesantă.

În acest moment, cel mai înțelept ar fi să luăm în discuție această de pe urmă teorie; care însă... nu e o simplă teorie. Istoria spune că prin anii 1930, când guvernul a decis construirea unui baraj pe râul Potomac, s-a pecetluit și soarta micului oraș Shaw, aflat chiar pe malurile acestuia.

Altfel spus, localitatea avea să fie inundată după strămutarea populației, ceea ce nu a fost tocmai pe placul oamenilor. Și se mai spune că nu atât soarta lor îi durea, cât faptul că avea să dispară sub apă și obiectul aproape divinizat de ei, pe care îl numeau Stânca indiană sau Stânca Mamei.

În cele din urmă, la presiunea locuitorilor micului oraș „condamnat", a fost prelevat un fragment din stânca masivă ce purta ciudatele semne și expus la

Jennings Randolph Lake din comitatul Mineral County.

Cât despre structura „vafei" minerale, specialiștii care au analizat fragmentul salvat au stabilit că este o formațiune geologică naturală. Potrivit hidrogeologului Jim Palmer, în urmă cu 250-300 de milioane de ani, „articulațiile s-au deschis în gresia moale și au permis apei bogate în fier să se scurgă în fisuri și să formeze ciment în jurul particulelor de nisip. Acest nisip cimentat este foarte rezistent la intemperii. Nu este vorba despre gresie obișnuită, ci despre una moale desprinsă de stâncă", în timp ce modelul asemănător grilei de gresie tare a rezistat, astfel luând naștere interesanta „vafă" de piatră.

Procesul a durat peste 100 de milioane de ani. Deși astfel de formațiuni nu sunt obișnuite, stânci cu model similar au fost găsite pe partea de est a Muntelui Tea Creek din Pocahontas County, Virginia de Vest.

Pagină realizată de
ADRIAN-NICOLAE POPESCU

Săptămânalul „Magazin" este editat de

CASA EDITORIALĂ „MAGAZIN" S.R.L.

magazin

Înmatriculată la Oficiul Registrului Comerțului București sub nr. J/40/2623/1991 din 8 mai 1991. Adresa: București sector 1, Piața Presei Libere nr.1, corp C3, etaj 1, cam. 49-52, cod 013701.

CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE:
ECATERINA BĂTRÂNEANU
Președintă
GEORGE CUȘNARENCU
Administrator
NICUȘOR DINCĂ – Administrator

ISSN 0258-1523

REDACȚIA: Telefon: 021.317.89.65
Irina Stoica, Gabriel Tudor, Ionel Cojocaru, Adrian-Nicolae Popescu

Responsabil de număr: Ionel Cojocaru
Secretar de redacție: Gabriela Nițu

PUBLICITATE: Tel.: 0722.625.622
DIFUZARE: Tel.: 021.317.89.65
E-mail: redactia.revistamagazin@yahoo.com
Nicușor Dincă (director) – 0722.625.622, Simion Ionescu

FINANCIAR-CONTABIL:
Cont: RO74 BACX 0000 0030 0016 0000 (LEI)
Unicredit Bank S.A. – Sucursala Panduri
Cont: RO24 RNCB 0072 0496 8985 0001
B.C.R. – Sector 1, București

COLEGIUL DE REDACȚIE:
ECATERINA BĂTRÂNEANU
Președintă a Consiliului de Administrație
Tel.: 021.317.89.65
E-mail: redactia.revistamagazin@yahoo.com
GEORGE CUȘNARENCU
Redactor-șef
ADRIAN HOAJĂ, MELANIA CONSTANTINIU

Cititorii din străinătate se pot abona prin Casa Editorială „Magazin" S.R.L. Piața Presei Libere nr.1, sector 1, corp C3, etaj 1, cam. 49-52, sector 1, București, România
Tel.: 021.317.89.65
E-mail: redactia.revistamagazin@yahoo.com

TEHNOREDACTARE COMPUTERIZATĂ:
„MAGAZIN"
Gabriela Nițu, Rodica Nițu

Redactorii semnatari ai articolelor publicate în revistă sunt direct răspunzători, material și din punct de vedere juridic, pentru exactitatea și corectitudinea celor relatate. Revista își declină orice responsabilitate.

Tiparul: **TIPOART IDEA STUDIO S.R.L.**

„Planetă oceanică”, la 100 de ani-lumină de Terra

Oamenii de știință au descoperit o „planetă oceanică” semănând izbitor de mult cu cea din filmul de acțiune post-apocaliptic „Lumea apelor”, din 1995, cu Kevin Costner în rolul principal. Aceștia au declarat că planeta – situată la 100 de ani-lumină de Pământ – este complet acoperită de un strat gros de apă.

Ea este puțin mai mare ca mărime și masă decât Pământul și se află suficient de departe de steaua sa pentru a putea susține viața. TOI-1452 b, o exoplanetă care orbitează în jurul uneia dintre cele două stele mici dintr-un sistem binar situat în constelația Draco, a fost descoperită de o echipă internațională de cercetători, conduși de Charles Cadieux, doctorand la Universitatea din Montreal și membru al Institutului de Cercetare a Exoplanetelor (iREx). Telescopul spațial TESS al NASA, care cercetează întregul cer în căutarea unor sisteme planetare apropiate de al nostru, a fost cel care i-a pus pe cercetători pe urmele exoplanetei.

Un semnal de la TESS a arătat o ușoară scădere a luminozității la fiecare 11 zile, ceea ce le-a permis astronomilor să prezică existența unei planete cu aproximativ 70% mai mare decât Pământul.

Steaua gazdă a exoplanetei, TOI-1452, este mult mai mică decât soarele nostru și este una dintre cele două stele de dimensiuni similare din sistemul binar. Cele două stele orbitează una în jurul celeilalte și sunt separate de o distanță atât de mică – 97 de unități astronomice, adică de aproximativ două ori și jumătate distanța dintre Soare și Pluto – încât telescopul TESS le vede ca pe un singur punct de lumină. Cu toate acestea, prin observații suplimentare, astronomii au reușit să stabilească faptul că TOI-1452 b orbitează într-adevăr în jurul stelei TOI-1452.

Exoplaneta TOI-1452 b este probabil stâncoasă, ca și planeta noastră, dar raza, masa și densitatea acesteia sugerează o lume foarte diferită de a noastră, declară experții – masa ei ar putea fi de aproape cinci ori mai mare decât a Terrei.

În ultimii ani, astronomii au identificat și au determinat raza și masa multor exoplanete cu o dimensiune cuprinsă între cea a Pământului și cea a lui Neptun (de aproximativ 3,8 ori mai mare decât Pământul). Unele dintre acestea au o densitate care poate fi explicată doar dacă o mare parte din masa lor este formată din materiale mai ușoare decât cele care alcătuiesc structura internă a Pământului, cum ar fi apa.

Aceste lumi ipotetice au fost denumite „planete oceanice”. TOI-1452 b este unul dintre cei mai buni candidați pentru o planetă oceanică identificată până în prezent, susține Cadieux.

Analiza lui TOI-1452 b arată că apa ar putea reprezenta până la 30% din masa sa, o proporție similară cu cea a unor sateliți naturali din sistemul nostru solar, cum ar fi Ganymede și Callisto ai lui Jupiter și Titan și Enceladus ai lui Saturn.

Se speră că TOI-1452 b va fi un candidat perfect pentru observații ulterioare, realizate cu ajutorul noului telescop spațial James Webb al NASA, în valoare de 10 miliarde de dolari care a început să efectueze observații științifice în luna iulie a acestui an.

Acestea prezintă, de asemenea, dovezi că au fost alterate de apă. Kenneth Farley, cercetător în cadrul proiectului Perseverance, de la Caltech (Institutul Tehnologic din California), adaugă: „O mare valoare a rocilor igneice pe care le-am colectat este că ne vor spune când a fost prezent lacul în Jezero, fapt care, la rândul său, va oferi răspuns unor întrebări majore: când a fost clima lui Marte favorabilă lacurilor și râurilor de la suprafața planetei și când s-a transformat în condițiile foarte reci și uscate pe care le vedem astăzi?”.

Perseverance caută viață în rocile marțiene

Roci marțiene care au fost cândva sub apă și care ar putea conține dovezi de viață extraterestră au fost colectate de roverul Perseverance al NASA. Mostrele străvechi au fost stocate de robotul de mărimea unei mașini, pentru a fi readuse pe Pământ la începutul anilor 2030.

Oamenii de știință au declarat că aceste roci au fost alterate de apa care a curs cândva peste Planeta Roșie și ar fi putut susține viața în urmă cu miliarde de ani. Profesorul Amy Williams, de la Universitatea din Florida, precizează: „Avem pe Pământ organisme care trăiesc în tipuri de roci foarte asemănătoare, iar alterarea mineralelor de către apă are potențialul de a înregistra biosemnături”. Recuperarea unor astfel de eșantioane este primul pas în încercarea oamenilor de știință de a stabili dacă Marte a găzduit vreodată viață. Rocile au fost găsite pe fundul craterului Jezero, unde o mare deltă de râu se vărsa cândva într-un lac. Perseverance este echipat cu un burghiu care sapă în sedimente pentru a colecta potențiale dovezi de microbi fosilizați.

Dirijat de Jet Propulsion Laboratory al NASA, Perseverance a amartizat pe fundul craterului Jezero în februarie 2021. De atunci, oamenii de știință au explorat compoziția geologică a fundului craterului cu ajutorul unei serii de instrumente aflate la bordul roverului, care pot fotografia și analiza compoziția chimică a rocilor.

Echipa americană a descoperit că albia craterului s-a erodat mai mult decât ar fi fost de așteptat. Eroziunea a scos la iveală un crater alcătuit din roci formate din lavă și magmă, cunoscute sub numele de roci igneice.

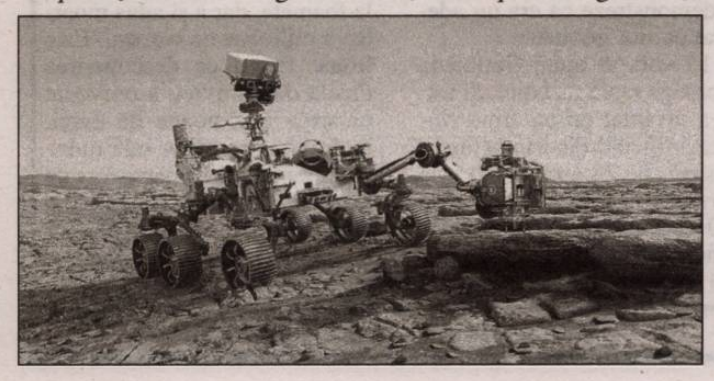

În California, adio mașini pe benzină din 2035

California a devenit în mod oficial prima regiune din lume care va aplica o interdicție de vânzare asupra mașinilor noi pe benzină până în 2035. Constructorii auto vor fi de acum obligați să reducă numărul de mașini consumatoare de benzină pe care le vând pentru a atinge prima cotă a planului care impune ca 35% din mașinile, SUV-urile și camionetele mici noi vândute în California până în 2026 să fie vehicule cu emisii zero.

Cota va crește la fiecare doi ani, cu 51% până în 2028, 68% până în 2030, pentru ca apoi, cinci ani mai târziu, 100% din toate vehiculele noi vândute să fie alimentate cu baterii electrice. Cu toate acestea, există mai multe obstacole pe care oficialii statului american trebuie să le abordeze pentru a se asigura că mandatul este rezonabil pentru toți californienii, cum ar fi oferirea de stimulente pentru consumatorii care cumpără vehicule electrice scumpe și furnizarea a milioane de sisteme de încărcare suplimentare.

Deși California are cele mai multe asemenea sisteme din SUA, va avea nevoie de 2,1 milioane până în 2030 pentru a satisface cererea noii flote masive de vehicule electrice. Interdicția face parte din planul mai amplu al Californiei de a renunța complet la combustibilii fosili și de a utiliza 100% energie regenerabilă până în 2045.

Interdicția nu îi împiedică pe rezidenți să își conducă actualele mașini pe benzină sau să le cumpere și să le vândă la mâna a doua. Vehiculele pe benzină și diesel sunt responsabile pentru aproape 36% din gazele cu efect de seră din California, ceea ce face ca acest stat să fie al doilea cel mai mare emițător din SUA, după Texas.

Formula unei „dimineți perfecte”

Pentru a începe ziua cu dreptul, dați-vă jos din pat la ora 7.12 și faceți exerciții fizice timp de exact 21 de minute. Pentru a vă simți mai degrabă vesel, decât morocănos, petreceți zece minute la duș și apoi acordați-vă fix 18 minute pentru micul dejun.

Aceste instrucțiuni provin dintr-un sondaj efectuat în Marea Britanie pe un eșantion de 2.000 de persoane, iar rezultatele au fost analizate de matematicianul dr. Anne-Marie Imafidon, președintele Asociației Britanice de Știință, care a conceput o formulă pentru cea mai bună rutină matinală.

Răspunsurile medii arată că timpul optim petrecut la duș este de zece minute, iar oamenii preferă să stea opt ore în pat, să se trezească la 7.12 și să ia micul dejun la 7.25. „Această formulă este un instrument extraordinar, o combinație a diferitelor elemente și ar trebui să fie cheia pentru a nu te trezi cu «fața la cearșaf»”, afirmă dr. Imafidon.

Pentru a calcula dacă rutina dumneavoastră vă pune într-o stare de bună dispoziție, dublați timpul pe care îl petreceți la micul dejun, apoi adăugați minutele petrecute la exerciții fizice și la duș. Acum calculați diferența dintre cât ați dormit și cele opt ore optime – 1,5, de exemplu, dacă ați dormit șase ore și jumătate – și diferența de ore dintre momentul în care v-ați trezit și ora 7.12 – mai precis 1, dacă v-ați trezit la ora 8.12.

Totalul de minute pentru micul dejun, exerciții fizice și duș se împarte la suma bazată pe orele de somn și de trezire. Adăugați acum minutele petrecute făcând lucruri precum cititul ziarului sau cuvintele încrucișate, după ce mai întâi împărțiți acest număr la doi.

Numărul la care ajungeți ar trebui să fie mai mare de 37 dacă aveți cea mai bună rutină matinală. Studiul a constatat că 29% dintre oameni se trezesc în mod regulat „cu fața la cearșaf” și rămân morocănoși toată dimineața.

Pagină realizată de **GABRIEL TUDOR**

Ce s-a întâmplat cu CREIERUL LUI KENNEDY?

După mai bine de o jumătate de secol, mulţi oameni încă se întreabă cine s-a aflat cu adevărat în spatele asasinării lui John F. Kennedy. Dar alţii îşi pun o întrebare cu totul diferită: ce s-a întâmplat cu creierul lui JFK? Deşi trupul celui de-al 35-lea preşedinte al Americii este înmormântat la Cimitirul Naţional Arlington, creierul său lipseşte din 1966. Ce s-a întâmplat cu el?

Saga creierului lui John F. Kennedy începe chiar în ziua în care preşedintele a fost ucis. Pe 22 noiembrie 1963, JFK a fost asasinat în timp ce străbătea, în limuzina prezidenţială deschisă, străzile oraşului Dallas, Texas. În acea noapte, o autopsie efectuată la Spitalul Naval Bethesda a stabilit că preşedintele a fost împuşcat de două ori, de sus şi din spate.

„Nu mai rămăsese mare lucru din creier", îşi amintea agentul FBI Francis O'Neill Jr. care a fost prezent la autopsie. „Mai mult de jumătate din creier lipsea." El a văzut cum medicii au scos creierul şi l-au pus „într-un borcan alb". Medicii au notat, de asemenea, în raportul de autopsie: „creierul este conservat şi îndepărtat pentru a fi studiat mai departe".

Potrivit lui James Swanson în lucrarea *End of Days: The Assassination of John F. Kennedy*, creierul a fost pus în cele din urmă într-un recipient din oţel inoxidabil cu capac înşurubat şi a fost mutat la Arhivele Naţionale. Dar în 1966 creierul, lamelele de ţesut şi alte materiale de autopsie dispăruseră deja, iar o anchetă ulterioară nu a reuşit să le mai localizeze.

Adepţii teoriei conspiraţiei sugerează că creierul lui JFK ar ascunde adevărul despre moartea sa. În mod oficial, autopsia a constatat că preşedintele a fost lovit de două ori „de sus şi din spate". Acest lucru se potriveşte cu concluzia că Lee Harvey Oswald l-ar fi împuşcat mortal pe preşedinte de la etajul şase al unui depozit de cărţi. Cu toate acestea, o teorie a conspiraţiei susţine că creierul lui Kennedy ar releva contrariul – că JFK ar fi fost împuşcat din faţă!

Potrivit adepţilor teoriei, acesta este motivul pentru care creierul lui JFK a fost furat. Dar Swanson este de altă părere. De-

şi este de acord cu ipoteza furtului, el crede că „hoţul" ar fi fost nimeni altul decât fratele lui Kennedy, Robert F. Kennedy.

„Bobby Kennedy a făcut asta nu pentru a ascunde dovezile unei conspiraţii, ci poate pentru a ascunde dovezile adevăratei dimensiuni a bolilor de care suferea preşedintele Kennedy, sau ale numărului imens de medicamente şi substanţe psihoactive pe care preşedintele Kennedy le lua", spune el.

Într-adevăr, preşedintele avea numeroase probleme de sănătate pe care le-a ţinut ascunse publicului. De asemenea, el lua o serie de medicamente, inclusiv analgezice, stimulente, somnifere şi hormoni pentru a compensa funcţionarea defectuoasă a funcţiei sale suprarenale.

Există ceva ciudat în legătură cu fotografiile de arhivă ale creierului preşedintelui. În 1998, un raport al Comisiei de revizuire a dosarelor privind asasinatul de la Dallas a ridicat o problemă tulburătoare. Membrii Comisiei susţineau că fotografiile creierului lui JFK prezentau de fapt organul greşit. „Sunt sigur în proporţie de 90-95% că fotografiile din arhive nu sunt ale creierului preşedintelui Kennedy", a declarat Douglas Horne, analistul şef al comisiei pentru arhive militare. El a adăugat: „Şi dacă nu sunt, asta nu poate însemna decât un singur lucru – că a existat o mușamalizare a dovezilor medicale."

O'Neill – agentul FBI prezent la asasinarea lui Kennedy – a declarat, de asemenea, că fotografiile oficiale ale creierului nu corespund cu ceea ce a văzut el. „Acesta arată aproape ca un creier complet", a spus el, cu totul diferit de creierul distrus pe care îl văzuse. Raportul a constatat, de asemenea, numeroase discrepanţe cu privire la cine a examinat creierul, dacă creierul a fost sau nu secţionat într-un anumit mod şi ce fel de fotografii au fost făcute.

În cele din urmă, povestea creierului lui JFK pare la fel de misterioasă ca multe aspecte ale asasinatului său. A fost furat? Pierdut? Înlocuit? Până în prezent, nimeni nu ştie. Dar publicul american ar putea primi în curând mai multe răspunsuri despre asasinarea lui Kennedy. Deşi divulgarea totală a dosarelor Kennedy a fost amânată în acest an, mai multe dosare vor fi publicate în decembrie 2022.

„Vorbitorii Codului"

Fotodocument

Doi vorbitori ai codului Navajo transmit mesaje în timpul luptelor dintre americani şi japonezi, în insulele Bougainville, în 1943. „Vorbitorii Codului" a fost denumirea dată nativilor americani care foloseau limba tribului lor pentru a trimite comunicări secrete pe câmpul de luptă. Această idee a avut o contribuţie crucială la câştigarea războiului din Pacific şi din Europa de către trupele SUA, întrucât nici japonezii şi nici germanii nu au reuşit să descifreze vreodată codul Navajo.

Fritz Haber – savantul blestemat

Fritz Haber s-a născut la 9 decembrie 1868, într-o familie evreiască bogată din Breslau (astăzi Wroclaw), dar mama lui a murit la doar trei săptămâni după ce-l adusese pe lume. Relaţia lui Fritz cu tatăl său a fost tensionată încă din copilărie. Pasionat de chimie, întrucât fusese expus încă de mic la lumea substanţelor chimice (Sigfried Haber avea o companie producătoare de coloranţi şi pigmenţi), Fritz a început să studieze acest domeniu la Universitatea Friedrich Wilhelm din Berlin, în 1886.

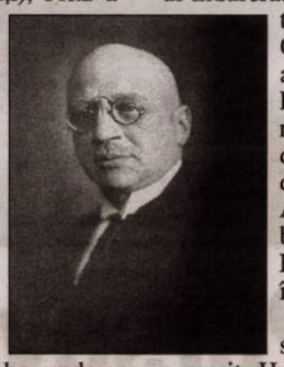

Sigfried ar fi dorit ca fiul său să se alăture afacerii familiei, dar Fritz avea alte idei. El ştia că locul lui era în laborator, nu în afaceri. A început să predea la Karlsruhe, unde a întâlnit-o pe viitoarea sa soţie, Clara Immerwahr, prima femeie germană care a obţinut un doctorat în chimie.

În 1911, Haber a reuşit să producă amoniac prin combinarea azotului şi a hidrogenului la temperaturi şi presiuni ridicate, folosind drept catalizator osmiul. Descoperirea a reprezentat un progres major în ştiinţă, întrucât crea posibilitatea realizării unor îngrăşăminte artificiale pentru agricultură, capabile să sporească în mod considerabil producţia şi să ofere hrană pentru milioane de oameni – de altfel chiar şi azi jumătate din baza alimentară a lumii este produsă datorită procesului inventat de Haber, care-i va aduce în 1918 Premiul Nobel pentru chimie.

La trei ani după inventarea procedeului, a izbucnit Primul Război Mondial. Spre deosebire de prietenul său pacifist, Albert Einstein, Haber era un naţionalist fervent, nerăbdător să demonstreze că era un adevărat patriot german.

El voia să ajute Germania să câştige rapid războiul. Şi astfel a inventat prima armă chimică artificială din istoria lumii, lansând, pe 22 aprilie 1915, la Ypres, un nor toxic de clor de 150 de tone asupra tranşeelor franceze şi ucigând sute de soldaţi în câteva minute. Haber era convins că descoperirea lui letală va salva totuşi milioane de vieţi. Dar nu toată lumea îi împărtăşea opinia şi în niciun caz soţia lui, care, măcinată de remuşcări, s-a sinucis în mai 1915, murind în braţele fiului ei, Hermann, care avea doar 13 ani.

Fritz Haber a plecat pe Frontul de Est, pentru a lansa gazul letal asupra ruşilor, a doua zi după ce soţia lui se împuşcase, lăsându-şi în urmă fiul îndurerat. Haber s-a recăsătorit mai târziu cu Charlotte Nathan şi au avut două fiice, Eva şi Lutz. Hermann nu a putut accepta decizia tatălui său de a se recăsători. Au avut o relaţie tulbure şi mai târziu, Hermann s-a mutat în SUA.

În 1946, după ce soţia sa Margarethe a murit, Hermann s-a sinucis. Avea o fiică, Claire, care lucra pentru guvernul american pentru a descoperi un antidot la efectele letale ale gazului de clor. Autorităţile au oprit cercetările în favoarea Proiectului Manhattan. În 1949, Claire s-a sinucis.

Astfel, trei generaţii de morţi tragice au afectat familia Haber. Dar lucrurile nu s-au oprit aici. Deşi Haber, ca evreu, a fost nevoit să părăsească Germania nazistă, decedând în 1934 într-un hotel din Elveţia, invenţiile sale au continuat să fie folosite de sceleraţii hitlerişti. Şi este vorba, în primul rând, de Zyklon-B, un pesticid pe bază de cianură de hidrogen, inventat de Haber în 1919, care va fi responsabil de uciderea a milioane de oameni de către regimul criminal al lui Hitler.

Este uşor să-l numim pe Haber erou sau ticălos. Moştenirea sa este complexă şi nu poate fi privită în termeni binari. Haber a salvat specia umană de la foamete, dar a şi adus moartea a milioane de oameni. Este ironic faptul că descoperirea făcută de un evreu a provocat moartea a milioane de evrei, inclusiv a propriilor sale rude.

Intenţia lui Haber a fost de a îmbunătăţi agricultura. Dar el nu a realizat că invenţiile sale ar putea găsi o utilizare sinistră.

Astăzi în istorie

22 septembrie 1882

S-a născut feldmareşalul german Wilhelm Keitel

Wilhelm Keitel a fost feldmareşal şi şef al Înaltului Comandament al forţelor armate germane în timpul celui de-al Doilea Război Mondial. Unul dintre cei mai loiali şi mai de încredere locotenenţi ai lui Adolf Hitler, el a devenit şeful statului major militar personal al Führerului şi a contribuit la conducerea majorităţii campaniilor celui de-al Treilea Reich în al Doilea Război Mondial.

Keitel a servit în principal ca ofiţer de stat major în Primul Război Mondial şi a deţinut funcţii administrative în timpul Republicii de la Weimar (1918-1933). În 1935 a devenit şef de stat major al Wehrmachtamt (Biroul Forţelor Armate), în subordinea ministrului de Război,

iar în 1938 a avansat la conducerea Oberkommando der Wehrmacht (OKW; Înaltul Comandament al Forţelor Armate), pe care Hitler îl crease ca agenţie centrală de control al efortului militar al Germaniei. A deţinut această funcţie până la sfârşitul celui de-al Doilea Război Mondial. Keitel a participat la toate conferinţele majore, a dictat termenii capitulării Franţei în iunie 1940 şi a semnat ordine operaţionale – inclusiv directive care autorizau împuşcarea comandourilor sau a comisarilor politici luaţi prizonieri în uniformă şi alte directive care făceau posibilă reţinerea civililor fără un proces echitabil.

Keitel a fost prezent, deşi nu a fost rănit, la cartierul general de campanie al lui Hitler în cadrul tentativei de asasinat comise asupra acestuia în iulie 1944. El a condus eforturile de identificare şi arestare a conspiratorilor şi a fost membru al „tribunalului de onoare" care i-a demis pe mulţi dintre ei din armata germană – asigurând astfel condamnarea la moarte de către un tribunal civil.

După război, Tribunalul Militar Internaţional l-a condamnat pe Keitel pentru planificarea şi desfăşurarea unui război de agresiune, pentru crime de război şi crime împotriva umanităţii. I s-a refuzat cererea de execuţie militară prin împuşcare, fiind spânzurat la Nürnberg. Keitel a fost considerat în general un ofiţer slab, care avea puţină experienţă militară tactică.

Pagină realizată de **GABRIEL TUDOR**

E bine de ştiut

Cercetări minuţioase au demonstrat că un creier sănătos se menţine şi introducând în alimentaţie anumite produse. Grăsimile sănătoase necesare funcţionării optime a sistemului nervos sunt cele care protejează şi hrănesc neuronii. Şi aceasta pentru că majoritatea celulelor creierului au în structura lor cele mai importante grăsimi sănătoase, respectiv acizii graşi Omega 3.

În aceste condiţii, sfatul ce se impune este să nu ocoliţi alimentele bogate în Omega 3: somonul, tonul alb, uleiul din seminţe de in, nucile sau ouăle.

E bine de ştiut că pe măsură ce înaintăm în vârstă

Hrana şi îmbunătăţirea memoriei

radicalii liberi vor produce un stres oxidativ asupra neuronilor ducând la deteriorarea celulelor nervoase. Efectul poate fi combătut de antioxidanţii prezenţi în procent mare în fructele de pădure, dar şi în spanac, broccoli, usturoi, morcov, roşii sau cereale integrale.

Cele mai bune surse de proteine care pot contribui la creşterea puterii de concentrare şi a energiei sunt produsele lactate, ouăle, fructele de mare şi soia.

Buna funcţionare a creierului este asigurată şi de anumite minerale şi vitamine. Carenţa acestor elemente duce la deficienţa de învăţare sau incapacitate de concentrare. Este vorba despre vitamina C, despre vitaminele B12 şi B16, despre fier şi calciu.

Aplicând aceste sfaturi contribuiţi la menţinerea unui creier şi a unui sistem nervos sănătos.

Dr. ANDY ANDREI

Moda bunului gust

Moda strălucitorului secol al XVIII-lea, cu baluri costumate şi sărbători galante, a fost reconstituită în cadrul unei expoziţii retrospective la Versailles. Chiar dacă s-a desfăşurat cu mai mult timp în urmă, Laurent Cotta, unul dintre comisarii expoziţiei, relevă o idee mereu actuală: creatorii de modă de azi se inspiră din vestimentaţia acelei societăţi rafinate, inegalabile a secolului Luminilor. Creatorii desenează pentru Chanel, Dior sau Givenchy colecţii de rochii cu corsete cu balene sau rochii „redingote". Aceste veşminte de vis îi inspiră pe creatori şi în amănuntele, în detalii: volane, panglici şi dantele.

Oricum, spectaculoasele creaţii contemporane „haute couture" sunt o probă că de la un secol la altul bunul gust are „cale liberă".

Pentru dumneavoastră, doamnă

Tonifiere cu energia naturii

Specialiştii consideră că o excelentă metodă pentru a vă reîncărca bateriile sunt „băile de natură". Culorile intense ale naturii, cerul senin şi clima blândă stimulează simţurile, inducând o stare de bine şi asta nu doar la modul general. Iată câteva elemente privind impactul naturii asupra sănătăţii noastre.

Cercetătorii japonezi şi francezi au demonstrat că energia pădurii, captată stând câteva ore în natură, diminuează tensiunea arterială, scade pulsul accelerat şi echilibrează bătăile inimii. S-a demonstrat că scade şi nivelul hormonilor de stres.

Studiile arată că persoanele care petrec mai mult timp în natură nu se confruntă prea frecvent cu stări de depresie şi anxietate. Se îmbunătăţeşte starea de spirit şi memoria pe termen scurt.

Activitatea fizică defăşurată în mijlocul naturii diminuează riscul de obezitate, atât la copii, cât şi la adulţi.

Expunerea la un mediu natural îmbunătăţeşte funcţiile sistemului imunitar şi ajută pe termen lung împotriva unor afecţiuni grave.

Practicaţi cea mai simplă formă de meditaţie: petreceţi câteva minute departe de agitaţia cotidiană, ascultând cântecul păsărilor şi concentrându-vă asupra curcubeului de culori ale naturii. În acest fel puteţi scăpa de stres.

Indiferent de vârstă, contactul cu natura îmbunătăţeşte puterea de concentrare şi forţa, rezistenţa în activitatea desfăşurată.

Oamenii de ştiinţă care se ocupă de cronobiologie au arătat că sincronizarea cu ciclul natural de lumină-întuneric echilibrează somnul, dispoziţia, nivelul de stres şi sistemul hormonal. Lumina naturală ajutând la sincronizarea organismului cu bioritmurile sale circadiene.

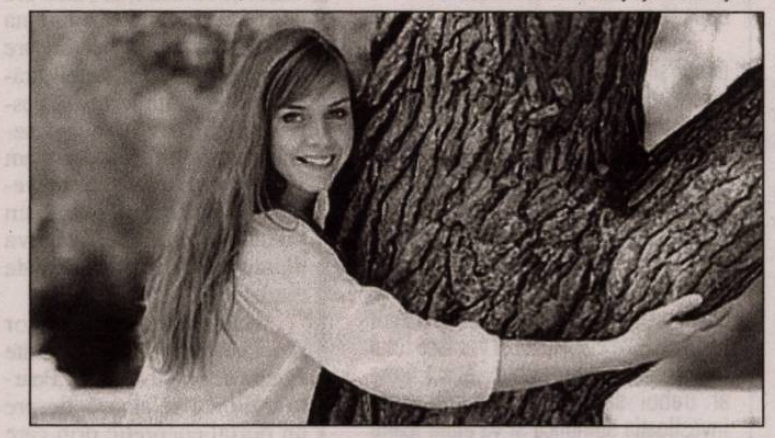

Gastronomice

Tocăniţă de vinete

2 cepe, o vânătă, 4-5 căţei usturoi, 50 ml ulei, roşii în bulion, 1 ardei iute, pătrunjel verde, 50 ml vin alb sec, sare.

Se taie ceapa şi usturoiul, se călesc în 50 ml ulei adăugând 50 ml apă şi sare. Se pun vinetele curăţate şi tăiate cubuleţe, apoi roşiile după gust şi ardeiul iute. Se mai fierb 5 minute. La final se presară verdeaţa tocată mărunt şi se pune vinul. Se dau câteva clocote până este gata.

Dovlecei umpluţi cu legume

4 dovlecei medii, 4 linguri ulei, o lingură unt, 8 linguri făină, 300 ml lapte, 60 g caşcaval, 3 felii şuncă, 2 ouă, 120 g smântână, mărar verde, sare, piper.

Dovleceii se spală, se decojesc şi se scobesc de miez. Caşcavalul se rade şi şunca se taie cubuleţe. Într-o tigaie încinsă cu 2 linguri ulei, se călеşte miezul de la dovlecei şi se adăugă 2 linguri apă. Laptele îl încălzim, adăugăm făina cernută, untul topit şi se amestecă bine cu telul pentru a nu face cocoloaşe, lăsându-l să fiarbă 15 minute la foc potrivit. Se lasă sosul să se răcească şi apoi se adăugă şunca, ouăle, miezul de dovlecei, jumătate din cantitatea de caşcaval ras, sare, piper şi mărarul tocat mărunt. Se amestecă până obţinem o pastă cu care umplem dovleceii. Într-o tavă unsă cu ulei aşezăm dovleceii şi deasupra presărăm restul de caşcaval ras. Se coace 15 minute la foc mediu. Se lasă să se răcească şi se serveşte cu smântână deasupra.

Tartă cu prune

500 g făină, 300 g zahăr farin, 3 ouă, 400 g smântână, 1 plic praf de copt, 750 g prune, 25 g unt, sare.

Smântâna se amestecă bine cu 200 g zahăr, se adaugă ouăle, sare, praful de copt, făina şi se frământă până obţinem un aluat ceva mai moale. Se întinde o foaie şi se aşază într-o tavă unsă cu unt. Deasupra aluatului se pun prunele desfăcute în două, fără sâmburi. Se coace la foc potrivit. Când este gata se lasă să se răcească, se pudrează cu zahărul rămas şi se porţionează.

Dosarele frumuseţii

Perfecţiunea rujurilor

Pentru a avea buze netede şi catifelate trebuie să le îngrijim la fel de atent ca tenul. În acest sens, exfolierea şi hidratarea sunt importante. Dar, la fel de importante sunt şi „secretele" privind rujurile folosite.

Rujul se aplică uşor pe buze bine hidratate. Cea mai eficientă şi rapidă metodă de hidratare este balsamul de buze. Se aplică fie seara, fie cu 10 minute înaintea rujului.

Există rujuri care aparent au o culoare neutră, dar culoarea lor se intensifică, după aplicare, în funcţie de pigmentul buzelor. Aveţi grijă când le folosiţi!

Rujurile cremoase sau mate se aplică precis folosind o pensulă specială, cu vârful subţire. Aceasta poate urmări exact conturul natural al gurii, nu pe cel convenabil.

Ca să daţi rujului mai multă rezistenţă, aplicaţi puţin fond de ten pe buze sau un fard corector.

Dacă folosiţi un ruj într-o nuanţă îndrăzneaţă, puternică, veţi preveni întinderea rujului în micile riduri din jurul buzelor, subliniind linia buzelor cu un anticearcăn.

Un alt „secret" este acela că rujurile închise micşorează optic şi deci nu sunt recomandate persoanelor cu buze subţiri. În schimb cele deschise sau sidefate li se potrivesc.

Dacă vreţi să daţi mai mult volum buzelor, aplicaţi după ce v-aţi rujat, puţin luciu pe mijlocul buzelor. În felul acesta vor părea mai pline.

Pagină realizată de
ECATERINA BĂTRÂNEANU

Fenomene aerospaţiale neidentificate

NASA va studia fenomenul OZN

Numărul limitat de filme, înregistrări şi mărturii ale fenomenelor aerospaţiale neidentificate (UAP/OZN) existente în prezent face dificilă elaborarea de concluzii ştiinţifice despre natura unor astfel de evenimente.

Fenomenele neidentificate prezintă interes atât pentru securitatea naţională, cât şi pentru siguranţa aeriană. Nu există dovezi că UAP-urile ar fi de origine extraterestră dar chiar şi delimitarea acelor evenimente OZN care sunt naturale ar oferi un prim pas important pentru identificarea şi înţelegerea unor astfel de fenomene.

Şi iată că, la o săptămână după ce, în luna mai, Congresul Statelor Unite a ţinut prima sesiune după 50 de ani pe tema OZN-urilor, NASA a anunţat crearea unei echipe de studiu care să înceapă, la începutul toamnei, să examineze, dintr-o perspectivă ştiinţifică, fenomenele aeriene neidentificate (UAP), adică acele evenimente de pe cer care nu pot fi identificate ca aeronave sau fenomene naturale cunoscute. Studiul se va concentra pe identificarea datelor disponibile, pe modul cel mai bun de a colecta date pe viitor şi modul în care NASA ar putea folosi aceste date pentru a face progrese în înţelegerea ştiinţifică a UAP-urilor. Între altele, iniţiativa se aliniază cu unul dintre obiectivele NASA, cea de a asigura siguranţa aeronavelor.

Acţiunea NASA nu face parte din Grupul operativ de fenomene aeriene neidentificate al Departamentului Apărării sau din succesorul său, Grupul de identificare şi sincronizare a managementului obiectelor aeropurtate. Cu toate acestea, NASA va rămâne să coordoneze la nivelul guvernului modul de aplicare a instrumentelor ştiinţei pentru a face lumină asupra naturii şi originii fenomenelor aeriene neidentificate.

Trasparenţă şi integritate

Echipa de studiu a agenţiei va fi condusă de astrofizicianul David Spergel, care este preşedintele Fundaţiei Simons din New York City şi anterior a fost preşedintele departamentului de astrofizică de la Universitatea Princeton din New Jersey. Daniel Evans, administratorul asociat adjunct pentru cercetare la Direcţia Misiune Ştiinţifică a NASA, va servi ca oficial responsabil pentru orchestrarea studiului şi realizarea unui raport.

„În conformitate cu principiile NASA de deschidere, transparenţă şi integritate ştiinţifică, acest raport va fi distribuit public", a spus Evans. „Toate datele NASA sunt disponibile publicului – luăm această obligaţie în serios – şi le vom face uşor accesibile pentru ca oricine să le poată vedea sau studia."

„NASA consideră că instrumentele de descoperire ştiinţifică sunt puternice şi se aplică şi aici", a spus şi administratorul asociat pentru ştiinţă la sediul NASA din Washington, Thomas Zurbuchen, în discursul său de anunţare a iniţiativei: „Avem acces la o gamă largă de observaţii ale Pământului din spaţiu – şi acesta este sângele vital al cercetării ştiinţifice. Avem instrumentele şi echipa care ne pot ajuta să ne îmbunătăţim înţelegerea necunoscutului. Aceasta este însăşi definiţia a ceea ce este ştiinţa. Asta facem." „Având în vedere puţinătatea observaţiilor, prima noastră sarcină este pur şi simplu să adunăm cel mai solid set de date posibil", a spus Spergel. „Vom identifica ce date există, de la civili, guvern, organizaţii non-profit şi companii, şi orice altceva ar trebui să încercăm să colectăm şi vom determina cum să le analizăm cel mai bine." Oricum, NASA are acces la o mulţime de observaţii adunate atât privind în sus, de pe Pământ, cât şi în jos, din spaţiu.

Remarcabil este şi faptul că, încă din 2014, NASA a început să lucreze cu experţi religioşi din întreaga lume pentru a investiga ce consecinţe ar declanşa în rândul oamenilor o întâlnire cu extratereştri şi ce s-ar putea face în acest sens. Acest program, finanţat de NASA, se desfăşoară la Centrul de Investigare Teologică (CTI) al *Princeton College* din New Jersey şi face parte din pregătirile pentru contactul cu o civilizaţie extraterestră superioară şi cel mai probabil colonizatoare – aşa cum s-a exprimat oficial NASA încă de la primul său raport, din 1960, privind efectele descoperirii extratereştrilor asupra activităţilor umane.

NASA nu spune că extratereştrii există. Dar spune, pentru prima dată în

aproape o jumătate de secol, că merită să acordăm atenţie fenomenului OZN. Rezultatele de până acum au fost dezamăgitoare: fenomenele neidentificate rămân în mare parte tot neidentificate. Tocmai de aceea, intrarea NASA în luptă, fie şi cu un studiu modest de 100.000 de dolari, programat să înceapă în această toamnă şi să dureze aproximativ nouă luni, este atât de binevenită.

Investigaţia se va dovedi în mod evident utilă dacă NASA sau oricine altcineva vor descoperi că extratereştrii există într-adevăr. Dar va fi utilă şi dacă cercetătorii vor găsi o altă explicaţie pentru UAP-uri şi chiar dacă nu vor găsi nicio explicaţie.

Comentariile n-au întârziat. Robert Powell, membru al consiliului executiv al Coaliţiei Ştiinţifice pentru Studii UAP a declarat că NASA ar trebui să fie felicitată pentru disponibilitatea de a investiga UAP. „În timpul conferinţei lor de presă, a fost clar că vor oferi o abordare exemplară a subiectului, combinând rigoarea ştiinţifică, transparenţa şi o curiozitate fundamentală cu privire la acest mister de lungă durată", a mai spus Powell. „Toţi oamenii de ştiinţă interesaţi de studiul acestor fenomene ar trebui să salute intrarea NASA în arenă ca un indiciu că a venit timpul ca lumea ştiinţifică să examineze domeniul în mod deschis şi se speră că Congresul îi va aloca finanţarea necesară pentru a începe studiul acestui subiect – enigmă pentru toată lumea academică".

Noul studiu al NASA a fost salutat şi de Avi Loeb, şeful proiectului Galileo de la Universitatea Harvard, o căutare ştiinţifică sistematică pentru dovezi ale artefactelor tehnologice extraterestre.

Loeb a etichetat această căutare drept o „expediţie de pescuit", una care va sfârşi cu un amestec de obiecte naturale şi create de om. „Dar chiar dacă avem date de înaltă calitate doar pentru un singur obiect care demonstrează altceva, cum ar fi o tehnologie de origine extraterestră, aceasta ar reprezenta cea mai importantă descoperire din istoria omenirii".

Implicare semnificativă

Mark Rodeghier, directorul ştiinţific al Centrului de Studii OZN din Chicago, a subliniat că armata are capacităţi avansate de senzori, iar acest lucru poate fi crucial pentru culegerea de date critice despre fenomen. „Dar sunt îngrijorat că rezultatele nu vor fi împărtăşite publicului. Aceia dintre noi care susţin de ani de zile ca să fie dedicate mai multe resurse studierii UAP au recomandat întotdeauna ca acest lucru să se facă în mod deschis şi transparent", cu trimitere la activitatea NASA.

„Cred că implicarea NASA este extrem de semnificativă", a spus jurnalistul de investigaţie Leslie Kean, autoarea bestseller-ului *New York Times* „OZN-uri: Generali, Piloţi şi Oficiali Guvernamentali depun mărturie" (Harmony Books, 2010, publicată şi în limba română). „Trebuie să ne amintim că, atunci când Jimmy Carter era preşedinte, el a cerut ca NASA să efectueze exact tipul de evaluare pe care agenţia o întreprinde acum. NASA a spus atunci NU preşedintelui Statelor Unite. Acum, NASA a iniţiat singură colectarea de date. În mod clar, stigmatul a dispărut. Trăim într-o lume diferită în ceea ce priveşte UAP", a spus Kean.

În această etapă, sarcina NASA este pur şi simplu să adune date, a adăugat ea, pentru a afla ce date au cercetătorii, ce ar mai trebui să colecteze şi apoi să vadă cum să le analizeze. „Deci s-ar putea să nu ni se ofere nicio revelaţie majoră pe termen scurt", a adăugat ea. „Totuşi, acesta este în mod clar primul pas. Şi ceea ce este cu adevărat important este că ei caută date de la civili, precum şi de la guvern. Ei nu vor lucra cu date clasificate şi vor face totul transparent pentru public. Acest lucru ar trebui să stimuleze suplimentar investigaţia ştiinţifică şi va ajuta foarte mult la ridicarea stigmatului în comunitatea ştiinţifică".

Kevin Knuth, profesor asociat de fizică la Universitatea din Albany (Universitatea de Stat din New York) şi cercetător activ UAP a salutat şi el iniţiativa, scriind: „Având în vedere că piloţii au fost şi sunt încă reticenţi în a se prezenta cu privire la întâlnirile cu fenomene aeriene neidentificate, trebuie să ne întrebăm serios dacă astronauţii NASA au văzut fenomene semnificative neidentificate în spaţiu... Aş spera ca investigaţia UAP a NASA să intervieveze astronauţii NASA pentru a determina ce s-ar fi putut observa în spaţiu. Poate că vor exista şi interviuri cu foşti sau actuali cosmonauţi?"

Pagină realizată de
DAN D. FARCAŞ

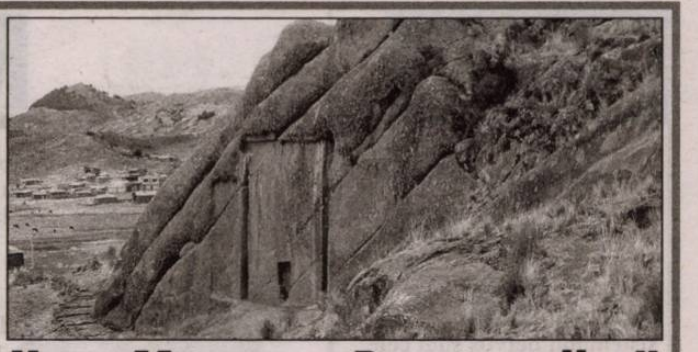

Hayu Marca – „Poarta zeilor"

În America de Sud, într-o regiune muntoasă din sudul actualului stat Peru, aflată la aproximativ 35 de kilometri de oraşul Puno, lângă lacul Titicaca, se găsesc structuri de piatră asemănătoare unor clădiri, unor elemente create de om, dar şi a unor animale preistorice.

Ciudatul complex a fost venerat de localnici drept „oraş al zeilor", dar nu a fost explorat niciodată decât ocazional şi fragmentar, din cauza accesului dificil provocat de terenul montan accidentat.

În anul 1996, ghidul peruan Jose Luis Delgado Mamani a descoperit Poarta Zeilor în timp ce explora zona din împrejurimi. Şocul a fost cauzat şi de ceea ce avea aievea în faţa ochilor, dar mai ales de faptul că, într-un fel, portalul imens cioplit direct în stânca muntelui nu-i era chiar străin.

După cum a declarat ulterior presei, bărbatul visase exact acel loc cu mult timp înainte să-l găsească în realitate: „Am visat de mai multe ori o astfel de construcţie, de-a lungul anilor, dar în vis poteca spre poartă era pavată cu marmură roz, cu statui de marmură roz de fiecare parte a potecii. În vis, am văzut şi că uşa mai mică era deschisă şi că venea o lumină albastră strălucitoare dinspre ceea ce părea un tunel strălucitor. Am împărtăşit aceste vise cu familia mea deseori, aşa că, atunci când am văzut locul, a fost ca o revelaţie de la Dumnezeu. Cum poate să cunoască cineva dinainte o apariţie atât de ciudată?".

Majoritatea legendelor asociate formaţiunii numite *Puerta de Hayu Marca* („Poarta zeilor") relatează despre un portal energetic prin care muritorii şi zeii pot trece dintr-o dimensiune în alta. Potrivit incaşilor, lacul Titicaca a fost locul de naştere al lumii; totul a început de aici şi aici se întorc sufletele după ce oamenii mor.

Cel mai tranşant element îl reprezintă evidenţa că nu avem de-a face cu o lucrare a naturii, oricât de imprevizibilă ar putea fi aceasta, Hayu Marca a fost sculptată cu bună ştiinţă de oameni sau de alte fiinţe inteligente, posesoare a unor tehnologii şi unelte de lucru avansate.

Neobişnuita structură măsoară 7 metri înălţime şi aproape tot atâţia în lăţime. Are forma unei uşi, dar mai interesant este că în mijloc se află o altă uşă, mai mică, la rândul ei aceasta având un mic orificiu, despre care populaţiile locale cred că ar fi locaşul unei chei pentru deschiderea portalului.

Potrivit tradiţiilor orale, în viitor, această uşă se va deschide mult mai larg decât dimensiunea ei normală şi, prin ea, zeii vor veni pe pământ şi vor ajuta oamenii. În Peru, descendenţii incaşilor numesc acest eveniment fabulos Pachakuti, „întoarcerea luminii" după 500 de ani de întuneric.

Se spune că Peru este „dimineaţa noului soare" – portalul prin care razele noii lumini vor începe să trezească omenirea la o nouă conştiinţă.

Potrivit legendelor, pe vremea incaşilor, un preot urmărit de conchistadorii spanioli a ajuns în faţa Porţii Zeilor, care era păzită de un grup de şamani. Preotul avea la el un disc de aur, iar el şi şamanii au fost surprinşi să constate că acesta se potrivea perfect în „lăcătul" uşii mai mici, deschizând portalul.

Se povesteşte că locul era scăldat într-o lumină strălucitoare de un albastru pal. Preotul a intrat prin uşa deschisă pentru a scăpa de conchistadorii care înaintau şi a trecut într-o altă dimensiune, misterioasă, încă necunoscută omului.

Unele persoane care şi-au băgat mâna în uşa mică au raportat o senzaţie de curgere a energiei precum şi experienţe ciudate, cum ar fi viziuni de stele, stâlpi de foc şi sunete de muzică ritmică neobişnuită. Alţii au afirmat că au perceput tunelurile din interiorul structurii, deşi nimeni nu a găsit până acum o gaură care să confirme aşa ceva.

Dimpotrivă, opinia cercetătorilor e că nu există o uşă adevărată, deoarece tocul, intrarea şi orificiul sunt toate sculptate din acelaşi bloc de piatră. Totodată, este interesant de remarcat că structura seamănă izbitor cu Puerta del Sol din Tiwanaku (Tiahuanaco) şi cu alte cinci situri arheologice, formând împreună o cruce, prin linii drepte imaginare, ce se intersectează exact în punctul unde se află platoul şi Lacul Titicaca.

ADRIAN-NICOLAE POPESCU

Stupii de piatră

Într-o zonă cu coline domoale din nord-estul Ungariei, se află o zonă cu un specific aparte, cunoscută în bună parte datorită a ceea ce specialiști din domenii diverse au denumit „cultura pietrei Bükkalja”.

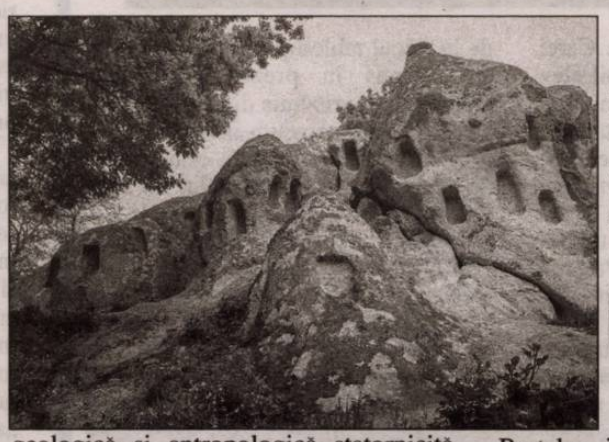

Un teritoriu a cărui atracție magică se datorează direct unei curioase intervenții umane asupra pietrei ce formează relieful, în care generații întregi și-au cioplit locuințele, precum și locașurile despre care se presupune că ar fi adăpostit cândva stupi; așadar, stupi de piatră.

Locuitori în trupul dealurilor

Maleabilitatea solului stâncos face trimitere la originea sa vulcanică, veche de până în 20 de milioane de ani, cea mai mare zonă din Europa Centrală acoperită cu tuf riolit vulcanic și riodacit.

În comparație cu alte tipuri de roci, acestea pot fi sculptate și extrase cu ușurință, astfel încât pietrele au fost întotdeauna o parte integrantă a vieții locale. Aceasta nu înseamnă doar o istorie geologică și antropologică statornicită direct în stânca respectivă. Au existat în Bükkalja numeroase mine de piatră, case amenajate în peșteri, precum și multe grajduri, pivnițe de vinuri și alte asemenea adăposturi necesare vieții oamenilor.

Din toate acestea, la fel cum s-a întâmplat pretutindeni în lume, generațiile succesive ce nu au părăsit traiul pe aceste blânde meleaguri au extras și au refolosit ceea ce nu își pierduse ideea de durabilitate, de protecție și – nu în ultimul rând – de neuitare a trecutului, la construirea de noi locuințe și poduri, garduri și hambare, monumente și cruci ori cramele dintre care unele se folosesc până în zilele noastre.

Totuși, imaginea emblematică a locurilor rămâne cea reprezentată printr-o adevărată alegorie ce le adună pe toate acestea împreună, în același creuzet al timpului: „stupii de piatră”, al căror așa-zis secret încă nu a fost dezlegat.

Între vitalitatea albinelor și eternitatea strămoșilor

Conform preotului Gyula Bartalos, istoric-arheolog din Eger, cercetător pasionat al zonei, „stupii” erau de fapt pietre funerare, iar în nișe se depuneau urne cu cenușa defuncților. La început, el a legat cioplirea nișelor de piatră de huno-maghiari, iar mai târziu de celți și sciți.

O altă ipoteză sugerează că ferestrele oarbe erau menite să susțină statuete-idoli și să primească ofrande, fiind probabil rămășițe din timpul cuceririi otomane. Sunt aproape 500 de asemenea nișe răspândite în 82 de formațiuni stâncoase,

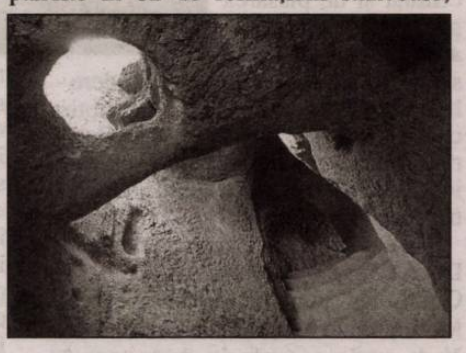

unele și pe șapte niveluri. Potrivit prezentărilor de popularizare a zonei, extragerea pietrei de construcție și utilizarea acesteia în arhitectura populară, sculptura în piatră și crearea de încăperi săpate în stâncă din Bükkalja datează din cele mai vechi timpuri.

Bükkalja este o zonă tradițională de construcție din piatră, pe lângă arhitectura ecleziastică și nobilă, piatra este prezentă și în construcțiile țărănești. De alt-

fel, această civilizație a pietrei are și ea o identitate specifică locului.

Privitor la prelucrarea materialului de bază, existau de pildă familii de sculptori specializate în stâlpi de pridvor, rame de ferestre din piatră, balustrade de piatră, jgheaburi de piatră, fântâni de băut, mori de mână, pietre funerare și obiecte de cult religios (cruci de piatră, statui de sfinți, monumente).

Casele în sine erau locuite în secolul trecut de comunități ce ajungeau și la peste o mie de oameni, însă autoritățile au făcut tot posibilul să „scoată oamenii din peșteri”, distrugându-le sistematic vechile locașuri. Oficial, ultimul locuitor într-o asemenea construcție a fost un bătrân care a murit în 1986.

ADRIAN-NICOLAE POPESCU

100 de locuri de văzut în România

Muzeul de Artă din Craiova

Construit între 1898 și 1907, edificiul care găzduiește astăzi Muzeul de Artă din Craiova s-a numit, inițial, Palatul Mihail, căci a aparținut influentului magnat local Constantin Mihail, care a apelat la serviciile unui arhitect faimos în epocă, Paul Gottereau, arhitectul Casei Regale.

Palatul numără 29 de camere (plus depedințe) dintre care cea mai spectaculoasă este Sala Oglinzilor. Inaugurat în 1909 de către cei doi fii, Nicolae și Jean, întrucât Constantin Mihail murise cu un an înainte, Palatul și-a început misiunea de reprezentare, pentru care fusese destinat încă de la început.

În 1936, Jean Mihail, ultimul descendent al familiei, moare, lăsând prin testament întreaga sa avere statului român. Între 1945 și 1950, Palatul a devenit sediul ARLUS (Asociația Română pentru Strângerea Legăturilor cu Uniunea Sovietică), apoi al Comitetului Regional al PMR din Oltenia, al cărui secretar era Nicolae Ceaușescu.

Din 1954, ca urmare a deciziei de înființare a unei colecții de artă, clădirea a devenit sediu al Muzeului de Artă din Craiova. A fost mutată aici o parte din Pinacoteca „Alexandru și Aristia Aman”, cuprinzând pe lângă bibliotecă, piese de mobilier și tablouri de școală olandeză, flamandă, italiană și franceză din perioada secolelor XVII-XIX, pictură și grafică de Theodor Aman, artă decorativă românească și străină.

Patrimoniul acesteia se îmbunătățise în perioada interbelică prin achiziții făcute de primăria orașului și prin donațiile marilor familii boierești din Craiova: Mihail, Romanescu, Cornetti, Glogoveanu, ș.a. Achizițiile au continuat în perioada postbelică și au fost efectuate transferuri de la Muzeul Național de Artă și din fondurile centrale ale statului.

În prezent, patrimoniul Muzeului este constituit din peste 8000 de lucrări de artă europeană și românească, aparținând unor ilustre nume ale picturii și sculpturii românești: Theodor Aman, Nicolae Grigorescu, Nicolae Tonitza, Ștefan Luchian, Gheorghe Petrașcu, Theodor Pallady, Eustațiu Stoenescu, Ion Țuculescu, Gheorge Anghel, Dimitrie Paciurea.

Cele mai valoroase dintre piesele deținute de muzeu sunt șase dintre lucrările titanului artei moderne universale, Constantin Brâncuși: Vitellius, Cap de fată, Cap de băiat, Fragment de tors, Domnișoara Pogany și Sărutul.

GABRIEL TUDOR

Amprente ale spiritualității

Mănăstirea Lepșa

Aflată în județul Vrancea, comuna Tulnici, satul Lepșa, mănăstirea cu același nume, cu obște de maici are hramurile „Nașterea Maicii Domnului” pentru biserica mare, „Sfânta Treime” pentru paraclis, „Izvorul Tămăduirii” și „Sfinții Arhangheli Mihail și Gavriil” pentru biserica nouă, „Teodosie de la Brazi”, pentru un alt paraclis.

Istoria mănăstirii începe în anul 1774 când un călugăr ucenic al Cuviosului Vasile de la Poaiana Mărului a întemeiat aici un schit de călugări. În catagrafia din 1809 schitul avea 15 viețuitori dar în jurul anului 1927 sau 1929, după alte surse, acesta este distrus de un incendiu.

Singurul lucru care a rezistat flăcărilor este icoana Sfântului Ierarh Nicolae, aflată în chilia starețului. Faptul că a rămas întreagă în vreme ce totul în jur fusese transformat în scrum a făcut ca ea să fie socotită făcătoare de minuni.

Biserica nouă, ridicată între 1930-1936 este considerată monument istoric și este construită pe locul celei vechi, având hramul „Nașterea Maicii Domnului”. La câțiva ani după incendiul din 1934, regele Carol al II-lea a vizitat mănăstirea și i-a dăruit un candelabru. Totodată locașul a primit și un dar de la Ierusalim, o icoană veche din 1584 înfățișând-o pe Maica Domnului.

Aflată în centrul incintei, biserica din bârne din lemn este așezată pe o temelie de piatră. Este construită în formă de cruce și împărțită în Altar, naos, pronaos și pridvor închis. Catapeteasma din lemn este pictată și ornamentată cu o sculptură aplicată, care potrivit tradiției a fost realizată de Oreste Cantini din Focșani. Naosul are abside profunde, iar pronaosul este foarte spațios și prezintă doi stâlpi de lemn, necesari pentru susținerea plafonului. Naosul, pronaosul și pridvorul au câte o fereastră pe fiecare parte. Ferestrele sunt înalte și largi, cu rame de lemn prevăzute cu zăbrele.

Pereții sunt acoperiți cu scândură atât în interior cât și în exterior. Acoperișul este din șindrilă, există o singură turlă, încununată cu o cruce deasupra pridvorului. Biserica nu este pictată, pereții fiind acoperiți cu icoane.

Odată cu construirea noii biserici sunt ridicate și clădirile anexă necesare vieții de obște și, în exteriorul mănăstirii a fost săpată o fântână. Clopotnița de la intrarea în incintă este împodobită cu câteva fresce: „Nașterea Domnului”, „Maica Domnului cu Pruncul” și „Mântuitorul ținând Evanghelia deschisă” pe care este scris „Eu sunt lumina lumii, cel ce-Mi urmează Mie nu va umbla prin întuneric”.

Mănăstirea a fost înființată ca schit de călugări dar în 1952 (după alte surse în 1950) a fost transformată în așezământ de călugărițe. În urma Decretului din 1959 maicile au fost alungate, mănăstirea a fost închisă și imobilele confiscate.

În anul 1974 însă, conducerea Episcopiei Buzăului a redeschis schitul fără vreo aprobare trimițând-o aici pe monahia Gabriela de la schitul Valea Neagră. Biserica de lemn a fost restaurată și resfințită în 1982. Viața monahală a fost reluată oficial și organizată după 1989, iar schitul a fost transformat în mănăstire.

În anul 2008 s-a început aici biserica noii construcții din zid, închinată Izvorului Tămăduirii și Sfinților Arhangheli Mihail și Gavriil. Construcția a fost sfințită în anul 2012.

IRINA STOICA

Povești nepovestite din tablouri

Nu de puține ori, aprecierile de care se bucură opera de artă vin dintr-o zonă anexă a acesteia: detalii insolite din biografia autorului, o sursă de inspirație surprinzătoare, destinul urmărit în timp al creației respective și așa mai departe.

Chiar și dacă este vorba despre întâmplări mărunte, însă legate de un nume celebru ori care au atras atenția publicului, asemenea povești – fie ele și „cosmetizate" – merită să fie spuse. Pentru că un tablou, de pildă, nu poate fi „întreg", dacă nu i se cunoaște evoluția cât mai bine, în primul rând de către iubitorii de frumos și de valori autentice.

Poate că, intrând într-o galerie de artă, nu suntem pregătiți decât să privim imagini așternute cu măiestrie pe pânză ori să descoperim că marmura, bronzul, sticla pot fi modelate în infinite forme, pentru a ilustra o idee, un gând, un vis.

Totuși, fiecare asemenea creație în sine spune în felul ei o poveste. Poate fi povestea propriului ei destin sau poate sugera povești de viață împletite în mod imprevizibil și spectaculos chiar în jurul mesajului explicit al lucrării respective.

Un exemplu foarte interesant în acest sens pune împreună abilități artistice de facturi diferite și distanțate în timp, dar care se regăsesc într-un nou mesaj

„Het puttertje"

pentru public. Pictorul olandez Carel Pietersz. Fabritius, un remarcabil elev al lui Rembrandt, a realizat în anul 1654 un tablou care îl reprezintă: *Het puttertje* (în olandeză, „Cinteza de aur"; în limba engleză – *„The Goldfinch")*.

În același an, el a pierit în urma unei mari deflagrații produse la un depozit de material explozibil. Pasărea din tablou ar trebui să reprezinte un simbol al bucuriei de a trăi, al libertății, cinteza fiind admirată pentru sunetele plăcute pe care le emite.

Însă tocmai de la cântecul său provine și soarta tragică a multora dintre aceste păsări: sunt ținute în captivitate, li se fură libertatea definitiv, pentru ca auzul stăpânului să se desfete cu ciripitul lor.

În tabloul lui Fabritius, acesta este mesajul principal, accentuat și de plasarea păsării într-un decor auster – și el foarte sugestiv din același punct de vedere – legată de un picior cu un lanț subțire ce îi oferă o libertate de mișcare iluzorie, extrem de limitată și excluzând ideea de zbor, în fond definitorie pentru această specie.

În anul 2013, scriitoarea americană Donna Tartt a publicat romanul „The Goldfinch". Acțiunea fictivă începe la Metropolitan Museum of Art din New York, unde o explozie declanșată în urma unui act terorist o ucide pe mama unui adolescent care va fi eroul principal al cărții.

În haosul general, acesta fură tabloul *Het puttertje* al lui Fabritius, cu ajutorul căruia, în anii următori, își va clădi o situație materială prosperă, ce îi va da iluzia libertății de a face orice cu viața sa. De fapt, tânărul rămâne captiv al propriilor himere și acte necugetate, într-un fel asemănător păsării din tablou.

În anul 2014, romanul Donnei Tartt a primit Premiul Pulitzer pentru ficțiune, iar în septembrie 2019 a fost lansată adaptarea lui cinematografică realizată de prestigioasele studiouri Warner Bros. Toate acestea, pornind de la micul tablou pictat acum 368 de ani, expus în prezent în cadrul Colecției Mauritshuis din Haga.

Un traseu oarecum invers, dinspre opera scrisă către tablou, este parcurs de „Ofelia", al prerafaelitului Sir John Everett Millais (finalizat în 1852), având la bază binecunoscuta piesă „Hamlet" a lui William Shakespeare. Desigur, nici pe departe nu se poate vorbi despre vreo inovație în materie de sursă de inspirație, majoritatea pic-

„Ofelia"

turilor preluând la vremea respectivă subiecte livrești. Totuși, primul element izbitor în acest caz este faptul că în tragedia sus-menționată nu apare scena în sine a sinuciderii Ofeliei, ci ea este relatată de regina Gertrude. Millais însă nu o evocă pe tânăra sfâșiată între iubirea pentru prințul Hamlet și cea pentru tatăl ei, Polonius. El pune accent pe destinul tragic al acesteia, o ființă curată ce devine jertfă nevinovată pe altarul uneltirilor și intereselor meschine ale celor din jurul său. Așadar, în tablou apare Ofelia ca o mireasă a Morții, plutind pe apa care i-a devenit pat de odihnă veșnică.

În aparent contrast cu sensul dramatic, ea este înconjurată și aproape acoperită de o vegetație de-a dreptul exuberantă, al cărei model a fost preluat de Millais din mediul natural real.

În schimb, pentru imaginea personajului feminin, el a ales-o pe Elizabeth Siddall, o tânără de 19 ani, care a pozat pentru el într-o cadă de baie umplută cu apă, amplasată în studioul lui din Londra!

O altă „poveste din spatele poveștii", care nu diminuează însă nicidecum valoarea în sine a operei de artă.

Nuntă fără dar

Ceremonia căsătoriei – teoretic o mărturie a iubirii dintre El și Ea – a fost timp de multe secole (să recunoaștem că a rămas astfel, ba chiar „evoluând"!) un instrument în alianțele familiale și o modalitate de a urca pe scara societății.

După cum se știe, interdicțiile lărgesc aria de permisivitate! Dacă în Antichitatea romană poligamia era ceva obișnuit, de prin secolul al II-lea căsătoria a devenit monogamă, dar... pe hârtie. În realitate, concubinajul și adulterul, practici neautorizate de Biserică, erau totuși tolerate. La fel, o altă practică, mai puțin obișnuită, a fost total interzisă, dar tolerată: răpirea fetelor tinere. Acest sistem neconvențional le permitea bărbaților să „acceseze" o căsătorie necorespunzătoare rangului lor social sau pur și simplu să valideze o căsătorie nedorită de părinți.

Vârsta potrivită pentru căsătorie i-a preocupat întotdeauna pe cei ce se credeau specialiști în a stabili asemenea limite. În secolul al XII-lea, vârsta minimă pentru logodnă era de 7 ani, iar pentru căsătorie, 12 ani. Două sute de ani mai târziu, femeile se puteau căsători la 15 ani, iar bărbații la 25 de ani.

Însă, mortalitatea fiind ridicată, recăsătoriile au devenit frecvente și decalajele mari de vârstă dintre soți au crescut, ele fiind foarte importante în rândul nobililor, care așteptau să aibă o situație materială și socială cât mai bună, pentru a-și găsi o soție pe placul lor, astfel că la sfârșitul Evului Mediu, vârsta medie pentru căsătorie era de 30 de ani pentru bărbați și 21 de ani pentru femei.

În Evul Mediu, căsătoria din pasiune și dragoste nu era acceptată. Obiectivul esențial era de a forma alianțe sau de a se ridica în societate, ceea ce implica în special procrearea. Actul carnal nu era deci ordonat spre plăcere, ci doar pentru a face copii și a lărgi familia.

După ceremonie, preotul binecuvânta „patul pentru culcare în public, pentru ca actul trupesc să poată da roade". Și, cum oamenii Bisericii erau și legiuitorii plenari ai căsătoriei, interesul lor aproape pervers se întindea până în alcov. De pildă, erau stabilite zile de abstinență: duminica, miercurea și vinerea, apoi în posturile Paștelui și Crăciunului, în toate zilele de sărbători sfinte, dar și în perioade sensibile pentru soție, unirea trupească era strict interzisă.

Cât despre mult-răspândita astăzi idee a divorțului, în Evul Mediu ea nici nu putea fi adusă în discuție. Existau totuși unele excepții ce făceau posibilă încetarea uniunii: „neputința soțului de a da moștenitori căsătoriei", căsătoria neconsimțită, consangvinitatea sau dacă bărbatul dorea să intre într-un ordin religios.

Reabilitarea ultimei vrăjitoare din Salem

Vânătoarea de vrăjitoare nu reprezintă doar o figură de stil, ci din păcate are la bază o realitate cutremurătoare, pe care o atribuim de regulă întunericului spiritual medieval și impunerii puterii prin teroare. Este emblematic în acest sens celebrul proces din Salem, desfășurat în secolul al XVII-lea în statul american Massachusetts.

Ultima rămasă pe lista din 1692 a condamnaților a fost o anume Elizabeth Johnson, acuzată alături de alte 29 de persoane pentru crima de a fi vrăjitoare și adoratoare a lui Satana. Dar, în timp ce restului inculpaților li s-a șters numele, al ei nu a fost niciodată absolvit de acuzații.

După mai bine de trei veacuri, în zilele noastre, profesoara Carrie LaPierre și-a asumat o luptă ce părea de la bun început sortită eșecului: să obțină reabilitarea „vrăjitoarei" Johnson. Campania dusă de ea și de elevii săi a fost descrisă drept „o modalitate deosebită de a face educație civică", ținând cont de faptul că foarte multe dintre victimele din epoca respectivă au fost condamnate pe baza unor acuzații false, aberante și chiar fără probe reale. Elizabeth Johnson avea doar 22 de ani când a fost silită să declare în sala de judecată că ar fi practicat vrăjitoria.

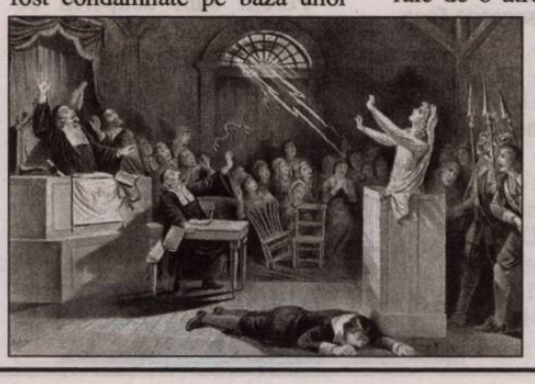

Pe fondul unei isterii generale de o atrocitate fără limite, asemenea „mărturii" se obțineau destul de ușor. Potrivit istoricilor, motivele pentru care o persoană nevinovată putea mărturisi vrăjitoria erau multiple.

Primul era evitarea torturii. Altul, credința în acuzații din partea membrilor familiei și a unei societăți puritane dominate de slujitori înalt religioși. Era totodată lipsa de încredere în sine și confuzia în a separa gândurile rele sau credințele ciudate de cea ce însemna o vrăjitoare adevărată.

O regulă „a proporțiilor" putea reprezenta, de asemenea, un factor: cei care nu mărturiseau riscau mai mult să fie judecați și executați, comparativ cu cei care recunoșteau o vină imaginară. Elizabeth a fost și ea inițial condamnată la moarte, însă în cele din urmă a fost lăsată în viață și a murit în 1747, rămânând totuși cu terifiantul stigmat. Demersurile vehemente ale profesoarei LaPierre, ajutată și de alte persoane influente, au determinat emiterea în Massachusetts a unui proiect de lege în 2021, validat în vara acestui an, pe baza căruia Elizabeth Johnson a fost exonerată de orice vinovăție, făcând-o astfel ultima „vrăjitoare din Salem" care a fost grațiată.

De altfel, tânăra suferea de dizabilități severe și probleme mentale, totuși fusese condamnată. De remarcat pe de altă parte că, potrivit statisticilor oficiale, sălbaticul fenomen al „vânătorii de vrăjitoare" a dus în America la 36 de execuții, în timp ce în Europa s-au înregistrat peste 12.500 de asemenea condamnări!

Pagină realizată de
ADRIAN-NICOLAE POPESCU

Ştiaţi că...

◆ ...inima balenei cântăreşte până la 700 de kilograme? Ea pune în mişcare circa 8000 de litri de sânge.

◆ ...pasărea cea mai rapidă este „fregata"? Aceasta atinge în zbor 400 km pe oră, respectiv 100 m/sec.

◆ ...prima aşezare întemeiată de europeni în Lumea Nouă s-a numit Navidad (Crăciunul) şi a fost ridicată la 25 decembrie 1492? Era o mică fortăreaţă ridicată din resturile corabiei „Santa Maria".

◆ ...în Bolivia creşte o plantă: Puya Raimondii, care înfloreşte la 150 de ani, după care moare? A fost descoperită în 1970.

◆ ...arheologii şi alţi cercetători consideră că cea mai veche hartă din lume a fost realizată în timpul faraonului Ramses al II-lea (secolul al XIV-lea)? Reprezintă o exploatare auriferă.

◆ ...insula Java este cea mai populată insulă din lume?

◆ ...unul dintre cei mai temuţi duşmani ai rechinilor este un peştişor prevăzut cu un ac ascuţit? Odată înghiţit perforează stomacul, trupul şi iese în apă iar rechinul moare.

Ştiaţi că...

Templul Soarelui din Konark

Înălţat pe malurile Golfului Bengal, statul Orissa din India, micul oraş Konark sau Konarak este cunoscut prin Templul Soarelui declarat monument al Patrimoniului Mondial UNESCO.

Considerat unul dintre cele mai minunate edificii religioase din lume a fost realizat din granit negru, în secolul al XIII-lea, de Regele Narasimhadeva. Folosit ca punct de orientare în navigaţie a fost numit de marinari „Pagoda neagră". Este de fapt un complex dedicat zeului Soare şi templul principal a fost construit sub forma unei caleşti cu roţi pe toate părţile.

Plasat într-un mediu natural încântător, înconjurat de arbori de mahon şi palisandru, templul are lungimea de 261 de metri şi lăţimea de 160.

Clădirea principală – Templul Konark – se remarcă printr-o arhitectură impunătoare şi o mulţime de sculpturi. Elementele care au supravieţuit sunt lucrări de artă deosebit de complete. Uriaşa „caleaşcă" din piatră avea 24 de roţi, era trasă de 7 cai şi-l transportau pe zeul Soare, numit Surya, venerat încă din perioada vedică.

Roţile sale, fiecare cu un diametru de 3 metri, sunt încărcate de semnificaţii. Spiritele, atent cioplite, sunt aranjate astfel încât să funcţioneze ca nişte cadrane solare, întrucât privind umbra căzută pe roţi să poţi citi ora exactă. Intrarea în templu este străjuită de doi lei, fiecare strivind un elefant aflat pe trupul unui om. Şirul de scări de la intrare conduce spre o mare sală de dans. Pereţii sunt împodobiţi cu sculpturi inspirate din viaţa de fiecare zi, multe dintre ele având o natură uşor erotică.

Templul Mahadevi

Templul Mahadevi, component al complexului, se află la vest de templul principal fiind considerat templu secundar, dedicat uneia dintre soţiile zeului Surya. Are faţa direcţionată spre est şi este alcătuit dintr-un sanctuar şi o verandă, aflată deasupra unei platforme ridicate. În sanctuar nu este înfăţişată nicio zeiţă, dar veranda expune câteva sculpturi faimoase. Acoperişul acesteia este alcătuit din trei straturi orizontale, pe fiecare aflându-se statuile în mărime naturală ale unor femei deosebit de frumoase.

Cel de al treilea templu, Vaishnava, este o construcţie mică, din cărămidă, descoperită în 1956, când era curăţat nisipul din zonă. Ca şi templul secundar, este alcătuit dintr-un sanctuar şi o verandă. Nu are decoraţii interioare dar deţinea reprezentări ale lui Balarama sau Krishna şi câteva zeităţi secundare. Statuile respective au fost depuse la Muzeul Arheologic Konark.

De remarcat că în sala din primul templu era venerat prin dansuri rituale zeul Soare de cei care veneau să-l omagieze. În jurul templului sunt numeroase sculpturi în motive geometrice şi florale, dar şi reprezentări umane, figuri divine şi semi-divine, războinici însoţiţi adesea de cai.

În apropierea templului se află lacul sacru în care se spune că Samba, fiul lui Krishna şi a lui Jamvavati, s-a scăldat vindecându-se de lepră. Se spune că minunea respectivă a dus chiar la ridicarea templului.

În fiecare an, în februarie, are loc un festival ritual în care mii de pelerini fac baie în lac şi în apa mării pentru a se purifica, aşteptând apoi răsăritul Soarelui. De asemenea, la începutul lunii decembrie are loc Festivalul Dansului, prilej cu care se execută dansuri tradiţionale.

Templul Soarelui se află parţial în ruină, iar cauza distrugerii sale este neclară şi atribuită atât deteriorării naturale, cât şi distrugerii deliberate în timpul jafurilor armate musulmane, în secolele al XV-lea şi al XVI-lea. Restaurările parţiale sunt rezultatul eforturilor unor echipe de arheologi din secolele trecute.

Templul Soarelui Konark apare pe reversul bancnotei indiene de 10 rupii, subliniindu-se astfel importanţa culturală a acestuia.

Templu Vaishnava

Simboluri ale umanităţii

Plopul

Plopul este un copac spectaculos care pare să vibreze la energiile pământului. Se spune chiar că foşnetul frunzelor îţi aduce mesaje din vieţile trecute sau din lumea celor dispăruţi dintre noi.

Faptul că frunzele lui se mişcă la cea mai mică adiere de vânt face din el un simbol al fricii şi nehotărârii.

Vechii greci spuneau că s-a născut în lumea cealaltă şi a venit aici pentru a simboliza funeraliile şi trezirea, considerându-l un simbol al febrei. Coaja sa este folosită în medicina populară ca tonic general, iar ceaiul din mugurii săi curăţă rinichii.

Este folosit în diferite tradiţii magice, confecţionarea baghetelor şi a unor talismane.

Celţii îl consideră o emblemă a creativităţii, organizării şi încrederii.

În creştinism se spune că plopul tremură de ruşine pentru că din lemnul său a fost făcută crucea lui Hristos.

Podul Traian din Arad

Construit între anii 1910-1913, Podul Traian din municipiul Arad traversează râul Mureş şi asigură atât traficul rutier, cât şi de tramvaie.

Privit de la o anumită distanţă pare alcătuit din trei poduri, dar este numai o iluzie optică datorată formelor curbe ale unui sistem de grinzi cu zăbrele cu articulaţii de tip Gerber.

Podul are trei deschideri: una centrală cu 85,30 metri şi două laterale de câte 50,05 metri. Lungimea este de 185,10 metri, iar lăţimea părţii carosabile este de 8,05 metri. Pe latura exterioară a grinzilor principale sunt suspendate trotuare cu lăţimea de 1,5 metri.

Podul a fost ridicat după planurile arhitectului reşiţean Robert Toth şi structura de fier a fost realizată la uzinele din Reşiţa. Ornamentaţia prezintă multe elemente Secession şi între 2010-2011 întreaga lucrare a fost complet reabilitată.

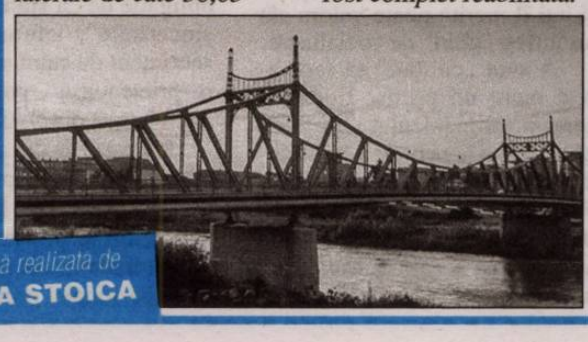

Pagină realizată de
IRINA STOICA

Maimuța nevinovată

Serviciile telefonice de urgențe sunt extrem de utile, mai ales în cazuri ce pun în cumpănă vieți umane ori distrugeri majore, dar există și multe persoane iresponsabile care folosesc acest canal salvator pentru a se distra.

O distracție stupidă și foarte periculoasă, de care însă nu poate fi acuzată apelanta numărului 911 din districtul american San Luis Obispo, California, o anume Route. De fapt nu a fost vorba despre o farsă, însă nici despre o alarmă reală, fiindcă Route este o maimuțică adorabilă din specia capucinilor, descrisă acum un secol de oamenii de știință, foarte interesant, ca având o privire ce „amintește involuntar de aspectul care (...) reprezintă ignoranța, lenea și senzualitatea”.

În situația de față, Route nu poate fi acuzată de rele intenții, fiindcă ea nu a avut decât o pornire către joacă. Locatară a grădinii zoologice locale, aceasta a profitat la un moment dat de neatenția unui angajat aflat lângă ea și i-a șterpelit telefonul mobil. Apoi, maimuțărindu-i pe oamenii care treceau zilnic prin fața ei, s-a apucat să butoneze interesantul aparat.

Întâmplător s-a nimerit să sune la numărul de urgențe, fără însă a-i furniza operatorului informații privind motivul apelului. În cele din urmă, s-a depistat sursa apelului tăcut și numărul aparatului, astfel că s-a putut ajunge la nevinovata Route, care își vedea de treabă cât se poate de liniștită, la domiciliul său amenajat în „Zoo to You” din orașul Paso Robles.

„Ni s-a spus despre capucini că sunt foarte curioși, că apucă orice și încep să atingă butoanele”, s-a amuzat biroul șerifului orașului, într-o postare pe Facebook. „Route este puțin stânjenită de toată povestea asta, dar nu prea avem motive să o învinovățim!”

De 100 de ori străbunică

Care părinte trecut de prima tinerețe nu-și dorește din tot sufletul să devină și bunic!? Iar mai târziu, dacă se poate, să ajungă și străbunic...

Acest vis se împlinește pentru unii oameni de mai multe ori, dar să ajungi în pragul propriului centenar adunând în jur nu mai puțin de 100 de strănepoți – iată o veritabilă performanță, cu care a fost onorată în cursul lunii august o americancă pe nume Marguerite, care trăiește în Pennsylvania.

Cel mai tânăr nou-venit în impresionanta ei familie se numește Koller și i-a adus venerabilei mame-bunici-străbunici un nou suflu vital și un zâmbet imens pe față.

La 99 de ani, Marguerite și-a putut simți vibrând o nouă viață plămădită și din sângele ei, eveniment deosebit de semnificativ pentru fericita nonagenară: băiețelul este, cum menționam mai sus, al 100-lea strănepot. „A fost extraordinar de uimită. Cuvintele i-au înghețat pe buze. Era foarte fericită și s-a simțit atât de norocoasă să-l țină în brațe”, a declarat pentru mass-media Christine Stokes Balster, mama bebelușului.

Originară din Pennsylvania, Marguerite este capul unei familii de 11 copii, 56 de nepoți și 100 de strănepoți. „A fost ca un fel de cursă. Verișoara mea Colleen și cu mine aveam termene de naștere foarte apropiate. A născut mai întâi ea cel de-al 99-lea strănepot”, râde Christine.

Marguerite își va aniversa 100 de ani în noiembrie. Potrivit familiei ei, își datorează longevitatea celor două reprize de mișcare zilnice, precum și dragostei și sprijinului celor dragi. „Este mereu prezentă, orice s-ar întâmpla și în ciuda vârstei sale înaintate. Nu ratează niciodată absolvirea unui ciclu de învățământ, un botez sau o nuntă”, se minunează nepoata ei, care este deja mama unui alt băiețel, de 22 de luni.

Nuntă cu înlocuitor

Dacă în teatru, de pildă, un actor care joacă un anume rol poate fi înlocuit în anumite situații, de ce nu s-ar putea întâmpla același lucru și în existența reală?

Chiar și în cadrul evenimentului dorit a fi unic în viață, începutul de drum al unui cuplu care este nunta, mirii își pot ceda locul privilegiat. Ca întotdeauna însă totul depinde de context și de cine anume este înlocuitorul, care nu ar fi cazul să fie un... „surogat”.

A fost nevoit să facă o demonstrație în acest sens un fotbalist de la clubul suedez Malmö, unde a fost adus în vara acestui an și față de care a dorit să își arate deplinul devotament, dar și pasiunea extremă pentru acest sport.

Originar din Sierra Leone, țară din Africa de Vest, jucătorul Mohamed Buya Turay a găsit totuși poate cea mai bună soluție pentru a depăși impasul determinat de suprapunerea datei prezentării la care trebuia să răspundă solicitării clubului scandinav cu cea a participării la propria sa nuntă: l-a „delegat” pe fratele său să îi țină locul alături de Suad Baydoun, noua lui soție. El stând pe banca de rezerve.

Tânărul de 27 de ani a semnat pentru echipa suedeză după o perioadă în care a jucat în superliga chineză, la Hebei China Fortune și Henan Songshan Longmen, la noul club fiind prezentat pe 22 iulie, în timp ce data ceremoniei nupțiale a fost anunțată ca fiind 21 iulie.

Pe contul său de Facebook, el a postat însă și fotografii, în care apare dansând și sărutându-și mireasa. Imaginile sunt însoțite de explicația că evenimentul în sine avusese deja loc, cu o zi înainte ca el să plece către Malmö, fratele său înlocuindu-l doar la petrecere.

„Pare că am fost acolo, dar nu am fost! Am făcut fotografiile în avans”, a adăugat el. Luna de miere va mai aștepta, jucătorul precizând că până atunci va trebui să câștige primul campionat. Pentru pasionații de fotbal, amintim că Turay s-a aflat și în centrul unui incident de altă natură, când o perioadă nu a putut juca, fiind victimă a magiei negre, chiar în țara sa natală, după ce ar fi călcat pe un „obiect spiritual”!

„Politica” zâmbetului

Adevărul este că un zâmbet sincer este ceva foarte prețios și tot mai rar întâlnit. Ne putem gândi fără ezitare la fețele severe și autoritare ale multor funcționari, lucrători comerciali, politicieni, polițiști și ale altora.

Poate tocmai de aceea, unii semeni se gândesc cât se poate de serios că trebuie să (re)învățăm să zâmbim. Alții impun acest detaliu de comportament uman extrem de important, conștienți de faptul că un zâmbet adresat la momentul optim și cui îl merită poate valora cât un întreg „ghid” de socializare.

A avut „curajul” să facă acest lucru un primar filipinez, care a implementat „politica zâmbetului”, pentru a îmbunătăți imaginea administrației sale. Pe numele său Aristotel Aguirre, primarul orașului Mulanay, dă asigurări că această măsură este un răspuns la plângerile cetățenilor. Un primar filipinez le cere lucrătorilor aflați în contact cu publicul să zâmbească, pentru a îmbunătăți serviciul oferit de autoritățile locale.

Aguirre a implementat Aangat Aasenso („politica zâmbetului”) după ce a preluat conducerea orașului din provincia Quezon. Va trebui ca funcționarii publici să respecte această obligație de „a sluji oamenii cu sinceritate”, oferindu-le „un sentiment de calm și o atmosferă prietenoasă”, potrivit Ordonanței nr. 2 din 5 iulie.

Primarul a dat asigurări că măsura este un răspuns la plângerile agricultorilor și pescari. Ei au denunțat tratamentul neplăcut oferit de personalul primăriei atunci când veneau să-și plătească taxele sau să ceară sprijin. Unii oameni trebuie să meargă și mai mult de o oră, din satele lor îndepărtate, pentru a veni la primărie. „Când ajung, sunt consternați de atitudinea oamenilor cu care fac tranzacții”, a spus Aguirre, fost terapeut ocupațional înainte de a candida pentru o funcție administrativă și a adăugat că vrea să schimbe „atitudinea lucrătorilor guvernamentali. Trebuie să fim o municipalitate prietenoasă cu populația. Angajații care nu respectă ordinul ar putea fi amendați cu echivalentul a șase luni de salariu sau suspendați de la locul de muncă. Nu cred însă că vom ajunge la așa ceva. Decizia este doar pentru a transmite vibrații bune angajaților și alegătorilor noștri.”

Și nu trebuie să ne gândim prea mult, ca să observăm că „angajații și alegătorii noștri” există pretutindeni în lumea civilizată! Doar că unii nu știu să zâmbească...

Pagină realizată de
ADRIAN-NICOLAE POPESCU

În Vestul Sălbatic nu era deloc ca-n filme

Vestul Sălbatic nu era tocmai plin de dueluri rapide, cowboy proaspăt raşi şi indieni brutali. Cele mai multe oraşe de acolo respectau legi stricte de control al armelor, care interziceau, de exemplu, portul lor în public, iar bărbaţii evitau duelurile pe strada principală – aşa cum vedem, practic, azi, în orice western.

Mai mult, unele stereotipuri din filmele western au dăunat grav unor minorităţi, precum nativii amerindieni sau mexicanii. Culmea dezinformării a fost atinsă în anii 1950, când Hollywood a rescris istoria prin distribuirea unor actori albi pentru a juca rolul unor cowboy de culoare! Care sunt unele dintre cele mai absurde stereotipuri prezente în filmele western vom descoperi împreună în cele ce urmează.

Duelurile în plină stradă erau ceva obişnuit

Temă recurentă: străin vine în oraş, iar în câteva minute cineva îl provoacă la duel. În westernuri, oamenii par să îşi petreacă majoritatea timpului în lupte cu arme de foc, ceea ce cu siguranţă adaugă dramatism filmului – chiar dacă nu este corect din punct de vedere istoric.

De ce este incorect? Aproape totul despre duelurile din westernuri este inexact din punct de vedere istoric. Împuşcăturile nu erau frecvente şi, cu siguranţă, bărbaţii nu purtau tocuri de şolduri joase – inventate de Hollywood. De fapt, majoritatea celor din Vestul de odinioară evitau complet pistoalele, preferând să tragă cu puşti şi carabine.

Cât despre duelurile „cu tragere rapidă" din căldura amiezei, acestea erau aproape inexistente în adevăratul Vest.

Filme incriminate: *La amiază; Cel bun, cel rău, cel urât; A fost odată în Vest; Adevăratul curaj.*

Vestul Sălbatic este dominat de bărbaţii albi

Filme incriminate: Cowboy şi şerifi albi protejează oraşele albe din Vestul Sălbatic. Oriunde te-ai uita, Vestul este plin de oameni albi.

De ce este incorect? Westernurile au exclus adesea în mod intenţionat oamenii de culoare din filme. În *Tomahawk,* un film din 1951 despre omul de frontieră Jim Beckwourth, un actor alb a jucat rolul principal, deşi Beckwourth era de culoare. Acelaşi

model s-a repetat şi în filmul *Căutătorii,* din 1956, în care John Wayne a jucat un personaj inspirat de Britt Johnson, un bărbat de culoare.

De fapt, istoricii estimează că aproximativ unul din trei cowboy care se ocupau de transportul vitelor erau mexicani sau afro-americani. Foştii sclavi au plecat în vest după Războiul Civil pentru a se face cowboy, iar mexicanii au lucrat ca vaqueros, modelând imaginea noastră despre cowboy.

Filme incriminate: *Căutătorii, Tomahawk, Calul de fier.*

Cowboy-ii sunt mereu proaspăt raşi

Temă recurentă: În vechiul Vest, cowboy-ii intră în oraş cu faţa proaspăt rasă, chiar dacă sunt plecaţi cu vitele de luni de zile.

De ce este incorect? Era aproape imposibil să te bărbiereşti în prerie, deoarece apa caldă şi aparatele de ras erau puţine. Condiţiile aspre făceau dificilă bărbieritul în siguranţă, astfel

încât chiar şi o simplă crestătură putea însemna pierderi de sânge sau infecţii. Cowboy-ii îşi lăsau adesea barbă, ceea ce îi ajuta să îşi protejeze faţa. Mustăţile şi ciocurile erau, de asemenea, alegeri populare pentru părul facial.

Filme incriminate: *La amiază, Cei şapte magnifici, toate filmele lui John Wayne.*

Mexicanii sunt fie răi, fie lipsiţi de apărare

Temă recurentă: Mexicanii apar adesea ca răufăcători în westernuri. Ei jefuiesc oraşe, răpesc femei şi îi ucid pe „băieţii buni". Pe de altă parte, multe westernuri îi prezintă pe mexicani ca fiind lipsiţi de apărare – ţintele unor răufăcători sau femei nevinovate aflate în pericol.

De ce este incorect? În anii 1700, descendenţii coloniştilor spanioli creşteau vite în regiune de 200 de ani şi aveau o moralitate şi nişte atitudini la fel de variate ca şi omologii lor albi. În vechiul Vest, unul din trei cowboy era mexican, iar comunităţile mexicane prosperau. Cu toate acestea, filmele de la Hollywood au transformat personajele mexicane în obstacole unidimensionale pentru eroii albi.

La fel ca nativii americani, mexicanii au jucat adesea rolul de răufăcători şi au fost portretizaţi ca fiind răi, murdari şi ignoranţi. În La nord de Rio Grande, o femeie albă îi învaţă pe mexicani să folosească săpunul. În *Omul cel rău,* un actor alb îşi mânjeşte faţa cu cărbune pentru a juca rolul unui mexican rău. Stereotipurile rasiste din aceste reprezentări sunt atât de ofensatoare încât guvernul mexican a ameninţat că va interzice complet astfel de filme.

Filme incriminate: *Pentru un pumn de dolari, Cei şapte magnifici, Căutătorii.*

Pagină realizată de
GABRIEL TUDOR

PORTRET

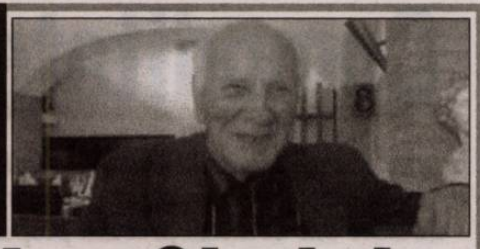

Ion Siminie

Născut pe 16 iunie 1930, la Orăştie, actorul Ion Siminie este unul dintre veteranii teatrului românesc, făcând parte din generaţia de aur a acestuia.

A absolvit Institutul de Teatru din Cluj-Napoca, promoţia 1958, iar din 1964 a fost actor al Teatrului Nottara, unde a evoluat sub bagheta unor consacraţi regizori şi în compania unor actori legendari, precum George Constantin, Ştefan Iordache, Alexandru Repan, Gilda Marinescu, Silvia Dumitrescu Timică, Anda Caropol, Ştefan Radof.

A putut fi admirat în spectacole precum: *Sonet pentru o păpuşă* de Sergiu Fărcăşan (1964), *Omul care şi-a pierdut omenia* de Horia Lovinescu (1965), *Ultima oră* de Mihail Sebastian (1975), *Micul infern* de Mircea Ştefănescu (1977), *Întoarcerea fiului risipitor* de Aleksandr Vampilov (1977), *Noi, subsemnaţii* de Aleksandr Ghelman (1980), *Karamazovii,* cu un text de Horia Lovinescu şi Dan Micu (1981), *Aceşti îngeri trişti* de D.R. Popescu (1982), *Ultimul bal* de Ion Brad şi Dan Micu, după *Pădurea spânzuraţilor* de Liviu Rebreanu (1986), *Livada de vişini* de A.P. Cehov (1987), *Burghezul gentilom* de Molière (1989), *Nora* de Henrik Ibsen (1992), *Puricele,* adaptare de Horaţiu Mălăele după *La puce* de Georges Feydeau (1993), *Întâlnire la Senlis* de Jean Anouilh (1994), *Omul care aduce ploaia* de Richard Nash (1996), *Nanny* de James MacGuire (1998), *Orfanul Zhao de Ji Junxiang* (1998), *Titanic vals* de Tudor Muşatescu (2002), *Jocul dragostei şi al morţii* de Romain Roland (2003), *Capul de răţoi* de George Ciprian (2004), *Clipe de viaţă* de William Saroyan (2010).

Are şi o importantă contribuţie cinematografică, prin roluri precum cele din filmele *Ştefan cel Mare – Vaslui 1475* (1975), *Noi, cei din linia întâi* (1986), *Zâmbet de soare* (1988), *Triunghiul morţii* (1999), *Amen* (2002), *Modigliani* (2004) şi mai ales prin rolul mareşalului Ion Antonescu din *Oglinda* lui Sergiu Nicolaescu (1993), un rol atât de bine interpretat încât cu siguranţă poate fi considerat „de Oscar".

Biopic

Nu pierde adevărul

Mă opresc în această săptămână la filmul scris şi regizat de Florian Henckel von Donnersmarck, *Werk ohne autor* (Operă fără autor) din două motive: unul, pentru că este un film german, deci european, şi doi, pentru că este biografia unui pictor german abstract mai puţin cunoscut.

Spre deosebire de modul în care se foloseşte biografia în sistemul hollywoodian de film de tip *biopic,* care dedică producţiile biografiilor unor personalităţi arhicunoscute amestecând, ca într-o salată de cruditâţi, adevărul istoric cu amănuntele *bling-bling,* distorsionate de dragul unei audienţe planetare. Vezi *Bohemian Rapsody* dedicat lui Freddie Mercury, *Tesla* sau, mai nou, *Elvis.*

Aşadar, *Never Look Away* (Nu privi niciodată în altă parte), cum sună titlul pentru publicul non-german al filmului, este o dramă romantică epică, din 2018, al cărei subiect se învârte în jurul biografiei pictorului german Gerhard Richter.

Biografia lui Richter este interesantă atât ca pictor cât şi ca experienţă de viaţă şi serveşte ca sursă de inspiraţie pentru personajul principal al lui Florian Henckel von Donnersmarck: Kurt. Kurt este un tânăr pictor a cărei mătuşă, Elisabeth, este ucisă în perioada nazistă. Ea este cea care îi spune nepotului „să nu se uite niciodată în altă parte" pentru că „tot ceea ce este adevărat conţine frumuseţe".

După război, Kurt se trezeşte că trăieşte în proaspăt creata RDG, pictând în stilul cerut, realismul socialist. Se îndrăgosteşte de fata unui medic german, care participase înainte de război la programul de sterilizare forţată a femeilor considerate inapte de a naşte, fusese arestat de ruşi după război, dar revenise pe poziţia de specialist după ce asistase la naştere soţia unui comandant militar sovietic. În 1961, înainte de ridicarea zidului Berlinului, Medicul pleacă în Vest, ajutat de acelaşi comandant, unde va ajunge în 1961 şi tânărul Kurt cu soţia lui, Elisabeth.

Inspirat de profesorul său, Kurt îşi găseşte propria voce artistică, pictând imagini inspirate de fotografii de epocă. O lucrare de-a sa, *Femeie coborând goală pe scări* atrage atenţia presei asupra sa şi devine cunoscut.

Regizorul Florian Henckel von Donnersmarck a explicat că *Never Look Away* „este o operă de ficţiune, dar că inspiraţia pentru acest film a fost un articol din 2002 al reporterului de investigaţie german Jürgen Schreiber despre pictorul german Gerhard Richter. Mătuşa lui Richter, Marianne Schönfelder, fusese ucisă de naziştii pentru că a fost declarată ca suferind de schizofrenie.

Richter a imortalizat-o într-un tablou intitulat *Mătuşa Marianne,* în care îl ţine în braţe pe copilul Gerhard Richter. Acest tablou a fost lansat iniţial sub titlul *Mama şi copilul,* deoarece Richter avea obiceiul de a estompa conexiunile picturilor sale cu datele de viaţă personală. Acest lucru i-a determinat pe istoricii de artă să se refere la opera sa ca fiind „fără autor", deoarece se presupune că nu avea nicio legătură cu viaţa autorului".

Schreiber a descoperit în 2002 ceva şi mai interesant: socrul lui Gerhard Richter, Heinrich Eufinger, fusese un medic SS de rang înalt, care a efectuat el însuşi peste 900 de sterilizări forţate asupra femeilor pe care naziştii le considerau inapte să nască.

Deşi nu i-a efectuat personal operaţia Mariannei Schönfelder, Eufinger a fost directorul spitalului unde a fost efectuată operaţia. Chiar dacă Gerhard Richter (azi 90 de ani) se presupune că a aflat despre legătura dintre familii abia la 70 de ani, lucrarea lui sugerează că trebuie să fi ştiut.

(Continuare în numărul viitor)

GEORGE CUŞNARENCU

Comoditate – risc pentru sănătate

Întrucât unul dintre instinctele vitale ale fiinţelor vii este hrănirea, ar fi imperios necesar ca tot ce vine ca noutate din domenii precum preparatele chimice, combinaţiile dintre produse naturale şi produse sintetice, aditivii deveniţi „suveranii" alimentelor din orice magazine de profil, să fie trecute şi printr-o probă decisivă a ambalajelor în care sunt ele prezentate şi oferite spre consum.

Sub acest aspect, aluminiul a câştigat substanţial teren, fiind deseori preferat chiar în defavoarea tradiţionalei celuloze, din considerente ecologice corecte. Pe de altă parte, posibilele efecte asupra sănătăţii consumatorilor generează noi divergenţe, dintr-o anume perspectivă destul de dificil de „digerat".

Aluminiul este folosit în procesul de gătit al multor mâncăruri, precum peşte, carne, legume. Uşoară, rezistentă la căldură, folia de aluminiu este un instrument convenabil în multe bucătării. Una dintre numeroasele utilizări este pentru împachetat mâncarea rece, din păcate tot mai acceptată în mod silit de cei mai numeroşi lucrători din toate domeniile de activitate, de la şantier la bibliotecă.

Pentru că se economiseşte timp şi evită operaţiunile legate de veselă, detalii aproape neobservabile de către consumatori. Cu toate acestea, cantitatea de aluminiu efectiv ingerată poate varia în funcţie de o serie de factori: temperatura (cu cât este mai mare, cu atât e mai mare infiltrarea); tipul de produs consumat (mai multă aciditate înseamnă mai multă infiltrare); condimentele folosite la prepararea alimentelor.

Gătitul cărnii roşii în folie de aluminiu creşte prezenţa acestuia cu 89% până la 378% în mâncare! S-a observat că mulţi pacienţi cu Alzheimer au niveluri ridicate de aluminiu în creier, astfel că s-a pus problema dacă există o legătură cauzală între utilizarea foliei de aluminiu şi boală.

La modul general vorbind, deşi consumăm aluminiu atunci când gătim sau ambalăm alimentele, cantitatea pe care o ingerăm este deocamdată prea mică pentru a fi îngrijorătoare. Avem, totuşi, alternative simple de a evita utilizarea foliei de aluminiu, cum ar fi borcanele de sticlă, folia alimentară, hârtia rezistentă la grăsime etc.

Mai important, există şi opţiuni ecologice disponibile: produse precum ambalajele din cedru şi bambus, foliile alimentare din ceară de albine, husele din silicon pentru alimente, foile de copt din silicon.

Fătul şi mama trăiesc aceleaşi emoţii?

Există în imensa sferă a eticii actuale o controversă majoră, însă deseori înfăşurată într-un soi de „ambalaj" banal: este sau nu fătul copilul nenăscut o fiinţă?

O posibilă sugestie de aprecire a acestui lucru poate veni din rezultatele tulburătoare ale unui studiu ştiinţific, care a pornit de la întrebarea: cum/ce simte copilul, dacă mama suferă ori plânge în timpul sarcinii? Echipa de specialişti ai Universităţii de cercetare California, Irvine, care a efectuat o cercetare în acest sens, susţine că amândoi suferă.

Sarcina este ca o călătorie ce leagă indisolubil mama şi fătul. Numeroase cercetări au relevat faptul că fiecare sentiment, fiecare emoţie, nemaivorbind de cea ce mama mănâncă ori de muzica pe care o ascultă, merge direct către bebeluş.

Femeia care poartă sarcina este centrul lumii micii creaturi care creşte în ea, iar legătura dintre cei doi este specială, unică şi de nedescris. Studiile au arătat că în perioada prenatală fătul experimentează aceleaşi emoţii ca mama sa. Prin urmare, dacă mama plânge de tristeţe, copilul „trăieşte" acelaşi sentiment, cu aceeaşi intensitate. Cum este posibil acest lucru?

„Credem că fătul uman participă activ la propria sa dezvoltare şi adună informaţii pentru viaţa de după naştere, au explicat cercetătorii. Aşadar, el se pregăteşte pentru viaţă pe baza mesajelor pe care i le transmite mama."

Pe durata sarcinii, copilul primeşte informaţii de la mama sa. Pe de altă parte, semnalele chimice şi hormonale sunt preluate de placentă, ele fiind şi semnale legate de starea emoţională a mamei. În caz de tristeţe sau depresie profundă, copilul poate dezvolta probleme neurologice, de lungă durată sau tulburări psihice.

Din acest motiv, este întotdeauna recomandabil ca gravida să trateze orice depresie prenatală. La modul ideal, mama trebuie să se afle într-o stare emoţională echilibrată în perioada de graviditate, să fie liniştită şi să-i permită copilului nenăscut să se dezvolte cât mai bine.

Despre o anume sănătate mentală la elevi

Din ce în ce mai multe nereguli în funcţionarea organismului copiilor şi adolescenţilor aflaţi pe băncile şcolii le atacă violent sănătatea mentală, adăugându-se alarmant celorlalte tipuri de afecţiuni mai mult sau mai puţin specifice vârstei lor.

Violenţa verbală şi fizică, expunerea la utilizarea problematică a substanţelor psihoactive, simptomele de anxietate şi depresie sunt câteva dintre problemele care afectează cel mai mult elevii, după cum au demonstrat specialiştii în sănătate mintală.

În privinţa fenomenului drogurilor, problema trece dincolo de consum, aspect în faţa căruia adulţii apropiaţi de elevi manifestă mult prea frecvent cel mult indiferenţă, dacă nu chiar un gen de adversitate agresivă sub diverse aspecte. Dintr-un aşa-zis principiu sănătos, orice consumator (fie el şi ocazional, nedependent) este stigmatizat fără drept de apel.

Este „tradiţionalul" mod de a amenda efectele unui fenomen, fără a explora câtuşi de puţin cauzele lui; şi, din păcate, eşecul devine aproape garantat. Pericolul e cu atât mai ridicat, cu cât victima este foarte vulnerabilă şi, odată transformată treptat în exemplu negativ, situaţia respectivă îi va fi o etichetă pentru toată viaţa, cu turnuri imprevizibile şi totodată cu certitudine repercutate şi asupra altor persoane (rude, colegi, prieteni, dar şi necunoscuţi, în anumite situaţii).

Totuşi, poate că mai întâi de toate, familia şi un anturaj sănătos al elevului consumator de droguri trebuie să nu uite că acesta nu poate fi perfect „limpede" din punct de vedere mental, însă e vindecabil.

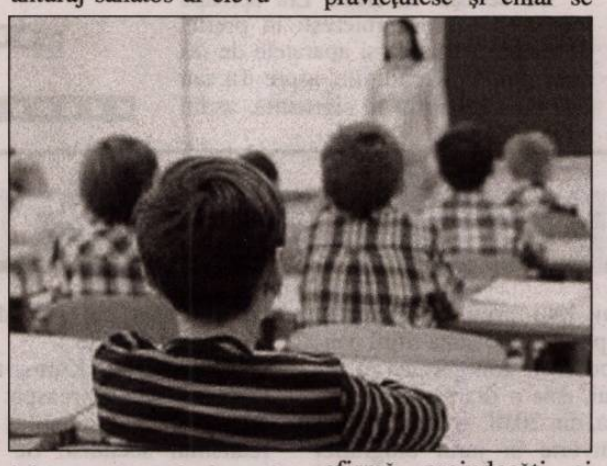

Faptul alarmant că vârsta consumatorilor este în scădere are legături inimaginabil de profunde cu contextul vieţii familiale, cu reperele sociale, cu strategiile oficiale ale şcolii şi eficacitatea lor faţă de acest fenomen ce încă pare a fi abordat la noi cu o anume „somnolenţă" în evaluare şi în acţiunea raţională de combatere. Fondul, în general e cunoscut: depresii şi dezorientare, inhibiţii şi lipsă de orizonturi viabile, anxietate şi provocări perverse complexe, dar şi imperative medicale neexplicate exact ori probleme sanitare individuale ignorate de sistem. În societate supravieţuiesc şi chiar se afirmă prejudecăţi şi reticenţe de mult depăşite, cum ar fi cele privitoare la o reală educaţie sexuală începând din familie, la relaţiile necosmetizate dintre elev şi profesor, la toleranţă şi îngăduinţă şi aşa mai departe.

Toate aceste nenumărate elemente – trebuie să conştientizăm cu toţii aceasta, obligatoriu! – alcătuiesc un puzzle uriaş şi complex, care însă poate contura o imagine sumbră, dacă îi lipseşte fie şi o singură piesă.

PE SCURT

despre sănătatea dumneavoastră

Stresul ochilor

Şi ochii pot suferi de stres, într-un mod specific. Stresul este definit ca o stare de oboseală psihică cauzată de cererea de performanţă mult mai mare decât cea normală. Această stare negativă a sănătăţii poate provoca probleme cardiace, digestive, imunitare şi mai ales ale creierului.

Acestea din urmă au la origine o gamă largă de probleme personale şi/sau sociale: muncă în exces, dificultăţi economice, ameninţarea locului de muncă, neînţelegeri familiale şi evenimente nefericite, izolare socială şi aşa mai departe. Acestora li se adaugă şi afecţiuni ale vederii. În funcţie de gradul de stres, de durata acestuia, de caracteristicile fiecărei persoane, efectele stresului asupra vederii pot fi foarte variate. Cele mai frecvente sunt:

- ***Ticurile.*** *Deşi sunt benigne, aceste tremurături sau spasme în jurul pleoapelor pot fi foarte enervante dacă durează câteva zile sau chiar săptămâni. Dacă ne odihnim suficient, eliminăm băuturile stimulatoare precum cofeina şi efectuăm un masaj delicat de relaxare în zonă, vom putea atenua acest efect al stresului.*
- ***Inflamaţia pleoapelor.*** *Cunoscută sub numele de blefarită, apare foarte frecvent la persoanele care suferă de stres, fiind adesea însoţită de infecţie, roşeaţă, mâncărime şi scăderea acuităţii vizuale. Se recomandă curăţarea atentă a marginii pleoapelor şi poate fi necesar un tratament antiinflamator topic.*
- ***Implicarea maculei.*** *Se caracterizează prin vedere înceţoşată, distorsiunea vederii şi întunecarea zonei centrale a vederii. Afectează în principal bărbaţii între 25 şi 55 de ani şi apare în situaţii de mare stres. De obicei, se rezolvă atunci când circumstanţa care provoacă stresul este rezolvată. Totuşi, poate dura luni de zile, aşa că este important de menţinut contactul cu medicul oftalmolog.*
- ***Pierderea vederii.*** *Poate apărea în cazurile foarte severe de stres, caz în care este necesar ca un medic să excludă o problemă oftalmologică sau neurologică şi, odată înlăturată acea cauză, să se meargă la psiholog, încercând scăderea nivelului de stres. Folosirea luminii naturale, pauzele în aer liber pe parcursul zilei de lucru, utilizarea lentilelor de evitare a luminii albastre (de la ecranele mobilelor, tabletelor, calculatoarelor etc.), precum şi somnul de cel puţin opt ore pe zi şi o dietă sănătoasă, bogată în vitamina C (ardei roşii şi verzi, portocale, căpşuni, broccoli) şi în bioflavonoide (cireşe, prune, afine, zmeură, vinete, struguri negri, vin roşu) ajută, de asemenea, la ameliorarea sănătăţii ochilor.*

Pagină realizată de
ADRIAN-NICOLAE POPESCU

PUBLICITATE

Centrul German dermaVITAL se prezintă

Centrul German DermaVital vă oferă o întreagă paletă de terapii alternative, terapii care au la bază medicina cuantică.

Diagnosticarea energetică însoțită de un buletin de analize energetice, cu recomandarea tratamentelor care se impune, toate în același centru.

- Fiecare terapie este personalizată în funcție de energia pacientului, fără durere, fără medicamente, atât pentru copii, cât și pentru persoane adulte, indiferent de vârstă.
- Focusul terapiilor este: restabilirea comunicării energetice în organism la nivel de celulă, organ, sistem.
- Gradul de echilibru energetic din organism hotărăște sănătate sau boală, „Nicola Tesla".
- Atât timp cât în organul bolnav mai sunt celule sănătoase, din punct de vedere energetic, șansele de refacere există.

Diagnosticarea energetică durează aproximativ 50 de minute, urmată de terapii.

În terapii se intervine prin câmpul energetic al corpului și se tratează corpul fizic, psihic și mental, este o terapie care tratează corpul pe cele patru etape ale sale: mental, spiritual, psihic, bioenergetic, biofizic și biochimic, se tratează cauza și nu efectul (simptomul).

Numai tratând corpul în integritatea lui, îi dăm posibilitatea de a se reface.

Ce afecțiuni pot fi tratate? Începând de la: alergii, intoleranțe, îmbolnăviri virale, eliminare de metale grele, toate formele de dureri: genunchi, șolduri, coloană, umeri, picioare grele, dureri de stomac, gastrite, aciditate, dereglări în sistemul gastric, circulație, tensiune oscilantă, migrene, dureri de cap, degenerare de maculă, probleme cu tiroida, prostate, picioare umflate, dereglări limfatice, boli de piele, dereglări metabolice, dureri ciclu, balonare, memorie, depresii, atacuri de panică, vitalitate.

Detoxifiere la nivel celular, reglarea energetică a meridianelor și chakrelor corpului.

Restabilirea imunității și metabolismului.

Reacții după diferite tipuri de vaccinuri.

Sechele post Covid etc.: oboseală psihică și fizică, dureri în tot corpul, căderea părului, lipsa gustului, epuizarea.

Terapiile fizice întregesc paleta tratamentelor în funcție de nevoile pacientului: drenaje limfatice, reflexoterapia, masaje de deblocare cervicală sau lombară, iar mai nou:

PUBLICITATE

ACOPREVENT

supliment alimentar pentru un sistem imunitar stabil

dermaVITAL

tel 0731.871.968 / 021.322.40.04

www.dermavital-med.ro

Ce este Acoprevent?

Este un supliment alimentar bazat pe plante ayurvedice care are la bază o tehnologie inovativă, tehnologia punctelor cuantice, care multiplică descărcarea energetică a substanțelor conținute. Oprește o întreagă cascadă inflamatorie la nivel celular, este un antioxidant puternic, este o tehnologie inovatoare avansată, bazată pe activarea micronutrienților.

Se recomandă în afecțiunile în care sistemul imunitar este suprasolicitat, ca alergii, tuberculoză, infecții virale, sindromul oboselii cronice, candida, hepatită virală, septicemie, borelioză cronică, apărarea corpului în cazul bolilor maligne.

Conține: extract de cacao, extract de hamei, garofiță-sălbatică, muscat, coajă de lămâie, thymian, salvie, extract de susan, extract din pulbere de alge maro. Informația cuantică este pusă pe un grăunte de siliciu.

3 capsule administrate zilnic conțin: complex ayurvedic activ – 411 mg, pulbere de alge maro – 162 mg, zinc – 9 mg.

Dozare și mod de administrare: adulți și tineri de 3 ori zilnic 1 capsulă înainte de masă, copii 2-6 ani – 1 capsulă zilnic, înainte de masă.

Efecte secundare nu sunt cunoscute.

Interacțiune cu alte medicamente: poate fi combinat la nevoie cu orice medicamentație de sinteză.

Flaconul conține 90 de capsule a 320 mg

Costul este de 210 lei flaconul plus taxa de transport 20/22 lei.

Distribuit în România prin Centrul German DermaVital Bodymed S.R.L.

TERAPIA 4W – IMUNITATEA ÎNNĂSCUTĂ

Cardul activează 4 straturi energetice în formă de cerc, în jurul imunității înnăscute. Persoanele care au mai multe afecțiuni cronice, au făcut sau fac chimioterapie/radioterapie, au fisuri energetice în imunitatea înnăscută.

Sistemul imunitar înnăscut este principala linie de apărare împotriva intrusului, bacterii/virusuri.

Sistemul imunitar înnăscut intră în acțiune când un intrus a trecut de prima barieră a sistemului imunitar dobândit și a fost – memorat – de către acesta. Testele făcute după acest set de terapii au confirmat neutralizarea frecvențelor patologice emise de virusuri/bacterii.

Terapia 4w, se execută în 4 zile consecutiv, durează aproximativ 1 oră ședința, nu doare, nu are efecte secundare.

Terapia 4w este în ofertă de la ~~680 lei~~, la 500 lei.

Revista „Magazin" nu își asumă responsabilitatea privind eficacitatea acestor produse!

PUBLICITATE

Terapia VacuMed – folosită în medicina spațială, acum aplicată și pe „Pamânt" – se obține un joc

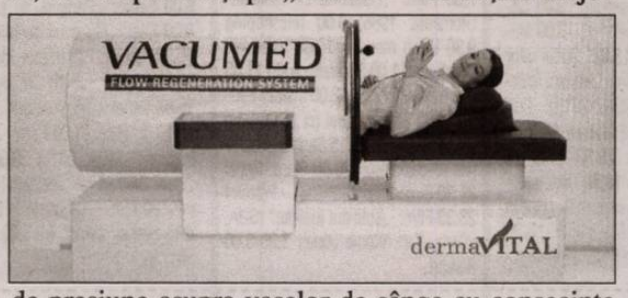

de presiune asupra vaselor de sânge cu consecințe vasodilatatorii și deschiderea de noi căi vasculare.

Arteropatia cronică obliterantă a picioarelor.

Insuficiența venoasă, edemul și limfedemul, post intervenții ortopedice, chiar și cu piciorul în ghips, imediat după ghipsare sau proteze de șolduri, picior diabetic, neuropatie, accelerează vindecarea leziunilor ulceroase, crescând perfuzia sângelui la periferia rănilor, reduce inflamația, durerile.

Se utilizează în ortopedie, reabilitare și medicina sportivă.

Suntem în România de aproape 15 ani, iar, paleta terapiilor noastre se întregește în permanență cu tot ce este nou în domeniul nostru.

Colectivul DermaVital este format din medici, kinetoterapeuți, terapeuți specializați în disciplinele pe care acționează.

FLORICA MUNTEANU,
specialist în medicina energo-informațională, membră a Societății Naturiștilor din Germania, membră BIT (Biorezonanz International Therapy), psiholog

Pentru mai multe informații accesați:
www.dermavital-med.ro
Telefon: 021.322.40.04 / 0731.876.968

CONTACT: DermaVital București,
strada Brânduşelor 6B, et. 2, interfon 003

LUNI – 26 septembrie

TVR 1
7.00 3 ceasuri bune 10.00 AgroStrategia 11.00 Teleenciclopedia (r) 12.00 Teleshopping 12.30 Tribuna partidelor parlamentare 13.00 Garantat 100% (r) 14.00 Telejurnal 15.00 Maghiara de pe unu 17.00 Atelier de sănătate 17.55 Serial: „Yanxi, palatul suspinelor" 18.55 Dincolo de alb și negru 20.00 Telejurnal 21.00 Câștigă România! 22.00 Dosar Romania (r) 23.00 Nocturne 0.00-5.55 Reluări.

PRO TV
6.00 Știrile PRO TV 10.30 Vorbește lumea 13.00 Știrile PRO 14.00 Lecții de viață 15.00 La Măruță 17.00 Știrile PRO TV 18.00 Ce spun românii 19.00 Știrile PRO TV 20.30 Serial: „Clanul" 23.00 Știrile PRO 23.30 Film: „Mission: Impossible – Falout" (r) 2.15 Lecții de viață (r) 3.00 Vorbește lumea (r) 5.00 Ce spun românii (r).

antena 3
6.00 Observator 8.00 'Neatza cu Răzvan și Dani 12.00 Observator 14.00 Mireasa 16.00 Observator 17.00 Mireasa 18.00 Prețul cel bun 19.00 Observator 20.30 Chefi la cuțite 0.00 Observator 0.30 Film: „Kingsman: Cercul de aur" (r) 3.00 Observator (r) 4.00 Mireasa (r) 5.00 Prețul cel bun (r).

PRIMA TV
7.00 Starea Nației (r) 8.15 Serial: „Nimeni nu-i perfect" 9.00 Exclusiv VIP (r) 11.00 Teleshopping 13.00 Serial (r) 14.00 Focus 15.30 Exclusiv VIP 17.30 Flash monden 18.00 Focus 19.15 Serial: „Iubiri secrete" 20.00 Starea Nației 21.00 Studio UEFA 21.45 Fotbal: România – Bosnai Hertegovina 23.30 Studio UEFA 0.30 Exclusiv VIP (r) 2.00 Film: „Ambuscada" (r) 4.30 Focus 5.30 Serial: „Nimeni nu-l perfect" (r) 6.00 Serial (r).

acasă
6.00 Serial: „Dragoste și alte complicații" (r) 8.00 Serial (r) 9.00 Serial: „Iubirea are numele tău" (r) 10.00 Serial (r) 12.00 Serial: „Numai lângă tine" 13.00 Serial: „Moștenitorii". Cu: Ana Ciocchetti 15.00 Serial: „Dragoste și alte complicații" 17.00 Serial: „Un loc în inima ta" 19.00 Serial: „Iubirea are numele tău" 20.00 Mâncare pe care 21.00 Serial: „Dulce răzbunare" 22.00 Serial: „Inimă de țigan" 23.30-5.00 Reluări.

TVR 2
7.00 Generația Fit (r) 7.30 România... în bucate (r) 8.00 În direct cu viața (r) 9.00 Serial (r) 10.00 Documentar 360º-GEO (r) 11.00 Azi despre mâine 11.30 Între prieteni 12.00 Telejurnal 12.40 Teleshopping 13.00 Cultura minorităților 13.30 Educație la înălțime (r) 14.30 Documentar 360º-GEO 15.00 Azi despre mâine 15.30 Teleșcoala: Clasa a VIII-a 16.30 România... în bucate 17.00 În direct cu viața 18.00 Ora de știri 19.05 Serial: „Comisarul Rex" 20.00 Rețeaua de idoli 21.00 Memorialul durerii 22.00 Documentar 0.00 Luminița de la miezul nopții 1.00-5.25 Reluări.

PRO CINEMA
6.00 La Măruță (r) 8.00 Film (r) 10.15 Serial: „La Bloc" (r) 12.30 Film: „The Lego Batman Movie" (r) 14.30 Film: „Kangaroo Jack" (r) 16.15 Film: „Rețeta pentru dezastru" (SUA, 2003). Cu: John Larroquette, Lesley Ann Warren 18.15 Serial: „La Bloc" 20.30 Film: „Ucigași de schimb" (SUA, 1998). Cu: Yun-Fat Chow, Mira Sorvino 22.15 Film: „Nu respira!" (SUA, 2016). Cu: Stephen Lang, Jane Levy 0.00-5.30 Reluări.

MARȚI – 27 septembrie

TVR 1
7.00 3 ceasuri bune 10.00 AgroStrategia 11.00 Câștigă România! (r) 12.00 Teleshopping 12.30 Tribuna partidelor parlamentare 13.00 Ora regelui (r) 14.00 Telejurnal 15.00 Maghiara de pe unu 17.00 Serial: „Yanxi, palatul suspinelor" 17.55 Live stadion 18.00 Fotbal U21: România – Țările de Jos 20.00 Telejurnal 21.00 Câștigă România! 22.00 Telecinemateca: „Darling" (Regatul Unit, 1965). Cu: Julie Christie, Dirk Bogarde, Laurence Harvey 0.30-5.55 Reluări.

PRO TV
6.00 Știrile PRO TV 10.30 Vorbește lumea 13.00 Știrile PRO TV 14.00 Lecții de viață 15.00 La Măruță 17.00 Știrile PRO TV 18.00 Ce spun românii 19.00 Știrile PRO TV 20.30 21.30 Sunt celebru, scoate-mă de aici! 23.30 Știrile PRO TV 0.00 Film: „The Fate of the Furious" (r) 2.30 Lecții de viață (r) 3.00 Vorbește lumea (r) 5.00 Ce spun românii (r).

antena 3
6.00 Observator 8.00 'Neatza cu Răzvan și Dani 12.00 Observator 14.00 Mireasa 16.00 Observator 17.00 Mireasa 18.00 Prețul cel bun 19.00 Observator 20.30 Chefi la cuțite 0.00 Observator 0.30 Film: „Planeta maimuțelor: Războiul" (SUA, 2017). Cu: Andy Serkis, Woody Harrelson, Toby Kebbell, Judy Greer 3.00-5.00 Reluări.

PRIMA TV
7.00 Starea Nației (r) 8.10 Serial: „Nimeni nu-l perfect" (r) 10.00 Exclusiv VIP (r) 11.00 Teleshopping 13.00 Serial: „Nimeni nu-l perfect" (r) 14.00 Focus 15.00 Exclusiv VIP 17.30 Flash monden 18.00 Focus 19.30 Serial: „Iubirea are numele tău" 20.00 Film: „Iubitul mamei mele" (SUA, 2007). Cu: Michelle Pfeiffer 22.00 Starea Nației 23.00 Focus 0.00-6.00 Reluări.

acasă
6.00 Serial: „Dragoste și alte complicații" (r) 8.00 Serial (r) 9.00 Serial: „Iubirea are numele tău" (r) 10.00 Serial: „Un loc în inima ta" (r) 12.00 Serial: „Numai lângă tine" 13.00 Serial: „Moștenitorii" 15.00 Serial: „Dragoste și alte complicații" 17.00 Serial: „Un loc în inima ta" 19.00 Serial: „Iubirea are numele tău" 20.00 Mâncare pe care 21.00 Serial: „Dulce răzbunare" 22.00 Serial: „Inimă de țigan" 23.30-5.00 Reluări.

TVR 2
7.00 Teleșcoala (r) 7.30 România... în bucate (r) 8.00 În direct cu viața (r) 9.00 Serial (r) 10.00 Documentar 360º-GEO (r) 11.00 Euromaxx 11.30 Între prieteni 12.00 Telejurnal 13.00 Cultura minorităților 13.30 Documentar (r) 14.30 Documentar 360º-GEO 15.30 Teleșcoala: Clasa a VIII-a 16.30 România... în bucate 17.00 În direct cu viața 18.00 Ora de știri 19.05 Serial: „Comisarul Rex: aventuri la Viena" 20.00 Destine ca-n filme 21.00 D'ale lu' Mitică (r) 22.00 Ediție limitată 23.00 Serial 0.00 Luminița de la miezul nopții 1.00-5.25 Reluări.

PRO CINEMA
6.15 Serial: „La Bloc" (r) 6.45 La Măruță (r) 8.45 Film: „Marrying Mr. Darcy" (r) 10.30 Serial: „La Bloc" (r) 12.45 Film: „Little" (r) 14.45 Film: „Adventures of Jurassic Pet" (r) 16.30 Film: „Familia Hollar" (SUA, 2016) 18.15 Serial: „La Bloc" 20.30 Film: „Indiana Jones și Regatul craniului de cristal" (SUA, 2008). Cu: Harrison Ford, Cate Blanchett 23.00 Film: „Polițist pe cont propriu" (SUA, 2012). Cu: Dana Delany 23.00-5.15 Reluări.

MIERCURI – 28 septembrie

TVR 1
7.00 3 ceasuri bune 10.00 AgroStrategia 11.00 Câștigă România! (r) 12.00 Teleshopping 12.30 Tribuna partidelor parlamentare 13.00 Profesioniștii (r) 14.00 Telejurnal 15.00 Convietuiri 17.00 Atelier de sănătate 17.55 Serial: „Yanxi, palatul suspinelor" 18.55 Dincolo de alb și negru 20.00 Telejurnal 21.00 Câștigă România! 22.00 Film: „Fata cu cercel de perlă" (Regatul Unit, 2003). Cu: Scarlett Johanson, Colin Firth 0.00-5.55 Reluări.

PRO TV
6.00 Știrile PRO TV 10.30 Vorbește lumea 13.00 Știrile PRO TV 14.00 Lecții de viață 15.00 La Măruță 17.00 Știrile PRO TV 18.00 Ce spun românii 19.00 Știrile PRO TV 20.30 Serial: „Las Fierbinți" 21.30 Visuri la cheie 23.30 Știrile PRO TV 0.00 Film: „În beznă" (SUA, 2018). Cu: Emily Ratajkowski, Natalie Dormer, Ed Skrein 2.00-5.00 Reluări.

antena 3
6.00 Observator 8.00 'Neatza cu Răzvan și Dani 12.00 Observator 14.00 Mireasa 17.00 Observator 18.00 Prețul cel bun 19.00 Observator 20.30 Chefi la cuțite 0.00 Observator 0.30 Magazin UEFA 1.00 Mangalița 2.30 Film: „Planeta maimuțelor: Războiul" (r) 5.00 Prețul cel bun (r).

PRIMA TV
7.00 Starea Nației (r) 8.10 Serial: „Nimeni nu-l perfect" 9.00 Exclusiv VIP (r) 11.00 Teleshopping 13.00 Serial: „Nimeni nu-l perfect" (r) 14.00 Focus 15.30 Exclusiv VIP 17.30 Flash monden 18.00 Focus 19.30 Serial: „Iubiri secrete" 20.00 Cronica cârcotașilor 22.00 Starea Nației 23.00 Focus 0.00 Exclusiv VIP (r) 2.00 Cronica Cârcotașilor (r) 4.00 Focus 5.30 Serial: „Nimeni nu-l perfect" (r) 6.00 Seria: „Iubiri secrete" (r).

acasă
6.00 Serial: „Dragoste și alte complicații" (r) 8.00 Serial (r) 9.00 Serial: „Iubirea are numele tău" (r) 10.00 Serial (r) 12.00 Serial: „Numai lângă tine" 13.00 Serial: „Moștenitorii" 15.00 Serial: „Dragoste și alte complicații" 17.00 Serial: „Un loc în inima ta" 18.00 Serial: „Iubiri fără hotar" (ep.1) 19.00 Serial: „Iubirea are numele tău" 20.00 Mâncare pe care 21.00 Serial: „Dulce răzbunare" 22.00 Serial: „Inimă de țigan" 23.30-5.00 Reluări.

TVR 2
7.00 Teleșcoala (r) 7.30 România... în bucate (r) 8.00 În direct cu viața (r) 9.00 Serial (r) 10.00 Documentar 360º (r) 11.00 Fii în formă! 11.30 Între prieteni 12.00 Telejurnal 13.00 Cultura minorităților 13.30 Ediție limitată (r) 14.30 Documentar 360º 15.30 Teleșcoala 16.30 România... în bucate 17.00 În direct cu viața 18.00 Ora de știri 19.05 Serial: „Comisarul Rex: aventuri la Viena" 20.00 Film: „Rubirosa" (partea a VI-a) 21.40 Toamna amintirilor 22.00 Povestea vinde 23.00 Serial 0.00 Luminița de la miezul nopții 1.00-5.25 Reluări.

PRO CINEMA
6.15 La Măruță (r) 8.15 Film: „The Hollars" (r) 10.00 Serial: „La Bloc" (r) 12.15 Film: „The Crocodile Hunter: Collision Course" (r) 14.00 Film (r) 16.30 Film: „Răzbunare în pijamale" (SUA, 2004). Cu: Alexa PenaVega 18.15 Serial: „La Bloc" 20.30 Film: „Campionul" (SUA, 2011) 22.30 Film: „Mama răzbunării" (SUA, 2015). Cu: Viola Davis, Shea Whigham 0.30-4.00 Reluări.

JUDY GREER
– marți, 0.30 –

COLIN FIRTH
– miercuri, 22.00 –

CYNTHIA GIBB
– joi, 20.00 –

KEANU REEVES
– sâmbătă, 22.45 –

ANA CIOCCHETTI
– luni-vineri, 13.00 –

MARK WAHLBERG
– vineri, 20.00 –

LESLIE ANN WARREN
– luni, 16.00 –

„MAGAZIN" nu răspunde de modificările efectuate ulterior de către posturile de televiziune

JOI – 29 septembrie

TVR 1
7.00 3 ceasuri bune 9.45 Teleshopping 10.00 AgroStrategia 11.00 Câștigă România! (r) 12.00 Teleshopping 12.30 Parlamentul României 13.00 Tezaur folcloric (r) 14.00 Telejurnal 15.00 Akzente 17.00 Atelier de sănătate (r) 17.55 Serial: „Yanxi, palatul suspinelor" 18.55 Dincolo de alb și negru 20.00 Telejurnal 21.00 Câștigă România! 22.00 Doc.: „Covid/RO" 23.10 Doc.: „Războiul Regelui" 0.10-5.55 Reluări.

PRO TV
6.00 Știrile PRO TV 10.30 Vorbește lumea 13.00 Știrile PRO TV 14.00 Lecții de viață 15.00 La Măruță 17.00 Știrile PRO TV 18.00 Ce spun românii 19.00 Știrile PRO TV 20.30 Serial: „Las Fierbinți" 21.30 Sunt celebru, scoate-mă de aici! 23.30 Știrile PRO TV 0.00 Film: „Resident Evil 2: Ultimul război" (SUA, 2004). Cu: Milla Jovovich, Sienna Guillory 2.00-5.00 Reluări.

antena 3
6.00 Observator 8.00 'Neatza cu Răzvan și Dani 12.00 Observator 14.00 Mireasa 16.00 Observator 17.00 Mireasa 18.00 Prețul cel bun 19.00 Observator 20.30 Chefi la cuțite (r) 3.00 Observator (r) 4.00 Mireasa (r) 5.00 Prețul cel bun (r).

PRIMA TV
7.00 Starea Nației (r) 8.15 Serial: „Nimeni nu-l perfect" (r) 9.00 Exclusiv VIP (r) 11.00 Teleshopping live 13.00 Serial: „Nimeni nu-l perfect" (r) 14.00 Focus 15.30 Exclusiv VIP 17.30 Flash monden 18.00 Focus 19.30 Serial: „Iubiri secrete" 20.00 Film: „Ultimul cartuș" (România, 1973). Cu: Ilarion Ciobanu 22.00 Starea Nației 23.00 Focus 0.00-6.00 Reluări.

acasă
6.00 Serial: „Dragoste și alte complicații" (r) 8.00 Serial (r) 9.00 Serial: „Iubirea are numele tău" (r) 10.00 Serial (r) 12.00 Serial: „Numai lângă tine" 13.00 Serial: „Moștenitorii" 15.00 Serial: „Dragoste și alte complicații" 17.00 Serial: „Iubiri fără hotar" 19.00 Serial: „Iubirea are numele tău" 20.00 Mâncare pe care 21.00 Serial: „Dulce răzbunare" 22.00 Serial: „Inimă de țigan" 23.30-5.00 Reluări.

TVR 2
7.00 Teleșcoala (r) 7.30 România... în bucate (r) 8.00 În direct cu viața (r) 9.00 Serial (r) 10.00 Documentar 360º (r) 11.00 Globalizarea: riscuri și beneficii 11.30 Între prieteni 12.00 Telejurnal 13.00 Maghiara de pe doi (r) 13.30 Povestea vinde (r) 14.30 Documentar 360º 15.30 Teleșcoala 16.30 România... în bucate 17.00 În direct cu viața 18.00 Ora de știri 19.05 Serial: „Comisarul Rex: aventuri la Viena" 20.00 Film: „Suspectă de crimă" (SUA, 2009). Cu: Nicole Gale Anderson, Cynthia Gibb 22.00 Istorii de bun gust 23.00 Serial 0.00 Luminița de la miezul nopții 1.00-5.25 Reluări.

PRO CINEMA
6.15 Serial: „La Bloc (r) 6.45 La Măruță (r) 8.45 Film (r) 10.45 Serial: „La Bloc" 13.00 Film (r) 14.45 Film: „Războiul vecinilor" (SUA, 1994) 16.30 Film: „Misterul lui Hailey Dean: Cazul lui Will" (SUA, 2020) 18.15 Serial: „La Bloc" 20.30 Film: „Rocketman: Povestea lui Elton John" (SUA, 2019) 23.00 Film: „Seducerea lui Joyce Mitchell" (SUA, 2017) 0.45-5.00 Reluări.

VINERI – 30 septembrie

TVR 1
7.00 3 ceasuri bune 9.45 Teleshopping 10.00 Exclusiv în România (r) 11.00 Câștigă România! (r) 12.00 Teleshopping 12.30 Parlamentul României 13.00 Omul și timpul (r) 14.00 Telejurnal 15.00 Opre Roma 15.55 EURO polis 17.00 Atelier de sănătate 17.55 Serial: „Yanxi, palatul suspinelor" 18.55 România, cine ești? 20.00 Telejurnal 21.00 Film: „Luna comanșilor" (SUA, 2008, partea I). Cu: Steve Zahn, Karl Urban, Val Kilmer 23.00 Replay 0.00-5.55 Reluări.

PRO TV
6.00 Știrile PRO TV 10.30 Vorbește lumea 13.00 Știrile PRO TV 14.00 Lecții de viață 15.00 La Măruță 17.00 Știrile PRO TV 18.00 Ce spun românii 19.00 Știrile PRO TV 20.30 Vocea României 23.00 Film: „Clanul" (r) 1.30 Serial: „Las Fierbinți" (r) 3.15 Apropo Tv (r) 4.00 Vorbește lumea (r).

antena 3
6.00 Observator 8.00 'Neatza cu Răzvan și Dani 12.00 Observator 14.00 Mireasa 16.00 Observator 17.00 Mireasa 18.00 Prețul cel bun 19.00 Observator 20.30 iRoast 21.30 Stand Up Revolutions 0.00 iUmor 3.00 Observator (r) 4.00 Mireasa (r) 5.00 Prețul cel bun (r).

PRIMA TV
7.00 Starea Nației (r) 8.15 Serial: „Nimeni nu-l perfect" 9.00 Exclusiv VIP (r) 11.00 Teleshopping 13.00 Serial: „Nimeni nu-l perfect" (r) 14.00 Focus 15.30 Exclusiv VIP 17.30 Flash monden 18.00 Focus 19.15 Serial: „Secretele președintelui" 20.00 Film: „Pentru toți banii din lume" (SUA, 2017). Cu: Mark Wahlberg 23.00 Film: „Cușca morții" (SUA, 2010). Cu: Bai Ling 1.00-6.00 Reluări.

acasă
6.00 Serial: „Dragoste și alte complicații" (r) 8.00 Serial: „Dulce răzbunare" (r) 9.00 Serial: „Iubirea are numele tău" (r) 10.00 Serial (r) 11.00 Serial: „Să învingi trecutul" (r) 12.00 Serial: „Numai lângă tine" 13.00 Serial: „Moștenitorii" 15.00 Serial: „Dragoste și alte complicații" 17.00 Serial: „Iubiri fără hotar" 19.00 Serial: „Iubirea are numele tău" 20.00 Mâncare pe care 21.00 Serial: „Dulce răzbunare" 22.00 Serial: „Inimă de țigan" 23.30-5.00 Reluări.

TVR 2
7.00 Teleșcoala (r) 7.30 România... în bucate (r) 8.00 În direct cu viața (r) 9.00 Serial (r) 10.00 Documentar 360º (r) 11.00 Revoluția tehnologică 11.30 Între prieteni 12.00 Telejurnal 13.00 Cultura minorităților (r) 13.30 Istorii de bun gust (r) 14.30 Documentar 360º 15.30 Teleșcoala 16.30 România... în bucate 17.00 Educație la înălțime (r) 18.00 Ora de știri 19.05 Serial: „Comisarul Rex: aventuri la Viena" 20.00 Gala umorului 22.00-5.30 Reluări.

PRO CINEMA
6.15 Serial: „La Bloc" (r) 6.45 La Măruță (r) 8.45 Film (r) 10.30 Serial: „La Bloc" (r) 12.45 Film: „Hailey Dean Mystery: A Will to Kill" (r) 14.30 Film: „Vânătoarea de șoareci" (SUA, 1997). Cu: Nathan Lane, Lee Evans 16.30 Film: „Dragoste și literatură" (SUA, 2013) 18.15 Serial: „La Bloc" 20.30 Film: „Jaful de pe Baker Street" (SUA, 2008) 22.45 Film: „Încă un film despre adolescenți?" (SUA, 2001) 0.30-5.30 Reluări.

SÂMBĂTĂ – 1 octombrie

TVR 1
7.00 3 ceasuri bune 10.00 Serial: „Ferma lui Jimmy" 11.00 Vizita de lucru (r) 11.30 Aventura urbană (r) 12.30 Eu pot! 13.30 Cronicile spațiului 14.00 Telejurnal 14.30 Doc.: „Zoopolis" 15.21 Ora Regelui 16.15 Izolați în România (r) 16.45 Festivalul Internațional de Folclor „Cântecele Munților" (r) 18.50 Teleenciclopedia 20.00 Telejurnal 21.00 Film: „Iarna bobocilor" (România, 1977) 23.00 Profesioniștii 0.00 World Cup Magazin 0.30-6.00 Reluări.

PRO TV
6.00 Lecții de viață (r) 7.00 Știrile PRO TV 10.00 I like IT 10.30 Superspeed la ProTv 11.00 Film: „Prietenul meu robot" (SUA, 2020) 12.45 Ce spun românii (r) 13.45 Film: „Extraordinary Adventures of Adele Blanc – Adele Blanc Sec" (SUA, 2010) 16.00 Vocea României (r) 19.00 Știrile PRO TV 20.00 Film: „Furios și iute: Hobbs & Shaw" (SUA, 2019) 22.45 Film: „John Wick 2" (SUA, 2017). Cu: Keanu Reeves 1.00-4.15 Reluări.

antena 3
6.00 Observator 9.00 Serial: „Adela" (r) 12.00 Medicool 13.00 Observator 13.30 Film: „Burlaci întârziați" (SUA, 2013). Cu: Morgan Freeman, Michael Douglas 15.30 Chefi la cuțite (r) 19.00 Observator 20.00 Te cunosc de undeva 0.00 Chefi la cuțite (r) 3.30 Stand Up Revolutions (r).

PRIMA TV
7.00 Film: „Căsătorie cu repetiție" (România, 1985) 9.00 Teleshoping 9.30 Flash monden 10.00 Veterinari în acțiune 11.00 Sănătate cu stil 11.30 Promovare PRIMA 12.00 Insider politic 14.00 Starea Nației (r) 16.00 Film (r) 18.00 Focus 19.15 Serial: „Secretele președintelui" 20.00 Starea Nației 21.30 Superliga: CFR Cluj – Petrolul 23.30 Film: „Soldatul justițiar" (SUA, 2014). Cu: Vinnie Jones 1.30-6.00 Reluări.

acasă
6.00 Serial: „Partener de probă" (r) 8.00 Film: „Cu ochii pe prințesă" (r) 10.00 Serial: „Partener de probă" 12.00 Serial: „Betty în New York" 15.00 Serial: „Moștenitorii" (r) 20.00 Lecții de viață 21.00 Film: „Dragoste în direct" (SUA, 2022) 23.00 Serial: „Vlad" 0.00 Serial: „Betty în New York" (r) 2.30 Film: „Dragoste în direct" (r) 4.15 Serial: „Vlad" (r) 5.00 Lecții de viață (r).

TVR 2
7.00 Teleshopping 7.30 România... în bucate (r) 8.00 Opera comică pentru copii 9.00 Generația Fit 9.30 Fără prejudecăți 10.00 Mic dejun cu un campion 11.00 D'ale lu' Mitică (r) 12.00 Magazin auto 12.30 Cap compas 13.00 Gala umorului (r) 15.00 Rivalii 17.00 Emisiune modă 17.30 Doc.: „Case și idei" 18.00 Ora de știri 19.05 Serial: „Comisarul Rex: aventuri la Viena" 20.00 Film: „Contra cronometru" (coprod., 1983). Cu: Bud Spencer 22.00 Serial: „Legături de sânge" 0.00-4.40 Reluări.

PRO CINEMA
6.00 Serial: „La Bloc" (r) 7.00 Ce spun românii (r) 9.00 Film (r) 10.45 Serial: „La Bloc" (r) 13.00 Film (r) 14.45 Film: „Formidabilul" (SUA, 1991) 16.30 Film: „Peripetii mortale" (SUA, 2018). Cu: Rick Fox, Karen Robinson 18.15 Serial: „La Bloc" 20.30 Film: „Primul contact" (SUA, 2016) 22.45 Film: „Condamnarea" (SUA, 2010). Cu: Hilary Swank 0.45-4.00 Reluări.

DUMINICĂ – 2 octombrie

TVR 1
7.00 Universul credinței 8.00 Bucuria credinței 8.30 Cronicile spațiului (r) 9.00 Guști! și apoi mănânci 9.30 M.A.I. aproape de tine 10.00 Pro Patria 10.30 Viața satului 13.00 Tezaur folcloric 14.00 Telejurnal 14.30 Doc.: „Zoopolis" 15.30 Exclusiv în România (r) 16.30 Gări de poveste (r) 17.30 Istorii ascunse 18.00 Dosar Romania (r) 18.55 Garantat 100% 20.00 Telejurnal 21.00 Festivalul Internațional de Folclor „Cântecele Munților" 23.00 Drumul spre Qatar 0.00-5.55 Reluări.

PRO TV
6.00 Lecții de viață (r) 7.00 Știrile PRO TV 10.00 Doctor de bine 10.30 Umami: al 5-lea gust 11.00 Film (r) 13.00 Apropo 14.00 Film: „Pantera roz" (SUA, 2006) 16.00 Visuri la cheie (r) 18.00 România, te iubesc! 19.00 Știrile PRO TV 20.00 Film: „Blacklight" (SUA, 2022) 23.00 Film: „Ochi de vultur" (SUA, 2008 Cu: Michelle Monaghan, Shia LaBeouf 0.15-5.00 Reluări.

antena 3
7.00 Observator 9.00 Neatza de weekend 13.00 Observator 14.00 Hello Chef 15.00 Te cunosc de undeva (r) 19.00 Observator 20.00 iUmor 0.15 iMai mult Umor cu Vlad Drăgulin 0.30 Film: „Predatorul" (SUA, 2018). Cu: Yvonne Strahovski, Olivia Munn 2.30 Observator (r) 3.15 Medicool 4.00 Film: „Burlaci întârziați" (r).

PRIMA TV
7.00 Serial: „Nimeni nu-l perfect" 8.00 Insider politic 10.00 Serial: „Oportuniștii" 11.00 Flash monden (r) 12.00 Film: „Căsătorie cu repetiție" (r) 14.00 Poezie și delicatețuri (r) 16.00 Cronica cârcotașilor (r) 18.00 Focus 19.15 Serial: „Secretele președintelui" 20.00 Schimb de mame 22.00 Starea Nației (r) 0.00 Poezie și delicatețuri 2.00 Schimb de mame (r) 4.00 Cronica cârcotașilor (r).

acasă
6.00 Serial: „Partener de probă" (r) 8.00 Film: „Dragoste în direct" (r) 10.00 Gospodar fără pereche 12.00 Serial: „Betty în New York" 15.00 Serial: „Moștenitorii" (r) 20.00 Lecții de viață 21.00 Film: „Dragostea, mereu la modă" (SUA, 2022). Cu: Cristina Rosato 23.00 Serial: „Vlad" 0.00 Serial: „Betty în New York" (r) 2.30 Film: „Dragostea, mereu la modă" (r) 4.15 Serial: „Vlad" (r) 5.00 Lecții de viață (r).

TVR 2
7.00 Teleshopping 7.30 România... în bucate (r) 8.00 Repere sacre 9.00 Ferma 10.00 Pescar hoinar 10.30 Natură și aventură 11.00 Destine ca-n filme (r) 12.00 Sănătate cu de toate 12.30 Levintza prezintă 13.00 Film: „Aurel Vlaicu" (România, 1977) 15.00 Drag de România mea! (r) 17.00 D'ale lu' Mitică 18.00 Ora de știri 19.05 Serial: „Comisarul Rex: aventuri la Viena" 20.00 Film: „Explozia" (România, 1973) 22.00 Film: „Imigranta" (SUA, 2013) 0.25-5.25 Reluări.

PRO CINEMA
6.15 Ce spun românii (r) 8.15 Film: „Hot Shots!" (r) 10.00 Serial: „La Bloc" (r) 12.15 Film: „Morning Show Mystery: Mortal Mishaps" (r) 14.00 Film: „Karate Kid I" (SUA, 1984) 16.30 Film: „Academia supereroilor" (SUA, 2006) 18.15 Serial: „La Bloc" 20.30 Film: „Jurnalul unui iubitor de rom" (SUA, 2011). Cu: Amber Heard, Johnny Depp 23.00 Film: „Ai 30 de minute sau bum!" (SUA, 2018) 0.45-4.15 Reluări.

Integramă de **M. ALBU**

CONSEMNĂRI

POVESTIRE DE ESOP / MITINGURI		SUBȚIAZĂ VOPSEAUA / TRECUTE ÎN CATALOG		GRĂDINĂ ACOPERITĂ / ÎNCEPUT DE FESTIVAL!		TRUNCHI DE PALTIN! / OTRAVĂ DE ȘOBOLAN		NORMĂ ÎN PRODUCȚIE / A MÂNGÂIA CU VORBA	ASCUNDERI / MINISTERUL POLIȚIEI
CELEBRĂ COMPOZIȚIE DE RAVEL / CÂINE MIC						COMPLEX DE MUNȚI / PĂHĂREL DE ȚUICĂ			
				MARI MAEȘTRI / PLIMBAȚI ÎN LESE					
MEDICAMENT BĂBESC / RELIEF JOS					SFÂNT DUPĂ BOBOTEAZĂ / STRIGĂT DE ÎZBÂNDĂ			COADĂ DE GUȘTER! / COPIL RĂSFĂȚAT	
		BUIMĂCITORI / ESCALE AUTO							
	NOUTĂȚI DE PRESĂ / A CURĂȚA LA SÂNGE					ACID GENETIC / VIN BĂUT FĂRĂ SIFON			A ÎNTINDE O MÂNĂ CUIVA
			NAVA BISERICII / TRUNCHI DE BRAD!				HAINĂ / VIN TRANDAFIRIU		
GARNITURĂ / BULUMACI / A JUCA... ȘAH					A PRIMENI ATMOSFERA / OBICEI BISERICESC				ZEU GREC AL VÂNTURILOR
				DEVIERE LA IMPACT / ÎNCEP MUNCA!					
CAP DE RINOCER! / IMITAȚIE ÎN RÂS			CÂRNĂCIOR DE PICNIC			MONEDA POLONIEI			

Umor

☺ *Două blonde:*
– Fată, sunt bine machiată?
– Nu, fată... încă ți se vede fața!

☺ *La o masă într-un restaurant, un bărbat și o femeie mănâncă. La un moment dat, bărbatul începe să alunece de pe scaun și dispare sub masă. Chelnerul, care a observat, se apropie de tipă și spune:*
– Doamnă, soțul dumneavoastră a alunecat sub masă. E totul în regulă?
– Nu, soțul meu nu a alunecat sub masă, soțul meu tocmai intră pe ușă...

☺ *Într-un bar, intră un tip foarte voios:*
– De băut la toată lumea. Fac cinste! Mi s-a născut un fiu!
– Ce greutate?
– 4 kg!
– Lungime?
– 53 cm!
– Cum se simte soția?
– Ea încă nu știe!

☺ *– I-am cumpărat soacrei mele un sejur în India...*
– De la ce firmă?
– „Turist”.
– Aștia sunt șarlatani. Te duc pe aeroportul din New Delhi și te lasă acolo...
– Așa am auzit și eu...

☺ *Doamna către menajeră:*
– Cred că soțul meu are o relație cu secretara.
Menajera:
– Știți dumneavoastră sigur sau o spuneți așa, doar ca să mă faceți pe mine geloasă?

SUDOKU

jocul săptămânii: 38

1		9	4					
	3		1				9	
2							3	
9	6			1	5		4	
			6		7			
	4		2	3			1	6
	7							3
	9				4		8	
					1	9		7

Soluția în numărul viitor

Soluția «SUDOKU» – jocul săptămânii 37

6	8	9	4	3	7	5	1	2
1	3	2	5	8	6	7	9	4
4	7	5	1	2	9	6	3	8
5	9	3	8	1	2	4	7	6
2	4	1	6	7	5	9	8	3
7	6	8	9	4	3	1	2	5
3	1	6	2	9	4	8	5	7
8	5	7	3	6	1	2	4	9
9	2	4	7	5	8	3	6	1

Soluția integramei „CONSULTĂRI”

Orizontal: D - A - S - N - S - L - SEMNIFICATII - CIULIN - IOLA - VINA - IATAGAN - SERI - LER - RT - CAR - RUTINA - I - A - IRITA - ARC - LS - AGATA - ATA - CARA - OUAT - F - LUCI - TARCURI - MARTOR - TRON - SPRINTENEALA.

Verificați-vă cunoștințele!

Ferestre

1. Ce se înțelege, în general, prin „fereastră”?
2. În ce masiv din munții noștri se află „Fereastra Mare a Sâmbetei”?
3. În ce municipiu din țara noastră se află Palatul baroc supranumit „Palatul cu 365 de ferestre” aparținând Episcopiei Romano-Catolice?
4. Ce dramaturg și poet român contemporan, locuind în Franța, a scris piesa de teatru „Caii la fereastră”?
5. Ce pictor olandez (1632-1675) a pictat tabloul „Femeie la fereastră”?
6. Cine a compus muzica romanului „Deschide, deschide fereastra”?
7. Cine a realizat, în anul 2004, filmul „Fereastra secretă”?

Răspunsurile la întrebările din numărul trecut

1) Din punct de vedere meteorologic, norul este o masă de vapori, picături de apă, sau cristale de gheață, aflate în suspensie în atmosferă. 2) Zeița norilor din mitologia greacă se numea Nephele. 3) Zeul toltec al norilor, adorat ulterior și de azteci era Mixcoatl. 4) Volumul „Norul cu pantaloni” aparține lui Vladimir Maiakovski. 5) Melodia „Rupă-se norii” a fost lansată de Călin Pop, vocalistul și chitaristul trupei „Celelalte cuvinte”. 6) Tabloul „Călător pe Marea Norilor” poartă semnătura lui Caspar David Friedrich. 7) Filmul „Dincolo de nori” a fost realizat în regia Ceciliei Verheyden.

Poșta cititorilor

Pentru întrebările cu tema „Minciuna” am primit câte 7 răspunsuri corecte de la următorii cititori: *Elena Ispas,* Piatra Neamț; *Mioara Popa,* Iași; *Monica Vlad,* Timișoara; *Corina Simion,* Sibiu; *Loredana Voicu,* Cluj-Napoca; *Margareta Stoicovici,* Brașov; *Mihaela Popovici,* Buzău; *Georgeta Ioan* și *Luminița Popescu,* București; *Ing. Ion Ciocșan,* Pucioasa; *Ing. Radu Fetcu,* Suceava; *Gheorghe Enache,* Galați; *Ing. Mihai Călcâianu* și *Ing. Ion Cozma,* Adjud; *Ing. Silviu Iagada,* Turnu Măgurele; *Prof. Aurel Mincic,* Beiuș-Bihor; *Prof. Marin Ștefan,* Șimleul Silvaniei; *Ing. Mihai Waspusch* și *Prof. Mihai Piscureanu,* București.

✉ Așteptăm scrisorile dumneavoastră. *(Irina Stoica)*

PERSPICACITATE

Încercați să rezolvați labirintul.

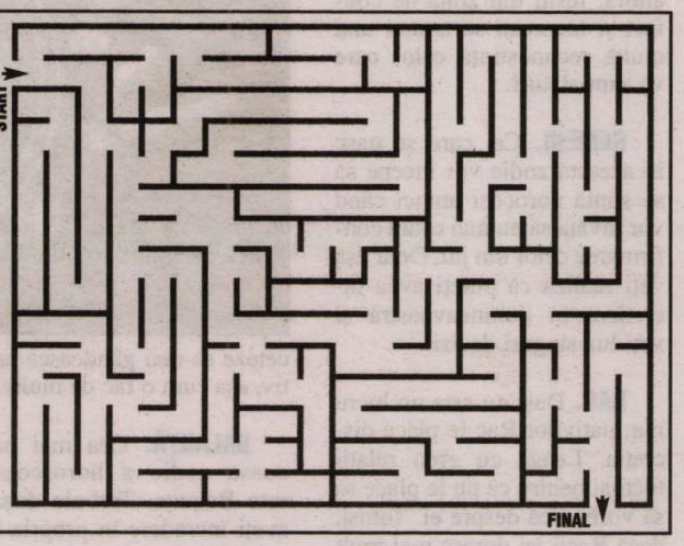

Grădina de lângă casă

Florile și toamna 2

■ ***Dalia*** *(Dahlia),* una dintre cele mai spectaculoase flori ale toamnei, poate ajunge și la 2 metri înălțime. Este originară din Mexic, fiind o specie foarte sensibilă la frig, cele mai ușoare brume determinând moartea tulpinilor. Primăvara nopțile friguroase. În zonele mai călduroase, ar trebui plantate în loc semiumbrit cu sol umed și bine drenat. În perioada verii se udă regulat, evitându-se excesul de apă.

■ ***Floarea Elenei*** *(Helenium)* este o plantă perenă, originară din America de Nord, care ne bucură cu florile sale până la primul îngheț. Planta are flori mari, de culoare roșu, portocaliu sau galben, cu tulpină viguroasă și rădăcină bine ramificată. Iubește Soarele, astfel că se poate planta într-un spațiu însorit sau semiumbrit.

■ ***Splinuța*** *(Solidago)* este o plantă erbacee perenă, originară din Europa și America de Nord. Înflorește de la mijlocul verii și până toamna târziu. Florile sunt galbene și apar grupate în inflorescențe. Înălțimea plantei poate ajunge până la 1 metru. Se udă moderat, fiind o plantă care tolerează bine seceta. Se amplasează în spații însorite.

■ ***Brândușa de toamnă*** *(Colchicum autumnale)* este o plantă erbacee, ce înflorește cu precădere toamna. Planta atinge o înălțime de 10 până la 45 cm, are frunze mari, lunguiețe și flori violet, formate din câte 6 petale. Se poate cultiva în grădini, dar și în penumbră. ***Atenție!*** *Toate părțile plantei sunt foarte toxice, iar ingerarea lor poate cauza decesul.*

Pagină realizată de **IONEL COJOCARU**

Cum să aveţi noroc în viaţă?

Lăsaţi-vă ghidaţi de astre

Cine nu îşi doreşte mai mult noroc în viaţă? Însă nimeni se pare că nu ştie ce să facă pentru a-l obţine. Şi acum astrele au un răspuns la această întrebare. Vă invităm să descoperiţi ce trebuie să faceţi pentru a avea mai mult noroc, ţinând cont de zodia în care v-aţi născut.

BERBEC. Aceşti înfocaţi nativi ar trebui să înveţe să fie mai deschişi şi mai flexibili. De multe ori, Berbecii uită că mai există viaţă şi dincolo de obiectivele care şi le-au propus.

TAUR. Vor atrage norocul în viaţa lor atunci când vor începe să recunoască şi meritele altora. Ieşiţi din zona de confort şi încercaţi să arătaţi mai multă recunoştinţă celor care vă sunt alături.

GEMENI. Cei care se nasc în această zodie vor începe să se simtă norocoşi atunci când vor învăţa să nu mai ceară confirmarea celor din jur. Doar aşa veţi realiza că puteţi avea încredere în dumneavoastră şi veţi lua singuri decizii.

RAC. Deşi nu este un lucru rău, nativilor Rac le place discreţia. Leagă cu greu relaţii tocmai pentru că nu le place să să vorbească despre ei. Totuşi, dacă Racii îşi doresc mai mult noroc nu trebuie să se izoleze de cei din jur.

LEU. Se ştie despre nativii Leu că le place să fie în centrul atenţiei şi să strălucească, indiferent ce fac. Dacă ar putea să stea cu un pas în spate, ar constata că este o mişcare norocoasă. Ar trebui să înveţe să accepte criticile celorlalţi, să îşi recunoască atât calităţile, cât şi punctele lor slabe şi doar aşa vor putea evolua.

FECIOARĂ. Din cauză că analizează excesiv de mult orice lucru şi că sunt extrem de critici, sunt atraşi în situaţii neplăcute. Ca să atragă norocul de partea lor, Fecioarele trebuie să renunţe să rămână blocaţi într-o situaţie şi să înceteze să mai gândească negativ, aşa cum o fac de multe ori.

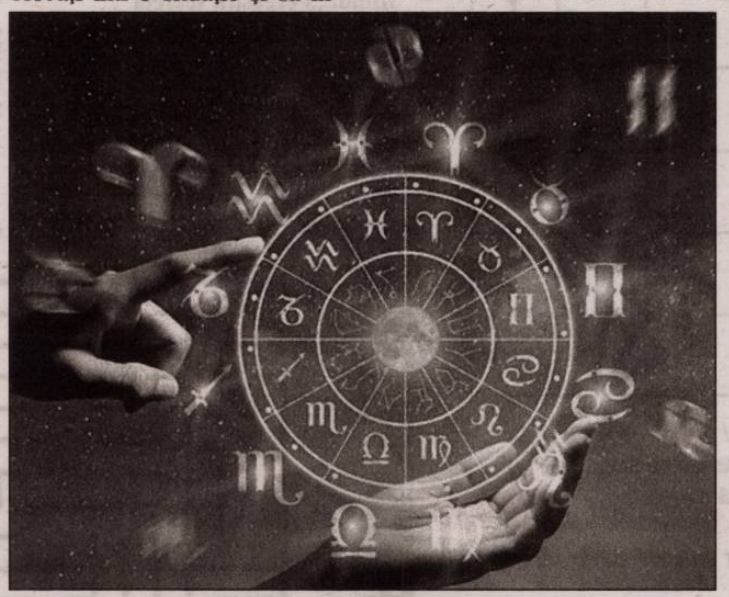

BALANŢĂ. Cea mai norocoasă zodie a horoscopului este Balanţa. Trebuie doar să aveţi încredere în propria karmă. Uneori nu este necesar să luptaţi din răsputeri pentru lucrurile în care credeţi. Lăsaţi mai bine Universul să lucreze pentru dumneavoastră, iar ceea ce transmiteţi în jur se va întoarce înzecit.

SCORPION. Pentru a atrage mai mult noroc în viaţa lor, Scorpionii trebuie să se înconjoare doar de oameni pozitivi, care îi vor ajuta să evolueze şi să ajungă departe. Energia pozitivă trebuie acumulată şi ar fi păcat să o irosiţi pentru nimicuri care nu merită atâta agitaţie.

SĂGETĂTOR. Tot ce trebuie să facă optimiştii nativi Săgetător este să găsească scopul pentru care să lupte. Aşa vor simţi cum le surâde norocul. Odată ce îşi vor găsi obiectivul trebuie însă să îşi canalizeze toată forţa şi energia pentru a-l îndeplini.

CAPRICORN. Poate că nu cred, dar nativii acestei zodii au nevoie de un talisman noroc sau chiar un obicei pe care îl pot repeta pentru că odată le-au purtat noroc. Capricornii au nevoie de o rutină.

VĂRSĂTOR. Vărsătorii care vor să atragă norocul au de făcut doar un singur lucru, extrem de important: să înceteze să mai analizeze şi să discute despre problemele altora şi să se concentreze doar asupra propriei vieţi.

PEŞTI. Cei care se nasc în această zodie se pot considera cu adevărat norocoşi doar atunci când îşi vor descoperi pasiunea şi vor da totul pentru ea. Când muncesc din greu pentru ceea ce îşi doresc, satisfacţia este enormă.

Pagină realizată de
CASANDRA

ÎN NUMĂRUL VIITOR

- Creaturi şi locuri misterioase în oceane
- Jean-Albert Dadas – omul care nu se putea opri din mers
- Războiul ofiţiilor OZN din SUA
- Cum erau americanii pe cale să devină crescători de hipopotami
- Primii paşi în alergiile oculare
- In memoriam: Jean-Luc Godard – ultimul regizor militant

HOROSCOP

26 septembrie – 2 octombrie 2022

BERBEC 21.03-20.04

Acesta este cel mai bun moment când puteţi îmbunătăţi relaţiile cu prietenii apropiaţi sau cu jumătatea dumneavoastră. Marte este în Casa Comunicaţiilor şi vă accelerează tempoul zilnic, dar şi veţi deveni mai agresivi. Fiţi răbdători!

TAUR 21.04-21.05

Urmează o săptămână fabuloasă pentru dumneavoastră, deoarece sunteţi productivi şi fericiţi. Şi finanţele sunt la o cotă ridicată, aşa că veţi câştiga dar şi veţi cheltui destui bani. Nu ar fi rău să vă ocupaţi un pic mai mult şi de sănătate.

GEMENI 22.05-21.06

Profitaţi de orice oportunitate pentru a vă bucura de distracţii. Prânzul alături de familie, evenimente sportive sau activităţi distractive alături de copii sunt doar câteva dintre posibilităţile de a vă reîncărca bateriile.

RAC 22.06-21.07

Casa şi familia sunt punctul central al acestei săptămâni. Mulţi dintre dumneavoastră se vor ocupa mai mult de un părinte decât o faceţi de obicei. În weekend vă bucuraţi de întâlniri cu vecinii, fraţii sau cu rude mai îndepărtate.

LEU 22.07-22.08

Ritmul va fi unul alert, aşa că aveţi lucruri de făcut, locuri în care să mergeţi şi oameni de văzut. Acesta este şi un moment prielnic pentru a aborda proiecte serioase, deoarece sunteţi pregătiţi mai mult ca oricând să studiaţi.

FECIOARĂ 23.08-22.09

Permiteţi-vă puţin timp pentru a medita şi gândiţi-vă la valorile din viaţa dumneavoastră. Este important să ştiţi ce contează. Vă mai sâcâie câteva întârzieri, dar totul trece repede. Vă trebuie ceva care să vă relaxeze, orientaţi-vă către reînnoirea garderobei.

BALANŢĂ 23.09-22.10

Călătoriţi sau doar vă planificaţi o excursie pentru că aveţi nevoie de o schimbare de peisaj. Este un moment excelent pentru cele mai apropiate relaţii legate de parteneriate. De fapt, este un moment grozav pentru Balanţe să se căsătorească.

SCORPION 23.10-21.11

Acum este un moment ideal pentru a vă stabili noi proiecte de viitor. La urma urmei, acestea vă ajută să mergeţi pe drumul cel bun. Se pare că prieteni mai vechi s-au întors în lumea dumneavoastră şi vă veţi destinde la o cină copioasă.

SĂGETĂTOR 22.11-21.12

Bucuraţi-vă de prieteni şi de interacţiunea cu aceştia. Cei din jur vă admiră iar persoane pe care nu le-aţi mai văzut de ceva vreme ar putea reveni. În plus, îndrăzniţi să puneţi cărţile pe masă şi să discutaţi despre ceva important.

CAPRICORN 22.12-19.01

Acum este momentul prielnic să acţionaţi şi să începeţi proiecte importante pentru că oamenii vă admiră şi vor fi înclinaţi să fie receptivi la ceea ce spuneţi. Sunteţi gata să depuneţi o muncă grea pentru a realiza ce v-aţi propus.

VĂRSĂTOR 20.01-18.02

Faceţi tot ce puteţi pentru a călători sau veţi face ceva diferit pentru că vreţi mai multă aventură. Veţi studia ceva nou care vă va fascina. Este o săptămână bună pentru a încheia ceva legat de o moştenire, de o proprietate comună sau de o dispută.

PEŞTI 19.02-20.03

Activitatea sporită sau haosul de acasă va mai dura o perioadă deoarece mutări rezidenţiale, vizitatori, renovări sau reparaţii vă vor ocupa cam tot timpul liber. Este însă un moment de bun augur pentru că orice vă va ajuta să fiţi cei mai buni.

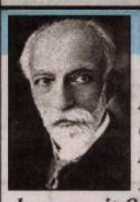

Nativul săptămânii: **ARISTIDE CARADJA** (28.09.1861 – 29.05.1955)

A fost un entomolog şi jurist român. Acest nativ al zodiei Balanţă a strâns un tezaur de o însemnătate mondială care cuprinde 120.000 de fluturi şi a publicat numeroase lucrări. A studiat şi a colecţionat o vestită colecţie de fluturi care astăzi se află la Muzeul „Grigore Antipa". A descoperit 91 de specii de microlepidoptere cu totul noi pentru ştiinţă.

TELEFONUL CITITORULUI
Pentru a afla direct de la cititorii noştri opiniile legate de conţinutul revistei, apelaţi numărul de telefon: 0213178965

Preţ abonament

PERIOADA	VALOAREA
❑ 1 LUNĂ	13,00 LEI
❑ 2 LUNI	26,00 LEI
❑ 3 LUNI	39,00 LEI
❑ 4 LUNI	52,00 LEI
❑ 5 LUNI	65,00 LEI
❑ 6 LUNI	78,00 LEI

Abonamente 2022

Abonaţi-vă la revista Magazin direct la redacţie!

Abonamente 2022

● Modalităţile de abonare sunt următoarele:

❶ Achitarea printr-un mandat poştal (pe adresa: Ionescu Simion – la Casa Editorială Magazin, Piaţa Presei Libere nr. 1, corp C3, etaj 1, cam. 49-52, sector 1, Bucureşti, cod 013701), a contravalorii abonamentului solicitat.

❷ Plata în următoarele conturi bancare, pentru client: Casa Editorială „Magazin" S.R.L. (CUI: RO 1571838):
– RO74 BACX 0000 0030 0016 0000 Unicredit
– RO24 RNCB 0072 0496 8985 0001 B.C.R.

Preţurile abonamentelor sunt cele din talonul alăturat, la care se adaugă taxa poştală de expediere sau comisionul bancar.

În cazul în care nu specificaţi data de începere a abonamentului, acesta va fi expediat de la data încasării mandatului poştal.

Termenul de primire a abonamentului este 1-5 zile lucrătoare de la data expedierii, conform termenelor Poştei Române (cel târziu în ziua de marţi a săptămânii următoare celei de apariţie).

Pentru informaţii suplimentare vă rugăm să sunaţi la telefon 021.317.89.65 sau 0722.625.622.

➲ Cititorii din străinătate pot contracta abonamente, achitând contravaloarea abonamentului dorit:
– 3 luni: 45 euro sau 50 $,
– 6 luni: 90 euro sau 100 $,
sume virate în conturile societăţii, enumerate alăturat.

MANDAT POŞTAL
DESTINATAR
Nume IONESCU SIMION – la
Prenume C.E. «MAGAZIN» S.R.L.
Str. Piata Presei Libere Nr. 1
Bloc ... Scara ... Etaj 1 Ap. ...
Cod 013701 Localitatea Bucureşti
Jud./Sect. 1 Tel. ...
C.N.P. ...
Expeditor ...
Localitatea ...
Suma în cifre (LEI)
Suma în litere (LEI)
RAMBURS C.P. NR. ...

TELEFON REDACŢIE ABONAMENTE 0722625622

SERIE NOUĂ - 1619 • ANUL LXV • 29 SEPTEMBRIE 2022 • 16 PAGINI • 3,5 LEI Nr. 39 (3369)

magazin

www.magazin.ro

E-mail: redactia.revistamagazin@yahoo.com • redactia.revistamagazin@gmail.com
WhatsApp: 0722.625.622

SĂPTĂMÂNAL CULTURAL - ŞTIINŢIFIC INDEPENDENT

Spectacolul cunoaşterii

SECRETUL „meduzei nemuritoare”

Femina club

Pentru dumneavoastră, doamnă

Activitatea fizică „hrăneşte” creierul

Dosarele frumuseţii

Look îndrăzneţ

Minunile lumii

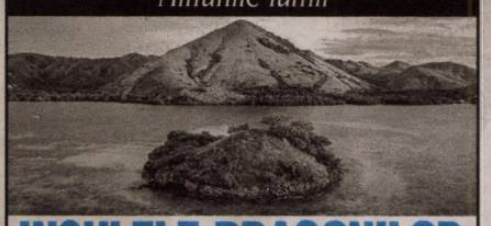

INSULELE DRAGONILOR

„Uneori, cuvintele au uşurinţa vântului şi forţa furtunii.”

Victor Hugo

Creaturi şi locuri misterioase în oceane

ORICÂT DE MULT NE PLACE SĂ NE PRIVIM ÎN OGLINDĂ, noi pământeni tipici, nu trebuie să uităm că viaţa pe Pământ a existat în mare şi continuă să existe într-un mod spectaculos, după cum scrie şi publicaţia *Scientific American.* Tabloul oceanului conţine creaturi ciudate, delicate, elaborate, strălucitoare şi uneori de-a dreptul înspăimântătoare, care au fost rareori văzute de pământeni. Şi dacă vorbim despre misterele din adâncuri, unul a fost rezolvat: bioluminiscenţa.

Despre acest fenomen se ştie de mai multă vreme, dar „studii recente arată că majoritatea organismelor din ocean sunt capabile să strălucească. Această abilitate a evoluat independent între specii, folosind diferite procese chimice şi în scopuri diverse, transmiţând mesaje bazate pe lumină chiar şi de pe fundul mării”.

Creaturile oceanice trăiesc mult mai multe vieţi tridimensionale decât şi-au dat seama oamenii, străbătând distanţe mari din adâncul oceanului spre suprafaţă în căutarea hranei. Această „migraţie diel”, din adâncuri spre suprafaţă, de aproximativ 10 miliarde de tone de animale, „deplasează carbonul şi alte elemente prin oceane şi în lume”.

Creaturile care locuiesc în mări şi oceane sunt expuse unei mulţimi de agenţi patogeni, motiv pentru care au dezvoltat o varietate uimitoare de apărări chimice pentru a se proteja. Aceste substanţe chimice au potenţialul de a trata bolile umane, unele devenind tratamente pentru diferite tipuri de cancer, durere cronică şi COVID, multe alte medicamente fiind în curs de dezvoltare.

O vedere de ansamblu a oceanelor oferă azi o imagine organizată în straturi în funcţie de adâncime, aceasta fiind unul dintre modurile de a-l analiza. Oamenii de ştiinţă îşi dau seama din ce în ce mai mult că alte calităţi sunt la fel de importante pentru înţelegerea zonelor oceanice, cum ar fi salinitatea, lumina, culoarea, temperatura, chiar şi formele de viaţă. După cum scrie biologul Timothy Shank, „oceanul este plin de viaţă diversă, chimie neaşteptată şi fizică ciudată şi mai sunt atât de multe de învăţat”.

Se pare că azi ştim mai multe despre suprafaţa Lunii decât despre structura fundului mărilor şi oceanelor lumii, dar o dată cu o nouă cartografiere marină şi publicarea de date private, acest lucru se va schimba, sunt de părere biologii marini.

Nu de alta, dar la 1.000 metri adâncime în ocean, este lumea „extraterestră” chiar aici, pe Pământ. „Zona crepusculară” a mării, un întuneric vast punctat de fulgere de lumină emise de forme de viaţă care vânează hrană şi îşi caută pereche, o „lume cu dinţi” înspăimântători, ca cei ai peştilor cu colţi, poate înspăimântători, dar doar de mărimea unui grepfrut.

Sau acest exemplar de larvă de *leptocephalus,* asemănătoare unei frunze lunguieţe care se va dezvolta în cele din urmă într-o anghilă adultă.

Cu un corp subţire, transparent ca larvă, asta o poate ajuta să supravieţuiască armatelor de prădători din zooplancton pe măsură ce creşte. Deoarece larvele şi adulţii arată atât de diferit, formele de larve au fost adesea descrise ca specii diferite de adulţi, până când biologii marini şi-au dat seama că sunt etape diferite ale unui ciclu de viaţă.

Nu există doar pescari ahtiaţi după peşti, ci şi peşti cărora le place să pescuiască.

Viaţa poate fi grea în adâncurile întunecate, ceea ce este o problemă atunci când animalele trebuie să găsească un partener pentru împerechere. Agăţarea de un potenţial partener este o soluţie bună, iar unii peşti de mare adâncă duc acest lucru la extreme. Este cazul peştelui-pescar.

Masculii sunt mult mai mici decât femelele, iar când băiatul o întâlneşte pe fată, el îi oferă un sărut prin intermediul unui apendice exterior lung, care durează tot restul vieţii. Astfel, sursa de sânge a masculului se uneşte cu cea a femelei prin buzele lui, iar el va trăi ca un parazit, în timp ce ea prinde prada cu năluca ei bioluminiscentă. Dar masculul atârnat este un accesoriu la îndemână pe care femela îl poate transporta, gata să-şi fertilizeze ouăle atunci când le eliberează.

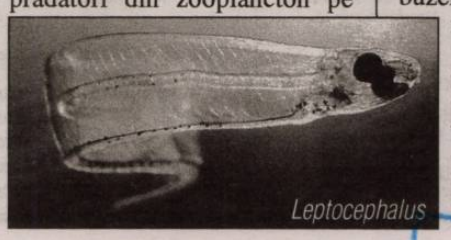

Leptocephalus

Zone misterioase în adâncuri

Se estimează că ştim doar 230.000 dintre cele două milioane de specii vii din ocean, întrebarea pentru cercetători este: unde se ascund toate? Unele dintre aceste părţi neexplorate ale adâncurilor ar putea conţine răspunsul.

Ştim mai multe despre spaţiul cosmic decât propriile noastre oceane; avem hărţi mai bune ale lui Marte şi Venus decât ale fundului mării. Scafandrii îndrăzneţi coboară în „zona crepusculară” marină, ajungând în cele mai misterioase locuri din abisul oceanelor, scrie *Science Focus.*

1. Sub platoul de gheaţă al Mării Ross. Câteva echipe de cercetare îndrăzneţe au forat sute de metri prin cea mai mare platformă de gheaţă din lume şi au găsit o colecţie misterioasă de specii care trăiesc dedesubt, inclusiv peşti şi crustacee.

Grupul de oameni de ştiinţă testa un robot subacvatic când au dat peste anemone de mare nemaivăzute până acum şi un peşte special care înoată pe spate. Nimeni nu ştie încă cum au ajuns acolo sau cum supravieţuiesc în condiţii atât de extreme, cu toate acestea, creaturile respective pot avea implicaţii considerabile pentru astrobiologie, deoarece oamenii de ştiinţă cred că gheaţa antarctică are condiţii similare cu cea de pe *Europa,* una dintre lunile lui Jupiter, indicând că viaţa extraterestră poate supravieţui într-un mediu atât de îngheţat. Deşi se cunosc foarte puţine lucruri despre aceste creaturi marine misterioase, cercetătorii speră să se întoarcă pe platforma de gheaţă cu un robot reproiectat pentru a le studia în continuare.

2. Creasta Gakkel. Aflată între Groenlanda şi Siberia, creasta Gakkel este cea mai adâncă creastă a oceanului mijlociu din lume, atingând adâncimi de până la cinci kilometri. Nu este de mirare că unele dintre cele mai întunecate colţuri ale crestei Gakkel rămân în mare parte neexplorate. În ciuda acestui fapt,

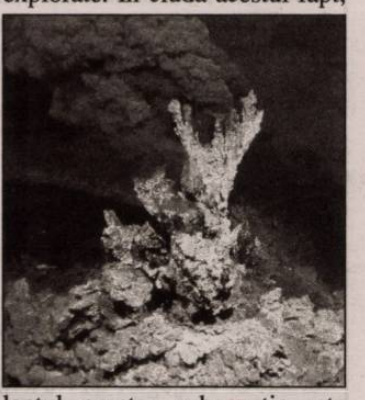

lanţul muntos subacvatic este locul în care oamenii de ştiinţă au găsit primele puţuri hidrotermale arctice, abia în 2003.

Gurile hidrotermale sunt un punct fierbinte pentru organismele marine, cu o densitate de până la 100.000 de ori mai mare decât în oceanul din jur, fiind posibil ca aici să vieţuiască specii care nu se găsesc altundeva pe planetă. În 2007, cercetătorii au condus o misiune numită AGAVE (Arctic Gakkel Vents Expedition), în care au descoperit cantităţi mari de depozite vulcanice piroclastice, care apar ca structuri asemănătoare sticlei pe fundul mării. Grupul a folosit un robot subacvatic pentru a explora zona şi a descoperit „covoraşe” cu cantităţi mari de viaţă microbiană. *(Continuare în numărul viitor)*

GEORGE CUŞNARENCU

„ OCEANUL TREBUIE PRIVIT AZI DINTR-O NOUĂ PERSPECTIVĂ, PENTRU CĂ EL ADUCE LA LUMINĂ CREATURI ÎNCĂ NECUNOSCUTE DAR ŞI LOCURI MISTERIOASE DIN ADÂNCURI.

5 948427 000188 39

BIBLIOTECA Judeţeană MUREŞ TÂRGU-MUREŞ

Hotelul spaţial Voyager

Dezvoltarea turismului spaţial a condus la primul proiect care creează un mediu propice, de lungă durată, pentru oameni în afara planetei noastre, furnizând servicii variate de tip croazieră.

Proiectul foarte optimist în acest sens propune cazarea în primul hotel spaţial, pentru construirea căruia deja s-a primit undă verde, lucrările urmând să înceapă în 2025, iar deschiderea în 2027, pentru circa 400 de oaspeţi. Corporaţia Orbital Assembly a dezvăluit că hotelul va orbita Pământul la fiecare 90 de minute, oferind o imagine totală asupra planetei-mamă.

Infrastructura construită pe orbită în jurul Pământului se va roti pentru a genera gravitaţie artificială, care va fi setată la un nivel similar cu gravitaţia existentă pe suprafaţa Lunii.

Evident că unitatea nu va putea avea forma construcţiilor terestre tradiţionale, însă va fi „echipată cu un bar complet funcţional, restaurante, un centru spa de sănătate, cinematografe, biblioteci, săli de concerte

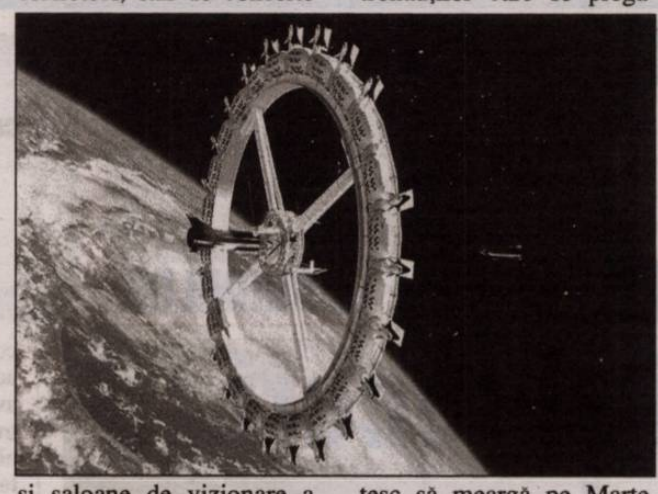

şi saloane de vizionare a Pământului. Nivelul gravitaţiei se va asemăna cu cel al Lunii, deoarece fără antrenament adecvat nu este recomandată gravitaţia zero pentru o perioadă prelungită de timp."

Hotelul nu îi va găzdui în mod special pe bogaţii pământeni amatori de a experimenta vacanţa în spaţiul cosmic, ci va fi o staţie spaţială rotativă concepută pentru a produce diferite niveluri de gravitaţie artificială prin creşterea sau scăderea ratei de rotaţie.

Astfel, se vor putea desfăşura aici, de către agenţiile spaţiale internaţionale, cercetări în mediu cu gravitaţie scăzută şi instruirea astronauţilor care se pregătesc să meargă pe Marte. Totodată, vor exista capsule individuale ataşate de un corp circular rotativ, cu tuburi lungi care conectează diferite părţi ale staţiei. Inelul exterior va fi „coloana vertebrală a staţiei şi va oferi montaj pentru module locuibile, panouri solare, radiatoare, un sistem de transport feroviar" şi spaţiul prin care oamenii se vor putea deplasa în jurul staţiei. Acest inel va servi şi ca un hub de andocare.

Pacienţi sub formă de hologramă

Pregătirea în facultăţi a viitoarelor cadre medicale necesită tineri dedicaţi acestei profesii vitale, dar prezentul impune şi adaptarea metodelor şi tehnologiilor la realităţile cotidiene.

În acest sens, Universitatea din Cambridge a anunţat că studenţii săi medicinişti „se antrenează" pe pacienţi sub formă de hologramă, într-o premieră mondială. Studenţii de la Spitalul Addenbrooke folosesc un nou sistem de antrenament mix-reality numit Holo Scenarios, care permite predarea şi învăţarea cu holograme, accesibile de oriunde în lume.

Tehnologia este dezvoltată de Cambridge University Hospitals NHS Foundation Trust (CUH), Universitatea din Cambridge şi compania de tehnologie GigXR din Los Angeles.

Dezvoltatorii spun că aceasta ar putea oferi o formare mai flexibilă şi mai rentabilă decât simularea tradiţională, ce necesită mai multe resurse şi cheltuieli pentru întreţinerea laboratoarelor şi angajarea de „actori" pacienţi. Purtând căşti de realitate mixtă, studenţii sunt capabili să se vadă, dar interacţionează şi cu un pacient holografic cu mai multe straturi, precis din punct de vedere medical, spun dezvoltatorii.

Ei iau mai multe module folosind tehnologia respectivă, primul dintre ele concentrându-se pe afecţiuni respiratorii. Aceasta implică un pacient holografic cu astm bronşic, urmat de anafilaxie, embolie pulmonară şi pneumonie. Alte module de cardiologie şi neurologie sunt în curs de dezvoltare.

Acest simulator le permite studenţilor să pună în practică următorii paşi în procesul de învăţare, într-un mediu cât mai aproape de realitate, astfel încât să poată exersa abilităţile şi tehnicile de care vor avea nevoie atunci când vor trata pacienţi reali.

Dr. Arun Gupta, anestezist consultant la CUH, coordonatorul proiectului, a declarat: „Realitatea mixtă este recunoscută ca o metodă utilă de antrenament cu simulator. Pe măsură ce instituţiile cresc achiziţiile, cererea pentru platforme care oferă utilitate şi uşurinţă în gestionarea învăţării în realitate mixtă se extinde rapid. Cu Holo Scenarios, contribuim la evoluţia educaţiei de la un model bazat pe mentorat la unul în care studenţii din întreaga lume pot avea acces egal la expertiză de top, pentru a stăpâni abilităţile clinice bazate pe invenţii."

Despre unele verbe

Să vorbim corect!

Cititoarea noastră Maria S. din Galaţi ne întreabă cum se spune corect: „Tradiţia *dăinuie* sau *dăinuieşte*", „El *stăruie* sau *stăruieşte*". Domnia sa ne argumentează că acestea sunt verbe de conjugarea *I* terminate în *i* şi ar trebui să se comporte – ca de exemplu – „a gândi" – *el gândeşte* sau „a citi" – el citeşte.

Prietena noastră uită unele verbe, din aceeaşi conjugare, terminate în *î*, cum ar fi „a coborî" care face *el coboară* şi ignoră cu totul o regulă care ne indică faptul că verbele de conjugare a IV-a terminate în *i* precedat de *u* fac, de regulă (cu foarte puţine excepţii, cum este verbul *„a se căi")*, persoana a III-a singular şi plural a indicativului prezent în *ie*. Spunem astfel „el/ei contribuie, distribuie, dezvăluie, atribuie, trebuie" şi tot aşa.

Aşadar, exprimarea corectă în exemplele indicate de cititoarea noastră este: „Tradiţia dăinuie" şi „El stăruie". *(I.S.)*

Introrecepţia macacilor

Maimuţele Rhesus, cunoscute sub numele de macaci, au capacitatea de a simţi bătăile propriei inimi, o abilitate legată de sănătatea mintală, conştiinţă şi memorie la oameni.

Capacitatea oamenilor de a-şi simţi funcţiile fiziologice tradusă prin percepţia creierului asupra stării corpului transmisă de receptorii de la organele interne (respiraţia, înroşirea obrajilor, pulsul etc.) se numeşte introrecepţie. Cu zeci de ani în urmă, o echipă de oameni de ştiinţă a arătat că macacii ar putea fi antrenaţi pentru a creşte şi a scădea ritmul cardiac. Dar întrebarea a fost dacă maimuţele au capacitatea de a-şi simţi semnalele corporale, mai degrabă decât să fie învăţate să facă acest lucru.

Atât bebeluşii umani, cât şi maimuţele se uită la lucruri neaşteptate sau noi, pentru o perioadă mai lungă de timp decât se uită la lucruri pe care se aşteaptă sau sunt obişnuite să le vadă. Pe această idee s-a bazat experimentul referitor la subiectul enunţat. Maimuţelor li s-au arătat videoclipuri cu un nor sau o stea pulsând ritmic şi mişcarea fiind însoţită de sunete „bip", fie sincronizat, fie desincronizat cu propriile bătăi ale inimii, acestea fiind monitorizate continuu. S-au realizat apoi variaţii ale imaginilor şi sunetului, urmărindu-se în acest timp şi mişcările ochilor animalelor.

S-au testat patru maimuţe care, la fel ca bebeluşii umani, s-au uitat la formele care

au „pulsat" sărit şi au sunat nesincron cu bătăile inimii pentru mult mai mult timp – aproape trei sferturi de secundă – decât imaginile sincronizate. În plus, măsura în care maimuţele au acordat mai multă atenţie formelor nesincronizate decât formelor sincronizate a fost foarte aproape de diferenţa dintre copiii umani. Aceste descoperiri sugerează cu tărie că maimuţele au un simţ înnăscut al bătăilor inimii.

Acest experiment le poate permite cercetătorilor să determine cum se dezvoltă capacitatea de introrecepţie, ce caracteristici ale mediului social şi fizic o modelează şi ce sisteme neuronale stau la baza ei.

Stabilirea acestor cunoştinţe poate releva cauzele din spatele multor probleme de sănătate apărute atunci când introrecepţia merge prost – inclusiv problemele de sănătate mintală, tulburările neurodegenerative şi îmbătrânirea.

Pagină realizată de
ADRIAN-NICOLAE POPESCU

Săptămânalul „Magazin" este editat de
CASA EDITORIALĂ „MAGAZIN" S.R.L.
magazin
Înmatriculată la Oficiul Registrului Comerţului Bucureşti sub nr. J/40/2623/1991 din 8 mai 1991. Adresa: Bucureşti sector 1, Piaţa Presei Libere nr.1, corp C3, etaj 1, cam. 49-52, cod 013701.

CONSILIUL DE ADMINISTRAŢIE:
ECATERINA BĂTRÂNEANU Preşedintă
GEORGE CUŞNARENCU Administrator
NICUŞOR DINCĂ – Administrator

ISSN 0258-1523

REDACŢIA: Telefon: 021.317.89.65
Irina Stoica, Gabriel Tudor, Ionel Cojocaru, Adrian-Nicolae Popescu

Responsabil de număr: Ionel Cojocaru
Secretar de redacţie: Gabriela Niţu
PUBLICITATE: Tel.: 0722.625.622
DIFUZARE: Tel.: 021.317.89.65
E-mail: redactia.revistamagazin@yahoo.com
Nicuşor Dincă (director) – 0722.625.622, Simion Ionescu
FINANCIAR-CONTABIL:
Cont: RO74 BACX 0000 0030 0016 0000 (LEI)
Unicredit Bank S.A. – Sucursala Panduri
Cont: RO24 RNCB 0072 0496 8985 0001
B.C.R. – Sector 1, Bucureşti

COLEGIUL DE REDACŢIE:
ECATERINA BĂTRÂNEANU Preşedintă a Consiliului de Administraţie
Tel.: 021.317.89.65
E-mail: redactia.revistamagazin@yahoo.com
GEORGE CUŞNARENCU Redactor-şef
ADRIAN HOAJĂ, MELANIA CONSTANTINIU

Cititorii din străinătate se pot abona prin Casa Editorială „Magazin" S.R.L. Piaţa Presei Libere nr.1, sector 1, corp C3, etaj 1, cam. 49-52, sector 1, Bucureşti, România
Tel.: 021.317.89.65
E-mail: redactia.revistamagazin@yahoo.com

TEHNOREDACTARE COMPUTERIZATĂ:
„MAGAZIN"
Gabriela Niţu, Rodica Niţu

Tiparul: TIPOART IDEA STUDIO S.R.L.

Redactorii semnatari ai articolelor publicate în revistă sunt direct răspunzători, material şi din punct de vedere juridic, pentru exactitatea şi corectitudinea celor relatate. Revista îşi declină orice responsabilitate.

Secretul „meduzei nemuritoare”

O meduză ar putea deține indicii pentru a combate îmbătrânirea la oameni, deoarece este singura specie de acest gen capabilă să revină la starea juvenilă și să crească până la vârsta adultă pe tot parcursul vieții sale.

O echipă de cercetători de la Universitatea din Oviedo, Spania, a cartografiat codul genetic al speciei *Turritopsis dohrnii* (T. dohrnii) și a descoperit că, spre deosebire de alte specii de meduze care își pierd „nemurirea” odată ajunse la maturitatea sexuală, aceasta o păstrează deoarece are un număr dublu de genomuri asociate cu copierea și repararea ADN-ului.

Meduza activează această „putere” pentru a evita prădătorii, ceea ce îi permite să se transforme în chist, apoi se formează ca polip atașat de fundul mării, iar când amenințarea dispare, creatura pornește din nou pe drumul spre maturitate.

Oamenii de știință urmăresc să înțeleagă mai bine tainele și limitele fascinantei plasticități celulare care permite unor organisme să fie capabile să călătorească înapoi în timp. Capacitatea lui T. dohrnii a fost cunoscută de oamenii de știință doar de 15 ani și meduza este un candidat de primă mână pentru a înțelege mai bine procesul de îmbătrânire umană. Ca și alte specii de meduze, T. dohrnii are un ciclu de viață compus din două părți, trăind pe fundul mării în timpul unei faze asexuate, în care rolul

său principal este de a rămâne în viață în perioadele de lipsă de hrană.

Atunci când condițiile sunt favorabile, meduzele se reproduc pe cale sexuală. Deși multe tipuri de meduze au o anumită capacitate de a inversa îmbătrânirea și de a reveni la stadiul de larvă, majoritatea pierd această capacitate odată ce ajung la maturitatea sexuală, au scris autorii studiului publicat în Proceedings of the National Academy of Sciences.

De asemenea, studiul notează că T. dohrnii este „singura care își menține potențialul ridicat de întinerire (până la 100%) în stadiile postreproductive, ajungând practic la «nemurire biologică»”. Cercetătorii și-au început munca secvențiind mai întâi genomul meduzei nemuritoare și au comparat rezultatele cu cele ale *Turritopsis rubra*.

Ambele specii sunt înrudite, dar cea din urmă nu posedă aceeași capacitate de întinerire. Au fost analizate și comparate aproape 1.000 de gene de la ambele specimene care implică îmbătrânirea și repararea ADN-ului.

Datele au dovedit că meduza nemuritoare are de două ori mai multe copii ale genelor asociate cu repararea și protecția ADN-ului, ceea ce îi permite să păcălească moartea, relatează *New Scientist*.

Aceste duplicate ar putea produce cantități mai mari de proteine protectoare și reparatoare. T. dohrnii sunt capabile să mențină mai bine capetele cromozomilor, numite telomeri. La oameni și la alte specii, lungimea telomerilor devine mai mică, odată cu înaintarea în vârstă – ceea ce determină îmbătrânirea și în final moartea.

Test pentru depistarea îmbătrânirii premature a pielii

În momentul în care încep să apară ridurile, este cam târziu pentru a mai face ceva în privința lor, dar acest lucru ar putea fi pe cale să se schimbe, deoarece oamenii de știință au dezvoltat un test care vă spune dacă pielea dumneavoastră îmbătrânește prematur.

Cercetătorii au creat un test ușor de efectuat cu un tampon, care poate detecta dacă ADN-ul din celulele pielii a fost deteriorat de expunerea la Soare, de poluare sau chiar de lipsa somnului. Iar cunoașterea cauzelor ar putea ajuta la elaborarea unor strategii de prevenire a formării ridurilor, cu mult timp înainte ca acestea să apară.

Autorii descoperirii sunt specialiștii de la Skin Life Analytics, o companie înființată de Universitatea Newcastle, care și-a bazat testul pe 15 ani de cercetare în domeniul îmbătrânirii pielii.

Testul implică un simplu tampon aplicat pe obraz sau pe o zonă a feței și trimis apoi experților într-un laborator care investighează dacă există vreo deteriorare a mitocondriilor – „bateriile reîncărcabile” ale celulelor pielii noastre. Astfel, ei pot afla dacă celulele îmbătrânesc prematur și care ar putea fi cauza.

Rezultatele pot ajuta la încurajarea persoanelor să își modifice stilul de viață – de exemplu, prin utilizarea unor creme de protecție solară cu factor de protecție mai ridicat – sau la identificarea zonelor care au nevoie de un tratament specific.

Mark Birch-Machin, profesor de dermatologie moleculară la Universitatea Newcastle și fondator al Skin Life Analytics, a declarat: „Testul nostru poate fi utilizat pe scară largă de către esteticieni, companii producătoare de produse cosmetice, precum și de către persoane fizice, pentru a preveni îmbătrânirea prematură și pentru a identifica orice potențiale leziuni ale pielii care ar putea cauza probleme mai târziu. Pielea colectează daunele în decurs de 30 până la 40 de zile. Acestea se dezvoltă în straturile inferioare și, în cele din urmă, ajung la suprafața pielii. Prin urmare, testul nostru este un veritabil cod de bare al stresului resimțit de pielea unei anumite persoane în luna precedentă.

Putem ajuta la urmărirea deteriorării ADN-ului pielii în timp, la evaluarea intervențiilor de protecție a pielii pentru a ajuta la reducerea deteriorării, precum și la determinarea potenței substanțelor active din aplicațiile de îngrijire a pielii.”

Nanodiamante din deșeurile de plastic

Diamantele ar putea fi în curând accesibile tuturor, deoarece oamenii de știință au găsit o modalitate de a produce pietre prețioase din sticle de plastic folosite.

Noua tehnologie ar putea contribui la limitarea deșeurilor de plastic, deoarece nanodiamantele reciclate au o gamă largă de aplicații, inclusiv pentru fabricarea de senzori medicali și administrarea de medicamente. Descoperirea a pornit de la un experiment realizat la SLAC National Accelerator Laboratory din California, pentru recrearea „ploii de diamante”, un fenomen produs pe planetele Neptun și Uranus.

În interiorul acestor giganți de gheață sunt temperaturi de câteva mii de grade Celsius, iar presiunea este de milioane de ori mai mare decât în atmosfera Pământului. Se presupune că aceste condiții sunt capabile să despartă compușii

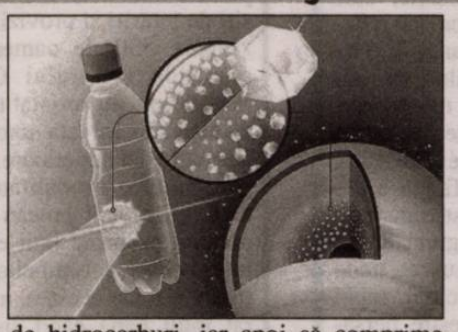

de hidrocarburi, iar apoi să comprime componenta de carbon, transformând-o în diamante care se scufundă mai adânc în nucleele planetelor.

Pentru a imita acest proces, oamenii de știință au lansat un laser de mare putere asupra plasticului din polietilen tereftalat (PET) – un material de hidrocarburi utilizat în mod obișnuit în ambalajele de unică folosință – și au asistat la dezvoltarea unor structuri asemănătoare diamantelor. Cercetătorii au folosit un laser optic de la sursa de lumină coerentă Linac pentru a încălzi pentru scurt timp proba până la 6.000º C.

Acest lucru a generat o undă de șoc care a comprimat materialul timp de câteva nanosecunde la o presiune de un milion de ori mai mare decât cea atmosferică. Folosind o metodă numită difracție de raze X, cercetătorii au urmărit cum atomii s-au rearanjat în mici regiuni de diamant și au măsurat cât de mari și de repede au crescut acestea. Ei au descoperit și că, grație prezenței oxigenului în material, nanodiamantele au putut crește la presiuni și temperaturi mai mici decât cele observate anterior.

După cum se știe, nanodiamantele sunt deja utilizate în industrie, dar oamenii de știință susțin că producția cu laser, recent testată, ar putea oferi o metodă mai curată și mai ușor de controlat pentru a le fabrica.

Nouă tehnologie pentru spălarea vaselor de bucătărie

O nouă tehnologie de spălare pentru mașinile de spălat vase ar putea în curând să vă economisească bani pe apă, electricitate și detergent, arată un studiu. Cercetătorii au realizat simulări ale unui sistem de spălare a farfuriilor și tacâmurilor, care utilizează abur supraîncălzit în loc de săpun pentru a curăța vasele. Aburul supraîncălzit este un abur de temperatură extrem de ridicată generat prin încălzirea aburului saturat, obținut prin fierberea apei.

Rezultatele simulărilor pe calculator sugerează că o astfel de mașină de spălat vase ar fi capabilă să ucidă 99% din bacteriile de pe o farfurie în doar 25 de secunde. Deocamdată, mașina de spălat vase există doar ca model de calculator, și nu ca obiect fizic, dar cercetătorii spun că studiul lor oferă o bază pentru dezvoltarea următoarei generații de mașini de spălat vase.

Studiul a fost condus de cercetători de la Universitatea Tehnică din Dortmund și de la Universitatea Tehnică din München, Germania. „Utilizarea aburului supraîncălzit în mașinile de spălat vase ca mijloc de reducere a consumului de apă și a timpului de curățare, fără a utiliza agenți de curățare chimici, are un mare potențial de viitor pentru restaurante, hoteluri și spitale”, spun ei în lucrarea lor, publicată în revista *Physics of Fluids*. „În aceste sectoare, în special, siguranța igienică este o preocupare importantă, pe lângă eliminarea reziduurilor alimentare.”

Adesea, mașinile convenționale de spălat vase nu ucid toate microorganismele dăunătoare rămase pe farfurii, boluri și tacâmuri. De asemenea, acestea necesită cicluri lungi care consumă cantități mari de energie electrică, iar detergentul pompat înăuntru și afară este eliberat în sursele de apă, poluând mediul înconjurător.

Pentru studiul lor, savanții germani au modificat modelul de curgere și forma jetului de abur de înaltă temperatură din mașina propusă. Echipa spune că mașina de spălat vase de nouă generație ar fi o cutie cu pereți laterali solizi, o deschidere superioară și o duză în partea de jos.

O farfurie acoperită cu bacterii ar fi plasată direct deasupra duzei, iar odată ce farfuria atinge o temperatură de prag, microorganismele sunt inactivate. Aburul iese din duză cu o viteză foarte mare și, pe măsură ce se dilată în mașina de spălat vase, se dezvoltă unde de șoc și vârtejuri în apropierea ieșirii duzei, în jurul perimetrului farfuriei și pe pereții laterali ai mașinii de spălat vase.

Aceste unde și vârtejuri permit un timp de interacțiune îndelungat cu aburul supraîncălzit pentru a-și elibera căldura latentă și a crește temperatura promovând dezactivarea bacteriilor.

Pagină realizată de
GABRIEL TUDOR

Americanii, crescători de hipopotami?

Oricât ar părea de bizar, un plan de a transforma America într-o naţiune de crescători de carne de hipopotam a fost luat serios în considerare în urmă cu un secol.

Ideea de a creşte hipopotami în America pentru a produce milioane de tone de carne anual a fost susţinută de principalele ziare ale zilei şi de mulţi politicieni proeminenţi. La începutul secolului XX, America se confrunta cu o penurie tot mai mare de carne.

Preţul cărnii de vită crescuse vertiginos, în timp ce industria se străduia din răsputeri să satisfacă cererea tot mai mare din partea unei populaţii în plină expansiune. Între creşterea naturală şi valurile de noi imigranţi, America avea mult mai multe guri de hrănit.

Din nefericire, în timp ce acest lucru se întâmpla, crescătoriile de vite erau distruse de zeci de ani de păşunat excesiv, turmele se împuţinau, iar numărul de vaci din ţară scădea cu câteva milioane în fiecare an.

„Chestiunea cărnii" a devenit o problemă serioasă pe atunci, iar situaţia părea atât de gravă încât se vorbea chiar de o posibilă foamete dacă nu se găsea o soluţie. În acest context, cineva a găsit un plan aparent genial: să se importe hipopotami din Africa, iar aceştia să fie eliberaţi în deltele şi mlaştinile de pe Coasta Golfului Mexic şi crescuţi pentru hrană.

Hipopotamii erau animale mari, cu multă carne, aşa că de ce să nu se transforme America într-o naţiune de crescători de hipopotami?

Un cercetător din cadrul Departamentului de Agricultură al SUA s-a gândit că răspunsul la deficitul de carne al ţării consta în exploatarea terenurilor neproductive pentru a produce hrană. Mlaştinile de pe Coasta Golfului erau extrem de neproductive, dar acest lucru s-ar fi putut schimba dacă hipopotamii ar fi fost introduşi acolo.

Hipopotamii crescuţi în libertate în special în zonele costale din Louisiana, ar fi putut produce cu uşurinţă un milion de tone de carne pe an. Creşterea de hipopotami în America suna nebuneşte, dar mulţi au considerat că este totuşi un lucru necesar.

După cum nota un editorial din *Washington Post*, mâncatul crabilor şi al stridiilor crude nu era mai puţin ciudat decât mâncatul cărnii de hipopotam, şi totuşi oamenii se dădeau în vânt după asemenea delicatese: „Propunerile care la început pot părea ciudate şi himerice pentru marea masă a cititorilor noştri vor fi văzute ca fiind propuneri concrete atunci când vor deveni familiare".

The New York Times a vorbit despre cum carnea grasă de hipopotam ar putea fi transformată în „slănină de porc de mlaştină". O altă publicaţie a scris în sprijinul acestui plan: „Acest animal este întruchiparea salvării... Pacea, abundenţa şi mulţumirea se află în faţa noastră; şi o nouă viaţă, cu noi experienţe şi noi oportunităţi se pliază pe acel viitor de aur, când păjiştile şi golfurile din ţinuturile noastre sudice vor fi invadate de turme de hipopotami".

Numeroase personalităţi americane, inclusiv fostul preşedinte Teddy Roosevelt, au aprobat planul de creştere a hipopotamilor. În 1910, un membru al Congresului din Louisiana a introdus proiectul de lege HR 23261, care a ajuns să fie cunoscut sub numele de „Legea hipopotamilor".

Louisiana părea statul ideal pentru a creşte aceste animale. Cursurile sale de apă erau înfundate cu alge şi plante de apă invazive, din care hipopotamii se puteau înfrupta în voie. Astfel, aceştia ar fi curăţat căile navigabile şi, în acelaşi timp, ar fi furnizat americanilor milioane de tone de carne.

Hipopotamii de pe coasta Golfului ar fi pus capăt, de asemenea, monopolului oraşului Chicago în ceea ce priveşte ambalarea cărnii, un rezultat de dorit pentru o mare parte din restul Americii. Totuşi, proiectul de lege privind hipopotamii a lâncezit în comisiile Congresului. Apoi a izbucnit Primul Război Mondial, care a distras atenţia de la acest plan.

În cele din urmă, întrebarea privind carnea a primit un răspuns într-un mod mai puţin spectaculos decât eliberarea hipopotamilor în golfurile din Louisiana şi de pe coasta Golfului. Departamentul pentru Agricultură a extins pur şi simplu păşunile, iar crescătorii de vite le-au populat cu vaci din abundenţă.

Fotodocument

Şi caii se împuşcă, nu-i aşa?

Acest instantaneu dramatic, desprins parcă din celebrul film „Şi caii se împuşcă, nu-i aşa?" reflectă un moment amar din istoria Statelor Unite: criza economică din anii 1930, când au ajuns la modă maratoanele de dans. Aceste concursuri atrăgeau zeci de perechi, dispuse să evolueze pe ringul de dans până la epuizarea totală. Chiar dacă până la urmă pierdeau, dansatorii ştiau că timp de câteva zile au cel puţin un acoperiş deasupra capului şi două mese calde pe zi.

CHER AMI

porumbelul care a salvat un batalion

Mulţi dintre noi au auzit de Batalionul Pierdut şi cunosc o parte din poveste. Ceea ce nu este cunoscut în mod obişnuit este rolul unui porumbel remarcabil, numit Cher Ami. Această pasăre mică a devenit unul dintre cei mai mari eroi ai Primului Război Mondial.

Cher Ami a fost unul dintre cei aproape 600 de porumbei voiajori angajaţi în armata americană în timpul Primului Război Mondial. Porumbeii voiajori au fost de nepreţuit, în ciuda progreselor înregistrate în tehnologia comunicaţiilor în timpul războiului.

Aceşti porumbei s-au dovedit însă adesea ţinte populare pentru focurile de armă inamice, în ciuda vitezei lor. De fapt, mitraliorii germani s-au antrenat cu sârguinţă atât pentru a repera, cât şi pentru a ucide aceste păsări cu letala mitralieră MG 08, care putea trage peste 500 de gloanţe pe minut. Porumbeii puteau fi, de asemenea, un mod foarte riscant de a comunica, deoarece dacă un porumbel era doborât, mesajul putea fi interceptat cu uşurinţă de forţele inamice.

Pe 2 octombrie 1918, soldaţii americani din Divizia 77 au înaintat prea mult în pădurea Argonne şi au fost prinşi în spatele liniilor germane, pe pantele unui deal. Izolaţi şi lipsiţi de întăriri şi provizii, aproximativ 550 de oameni, sub comanda maiorului Charles Whittlesey, au rezistat timp de câteva zile în faţa unor forţe germane net superioare.

Singura modalitate prin care americanii puteau comunica cu propriile linii era prin intermediul porumbeilor călători. Cu toate acestea, nu a durat mult până când şi-au dat seama că cerul era la fel de periculos ca şi solul. Maiorul Whittlesey şi oamenii săi au privit cum pasăre după pasăre cădeau de pe un cer sfâşiat de focul german.

Cu proviziile pe sfârşite şi cu pierderile crescând rapid, maiorul Whittlesey a trimis cu disperare ultimul său porumbel, Cher Ami, către liniile americane cu un bilet conţinând un mesaj disperat de ajutor şi coordonatele poziţiilor germane. Curajoasa pasăre a zburat direct în focul german, ferindu-se de gloanţe pe măsură ce înainta.

Cu toate acestea, norocul său nu a durat mult timp. Cher Ami a fost lovit în piept la scurt timp, în timp ce soldaţii americani priveau îngroziţi cum ultima lor speranţă se prăbuşeşte la sol. Totuşi, împotriva tuturor şanselor, Cher Ami s-a ridicat din nou!

Rănită, dar încă în viaţă, micuţa pasăre şi-a luat din nou zborul, atacând frontal val după val de focuri de armă. Până la finalul călătoriei, a parcurs 40 de kilometri în aproximativ o jumătate de oră. A ajuns la bază grav rănit, dar în viaţă. Medicii militari americani au reuşit să-i salveze viaţa lui Cher Ami, dar piciorul drept abia dacă era lipit de corp şi porumbelul rămăsese fără un ochi.

Dar, datorită mesajului transmis de Cher Ami, artileria americană şi-a putut concentra tirul asupra poziţiilor germane, iar bătălia s-a întors în favoarea Aliaţilor. Pe 8 octombrie, o sută nouăzeci şi patru de soldaţi au reuşit să se întoarcă în liniile americane datorită sacrificiului lui Cher Ami. Pentru rolul său în salvarea Diviziei 77, Cher Ami a fost decorat cu Croix de Guerre, una dintre cele mai înalte distincţii militare ale Franţei.

Cher Ami a reuşit să se întoarcă în Statele Unite alături de îngrijitorul său, căpitanul John Carney. Pe 13 iunie 1919, Cher Ami a murit la Fort Monmouth, New Jersey. Cu toate acestea, corpul porumbelului a fost conservat şi prezentat cu cinste guvernului american. Este greu de spus câte familii îşi datorează existenţa curajului său. Astăzi, Cher Ami este expus la Muzeul Smithsonian de Istorie Americană.

Pagină realizată de **GABRIEL TUDOR**

Astăzi în istorie

29 septembrie 480 î.Hr.

Bătălia de la Salamina

Bătălia de la Salamina a fost o bătălie navală între forţele greceşti şi cele persane, desfăşurată în Golful Salonic, Grecia, în septembrie 480 î.Hr. Detaliile reale ale bătăliei sunt sumare şi adesea contradictorii la sursele antice. Cu toate acestea, prezentând elementele asupra cărora se cade de acord cel mai des, prima acţiune a bătăliei a fost dezertarea a două nave ioniene în favoarea flotei aliate greceşti.

O astfel de navă din Tenos i-a informat pe greci că perşii se adunaseră în strâmtori, blocând flota greacă. Persanii se mutaseră pe poziţii peste noapte, în speranţa de a surprinde inamicul, dar era puţin probabil ca această strategie să aibă succes, având în vedere distanţele scurte

implicate şi zgomotul făcut de vâslaşi.

Cele două flote s-au aliniat probabil de-a lungul unei axe oblice est-vest, perşii fiind aproape de ţărmul continental. Privind de la postul său de comandă în zorii zilei, Xerxes a văzut nu o flotă pe cale să se retragă, ci grecii poziţionaţi pe o adâncime de două nave de-a lungul unei curbe de 3 km, prezentând probabil o linie de 130 de nave împotriva frontului principal persan de 150 de nave, cu o adâncime de trei nave.

Persanii au avansat, iar grecii s-au retras lent, atrăgându-i pe inamici într-o zonă tot mai strâmtă. Navele au început să se izbească între ele, iar soldaţii înarmaţi de la bord au intrat în acţiune, hopliţii şi arcaşii luptând pe punţi la fel ca într-o bătălie terestră.

Având mai mult spaţiu de manevră, navele greceşti au reuşit să elimine vasele persane înghesuite, care nu se mai puteau retrage. După-amiază, victoria grecilor era asigurată, iar navele persane rămase s-au retras cu greu spre Asia Mică.

Etapa finală a bătăliei a fost transferul hopliţilor greci de pe corăbii pe uscat, unde ei au eliminat rapid forţele terestre persane. Încă o dată, oracolul enigmatic al lui Apollo de la Delfi nu se înşelase când le spusese grecilor: „Doar un zid de lemn vă va ţine în siguranţă": corăbiile lor de lemn respinseseră înaintarea persană.

Dosarele frumuseții

Look îndrăzneț

Celebra coafură bob se pretează la metamorfoze surprinzătoare, de la o alură „cuminte" la un look mai mult decât avangardist. Cu aceeași tunsoare – bob – puteți alege patru stiluri diferite. O coafură cu părul drept, „lins", franjurat, bine tapat, sau în altă variantă, ușor ondulat, pieptănat asimetric, pe o parte, se încadrează în cele obișnuite. Mai îndrăznețe sunt cele gen „jumulit" sau cu o meșă mult mai lungă pe o parte.

Persoanelor cu figură pătrată li se recomandă o coafură stilată, ușor de realizat, cu o tunsoare franjurată, în degrade. Părul poate fi pieptănat peste cap sau cu un breton pornit din creștetul capului.

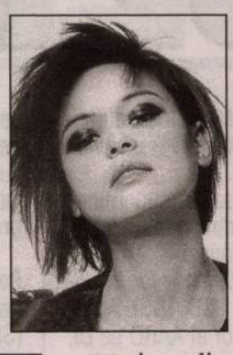

În funcție de preferința fiecăruia, părul lung vă încadrează frumos obrazul, fie coafat cu onduleuri ample, fie „cârlionțat", fie drept.

E bine de știut

Un îndemn repetat aproape obsesiv de medici este acela de a bea zilnic 1,5-2 litri de apă. La modul general, știm că astfel organismul beneficiază de o bună hidratare. Detaliind, trebuie spus că epiderma are nevoie de multă apă pentru a ne conferi o piele suplă.

Apoi, apa este esențială pentru plămâni, pentru respirație. Prin respirație se elimină gazul carbonic și apă.

Hidratați-vă constant

Apa este importantă pentru sânge, el redistribuind-o organelor interne, cărora le asigură nutrienții necesari. Și intestinele resimt nevoia apei. Dacă nu se bea suficientă, tranzitul este mai lent.

E bine de știut că mai multă apă băută asigură o mai bună sănătate rinichilor. Apa diminuează riscul de a face calculi renali.

Și mușchii sunt „însetați". Mai ales efortul fizic conduce la deshidratare. În aceste condiții consumul apei permite prevenirea crampelor musculare și a cârceilor.

Iată cum o bună hidratare asigură funcționarea corectă, sănătoasă a întregului organism.

Dr. ANDY ANDREI

Pentru dumneavoastră, doamnă

Activitatea fizică „hrănește" creierul

Favorizând concentrarea și atenția, unele sporturi ajută și la o memorizare mai bună. Cum se explică acest lucru? Activitatea fizică „hrănește" creierul aducându-i mai mult sânge încărcat cu oxigen.

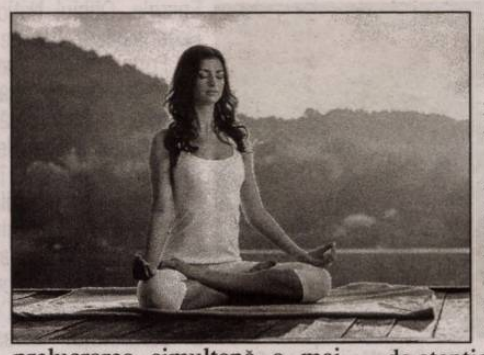

Sportul practicat cu regularitate întreține elasticitatea vaselor, în special calitatea micilor artere cerebrale implicate în toate circuitele memoriei.

Un studiu australian a demonstrat că mergând pe jos 150 de minute pe săptămână, după 6 luni s-au obținut rezultate mai bune decât cu tratamentele clasice cu deficitele de memorie. Bunele rezultate s-au menținut și după un an. Un motiv suplimentar să facem zilnic cei 6.000 de pași recomandați de experții în sănătate.

Sporturile tehnice (tenis, scrimă, schi, dans) care presupun prelucrarea simultană a mai multor informații vizând coordonarea, echilibrul, mișcări complexe sunt un bun mijloc de păstrare a agilității și memoriei vii pentru cei care uită detalii cotidiene.

Activitățile bazate pe simțul autoapărării (yoga, qigong, tai-chi) dezvoltă „memoria corpului". Acestea regenerează mentalul epuizat, ameliorând stocajul și recuperarea informației. Aceste discipline sportive sunt recomandate persoanelor care se lasă depășite de idei inutile, de prisos.

Sporturile psiho-afective de tipul echitației (care presupune o legătură apropiată cu calul) sau cele de senzație (surf și parapantă) generează stimuli emoționali asociați unei memorizări mai eficace. Astfel de activități se recomandă celor care se plictisesc sau care se simt nemotivați în activitățile lor obișnuite.

Activitățile sportive sunt benefice și în cazul copiilor. Adesea problemele copiilor legate de memorizare sunt datorate unor tulburări de atenție sau a unor dificultăți de concentrare. Sfatul specialiștilor pentru acești copii este să-și îndrepte preferințele spre activități care solicită memoria fără să o pună în dificultate. Un sport cu reguli, tip judo, sporturi colective, care obligă la concentrare pentru o bună desfășurare a jocului sau sporturi care solicită atenția, precum patinajul sau echitația, contribuie la ameliorarea capacității de memorare.

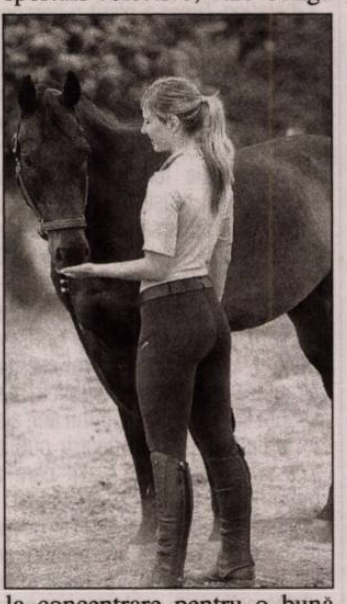

Mai mult, sportul ameliorează coordonarea și reprezentarea în spațiu, ritmează gândirea, ceea ce este esențial pentru a avea o bună memorie.

Gastronomice

Pui cu ciuperci și coniac

4 copane pui, 50 g unt, 50 g făină, 100 ml ulei de măsline, o ceapă, 30 ml coniac, 450 g roșii decojite, o căpățână usturoi, 150 ml supă de pui, 100 g ciuperci.

Se spală și se curăță copanele de pui, care apoi se tăvălesc prin făină. Într-o tigaie se încinge uleiul și se prăjesc bucățile de pui pe ambele părți, până se rumenesc. Peste pui se adaugă 25 grame de unt. Între timp, ceapa curățată și tăiată mărunt se pune în uleiul deja încins și se călește până devine aurie. După ce untul s-a topit, bucățile de pui se stropesc cu coniac și se condimentează cu sare și piper. Se adaugă apoi roșiile, ceapa călită, usturoiul pisat și zeama de pui. Toate se acoperă și se lasă la foc mic pentru o oră. Înainte de servire, într-o tigaie se călesc ciupercile tăiate felii, după care se toarnă peste pui.

Ostropel cu carne de porc

750 g carne porc, 100 ml ulei, 3 cepe, 1 morcov mare, o țelină, 2 linguri făină, 50 g bulion de roșii, o lămâie, 5 căței usturoi, 100 ml vin, sare.

Carnea de porc se taie bucăți, se sărează și se prăjește în 50 ml ulei. În uleiul rămas se călește făina, se adaugă morcovii și țelina date pe răzătoare și ceapa tocată mărunt. Se stinge cu bulion dizolvat în apă, se lasă să fiarbă aproximativ 30 minute, se pasează și apoi se toarnă peste carne. Se adaugă zeama de lămâie, vinul și mujdeiul de usturoi. Se potrivește de sare și se mai fierbe 15-20 minute.

Prăjitură cu albuș

10 albușuri, 2 căni zahăr, 2 căni făină, 100 ml ulei, sucul și coaja de la o lămâie, 1 plic praf de copt, 2 căni nuci tăiate, stafide și rahat.

Se bat albușurile spumă, se adaugă puțin câte puțin zahărul și se bat până se obține o spumă tare. Se adaugă făina, praful de copt dizolvat în zeama de lămâie, coaja de lămâie, amestecul de rahat, nuci, stafide și se amestecă ușor. Se coace la foc potrivit într-o formă tapetată cu hârtie de copt, aproximativ 45 de minute. Când e gata, se presară zahăr pudră.

Pagină realizată de
ECATERINA BĂTRÂNEANU

Fenomene aerospaţiale neidentificate

Războiul oficiilor OZN din SUA

La ora actuală nimeni nu mai neagă realitatea fenomenelor aerospaţiale neidentificate. Problema este cine are controlul datelor despre ele. Cu acest scop, în noiembrie 2021 Pentagonul şi comunitatea de informaţii au înfiinţat Grupul de identificare şi management pentru obiectele aeropurtate *(Airborne Object Identification and Management Group –* ***AOIMSG), în locul unui grup operativ anterior:*** *UAP Task Force.*

Întrucât era vizibil că noua structură nu va răspunde preocupărilor marelui public, o iniţiativă a mai multor membrii ai Congresului a prevăzut, în Legea privind autorizarea apărării naţionale pentru anul fiscal 2022, un amendament care propunea crearea, în loc de AOIMSG, a altui birou, numit „Oficiul de Supraveghere şi Rezolvare a Anomaliilor" *(Anomaly Surveillance and Resolution Office –* ASRO) care să fie plasat „într-o componentă adecvată a Ministerului Apărării sau a unei organizaţii comune a Ministerului Apărării şi Biroului Directorului de Informaţii Naţionale". Şeful ASRO urma să fie responsabil de „elaborarea procedurilor de sincronizare şi standardizare a colectării, raportării şi analizei incidentelor, inclusiv a efectelor fiziologice adverse, privind fenomenele aeriene neidentificate în cadrul departamentului şi al informaţiilor comunitare". Procedând astfel, şeful ASRO ar putea „sugera, acolo unde este cazul, utilizarea oricărei resurse, capacităţi, bunuri sau procese ale ministerului şi ale comunităţii de informaţii".

Pe 27 decembrie 2021, preşedintele Joe Biden a semnat Legea privind autorizarea apărării naţionale pentru anul fiscal 2022, care conţinea majoritatea cerinţelor privind UAP şi ASRO. În consecinţă, în termen de 180 de zile de la această dată, secretarul apărării şi directorul de informaţii naţionale trebuia să stabilească noua structură pentru a aborda fenomenele aeriene neidentificate.

Sincronizarea eforturilor

Cele 180 de zile s-au scurs la sfârşitul lunii iunie. Între timp s-au consumat comentariile, mai degrabă nefavorabile privind prestaţia AOIMSG, între altele şi prin prisma audierilor din 17 mai, despre fenomenele aerospaţiale neidentificate, din Congresul SUA. Şi iată că, pe 20 iulie 2022, Departamentul Apărării al SUA (DoD) anunţa că, pe 15 iulie 2022, secretarul adjunct al Apărării Kathleen Hicks, în coordonare cu Directorul de Informaţii Naţionale *(Director of National Intelligence –* DNI) Avril Haines, ca să îndeplinească cerinţele din secţiunea 1683 a Legii de autorizare a apărării naţionale pentru anul fiscal 2022, au modificat directiva anterioară, transformând Grupul de identificare şi management pentru obiectele aeropurtate *(Airborne Object Identification and Management Group* – AOIMSG), în oficiul numit (în locul acelui ASRO cerut de lege) „Oficiul de Rezolvare a Anomaliilor de toate domeniile" *(All-domain Anomaly Resolution Office –* AARO).

AARO a fost plasat în subordinea Subsecretarului Apărării pentru Informaţii şi Securitate Ronald S. Moultrie *(Under Secretary of Defense for Intelligence and Security –* USD (I&S). Acesta l-a numit ca director al AARO pe Dr. Sean M. Kirkpatrick, anterior cercetător şef la Centrul de Informaţii Spaţiale şi de Rachete al Agenţiei de Informaţii a Apărării.

Misiunea AARO va fi de a sincroniza eforturile depuse în cadrul Departamentului Apărării şi în alte departamente şi agenţii federale din SUA, pentru a detecta, identifica şi atribui „obiecte de interes" în, pe, sau în apropierea instalaţiilor militare, a zonelor de operare, zonelor de antrenament, spaţiului aerian cu utilizări speciale şi a altor zone de interes şi, după caz, pentru a atenua orice ameninţări asociate la adresa siguranţei operaţiunilor şi a securităţii naţionale. Se precizează imediat că obiectivele urmărite „includ obiecte anormale neidentificate, spaţiale, aeropurtate, scufundate şi transmedii".

S-a ordonat, de asemenea, Secretarului Marinei militare să desfiinţeze Grupul operativ pentru fenomene aeriene neidentificate *(UAP Task Force –*

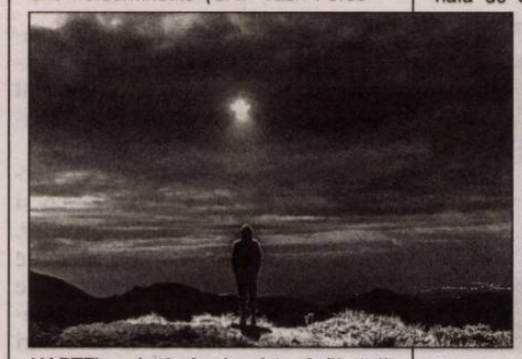

UAPTF) cel târziu la data înfiinţării AARO şi să sprijine tranziţia ordonată a UAPTF, inclusiv transferul oricăror date, analize sau alte materiale relevante către AARO.

Din păcate, nici noua structură nu răspunde tuturor cerinţelor Congresului. Un insider al DoD care a vorbit cu *Liberation Times* a oferit o perspectivă exclusivă cu privire la situaţie, comentând: „Congresul este dezamăgit pe bună dreptate de AOIMSG, cu biroul USDI, acum AARO, programul succesor al Grupului operativ UAP". „Această organizaţie lentă şi încărcată de birocraţie nu reuşeşte să ţină pasul cu progresele adversarilor, iar Congresul preia frâiele pentru a crea Biroul Programului Comun UAP".

Pe 31 mai, fostul secretar adjunct al Apărării pentru informaţii, Christopher Mellon, care a jucat un rol esenţial în atragerea unei atenţii publice masive asupra OZN-urilor în ultimii ani, a scris un articol de opinie pentru publicaţia *The Hill,* prezentând paşii care ar fi trebuit să fie făcuţi, dar nu au fost: noul ghid de clasificare UAP al guvernului trebuia să atingă un echilibru adecvat între transparenţa publică şi securitatea naţională; evaluarea progresului înregistrat în înfiinţarea noii organizaţii UAP; răspunsul la întrebarea dacă aparatul masiv de supraveghere spaţială al Americii detectează anomalii în spaţiu comparabile cu cele detectate în atmosferă şi în ocean; depăşirea rezistenţei Forţelor Aeriene la schimbul de informaţii cu grupul operativ UAP şi succesorul acesteia; validarea sau eliminarea seriei de zvonuri prolifice şi senzaţionale care implică UAP şi guvernul SUA. „Din păcate, membrii subcomisiei Camerei nu au reuşit să facă progrese în niciuna dintre aceste probleme importante", a scris Mellon.

Reacţiile la reorganizarea făcută de Pentagon nu au întârziat. Comitetul Selectat pentru Informaţii al Senatului (SSCI), nemulţumit de anumite aspecte ale AARO, a declanşat o acţiune pentru a cere în Actul de autorizare a informaţiilor pe 2023, mai multă transparenţă în ceea ce priveşte fenomenele aerospaţiale şi submarine neidentificate (UAP). Raportul făcut în acest scop arată că noul Birou de soluţionare a anomaliilor pentru toate domeniile (AARO), ar trebui înlocuit cu altul, numit Biroul Programului Comun Fenomene Aerospaţiale-Submarine Neidentificate *(Unidentified Aerospace-Undersea Phenomena Joint Program Office).* Textul propunerii a fost sprijinit de reprezentanţi şi senatori din ambele partide din Congres.

Controlul investigaţiilor

Proiectul de lege pentru 2023 prevede şi crearea unui grup central format din reprezentanţi din: Agenţia Centrală de Informaţii, Agenţia Naţională de Securitate, Departamentul de Energie, Oficiul Naţional de Recunoaştere, Forţele Aeriene, Forţa Spaţială, Agenţia de Informaţii pentru Apărare şi Agenţia Naţională de Informaţii Geospaţiale. Noul grup ar trebui să fie înfiinţat în cel mult 180 de zile de la adoptarea proiectului de lege. Adoptarea legii ar putea fi tradusă şi ca o modalitate de preluare de către Congres a controlului investigării UAP. Aşa cum observa analistul Howard Altman în *The War Zone,* dacă actualul proiect de lege va fi adoptat, atunci AARO, care acum are deja şi propriul cont de Twitter, va trebui să-şi schimbe din nou numele, ceea ce va reprezenta o operaţie jenantă pentru DoD.

Într-un efort de a-i proteja pe cei care deţin informaţii despre fenomenele aeriene neidentificate şi pentru a creşte afluxul de rapoarte despre acestea, reprezentantul Mike Gallagher a mai introdus în proiectul Legii de autorizare a apărării naţionale pentru anul fiscal 2023 încă o condiţionare.

Dintr-o multitudine de motive, trupele americane şi contractanţii guvernamentali au fost în mod tradiţional reticenţi în a oferi informaţii despre incidentele UAP. De partea cealaltă, au existat şi acuzaţii, încă de mult timp, că guvernul şi contractorii din domeniul apărării ar putea ascunde programe şi dovezi legate de OZN. Dacă legea va fi adoptată, cei care ar prezenta mărturii în acest sens nu ar mai putea fi pedepsiţi.

Unii chiar au afirmat că un astfel de text, ca cel din amendamentul lui Gallagher ar putea duce la „dezvăluirea OZN-urilor". „Amendamentul va stabili un proces în cadrul guvernului pentru raportarea UAP-urilor şi va oferi protecţie asemănătoare denunţătorilor", a declarat purtătorul de cuvânt al lui Gallagher, Jordan Dunn pentru publicaţia *The War Zone.*

Pagină realizată de
DAN D. FARCAŞ

O poartă către Infern

„Poarta iadului" este de multe ori o metaforă corelată în mod real cu diverse locuri periculoase, cum ar fi grote dificil de accesat, cavităţi din care emanaţii de gaze otrăvitoare ucid orice vietate, construcţii vechi învăluite în legende sinistre.

Castelul ceh Houska situat la aproximativ o oră de Praga, construit în stilul gotic timpuriu între anii 1253 şi 1278 în timpul domniei lui Ottokar al II-lea al Boemiei, se află pe vârful unei stânci abrupte într-o zonă rurală. Se presupune că este una dintre cele mai bântuite locaţii din lume, iar o privire mai atentă va observa câteva detalii de construcţie ciudate. Cel mai evident este că multe dintre ferestrele castelului sunt false: geamuri de sticlă în spatele cărora sunt construiţi pereţi solizi.

În al doilea rând, castelul nu are fortificaţii exterioare, sursă de apă, bucătărie şi, ani de zile după ce a fost ridicat, nu a fost locuit. Acest lucru arată clar că nu a fost construit ca un sanctuar protector, o fortăreaţă sau o reşedinţă.

Locaţia este una deosebită: într-o zonă îndepărtată, înconjurată de păduri dese, mlaştini şi munţi. Fără valoare strategică şi nu este în apropierea vreunei rute comerciale.

O altă caracteristică ciudată este că fortificaţiile sale sunt orientate spre interior, unul dintre motivele pentru care, conform credinţei populare locale, castelul nu a fost construit pentru a ţine oamenii afară, ci pentru a păstra ceva înăuntru – pentru a păzi şi a acţiona ca un scut împotriva a ceva aflat în interiorul său.

Folclorul local pretinde că straniul castel Houska a fost construit peste o gaură adâncă în pământ, cunoscută sub numele de Poarta către Iad.

Legenda relatează că noaptea, monştri pe jumătate animale, pe jumătate oameni ieşeau din groapă, iar creaturi cu aripi negre atacau localnicii şi îi târau în gaură. Din acest motiv se presupune că locaţia castelului a fost aleasă în mod special pentru a acoperi această „poartă" misterioasă prin care ieşeau făpturile demonice noaptea.

Capela castelului ar fi fost construită direct deasupra gropii fără fund, pentru a împiedica răul să intre în lumea noastră, dar astăzi, la peste şapte sute de ani după ce groapa a fost acoperită, vizitatorii încă pretind că aud noaptea zgâriatul creaturilor de la etajele inferioare, încercând să-şi facă drum către suprafaţă sau un cor de ţipete venind de sub podeaua grea.

Când a început construcţia castelului, se spune că pentru condamnaţii la moarte se oferea graţierea, dacă acceptau să fie coborâţi cu frânghia în groapa şi apoi să relateze ce au văzut.

Primul bărbat coborât în groapă a început să ţipe de groază la câteva secunde după ce a dispărut în întuneric, implorând să fie tras înapoi. Când condamnatul, un tânăr, a ajuns la suprafaţă, arăta de parcă ar fi îmbătrânit cu 30 de ani în puţinul timp cât coborâse în groapă. Părul i se albise şi faţa îi era brăzdată de riduri adânci. Era atât de îngrozit de ceea ce trăise în întuneric, încât a fost trimis la un azil de nebuni, unde a murit două zile mai târziu din cauze necunoscute.

Naziştii şi Heinrich Himmler ar fi ales în mod special castelul Houska pentru a captura şi a pune în slujba lor forţele infernale!

Capela din interiorul castelului este dedicată Sfântului Arhanghel Mihail, cel care în Cartea Apocalipsei conduce lupta împotriva Satanei. Frescele gotice decolorate de pe un perete îl înfăţişează pe arhanghel luptându-se cu un dragon şi pe altul, cu un diavol legat de un stâlp.

Pereţii capelei sunt acoperiţi cu unele dintre cele mai vechi picturi de acest gen din Europa. Foarte ciudată este imaginea unei creaturi stângace, pe jumătate cal, care ţinteşte cu arcul către un om. Mâna stângă era asociată cu slujirea lui Satana, ceea ce i-a determinat pe mulţi cercetători să creadă că centaurul este un indiciu asupra creaturilor malefice care pândesc sub biserică.

În prezent, deşi castelul poate fi vizitat, orice explorări sau săpături în zonă sunt interzise.

ADRIAN-NICOLAE POPESCU

Insulele dragonilor

Prin anii 1910, marinarii olandezi aflaţi în zona arhipelagului indonezian Sondele Mici au făcut o serie de relatări senzaţionale despre o creatură nemaivăzută, întâlnită numai pe insula Komodo, asemănătoare cu un dragon, având aproximativ 7 metri lungime, ce scuipa foc şi chiar zbura.

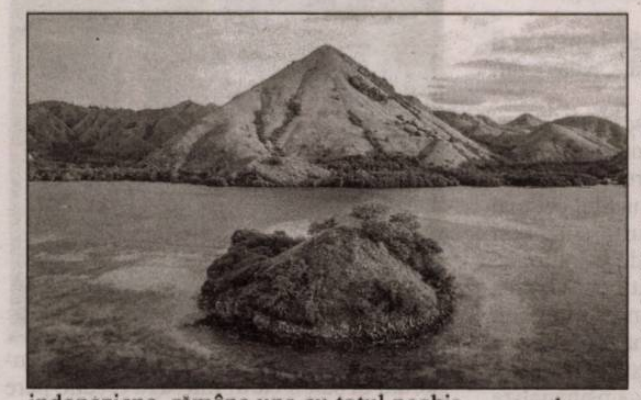

O întoarcere în Jurassic

Incredibilele declaraţii colective au generat un interes imens, astfel că locotenentul Steyn van Hensbroek a plănuit o călătorie pe insulă, însoţit de soldaţi. După câteva zile, a reuşit să omoare una dintre vietăţi pentru a o studia: avea aproximativ 2,1 metri lungime şi o formă foarte asemănătoare cu cea a unei şopârle.

Cercetări ulterioare au descoperit exemplare de peste 3 metri, iar naturaliştii au constatat că animalul nu vărsa flăcări, el fiind de fapt o specie pe cale de dispariţie, pentru care au păstrat denumirea devenită populară ce sugera şi o întoarcere în preistorie – „dragonul de Komodo".

Realitatea despre această uimitoare reptilă, emblematică pentru insulele indoneziene, rămâne una cu totul neobişnuită, dar explicabilă. Dragonii adulţi ajung la circa 3 metri lungime şi peste 140 de kilograme, iar muşcătura lor e periculoasă atât din cauza veninului nu foarte puternic, cât şi a bacteriilor din salivă. Când vânează (căprioare, mistreţi, maimuţe, păsări, capre, cai sălbatici, bivoli de apă), pot mirosi sânge de la aproape 10 kilometri şi pot alerga în „sprinturi" cu până la 20 de kilometri pe oră.

Pe oameni îi atacă foarte rar; în ultima jumătate de secol au răpus în jur de zece localnici, victimele fiind din satul învecinat cu habitatul lor. Vizitatorii insulei nu sunt atacaţi decât dacă sunt neînsoţiţi, dar vor vedea sigur dragoni, aceştia fiind destul de numeroşi, iar unii se plimbă chiar în zonele de plajă, lăsându-se fotografiaţi.

Nu trebuie totuşi să înşele aparenta lor letargie din unele momente, aceasta datorându-se faptului că animalul pur şi simplu îşi digeră o masă copioasă!

Nisip roz şi vulpi înaripate

Turismul este permanent la vârf în arhipelag, interesul pentru această zonă unică derivând şi din alte atracţii decât cele mai mari şopârle din lume.

O curiozitate de natură minerală o reprezintă cele câteva plaje cu nisip roz, dintre cele numai şapte, câte se cunosc în lume! Culoarea provine de la organisme minuscule numite foraminifere, coralul roşu aflându-se în combinaţie cu nisipul foarte alb şi curat.

Nisipul cu cea mai puternică şi mai strălucitoare culoare roz este „ascuns" într-un golf din nordul insulei Padar. În schimb, principala atracţie a insulei Kalong sunt liliecii uriaşi. De la numele dat lor de localnici vine şi cel al insulei, el însemnând „vulpi zburătoare".

Aceştia creează un spectacol captivant spre apusul Soarelui: pe măsură ce ziua se apropie de amurg, mii dintre aceste creaturi mistice migrează de pe insulă pe fundalul nuanţelor uimitoare ale cerului, bătând răsunător din aripi.

Pe insula Mesa se pot regăsi coordonatele actuale, dar şi tradiţiile vieţii duse de remarcabilii „ţigani ai mării" (numele sub care e cunoscută populaţia Bajau). Acest sat de pescari situat într-o lume de vis are aproximativ 1.500 de locuitori, iar vizitatorii pot vedea localnicii în sarcinile lor zilnice, cum ar fi uscarea castraveţilor de mare, sortarea scoicilor şi prepararea fructelor de mare.

Oamenii sunt foarte prietenoşi, iar copiii se îngrămădesc adesea pentru a-i saluta pe vizitatori, care pot admira fermecătoarele case tradiţionale sprijinite pe piloni, ce par că plutesc deasupra ţărmului.

ADRIAN-NICOLAE POPESCU

100 *de locuri de văzut în România*

Castelul Lăpuşna

Castelul regal de vânătoare este situat în Munţii Gurghiului, în comuna Ibăneşti, satul Lăpuşna, la o altitudine de 815 m şi la o distanţă de 74 de km de Tîrgu-Mureş. A fost construit între 1925-1926 şi finalizat în 1933, aparţinând până în 1947 familiei regale a României. Este situat într-un cadru natural pitoresc, în mijlocul unei păduri de brad.

Clădirea principală a fost construită din lemn de molid, pe fundaţie din piatră cioplită, după proiectele arhitectului palatului regal, contele Lecomte du Noüy. Finisajele interioare au fost realizate de meşteri din Reghin. Totul în încăperi este original: şase sobe de teracotă, făcute în atelierele de la Viena, sticla de la geamurile duble, făcută manual la „glăjăria" din apropiere, candelabrele realizate din fier forjat.

Castelul a fost folosit în fiecare vară de Carol al II-lea, care locuia la Lăpuşna, în medie, câte zece zile pe an. La castel soseau ca invitaţi membri ai familiei regale, precum regele Alexandru al Iugoslaviei şi regina Mărioara. O prezenţă frecventă la Lăpuşna, pentru vânătoare şi pescuit, era cea a scriitorului Mihail Sadoveanu, cu autorizaţie specială de la rege.

Nomenclatura comunistă, venită la putere în România după abdicarea regelui Mihai, a preluat şi castelul de vânătoare de la Lăpuşna, loc unde au venit la partide de vânătoare numeroşi şefi de state: Nikita Hruşciov, Todor Jivkov sau Iosip Broz Tito.

După Revoluţie, edificiul a fost privatizat, restaurat şi introdus în circuitul turistic, devenind una dintre cele mai bine întreţinute şi mai rafinate locaţii turistice din Ardeal.

Arhitectura castelului se aseamănă cu cea a castelului Peleş din Sinaia, toate elementele decorative din interior fiind făcute manual, la comandă. Decoraţiunile au fost conservate şi îngrijite cu atenţie pentru a completa şi păstra stilul care defineşte perioada domniei monarhilor României. În prezent, odăile unde au fost cazaţi pe vremuri regi, regine, nobili şi politicieni comunişti de seamă sunt oferite spre cazare turiştilor. Castelul dispune de 40 de locuri de cazare, iar turiştii se pot deconecta şi în sala de jocuri, unde există o masă de biliard şi mese de şah folosite cândva de capetele încoronate.

Castelul de la Lăpuşna este un loc ideal şi pentru cei care îndrăgesc drumeţiile în mijlocul naturii şi pentru cei care sunt pasionaţi de vânătoare sau de pescuit în râuri de munte.

GABRIEL TUDOR

Amprente ale spiritualităţii

Biserica din Galda de Jos

Aflată în zona Munţilor Apuseni, în judeţul Alba, localitatea Galda de Jos, biserica de aici are hramul „Naşterea Maicii Domnului".

Cunoscută şi sub numele de „Biserica din Deal", este atestată documentar în 1723 dar se crede că a fost construită la graniţa dintre secolele al XV-lea şi al XVI-lea, sau, cel mai târziu în secolul al XVII-lea. Unele legende atribuie construirea ei chiar lui Mihai Viteazul.

Ridicată pe un platou deasupra câmpiei satului, în partea de nord-est a castelului Kemeny, biserica a fost construită din piatră de râu şi are o formă dreptunghiulară. Are lungimea de 14 metri şi înălţimea de aproape 7 metri. Construcţia prezintă o absidă decroşată, semicirculară pentru Altar iar intrarea se face prin două uşi: una în partea vestică şi cealaltă pe peretele sudic al pronaosului.

Uşile împodobite de chenare masive de piatră iar catapeteasma altarului are, asemenea aceleia de la mănăstirea Romanaţi numai două deschideri: aceea a Uşilor Împărăteşti şi una singură pentru unica uşă diaconească – nu două aşa cum suntem în general obişnuiţi. În urma unor reparaţii şi restaurări, biserica a fost întărită prin mai mulţi contraforţi pe laturile de nord şi sud, care însă au fost eliminaţi cu ocazia reparaţiilor din 1966-1968, biserica revenind la aspectul iniţial. Tot cu acest prilej s-a lărgit spaţiul bisericii căreia i s-a adăugat pronaosul. Deasupra acesteia a fost ridicat turnul-clopotniţă, înalt, în perfectă armonie cu acoperişul din şindrilă. Tavanul a fost construit din grinzi de lemn. În peretele vestic apare o fereastră de forma unei stele în şase colţuri, prin care pătrunde lumina.

Pronaosul, foarte larg, este despărţit de naos printr-un zid masiv, perforat de o uşă, cu chenar de piatră. Pictura actuală al cărei prim strat este, după cât se pare, din secolul al XVIII-lea ascunde o alta mai veche, care poate fi remarcată în anumite locuri reprezentând o lucrare în frescă din secolul al XVI-lea şi chiar una din secolul al XV-lea pe tâmpla de zid.

Biserica a fost iniţial unitariană, dar între 1760-1762 a devenit ortodoxă având în grija sa peste 100 de familii de credincioşi. Aşezământul a devenit curând neîncăpător şi din 2006 s-a început construcţia altuia, mai nou, având acelaşi hram. Ultima slujbă în vechea biserică s-a ţinut în anul 2006 înainte de ridicarea în timp record a celei noi: 22 martie – 19 august.

Deşi căzută în uitare, biserica nu a fost cu totul neglijată de săteni şi autorităţi. Declarată monument istoric, a fost reparată în 1929 şi între 1966-1968 a fost curăţată pictura. În zilele noastre acest locaş se află în proprietatea Mănăstirii Râmeţ şi este supus unui permanent proces de restaurare.

În jurul Bisericii din Deal se afla şi un cimitir care a dispărut în timp pentru că nu se mai fac înmormântări acolo de peste 100 de ani. În pardoseala bisericii au fost însă încastrate câteva vechi pietre tombale pe care este săpat semnul crucii. Nu există un muzeu care să expună vechi obiecte de cult de aici, dar biserica deţine un clopot uriaş datat din 1778.

Prin istoria şi legendele care o învăluie biserica a intrat în atenţia turiştilor şi mai ales a restauratorilor care s-au străduit să înlăture stricăciunile aduse de soldaţi în timpul celor două Războaie Mondiale sau de ciobanii care s-au adăpostit aici în timpul fostului regim comunist. Trebuie menţionat că aici au găst totuşi un loc de reculegere şi închinăciune deţinuţii politici din Castelul Kemeny, transformat în lagăr de reeducare.

IRINA STOICA

Filozofia visului

Experţii pretind că au socotit că majoritatea oamenilor petrec în medie vreo 50.000 de ore din viaţă visând, dar adevărul este că artiştii şi scriitorii s-au priceput de minune să scoată din tenebrele nopţii acele viziuni încă inexplicabile pe care le numim vise.

Acest teritoriu care aparţine oricui şi totodată ne este cumva interzis reprezintă dintotdeauna o sursă inestimabilă de inspiraţie pentru iubitorii fanteziei, pentru cei cărora le place să îşi imagineze un viitor mai mult ori mai puţin plăcut sau să descrie lumi paralele absolut şocante, care sunt guvernate de legi inimaginabile.

Povestea unui vis poate porni, realmente, de la o afirmaţie aparent simplă, dar „cu cheie". În 1799, uluitorul Francisco de Goya îşi intitula o faimoasă gravură din ciclul Capriciilor cu vorbe sunând mai degrabă a sentinţă capitală: *„El sueño de la razón pro-duce monstruos"* (tradusă la noi ca „Somnul raţiunii naşte monştri").

Protagonistul uman al înspăimântătoarei viziuni este asaltat de stoluri de păsări de noapte şi pândit ameninţător de fiare, în vreme ce el pare a dormi cu capul sprijinit de o masă. Este o parabolă însă ea poate deschide şi calea unor raţionamente introspective asupra propriilor noastre vicii şi păcate. Rămânând la afirmaţiile despre vis, nu putem ocoli cugetarea celebră a altui spaniol, poetul şi dramaturgul Pedro Calderón de la Barca, de fapt titlul unei piese de teatru definitorii pentru opera sa – *„La vida es sueño"* („Viaţa este vis"), ce lansa, deja la 1635,

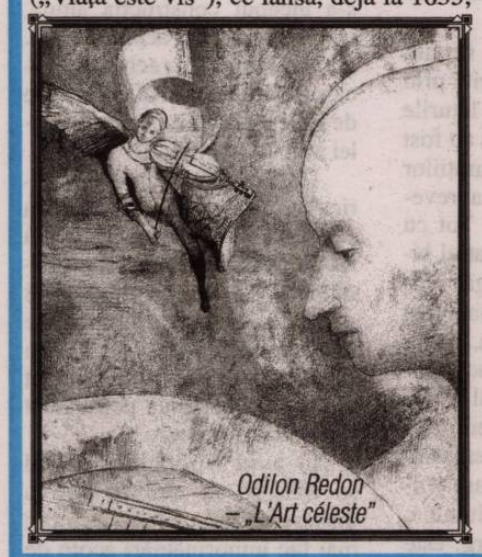
Odilon Redon – „L'Art céleste"

provocatoarea idee că individul uman ar fi capabil să-şi decidă singur viaţa, nelăsându-se în voia destinului.

Filosofia visului şi filosofarea asupra acestei stări/trăiri probabil nu va fi niciodată limpezită pe deplin. Cert este că artele sunt considerate unanim vehiculul cel mai performant ce ne poate purta spre acel tărâm imaterial, dar profund răscolitor.

Michel Foucault se arată convins că „fiecare act de imaginaţie indică implicit visul (...) visul este prima condiţie a posibilităţii sale" şi nu există artişti fără visători. Nu e o întâmplare că psihanaliza a acordat visului o atenţie cu totul specială, Sigmund Freud cutezând să se aventureze în acest sens către ungherele cele mai întunecate ale personalităţii noastre.

Pentru a completa pendularea inevitabilă între spaţiile hotărnicite ale realului

şi cele nesfârşite ale oniricului, să menţionăm şi scufundarea în vis până la un înec figurativ a lui Eminescu, în magistrala sa nuvelă „Sărmanul Dionis", dar şi o afirmaţie atribuită marelui duhovnic Ilie Cleopa. Acesta din urmă, întrebat de un dreptcredincios cum arată lumea sau viaţa de apoi, i-ar fi sugerat să reţină şi să-şi analizeze visele, pentru că în ele găsim răspuns (şi) la această frământare vitală.

Că visul este şi o formă de magie – multimilenara oniromanţie o demonstrează fără tăgadă – ştim dintotdeauna. Artiştii s-au delectat cu voluptate din acest izvor reconfortant, preluând astfel idei din textele vechi ori şi-au închipuit visul ca pe o punte de legătură cu universul eteric, al spiritelor ocrotitoare ori malefice. În pictură, să-l amintim pe straniul Hieronymus Bosch (c. 1450-1516),

Hieronymus Bosch – „Grădina deliciilor"

considerat chiar nebun de unii contemporani ai săi, a cărui întreagă creaţie pare a fi rodul unui şir de vise, nu puţine fiind coşmaruri. În tripticul său, capodopera „Grădina deliciilor", Adam şi Eva vieţuiesc goi într-un cadru irațional, doar Creatorul fiind asemenea lor (dar purtând veşminte), în rest fiind înconjuraţi nu neapărat de o vegetaţie luxuriantă bizară, ci mai ales de creaturi hibride, monstruoase.

Bosch anticipează imagistic, cu vreo jumătate de mileniu, eşafodajul teoretic nemilos al lui Freud, la el visul devenind un punct de trecere obligatoriu, de la ignoranţă la cunoaştere sau este zona de iniţiere în afara căreia riscăm să fim desfiinţaţi cu totul.

În mod interesant, majoritatea viselor zugrăvite de artişti sunt grele, coşmaruri obsedante ce lasă urme persistente. Ele nu au fost însă întotdeauna rodul firesc al

Henry Fuseli – „Coşmarul"

somnului necesar de odihnă, ci „artificiale", provocate prin consumul de opiu (cum procedau unii reprezentanţi ai Romantismului englez), de alcool sau... prin abuzul de mâncare.

Pare însă că păşim pe un teritoriu mult mai sensibil, evocat de unii comentatori ai fenomenului: implicaţiile unor patologii psihice în provocarea viselor cu urmări artistice.

Poate că e de preferat să ne oprim la o afirmaţie profund umană a marelui autor F.M. Dostoievski: „Sunt un visător. Ştiu atât de puţin despre viaţa reală, încât nu mă pot abţine să nu retrăiesc astfel de momente în visele mele, căci astfel de momente sunt ceva ce am trăit foarte rar."

O lume fără culori

O componentă esenţială a oricărui colţ de lume, percepută cu simţul cel mai preţios, văzul, le este totuşi străină locuitorilor atolului Pingelap din insulele Caroline, Micronezia, situate undeva, în imensitatea Pacificului de Sud.

Insula e ocupată doar de puţin peste două sute de oameni, care au un mod de viaţă specific, au o limbă proprie („pingelapeza"), dar care niciodată nu s-au bucurat să admire un apus incendiar de Soare în valurile de smarald ale mării, stând pe nisipul de un alb orbitor al ţărmului. Pentru că ei suferă de o maladie a ochilor rarisimă, o formă de daltonism extremă, numită acromatopsie (slăbirea capacităţii de a percepe culori).

Băştinaşii o numesc *maksun* în limba lor, ce înseamnă „nu văd". Din această cauză, lumea văzută de ei le apare în alb şi negru şi, mai mult, sensibilitatea foarte mare la lumina soarelui îi face să nu poată fi activi în timpul zilei, astfel că pescuiesc numai în timpul nopţii.

Un dezechilibru care duce la un deficit puternic de informaţii în creier. Explicaţia ar trebui căutată, probabil, în taifunul care a lovit teritoriul în anul 1775, lăsând în urmă doar aproximativ 20 de supravieţuitori. Unul dintre aceştia, Doahkaesa Mwanenihsed (conducătorul comunităţii la acea vreme), se presupune că a fost purtător al afecţiunii genetice de bază, dar tulburarea de acromatopsie nu a apărut până la a patra generaţie după taifun, moment în care 2,7% din locuitori au fost afectaţi.

Până la generaţia a şasea, incidenţa a crescut la aproximativ 4,9%, din cauza efectului fondator şi a consangvinizării dintre urmaşii lui Mwanenised. Potrivit unui studiu publicat de American Journal of Human Genetics, el „a avut şapte copii cu trei soţii şi unul dintre ei s-a căsătorit ulterior cu un văr", făcând astfel ca gena bolnavă să se transmită din generaţie în generaţie.

Descoperirea acestui fenomen şocant a fost făcută abia în 1994, de medicul Oliver Sacks, în timpul unei călătorii în regiunea Carolinelor. Ulterior, s-a stabilit că incidenţa impresionantei afecţiuni este aici, în rândul populaţiei atât de reduse numeric, de peste 5.000 de ori mai mare decât în restul lumii.

Memorialele caprei

Animal destul de controversat, capra îşi are un loc în domeniul creaţiilor plastice sub diverse forme, în general ca mici memoriale, uneori animalul fiind plasat în posturi umane. În grafică şi pictură există creaţii ale unor mari artişti care au sugerat anumite tare ale caracterului uman, prin alegorii în care capra sau ţapul ocupă locul central.

Oprindu-ne la câteva mici monumente create în amintirea unor exemplare caprine, amintim în primul rând o statuie de bronz aflată în micul sat de coastă nord-irlandez Cushendun, unde a copilărit reputata artistă Deborah Brown, autoarea sculpturii în bronz. Animalul aşezat pe soclu de granit este cunoscut sub numele de Johann şi are o atitudine morocănoasă, ba chiar provocatoare. A fost ultima caprină dintre cele crescute în zonă, dar sacrificate în timpul epidemiei de febră aftoasă din anii 2000. Johann păştea chiar acolo unde astăzi are monumentul şi era foarte iubit de localnici. Din când în când, unul dintre fermierii care au reînnodat tradiţia creşterii acestor animale, îşi leagă un ţap de soclul statuii.

Statuia lui Johann

Al cincilea oraş ca mărime din China, Guangzhou este supranumit Sui Cheng („Oraşul ţapilor"), de la o legendă despre cinci ţapi, care au ajutat la salvarea oamenilor de foamete şi sărăcie în urmă cu mult timp. Documentele istorice afirmă că zidurile originale ale oraşului au fost înfiinţate în 214 î.Chr., iar conform tradiţiei, cinci nemuritori au sosit aici purtând haine colorate şi călare pe ţapi nemuritori care ţineau snopi de orez coloraţi în gură.

I-au oferit oamenilor şi au proclamat că Guangzhou nu va mai trece niciodată prin foamete. Statuia ridicată în memoria salvatorilor legendari are 11 metri înălţime, a fost dezvelită în 1960 şi este considerată un simbol al fericirii şi prosperităţii oraşului, fiind amplasată în cel mai mare spaţiu verde public din localitate, Parcul Yuexiu.

Dacă pe mapamond se găsesc numeroase monumente dedicate caprelor, unele dintre ele prezentând artistic animalul fie dansând sau cântând la vioară, în schimb sunt şocante sculpturile ce substituie în mod sinistru înfăţişarea şi simbolul diavolului cu un ţap aşezat regeşte pe un tron.

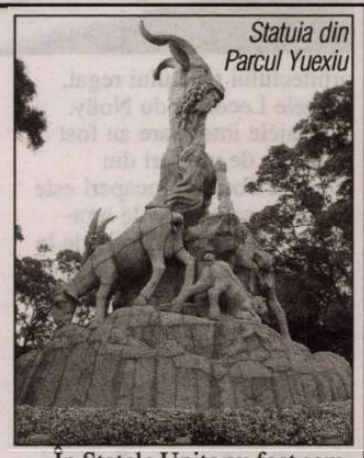
Statuia din Parcul Yuexiu

În Statele Unite au fost semnalate astfel de statui în Salem, Massachusetts, Detroit, Sabrina, New York ori în statul Illinois.

Pagină realizată de
ADRIAN-NICOLAE POPESCU